

STREDA 17. DECEMBRA 2008

PREDSEDÁ: PANI ROURE

podpredsedníčka

1. – Otvorenie rokovania

(Rokovanie sa začalo o 9.00 hod.)

2. – Preskúmanie osvedčení o zvolení za poslanca: pozri zápisnicu

3. – Návrh všeobecného rozpočtu na rok 2009 po úpravách Rady (všetky oddiely) (rozprava)

Predseda júca. – Ďalším bodom programu je správa (A6-0486/2008) pani Haugovej a pána Lewandowského v mene Výboru pre rozpočet o návrhu všeobecného rozpočtu Európskej únie na rozpočtový rok 2009 po úpravách Rady (všetky oddiely) (16257/2008 – C6 0457/2008 – 2008/2026(BUD)).

Jutta Haug, spravodajkyňa. – (DE) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, zdá sa, že pani úradujúca predsedníčka Rady tu ešte nie je. V každom prípade je zajtra na programe druhé čítanie európskeho rozpočtu. Hlasovanie s najväčšou pravdepodobnosťou veľa času nezaberie. Vďaka konštruktívnej spolupráci všetkých zainteresovaných poslancov, či už v odborných výboroch, alebo vo Výbore pre rozpočet, zostáva hlasovať už len o málo záležitostiach a ešte menej záležitostí je nedoriešených. Za to by som vám chcela úprimne poďakovať. Teší ma to o to viac, že viem, že to nemožno považovať za samozrejmosť. Platí to aj pre základy, ktoré pripravil celý tím Výboru pre rozpočet, prácu všetkých zamestnancov výboru a podporu osobných asistentov. Takže ešte raz, ďakujem!

Chcela by som tiež poďakovať Komisii za jej ochotu spolupracovať. Jej komunikácia s nami sa možno nie vždy každému páčila, vždy však bola užitočná a Komisia predovšetkým so mnou vždy komunikovala na rôznych úrovniach, čo sa nedá povedať o predsedníctve Rady. Francúzske predsedníctvo Rady so mnou, hlavnou spravodajkyňou, doteraz nehovorilo ani raz. Ani jediný krát! Dokonca som nedostala odpoveď ani na list, ktorý som napísala pred trojstranným rozhovorom 13. novembra, čo je veľmi zvláštne a veľmi znepokojujúce.

Čo však vôbec nebolo zvláštne ani znepokojujúce, bolo správanie Rady na zmierovacom zasadnutí. Jej správanie a postoje boli presne také, aké sme očakávali. V prvom rade nesmie za žiadnych okolností dôjsť k žiadnym revíziám, ani k malým. V druhom rade sa musia platby v každom prípade znížiť, aj keby mali byť rozdiely medzi platbami a záväzkami priepastné. V treťom rade by bolo vhodné, aby sa nevynaložené finančné prostriedky z aktuálneho rozpočtového roka okamžite odovzdali. V každom prípade, približne 4,9 miliardy EUR sa prevedie späť do pokladníc ministerstiev financií jednotlivých štátov. My v Parlamente sme spokojní, že sme dokázali presvedčiť Komisiu, aby sľúbila, že presunie 700 miliónov EUR na rozvoj vidieka. Takisto si myslíme, že záväzné spoločné vyhlásenia o zjednodušení postupu a o urýchlení plnenia programov štrukturálnych fondov, ako aj sľub, že v prípade potreby bude bezodkladne poskytnutých viac finančných prostriedkov na platby, pomôžu pri riadení úloh nasledujúceho rozpočtového roka.

Tieto úlohy rozhodne nebudú triviálne. Vplyv krízy finančného trhu a jej dôsledky na reálne hospodárstvo pocítia všetky členské štáty. Preto je Parlament okrem použitia rôznych nástrojov, ktoré už Európska únia má k dispozícii, jednoznačne pripravený uvoľniť finančné prostriedky na tvorbu a ochranu pracovných miest a na podporu hospodárskej dynamiky. Sme pripravení urobiť všetko potrebné a v najkratšom možnom čase – samozrejme, nie bez kritického uváženia. Ak však bude zrejmé, na aké projekty sa finančné prostriedky poskytujú a nakoľko sú primerané, nikoho nenecháme v kaši.

Parlament je tiež pripravený na revíziu strednodobého finančného plánu. V prvom rade je však potrebná spoločná pozícia Rady.

Zajtra síce budeme na druhom čítaní hlasovať, mám však zvláštny pocit, že v podstate budeme hlasovať len o rozpočtovom rámci. V priebehu roka ho bude potrebné neustále postupne dopĺňať.

Janusz Lewandowski, *spravodajca*. – (PL) Vážená pani predsedajúca, druhé čítanie rozpočtu európskych inštitúcií bude v podstate opakovaním prvého čítania a ja vám vysvetlím prečo.

Čo sa týka Rady, rešpektujeme našu džentlmenckú dohodu a oceňujeme zdržanlivosť Rady, pokiaľ ide o rozpočtové výdavky na rok 2009, pričom zároveň uznávame potrebu ďalších zdrojov v súvislosti so skupinou pre reflexiu. Čo sa týka ďalších inštitúcií, stojí za zmienku, že potrebu zvýšeného financovania Dvora audítorov spôsobili preddavky na jeho nové sídlo (Podľa konečnej analýzy bude spôsob financovania nového sídla pre európskych daňových poplatníkov nákladovo efektívny.). Európsky súdny dvor zavádza nový postup pre naliehavé prípady, takže bude potrebovať finančné prostriedky na prijatie ďalších zamestnancov.

Pokiaľ ide o Európsky parlament, tento rok sme skúšali pilotný projekt. Priniesol povzbudzujúce výsledky, a to vďaka vynikajúcej spolupráci administratívnych služieb Parlamentu, za čo chcem osobne poďakovať generálneho tajomníka pána Rømerovi. Táto skúška mala svoj význam, pretože nasledujúci rok bude pre Európsky parlament mimoriadny z dôvodu blížiacich sa volieb, potreby financovania volebnej kampane, úplne nových nariadení týkajúcich sa postavenia európskych poslancov, a tiež väčšej transparentnosti, pokiaľ ide o dôchodkový fond, a nových pravidiel zamestnávania a financovania asistentov. Skutočnosť, že otázka poslancov Európskeho parlamentu a ich asistentov sa rieši, je vo volebnom roku dobrou správou.

Samozrejme, bude si to vyžadovať ďalšie náklady z rozpočtu Európskeho parlamentu. Napriek tomu sme vyvíjali úsilie a dosiahli svoj cieľ, na ktorom sme pracovali už niekoľko rokov, a to zaistiť, aby napriek špecifickým potrebám Európskeho parlamentu jeho rozpočet nepresiahol 20 % výdavkov Európskej únie na administratívne účely. Celkovo sa zdá, že hlasovanie vo štvrtok bude rýchle, a to vďaka vynikajúcej spolupráci s koordinátormi a so sekretariátom Európskeho parlamentu. Tu by som chcel spomenúť najmä pani Mariannu Pariovú a pána Richarda Westera. To sú ľudia, ktorí by pri tejto príležitosti mali byť spomenutí.

Dalia Grybauskaitė, *členka Komisie*. – Vážená pani predsedajúca, chcela by som zdôrazniť, že rokovania o rozpočte na rok 2009 boli veľmi špecifické, veľmi dôležité a náročné ako nikdy predtým. Tento rozpočet sa sústreďuje najmä na rast a pracovné miesta. Príprava rozpočtu sa tento rok zameriavala aj na financovanie nástroja potravinovej pomoci pre rozvojové krajiny. Spolu sme dokázali prijať vyváženú dohodu zaručujúcu poskytnutie 1 miliardy EUR.

Prijať rozpočet však nestačí. Musíme ho aj správne a včas vykonávať. Vzhľadom na to, že súdržnosť je kľúčovým faktorom stimulácie hospodárskeho rastu, Parlament v tejto súvislosti vyzdvihol význam efektívneho plnenia rozpočtu a potreby zlepšenia a zjednodušenia. Na tom sme sa zhodli počas rokovaní. Komisia sa s týmto cieľom stotožňuje a 26. novembra predložila návrhy na urýchlenie implementácie a zjednodušenie riadenia štrukturálnych fondov.

Minulý týždeň tento prístup plne podporila aj Európska rada a dúfam, že teraz sa spoločne bez problémov dohodneme na potrebných zmenách v príslušných právnych aktoch.

Pri pohľade do blízkej budúcnosti si musíme všetci uvedomiť, že čoskoro budeme čeliť ďalším problémom v súvislosti s riešením finančnej a hospodárskej krízy v Európe. Plán hospodárskej obnovy Európy predložený Komisiou zahŕňa prvky, ktoré budú mať vplyv na rozpočet Spoločenstva v nasledujúcom roku. Európska rada minulý týždeň tento plán obnovy podporila. Komisia následne v súlade s medziinštitucionálnou dohodou predložila návrh na revíziu viacročného finančného rámca.

Ten musia v nasledujúcich mesiacoch schváliť Parlament i Rada a ako zvyčajne počítam so spoluprácou najmä zo strany Parlamentu.

Na záver chcem pripomenúť, že rokovania o rozpočte na rok 2009 si vyžiadali kompromisy od všetkých strán. Ukázali tiež, že najlepšie výsledky sa dosahujú v atmosfére poctivej spolupráce medzi jednotlivými inštitúciami. To by nebolo možné bez konštruktívnej a zodpovednej úlohy Parlamentu v priebehu celého procesu rokovaní. Chcela by som tiež zdôrazniť kľúčovú úlohu predsedníctva pri riešení pozícií jednotlivých členských štátov.

Nakoniec mi dovoľte vyjadriť vďaka rokovaciemu tímu Parlamentu, konkrétne jeho predsedovi pánovi Borgovi, spravodajcom pre rok 2009 pani Haugovej s jej novátorským prístupom a pánovi Lewandowskému, a tiež všetkým politickým koordinátorom Výboru pre rozpočet, ktorí Komisii i Parlamentu veľmi pomohli.

Všetkým nám zajtra želim hlasovanie s kladným výsledkom a vám všetkým ešte lepší nový rok, ako očakávate.

László Surján, *v mene skupiny PPE-DE.* – (HU) Počuli sme o problémoch, ktorým sme museli čeliť. Som presvedčený, že pod vedením pani Jutty Haugovej sme tieto problémy celkom úspešne vyriešili. Za svoju prácu a za to, že každá politická skupina môže mať pocit, že aj jej patrí tento rozpočet, si zaslúži naše poďakovanie.

Príprava rozpočtu je politika vyjadrená v číslach. Rozmýšľam nad tým, aký odkaz vidí v tomto rozpočte Európska ľudová strana. Podľa nášho názoru musíme európskym občanom poskytnúť väčšiu bezpečnosť a Európska únia je pripravená a schopná to urobiť. Približne tretina rozpočtu sa týka položiek, ktoré zvyšujú pocit bezpečnosti. Pozmeňujúce a dopĺňajúce návrhy Európskej ľudovej strany a európskych demokratov zvýšili rozpočet o približne 1 miliardu EUR, čím sa rozšírilo jeho zameranie. Mám na mysli finančné prostriedky na podporu malých podnikov, na ochranu pracovných miest a tvorbu nových tam, kde je to možné, na rozvoj slabo rozvinutých regiónov, na energetickú bezpečnosť a na plánovanie projektov ako Nabucco. Veľký význam má však hlavne v týchto dňoch aj potravinová bezpečnosť, nehovoriac o ochrane hraníc schengenského priestoru a predchádzaní nelegálnemu prisťahovalectvu.

Prirodzene, akokoľvek dobrý je tento rozpočet, má ďaleko od dokonalosti. Jednou z príčin jeho nedostatkov sú členské štáty. Je neprijateľné, aby členské štáty nevyužívali zdroje, ktoré im EÚ sprístupňuje, aby miliardy eur zostávali nevyužívané v pokladniciach EÚ. Niektoré členské štáty vytvárajú umelé prekážky, čím sťažujú prístup k verejným súťažiam ešte viac ako my sami. Úsilie Európskej komisie o zjednodušenie týchto postupov je chvályhodné, nesmieme však dovoliť členským štátom vytvárať prekážky alebo uzákoňovať zmeny, ktoré sú namierené proti týmto snahám.

Chyba však nie je len v členských štátoch. EÚ nie je schopná rýchlo reagovať na problémy meniaceho sa sveta. Samozrejme, vyriešili sme problém potravinovej pomoci, ale len za cenu nesmierne vášnivých diskusií. A teraz, keď by sme sa mali posúvať dopredu, čelíme aj problémom pri riešení hospodárskej krízy. Myslím si, že v nadchádzajúcom období, počas nasledujúceho roka, budeme musieť aj v záujme väčšej pružnosti realizovať značné zjednodušenia existujúcich rámcov. Ďakujem za pozornosť a verím, že budeme mať dobrý rozpočet.

Catherine Guy-Quint, *v mene skupiny PSE.* – (FR) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, dovoľte mi upozorniť na neprítomnosť Rady a na novotu zo strany francúzskeho predsedníctva, ktoré nás po prvýkrát poctilo svojou neprítomnosťou. Jutta, vy ste si mysleli, že francúzske predsedníctvo sa s vami nestretlo, pretože vami pohŕda. Ja som presvedčená, že táto neprítomnosť jednoducho dokazuje pohŕdanie predsedníctva alebo aspoň jeho ministrov rozpočtom Európskej únie.

Nebudem sa vracáť k návrhom našich spravodajcov, chcela by som sa však podeliť o niekoľko úvah. Tento rok opäť opakujem, že rozpočet je nedostatočný a viacročný finančný rámec je nevyhovujúci. Chýbajú finančné prostriedky na stratégie hospodárskej obnovy, výskum, celoživotné vzdelávanie, siete a pomoc MSP a mikropodnikom. Je ťažké realizovať politiku územnej solidarity a predovšetkým Kohézneho fondu, a tak miliardy eur z výdavkových rozpočtových prostriedkov zostávajú nevyužívané. Príliš veľa peňazí sa vyčlenilo na pomoc poľnohospodárskemu trhu, čím vznikajú nepoužívané rezervy v dôsledku právnych základov, ktoré zakazujú nové záväzky. Sú problémy s využívaním súm vyčlenených na rozvoj vidieka a životné prostredie. Peniaze sa utrácajú na politiky v oblasti bezpečnosti a spravodlivosti, čo má ďaleko od verejných záväzkov Rady, pričom politiky v oblasti občianstva a informácií prakticky zbankrotovali a neumožňujú reálnu komunikáciu s európskymi občanmi.

Poslednou kvapkou, pokiaľ ide o nedostatok realizmu, sú však sľuby v rámci vonkajšej činnosti. Potreby sa neustále kopia, konflikty a chudoba vládnu celému svetu – Somálsko, Dárfúr, Ázia, tajfúny, cyklóny, hlad, vojna v Palestíne, v Kosove, teraz v Gruzínsku – vyčlenené zdroje sa však nemenia. Každým rokom sa neuskutočniteľná misia stáva ešte neuskutočniteľnejšou.

Matný záblesk nádeje poskytlo len vytvorenie miliardového fondu, ktorý je rozhodujúci pri pokuse oživiť samozásobiteľské poľnohospodárstvo v najchudobnejších krajinách. Veriac vo finančný výhľad, dúfali sme, že budeme môcť pokračovať v realizácii tradičných politík a v dostupných rezervách nájdeme dostatok peňazí na reakciu na tento nový núdzový stav, k čomu sa musí pridať aj začiatok boja proti zmene klímy. To však znamená prehliadať skutočnosť, že o rozpočtovej dohode sa rokuje s Radou, a Rada, či skôr by som mala povedať vlády 27 členských štátov, čelia okrem svojich bežných problémov aj finančnej kríze, ktorá ohrozuje európske hospodárstvo, avšak prejavuje sa ako 27 rozpočtových kríz v jednotlivých krajinách.

Preto sme nútení prijať rozpočet, ktorý nie je v súlade s očakávaniami poslancov, rozpočet, v ktorom rozdiely medzi záväzkami a platbami vytvárajú rastúce obavy v súvislosti s úprimnosťou rozpočtového postupu. Túžba prispieť čo najmenej do príjmov Únie vedie členské štáty k prijímaniu jednoduchých a neproduktívnych

pozícií. V prvom rade udržiavajú platby na úplnom minime, preto sú výdavkové rozpočtové prostriedky vo výške menej ako 0,9 % HDP, a sľubujú záväzky, ktoré sa nikdy nemonitorujú. Zároveň neumožňujú realizáciu európskych politík v jednotlivých krajinách, aby sa tak vyhli spolufinancovaniu a umožnili tým návrat nevyužitých finančných prostriedkov do svojich pokladníc.

Samozrejme, bežné politiky Únie sa aj naďalej realizujú, pokiaľ sa len dá. Komisia implementuje inovatívne akcie, ktoré sú často podporované našimi pilotnými projektmi, a prípravné akcie. Európsky rozpočet je však typický tým, že sľubuje všetko a neinvestuje dostatok finančných prostriedkov do postupov implementácie, a to so súhlasom všetkých členských štátov.

Opäť tu máme dva nové naliehavé problémy, ktorým tento rok musíme čeliť. Prvým je boj proti zmene klímy. Závery Rady v tejto oblasti sú skromné, ale aspoň boli nejaké prijaté – v tomto roku sa musia uskutočniť investície a v roku 2010 sa musia zvýšiť. Druhým je ohlásená stimulácia hospodárstva v sume 200 miliárd EUR. Iba 5 miliárd EUR z tejto sumy je potrebných na nové investície. Finančný výhľad teda potrebuje určitú revíziu.

Včera nám pani úradujúca predsedníčka Rady povedala, že táto revízia bola potvrdená, Rada však hovorí, že bola zablokovaná. Aká je teda situácia? My zo Socialistickej skupiny v Európskom parlamente sme pripravení.

Na záver chcem povedať, že týmto smerom v žiadnom prípade nemôžeme pokračovať, pretože politická Európa sa nám rozpadá pred očami. Nadišiel čas na revíziu finančného výhľadu, aby sa obnovila rovnováha európskych príjmov a výdavkov, na zbavenie posvätnosti niektorých nemenných politík a na financovanie dynamických politík zameraných na účinné uspokojovanie skutočných potrieb ľudí na celom svete.

Nakoniec by som chcela zaželať Komisii veľa šťastia. Je na vás, aby ste tento rozpočet plnili správne bez premrhania jediného eura. Je na vás, aby ste ukázali skeptickým štátom pridanú hodnotu Únie a presvedčili ich o nej, a to z politického aj rozpočtového hľadiska.

(potlesk)

Anne E. Jensen, v mene skupiny ALDE. – (DE) Vážená pani predsedajúca, rada by som začala poďakovaním dvom spravodajcom pani Haugovej a pánovi Lewandowskému za ich mimoriadne kvalifikovanú a odbornú prácu na rozpočte. Chcela by som tiež poďakovať nášmu predsedovi pánovi Bögemu a pani komisárke Grybauskaitėovej, pretože veľmi dobre nachádzali riešenia. Rozpočet je, samozrejme, veľmi nepružný. Rozpočtový rámec je nepružný – jednoducho nepresúvame neminuté peniaze z rozpočtového rámca pre poľnohospodárstvo do iných častí rozpočtu, pričom v poslednej dobe si Komisia spravila takmer zvyk z kritizovania tejto nepružnosti, tejto strnulosti. Za to by sme Komisii mali byť vďační. Myslím si, že je dobré skúšať nové spôsoby, a chcem povedať, že my v Skupine Aliancie liberálov a demokratov za Európu z celého srdca podporujeme tento rozpočet a riešenie, ktoré sa našlo pre potravinový nástroj, teda jednu miliardu, ktorá sa našla na poskytnutie viac jedla rozvojovým krajinám. Teší nás, že sme dokázali nájsť riešenie, ktoré nezahŕňalo veľké škrtky v iných programoch, ale že sme našli finančné prostriedky v nástroji pružnosti a v rezervách núdzovej pomoci.

Tiež ma teší uistenie pani komisárky, že Komisia má v úmysle pozrieť sa na programy štrukturálnych fondov a že sa dajú zjednodušiť. V nasledujúcich niekoľkých rokoch nás čaká historická úloha, a to zaistiť potrebný rozvoj v nových členských štátoch. Toto považujem za jednoznačne najdôležitejší aspekt rozpočtu EÚ.

Samozrejme, popri tom všetkom sme sa sťažovali na nedostatok iniciatív v rozpočte týkajúcich sa energetiky, a potom, päť minút pred dvanástou, prišlo memorandum v reakcii na finančnú krízu, v ktorom sa vyhlasuje, že aj rozpočet EÚ sa použije pri pokuse o naštartovanie rastu. Navrhli sme použiť päť miliárd na rôzne iniciatívy v rámci odvetvia energetiky a v mene našej skupiny chcem povedať, že sme pripravení nájsť v tejto súvislosti riešenie. Sme pripravení nájsť finančné prostriedky a tiež pracovať rýchlo, ak sa však pozrieme na to, ako sú vytvorené jednotlivé programy – viac peňazí na transeurópske energetické siete (TEN-e), viac peňazí na výskumné programy a na program pre konkurencieschopnosť a inovácie (CIP), inými slovami, na programy, ktoré dobre poznáme – mali by sme si tiež nechať dostatok času, aby sme to urobili správnym a citlivým spôsobom. V každom prípade sa teším na konštruktívnu spoluprácu v týchto záležitostiach a chcela by som poďakovať Komisii za túto iniciatívu. Je možno trochu škoda, že prišla tak neskoro, radi však budeme na týchto záležitostiach konštruktívne spolupracovať.

Helga Trüpel, v mene skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, dámy a páni, rozpočet na rok 2009 nie je nič menej, ale ani nič viac ako kompromis. Nie je ani žiadnym prevapením,

ako sme práve počuli. Finančný výhľad neumožňuje veľké zmeny – štruktúra európskeho rozpočtu je na to v danej situácii príliš strnulá a nepružná.

V každom prípade vysiela rozpočet na rok 2009 niekoľko dôležitých signálov. Napríklad, podarilo sa nám vyčleniť 1 miliardu EUR na potravinovú pomoc, teda pre tých najchudobnejších z chudobných, a azda aj na udržateľnú poľnohospodársku politiku v najchudobnejších krajinách. Minieme tiež o niečo viac na malé a stredné podniky, ktoré sú veľmi dôležité na hospodársky rozvoj, a o niečo viac na boj proti zmene klímy.

Je však potrebné vytýčiť si nové priority. Je nutná revízia európskeho rozpočtu a týmto vystúpením by som sa chcela prihovoriť predovšetkým členským štátom vrátane vlády svojej domovskej krajiny, Nemecka. Na krízu musíme reagovať z krátkodobého hľadiska, ale, prirodzene, aj zo strednodobého a dlhodobého hľadiska. Samozrejme, rozpočet EÚ nemôže nahradiť rozpočty jednotlivých krajín a ich politiky, ale ten, kto sa neprispôsobí kríze, zaručene zlyhá.

Nedávno som v televízii videla tlačovú konferenciu, na ktorej riaditeľ spoločnosti General Motors vyzýval Kongres Spojených štátov na poskytnutie ďalších úverov. Tvrdil, že musia vyrábať ekologické automobily, investovať do ekologických technológií, a mal pravdu. Nanešťastie, tento manažér si to uvedomil pomerne neskoro, takže zásoby nepredaných amerických nákladných vozidiel sa zväčšujú. Je skutočne pravda, že naše hospodárstvo potrebuje reštrukturalizáciu. Európa musí vyrábať nové, technologicky vyspelé ekologické produkty šetrné k životnému prostrediu, ak chce v nasledujúcich niekoľkých rokoch dosiahnuť hospodársky úspech na vnútorných i svetových trhoch.

Musíme výrazne znížiť emisie. Musíme znížiť svoju závislosť od ropy. Musíme viac investovať do obnoviteľnej energie a omnoho viac do výskumu. Vytvoria sa tak príležitosti pre nové produkty a tým aj pre nové pracovné miesta. Jednoznačne musíme zmeniť našu poľnohospodársku politiku – musí byť spojená s výrobou ekologickej energie. Aj to poskytne európskym poľnohospodárom nové príležitosti.

Viac musíme mýňať aj na dobre pochopenú rozvojovú pomoc – nie ako na charitu, ale pretože je to inteligentná, strategická politika, ktorá zavádza spravodlivý obchod na celom svete a skutočne predstavuje strategický prístup k zmenšovaniu rozdielov v prosperite v celosvetovom meradle. Musíme si tiež konečne uvedomiť, že rast musíme prepojiť s ochranou životného prostredia a bojom proti zmene klímy. Potrebujeme nový model uvažovania o raste a to platí nielen pre Európu, ale aj pre rozvíjajúce sa hospodárstva ako India a Čína, a, samozrejme, aj pre Spojené štáty.

Veľmi dúfame, že nová administratíva prezidenta Obamu prinesie zmeny v uvažovaní Američanov a prehodnotenie postojov, pokiaľ ide o nástupcu Kjótskeho protokolu. Toto všetko sa však musí zohľadniť aj v európskom rozpočte, a preto sú potrebné nové priority. Musíme odpovedať na otázku, odkiaľ peniaze pochádzajú. Naša skupina, Skupina zelených/Európska slobodná aliancia, je toho názoru, že je potrebných viac environmentálnych daní. Musí sa zdaňiť spotreba CO₂ a konečne sa musí zaviesť kerozínová daň. To by malo vyplniť veľkú časť európskeho rozpočtu.

Všetko, čo v súčasnosti počujeme od Komisie – čiže každých niekoľko mesiacov – však nasvedčuje tomu, že vnútorná logika ukazuje, že potrebujeme revíziu európskeho rozpočtu, aby sme verejnosti dokázali, že sme naozaj pochopili, že chceme veci zmeniť, že potrebujeme nové priority, že chceme mýňať viac na výskum a rozvoj a že potrebujeme nové pohonné technológie.

Samozrejme, v tejto súvislosti je potrebný dôkladnejší výskum, o tom niet pochyb. Ako sme už povedali, obilniny patria na stôl a nie do nádrže – to si Európska únia musí ujasniť. V čase hospodárskej krízy musíme dať viac peňazí na vzdelávanie: na program Erasmus Mundus, ktorý podporuje mobilitu študentov a univerzitné výmeny, a na celoživotné vzdelávanie. To je jediný spôsob, ako poskytnúť mladým ľuďom v Európe nové príležitosti na trhoch práce budúcnosti a tiež v ich osobných životoch.

Musíme investovať viac do kultúrnej rozmanitosti – tá je bohatstvom Európskej únie a občania nám za to poďakujú, keď uvidia, že sa európske finančné prostriedky naozaj dostávajú do oblastí, v ktorých žijú. Ak sa chceme správať zodpovedne, musíme urobiť viac aj v oblasti preventívnej vonkajšej politiky, a nie reagovať, až keď je už príliš neskoro. Aj to je našou politickou zodpovednosťou. Je dôležité konať vo vhodnom čase, preto potrebujeme viac zdrojov pre nástroj stability.

Vzhľadom na nadchádzajúce júnové voľby musíme európskej verejnosti ukázať, že sme pochopili, že máme odvahu a že sme pripravení zmeniť európsku politiku, a to aj pokiaľ ide o potrebnú striedmosť v súvislosti s európskym rozpočtom. Dúfam a verím, že občania to vo voľbách ocenia.

Wiesław Stefan Kuc, v mene skupiny UEN. – (PL) Vážená pani predsedajúca, vítam skutočnosť, že zostáva už len niekoľko pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov k rozpočtu. Je ťažké posúdiť, kto má pravdu – to sa ukáže až na konci roka 2009. Je dobré, že po schválení rozpočtu budeme môcť implementovať zmeny hneď na začiatku roka, tak ako každý rok.

Predseda francúzskeho predsedníctva prezident Sarkozy včera povedal, že o väčších problémoch sa diskutuje menej ako o tých menších. Môže to znamenať to isté, čo povedala aj pani komisárka Grybauskaitėová, a to, že v budúcnosti by sme mali pripraviť úplne nový rozpočet a zmeniť nielen rozpočtové riadky, ale ich aj lepšie integrovať.

Súčasný rozdrobený rozpočet, ktorý obsahuje množstvo riadkov, nie je veľmi čitateľný. Jeho príprava trvá dlho a vedie k dlhým diskusiám. V podstate je aktuálny len niekoľko dní, ak nie hodín. Tak to bolo aj v prípade rozpočtu na rok 2008, do ktorého boli zapracované opravy už na prvom stretnutí Výboru pre rozpočet. Bolo by lepšie zaviesť širšie zamerané riadky a určiť, na aké účely možno zdroje použiť. Tým by sa stalo plnenie rozpočtu výrazne pružnejším a poskytlo by Európskej komisii i Európskemu parlamentu lepšie príležitosti na monitorovanie míňania finančných prostriedkov počas celého obdobia jeho platnosti a umožnilo by okamžite reagovať na akékoľvek prípadné potreby.

Nedávne zvýšenie objemu finančných prostriedkov Radou v roku 2008 a zvýšenie objemu rozpočtových prostriedkov na nasledujúce roky o 200 – 250 miliárd EUR potvrdzujú, že takéto celoročné diskusie o podrobnostiach rozpočtu na nasledujúci rok nemajú žiaden zmysel.

Esko Seppänen, v mene skupiny GUE/NGL. – (FI) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, celkový súčet výdavkových rozpočtových prostriedkov v návrhu rozpočtu na budúci rok je nižší ako kedykoľvek predtým. Ak sa bude dodržiavať rovnaká platobná politika ako v posledných rokoch, bude na platby dostatok peňazí. Komisia nebude úplne plniť rozpočet.

Včera sa Parlament rozhodol vrátiť členským štátom päť zo šiestich miliárd eur, ktoré sa nepoužili na platby tento rok, hoci podľa rozpočtu sa mali minúť. Jedna miliarda bola pridaná do rozpočtu na nasledujúci rok na potravinovú pomoc. Odkedy Komisia predložila tento návrh, cena potravín klesla na polovicu a EÚ bude čoskoro musieť zasiahnuť do svojej vlastnej výroby. Vo svete sú milióny hladujúcich ľudí a pomoc bude, samozrejme, prúdiť podľa potreby, avšak argumenty na podporu návrhu Komisie sa za šesť mesiacov stali neaktuálnymi.

Minulý týždeň Komisia pracovala na vzťahoch s verejnosťou a na propagande v súvislosti s prípravou rozpočtu, aby tak podporila svoj program hospodárskej obnovy členských štátov. To je rozpočtová akrobacia a podvod. Príspevok EÚ vo výške päť miliárd znamená, že tieto peniaze boli presunuté z jedného článku do druhého bez toho, aby sa členské štáty zaviazali poskytnúť ďalšie peniaze na potreby EÚ. Toto nie sú skutočné obnovovacie opatrenia na nápravu škôd spôsobených globalizáciou. Potrebujeme rozsiahlu akciu, ktorá by bola liekom na chorobu „smiešnych peňazí“, a EÚ jednoducho neplní sľuby. Európska komisia a Rada Európskej únie nie sú pripravené rozhodnúť o akcii takéhoto druhu.

Nils Lundgren, v mene skupiny IND/DEM. – (SV) Vážená pani predsedajúca, ako vždy tu máme dokument, ktorý je príkladným kusom parlamentnej práce od tých, ktorí rozpočet pripravovali. Zároveň sme sa ocitli v absurdnej situácii, keď sme v procese robenia niečoho, čo by sme nemali robiť. Momentálne sa rozprávame o tom, ako by sme mali míňať viac peňazí. Tento Parlament nezastupuje daňových poplatníkov, nesnaží sa obmedziť míňanie peňazí, ale namiesto toho sa obáva, že sa nemíňa dosť. Nielenže sa viac ako dve tretiny peňazí míňajú na veci, ktorými by sme sa ako parlament nemali zaoberať, ale sa tiež míňajú na úplne nesprávne účely. Peniaze stále idú na poľnohospodársku politiku, rozvoj vidieka a regionálnu politiku, teda na veci, za ktoré zodpovedajú jednotlivé členské štáty a za ktoré by mali aj sami platiť.

Veľa sa hovorilo aj o tom, a celkom správne, že rok 2009 je pre Európu, USA a vlastne celý svet krízovým rokom, a preto sa pýtame samých seba, čo by sme mali urobiť tu v Parlamente. A moja odpoveď je, že tu s tým nemôžeme urobiť nič. Krajiny EÚ vynakladajú možno 40 až 45 % svojich peňazí na verejné výdavky. Jedno percento prichádza sem a používa sa na nesprávne veci. S takýmto prístupom ignorujeme sami seba. Veľmi pekne vám ďakujem.

Sergej Kozlík (NI). – (SK) Chcem oceniť text uznesenia všeobecného rozpočtu Európskej únie na rok 2009 predložený rozpočtovým výborom a spravodajkyňou Juttou Haugovou. Jeho znenie dôrazne a komplexne vyjadruje riziká budúcoročného rozpočtu Európskej únie.

Za otvorené pokladám predovšetkým rozpočtové pokrytie účinkov plánu Európskej únie na riešenie dôsledkov finančnej krízy, ich rozsah a konkrétne smerovanie sú zatiaľ otvorené. Dôležité budú predovšetkým iniciatívy zamerané na trvalo udržateľný rozvoj, rast zamestnanosti a podporu malého a stredného podnikania, ale tiež podpora súdržnosti medzi regiónmi, ktorá je kľúčovým faktorom stimulácie hospodárskeho rastu v Európe.

V roku 2009 sa dá očakávať zrýchlené čerpanie prostriedkov štrukturálnych a kohéznych fondov najmä v nových krajinách. Preto je na mieste zdôraznenie záväzku rozpočtových orgánov včas poskytovať dodatočné výdavkové prostriedky. Ako ich potenciálny zdroj by mala slúžiť rezerva 7,7 miliardy EUR proti platobnému stropu viacročného finančného rámca. V tomto smere je nevyhnutné prijať opatrenia na zjednodušenie mechanizmov štrukturálnych a kohéznych fondov s cieľom zlepšiť schopnosť ich čerpania v krajinách Európskej únie.

Salvador Garriga Polledo (PPE-DE). – (ES) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, dámy a páni, rád by som osobitne poďakoval predstaviteľovi francúzskeho predsedníctva pánovi Sorelovi, ktorý ukázal skvelý príklad spolupráce s Výborom pre rozpočet, keď sa zúčastnil na všetkých rokovaníach, ktoré sme viedli.

Práca Parlamentu na návrhu rozpočtu EÚ tento rok opäť prináša uspokojivé závery. Potrebovali sme dlhoročné skúsenosti s rokovaniami medzi Komisiou, Radou a Európskym parlamentom. Poznáme obmedzenia každej inštitúcie a dokázali sme dosiahnuť dohodu v základných otázkach, takže zajtrajšie hlasovanie možno chápať ako inštitucionálny úspech Európskej únie.

Všetky tieto roky vzájomného poznania nám však tiež hovoria, že dohoda nebola tento rok úspešná v tých základných otázkach, pri ktorých by sme to mohli vyžadovať za normálnych okolností.

Problémom je, že tento návrh rozpočtu sa plánoval pred mnohými mesiacmi, v marci a apríli, teda bez zohľadnenia obrovského rozsahu hospodárskej a finančnej krízy. Nie je to preto neobvyklé, keďže takto postupovali aj niektoré členské štáty – neplánovali dostatočne v predstihu.

Náš rozpočtový postup je v zásade veľmi strnulý a neumožňuje robiť priebežné opravy. Parlament v prvom čítaní predložil niekoľko návrhov skutočne zameraných na pomoc pri oživení hospodárstva a na vytvorenie bezpečnostnej siete pre občanov, predovšetkým prostredníctvom pozmeňujúcich a dopĺňujúcich návrhov Skupiny Európskej ľudskej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov a Skupiny Aliancie liberálov a demokratov za Európu. Niektoré Rada prijala, iné nie.

Až na konci tohto procesu, keď už došlo k zmiereniu, prichádzajú Rada a Komisia konečne so skvelými nápadmi, ako použiť rozpočet EÚ na naštartovanie hospodárskeho rastu. Keď sa improvizácia skombinuje s naliehavosťou, je najpravdepodobnejším výsledkom sklamanie.

V konečnom dôsledku bude reakcia na hospodársku krízu prebiehať skôr na úrovni jednotlivých štátov ako na úrovni Spoločenstva a rozpočet EÚ, bohužiaľ, nebude takým mocným nástrojom hospodárskej politiky, akým mal byť.

Čo nedokážem pochopiť, je, prečo boli v rokoch silného hospodárskeho rastu 2005 a 2006 schválené finančné výhlady také orezané a obmedzené, že sa ročná rozpočtová politika nemohla použiť ako proticyklická zbraň.

Brzdia nás ročné stropy a viacročný finančný rámec je v krízových rokoch nepoužiteľný.

Mám ešte jednu poslednú myšlienku. Dva programy Spoločenstva, ktoré najviac postihla dohoda o finančnom výhlade z roku 2006 – transeurópske siete a rozvoj vidieka – sú práve tie, ktoré boli teraz vybrané z Bruselu, aby naštartovali hospodársky rast Európy.

Moja otázka znie, kto by mal teraz prevziať zodpovednosť za obrovské škrtý v týchto programoch v roku 2006?

Göran Färm (PSE). – (SV) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, ako spravodajca Výboru pre priemysel, výskum a energetiku pre rozpočet musím povedať, že vo výbore sme sa už na začiatku, ešte pred začiatkom krízy, zhodli, že väčšou prioritou musia byť opatrenia zamerané na zmenu klímy a energetiku a predovšetkým na malé a stredné podniky. K rovnakému záveru sme teraz dospeli aj vo Výbore pre rozpočet a chcel by som poďakovať spravodajcom za mimoriadne konštruktívnu spoluprácu v súvislosti s tohtoročným rozpočtom. Chceli by sme tiež zdôrazniť potrebu sústrediť sa na investície do spoločného rastu a infraštruktúry.

Pred chvíľou som počúval pána Lundgrenu zo Skupiny nezávislosť/demokracia. Samozrejme, vôbec to nepochopil. Nikto si nemyslí, že by sme mohli mať až taký veľký rozpočet EÚ, že samotná EÚ by mohla konať proti snahám, ktoré majú za cieľ zlepšiť hospodársku situáciu. Mali by sme podnikáť také spoločné kroky, ktoré jednotlivé členské štáty nezvládnu, s cieľom vytvoriť z EÚ spoločný trh, skutočný spoločný trh. Teraz, keď sme odstránili prekážky obchodu, musíme tiež vybudovať spoločnú infraštruktúru, predovšetkým spoločnú energetickú infraštruktúru, a spoločný výskum, aby sme sa stali celosvetovým číslom jedna. A, samozrejme, presne o to ide, nie brať niečo členským štátom.

Prvýkrát som vystúpil v rozprave o rozpočte v roku 1999. O čom sme vtedy diskutovali? Presne o tom istom, o čom diskutujeme dnes – o pracovných miestach, o raste, o zjednodušení a zvýšení efektívnosti, o zvýšení pružnosti rozpočtu, aby mohla EÚ rýchlo reagovať na nové problémy. Bohužiaľ, stále však príliš často preberáme tie isté veci. Iniciatíva Komisie v súvislosti s plánom obnovy je teda vítaná, hoci bola pripravená veľmi naráchlo.

V každom prípade si myslím, že najdôležitejšou vecou, ktorú teraz môžeme urobiť, je priniesť reálnejšiu a stabilnejšiu zmenu do rozpočtovej politiky EÚ. Výsledky otvorenej spolupráce Komisie na dlhodobom rozpočte potvrdzujú, o čom to celé je – o stabilných a dlhodobých investíciách do rastu, životného prostredia a politiky v oblasti klímy. Znamená to tiež, že môžeme uniknúť zo súčasnej situácie s nepretržitým *ad hoc* úsilím o revíziu rozpočtového plánu. Teraz potrebujeme novú štruktúru dlhodobého rozpočtu. To je najdôležitejšia vec, ktorú teraz Komisia môže urobiť. Ďakujem.

Nathalie Griesbeck (ALDE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, dámy a páni, tento rok rozpočtový postup opäť donútil tento Parlament tvrdo rokovať o celkovej sume rozpočtu na rok 2009, ako aj o prioritách, ktoré sme si stanovili s úmyslom dosiahnuť ciele, pokiaľ ide o rast a zamestnanosť, v rámci dobre premysleného hospodárstva, ale aj v kontexte globálnej krízy a v súvislosti s vonkajšou politikou a politikami uvedenými v položke 3: „Občianstvo, sloboda, spravodlivosť“.

Ako sme vždy hovorili a opakovali, viacročný finančný rámec je úzky a jednoznačne potrebuje zásadnú reformu, pretože v budúcnosti nám ešte menej ako dnes umožní uspokojiť množstvo základných potrieb rozšírenej Európy s 27 členskými štátmi.

V tejto súvislosti je rozpočet, ktorý nám predložili spravodajcovia, v podstate najlepší, aký môže byť, a som rada, že pani komisárka dnes ráno oznámila, že došlo k dohode o uskutočnení nutnej revízie viacročného finančného rámca. Vitám jej neustálu prítomnosť tu s nami a tiež ľutujem neprítomnosť ministra pre rozpočet, ktorá bola na začiatku zasadnutia krátko oznámená na elektronickej obrazovke. Minister evidentne nepovažoval za vhodné pripojiť sa k nám.

V súvislosti s rozpočtom ma teší najmä úsilie v prospech riadkov týkajúcich sa boja proti globálnemu otepľovaniu, podpory MSP, riešenia energetickej závislosti, ako aj opatrenia prijaté v snahe o ľudskejšiu, humanistickejšiu Európu, ktorá bude lepšie vybavená na riešenie základných problémov migračných politík.

Chcela by som však vyjadriť svoje obavy v súvislosti s rozpočtovými prostriedkami vyčlenenými na rozvoj vidieka a ešte raz chcem odsúdiť dôraz, ktorý sa kladie na túto politiku v prospech vidieckych oblastí.

Veľmi pekne ďakujem pani Haugovej, jej tímu, pánovi Lewandowskému a predsedovi Výboru pre rozpočet.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (PL) Vážená pani predsedajúca, rád by som upozornil na tri problémy v tejto rozprave.

V čase prehlbujúcej sa finančnej, a teda aj hospodárskej krízy v Európskej únii, je tento rozpočet mimoriadne malý. Závazky vo výške len niečo vyššie 1 % hrubého národného dôchodku, platby vo výške 0,9 % a predovšetkým rezerva 3,2 miliardy EUR vypovedajú o tom, že najväčšie členské štáty nechcú financovať najdôležitejšie ciele Európskej únie.

Po druhé, Európska únia si na seba veľmi ľahko berie ďalšie záväzky, ktoré nepredpokladal finančný výhľad. Nedávno bola vyčlenená 1 miliarda EUR na predchádzanie hladu v krajinách tretieho sveta a 0,5 miliardy EUR bolo sľúbených na pomoc pri obnove Gruzínska. Tieto výdavky, ktoré sú úplne oprávnené, sa budú musieť financovať na úkor iných dôležitých aktivít, ktoré sa Únia zaviazala financovať omnoho skôr.

A nakoniec, v snahe prekonať hospodársku krízu vkladajú jednotlivé členské štáty, najmä tie menej bohaté (medzi nimi napríklad Poľsko), svoje nádeje do poskytovania preddavkov na projekty využívajúce štrukturálne fondy. Dúfam, že tento výnimočne skromný rozpočet nám umožní financovať rozsiahle investičné projekty takýmto spôsobom.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL). – (PT) Ako sme upozorňovali už v októbri, rozpočet EÚ na rok 2009 by sa mal vyznačovať politickými opatreniami a príslušnými rozpočtovými riadkami zameranými na účinnú reakciu na zhoršujúcu sa hospodársku krízu.

Namiesto toho, aby sa navrhovaný rozpočet EÚ na rok 2009 zameriaval na finančné prostriedky a zvýšenie ich objemu s cieľom podporiť hospodársku a sociálnu súdržnosť a posilniť kúpnu silu pracovníkov, znižuje platby na bezprecedentnú úroveň (o 4 miliardy EUR menej ako suma schválená v rozpočte na rok 2008). Nedodržala sa dokonca ani suma naplánovaná vo viacročnom finančnom rámci na roky 2007 – 2013, ktorá bola už aj predtým absolútne nedostatočná. V pomerných číslach ide o najnižší rozpočet EÚ, odkedy Portugalsko vstúpilo do Európskeho hospodárskeho spoločenstva.

Navrhovaný rozpočet EÚ na rok 2009 údajne podporuje plán hospodárskej obnovy Európy a to, čo sa nazýva európskou solidaritou. V skutočnosti sa riadi mottom „každý sám za seba“, inými slovami, je to politika, ktorá ešte viac zvýši rozdiely medzi krajinami, ktoré sú hospodársky rozvinutejšie, a kohéznymi krajinami.

Naliehavo potrebujeme rozpočtové opatrenia zamerané na účinnú podporu malého a rodinného poľnohospodárstva, rybného hospodárstva, textilného a odevného priemyslu, lodárskeho priemyslu, mikropodnikov a malých a stredných podnikov. Tieto opatrenia by mali chrániť produktívne odvetvia vo všetkých členských štátoch, predovšetkým v kohéznych krajinách, zamestnanosť s právami a primerané mzdy pre pracovníkov.

Jeffrey Titford (IND/DEM). – Vážená pani predsedajúca, pri čítaní tejto dlhej správy mi napadá slovo arogancia, pretože text ňou mierne zaváňa. Napríklad v bode 25 tejto správy sa narieka nad skutočnosťou, že dostupné prostriedky „vo svojej súčasnej výške neumožňujú Únii plniť jej úlohu globálneho aktéra“. V tom istom bode sa píše o EÚ, ktorá má „možnosti na prevzatie úlohy globálneho partnera“. Kto kedy chcel, aby mala EÚ takúto úlohu? Prečo má taký nadutý pocit vlastnej dôležitosti? Nikto v našej krajine rozhodne nedostal možnosť hlasovať o vývoji EÚ na globálneho aktéra. Bolo nám povedané, že pôjde o spoločný trh, ktorý nám prinesie lacné víno a pekné dovolenky.

Všimol som si tiež, že „globálny aktér“ chce svoju ochrannú známku, ktorú by používal vo všetkých komunikáciách s masami, a chce rozsiahlu informačnú kampaň v súvislosti s voľbami v roku 2009. „Informačnú“ treba chápať ako „vymývajúcu mozgy“, pretože EÚ sa nepochybne bude prezentovať ako najväčší úspech ľudstva od penicilínu a nie ako smiešny nepriateľ demokracie a slobody myslenia, ktorým v skutočnosti je.

Táto arogancia prestupuje všetkým, čoho sa EÚ dotkne. Neexistuje lepší príklad ako nedávne hanebné a neslušné správanie tu prítomných poslancov k prezidentovi Klausovi, hlave štátu, na stretnutí v Prahe. Vravím vám, EÚ nemá absolútne žiaden demokratický mandát na budovanie impéria, o ktorom sa hovorí v tomto rozpočte.

Jean-Claude Martinez (NI). – (FR) Vážená pani predsedajúca, na Vianoce dostávajú malí chlapci červené autíčka, aby sa mohli hrať na požiarnikov, a malé dievčatá bábiky Barbie, aby sa mohli hrať na všetko ostatné.

Podobne aj Komisia a Rada ministrov majú malý rozpočet, s ktorým sa môžu hrať na verejné financie. Takže sa s rozpočtom hráme na posedenie pri čaji, na ktorom naservírujeme trošku na projekt Galileo, trošku pre Kosovo alebo trošku pre Palestínu. Je tam dokonca aj trošku na ovocie pre školy.

Finančné a hospodárske cunami zmieta automobilovým priemyslom, realitami a službami a my sa tu hráme s rozpočtom 116 miliárd EUR, čo predstavuje výšku španielskeho rozpočtu pre 42 miliónov obyvateľov, alebo skôr 45 miliónov, pričom my sa zaoberáme 400 miliónmi obyvateľov. Ani nebudem spomínať rozpočet USA vo výške 2 bilióny EUR.

Kontinent sa začína ponárať do recesie a my si rozdeľujeme zopár omrvínok. Stále melieme o pravidle 1 % hrubého národného dôchodku a o deficite, ktorý nesmie prekročiť 3 %.

Z tohto všetkého vyplývajú dve ponaučenia. Po prvé, keď nevieme predpovedať cenu barelu ropy, ktorá spadla zo 100 na 40, pričom spoločnosť Goldman Sachs predpovedala 200, a keď nedokážeme urobiť predpoveď na pár mesiacov, ako môžeme mať viacročný finančný rámec na sedem rokov? To je vedecký nezmysel.

Druhým ponaučením je toto: celá história rozpočtu ukazuje, že zákonné stropy, zákon o vyrovnanom rozpočte v USA či pravidlo 1 % národného dôchodku sú tiež všetko nezmysly. Verejné financie poháňa

empirizmus, nie dogmatizmus. Potrebovali sme rozpočtový energetický plán, aby sme dokázali zmeniť hospodársku klímu. Volalo sa to veľký európsky úver. Potrebovali sme priestor na zmenu vecí, ale na to sme hlavne potrebovali ambicióznosť.

Predseda júca. – Chcela by som poprosiť všetkých poslancov, aby nerozprávali príliš rýchlo, pretože tlmočníci nestíhajú tlmočiť.

Reimer Böge (PPE-DE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, rád by som začal poďakovaním dvom spravodajcom pánovi Lewandowskému a pani Haugovej a tiež koordinátorom a zamestnancom sekretariátu a našej skupiny. Hlavne tí poslední boli niekedy zavalení prácou takmer za hranicami svojich možností, ako je to pre nich bežné každý rok. Chcem tiež poďakovať francúzskemu predsedníctvu za dobré a slušné rokovania. Uvedomujem si, že predsedníctvo bolo pripravené zájsť ešte o niečo ďalej, ak by to umožnila väčšina v Rade. Chcel by som tiež zdôrazniť, že Komisia sa do rokovaní zapájala mimoriadne konštruktívne. Pani komisárka, ak to tu môžem povedať takto otvorene, keďže sme mali dobré pracovné vzťahy, nenamietal by som, keby ste kandidovali aj na budúci rok.

Dámy a páni, rozpočet na rok 2009 je rozdelený do troch etáp. O prvej etape sa bude hlasovať zajtra. Prostredníctvom 133,7 miliardy EUR v záväzkoch a 116 miliárd EUR v platbách financujeme základné potreby EÚ a podarilo sa nám rozbehnúť potravinový nástroj prostredníctvom núdzového postupu, a to zmenou a doplnením medziinštitucionálnej dohody, využitím nástroja pružnosti a presunu v rámci riadku 4. Je dobré, že sa to rozbehlo, treba však jasne povedať, že keďže chceme dosiahnuť lepšie riešenie a lepši dlhodobý výhľad, aj pokiaľ ide o bezpečnosť dodávky potravín do rozvojových krajín, súčasťou balíka bude aj revízia existujúcich rozvojových nástrojov obsiahnutých v časti rozpočtu o rozvojovej spolupráci aj v rámci Európskeho rozvojového fondu. Evidentný je aj mimoriadny význam a naliehavosť zásadnej revízie riadku 4 „EÚ ako globálny partner“.

O druhej časti, teda o urýchlčení a zjednodušení existujúcich pravidiel v súvislosti so štrukturálnymi fondmi a realizáciou rozvoja vidieka sa bude musieť rokovať, keď sa začnú ukazovať finančné prínosy prijateľného vyhlásenia. Ak si v tejto záležitosti všetci splníme svoje úlohy v prvom štvrťroku, výsledkom budú doplnkové rozpočty so zvýšenými platbami do štrukturálnych fondov a poľnohospodárskych fondov, čím sa tiež podporí hospodársky rozvoj. Ak sa nám potom v priebehu roka nepodarí prekročiť platby vo výške 120 miliárd EUR, budeme musieť vyvolať administratívne a politické dôsledky. Čokoľvek iné by sme nemohli obhájiť.

Tretí bod sa týka balíka na obnovu hospodárstva. Čísla z európskeho rozpočtu, o ktorých diskutujeme, majú, samozrejme, tendenciu byť podhodnotené a v tejto súvislosti by som chcel povedať dve veci. V prvom rade je správne a dôležité, aby sa zapojila aj Európska investičná banka, z dlhodobého hľadiska však nesmie existovať žiaden nový tieňový rozpočet mimo európskeho rozpočtu – to je neprijateľné. V druhom rade sme pripravení zaistiť navrhovanú revíziu na základe správnych projektov a nevyhnutných postupov, a to aj v súvislosti s prioritami, ktoré spočívajú v prepojení energetických sietí v záujme solidarity zakotvenej v Lisabonskej zmluve v energetickej politike a v zavedení širokopásmovej konektivity v znevýhodnených vidieckych oblastiach. Toto všetko by doplnilo všetky ostatné nevyhnutné opatrenia, ktoré už sú na programe.

Costas Botopoulos (PSE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, dámy a páni, v prvom rade chcem povedať, že dnešná neprítomnosť predstaviteľa francúzskej vlády ukazuje druhú stranu predsedníctva, ktoré je inak veľmi oceňované za svoje politické úspechy. Táto druhá strana predsedníctva, ktoré odmieta s nami ostatnými hrať túto hru, ostro kontrastuje s reakciou nášho výboru a spravodajkyne pani Haugovej, ktorá sa, naopak, veľmi ochotne zúčastňovala na tejto rozpočtovej hre.

(EL) Dámy a páni, dovoľm si povedať, že rozpočet, o ktorom dnes rokujeme a o ktorom budeme zajtra hlasovať, obsahuje jeden úspech, ktorý už len treba implementovať, a tri vážne problémy. Úspechom, samozrejme, je, že sme dokázali do rozpočtu dostať potraviny, hoci až na poslednú chvíľu. Bolo to veľmi potrebné a ukazuje to, že Európa rozumie problémom dnešnej doby.

Sú tu však aj tri vážne problémy. Po prvé, tento rozpočet v čase hospodárskej krízy, ktorá sa, chcem upozorniť, nezačala až v septembri 2008, ako povedali mnohí rečníci, pretože prvé znamenia sme videli už pred rokom, vôbec nereaguje na túto ťažkú situáciu – je odtrhnutý od reality. Máme veľmi slabé záväzky a záväzky, ktoré vôbec nie je isté, či sa vôbec implementujú. Druhý problém, o ktorom sa už zmienili viacerí rečníci, sa týka štrukturálnych fondov. Je neuveriteľné, že sa zo štrukturálnych fondov vrátilo toľko peňazí z minuloročného rozpočtu a že sa nič nerobí pre to, aby sme tento problém vyriešili aspoň v budúcom roku. Celý tento systém potrebuje revíziu. Tretím problémom sú pochybnosti, ktoré máme v súvislosti s hospodárskou pomocou,

slávnych 200 miliárd, z ktorých 30 pochádza z rozpočtu Spoločenstva. Bohužiaľ, opäť nič nenasvedčuje tomu, že tieto peniaze sa nájdu, pričom sa nájsť musia, pretože ich potrebujeme.

Jan Mulder (ALDE). – (NL) Vážená pani predsedajúca, aj ja by som rád začal poďakovaním všetkým, ktorých sa to týka, za úlohu, ktorú zohrali v tohtoročnom rozpočtovom postupe. Opäť sme dokázali pripraviť rozpočet na rok 2009. V Rade sa znova odohral zvyčajný rituál vo forme jednodňového stretnutia.

Jedna z vecí, ktoré ma prekvapujú pri spätných úvahách, je význam, aký niektoré skupiny prikladajú určitému percentu platobných rozpočtových prostriedkov. Nedokážem pochopiť, prečo je také dôležité, či to je 0,88, 0,92, alebo 0,9. Dôležité je, aby to bolo primerané. Ako všetci vieme, hrubý domáci produkt môže v budúcom roku klesnúť a v takom prípade to bude viac ako 0,9, na ktorých sme sa teraz dohodli. Skutočne by to naplnilo rôzne parlamentné skupiny pocitom uspokojenia? Jednoducho tomu nerozumiem. Percentá platieb teda musia byť primerané, nie vyššie ani nižšie. Ak dôjde k najhoršiemu, existuje možnosť neskôr v priebehu roka pripraviť doplnkový rozpočet.

Chcel by som vás upozorniť na jeden skúšobný projekt, v rámci ktorého prebieha štúdia týkajúca sa odôvodnenosti doplnkových príplatkov po roku 2013. Chcem naliehať požiadať Komisiu, aby sa ním zaoberala, pretože ak o ňom začneme budúci rok diskutovať, potom je podľa mňa dôležité, aby sme vedeli, prečo tieto doplnkové príplatky poskytujeme. Predstavujú skutočné platby za poskytnuté služby, áno alebo nie?

PREDSEDÁ: PÁN SIWIEC

podpredseda

Seán Ó Neachtain (UEN). – (GA) Vážení páni predsedajúci, vítam odporúčania uvedené v návrhu rozpočtu Európskej únie na budúci rok. Zvlášť podporujem odporúčanie, ktoré sa týka mierového procesu v Severnom Írsku. Poskytne sa finančná podpora programu PEACE III a Medzinárodnému fondu pre Írsko.

Som tiež rád, že rozpočet poskytuje finančnú podporu mierovému procesu v balkánskom regióne a v Palestíne. Európska únia bude tiež pomáhať pri obnove Gruzínska, čím ukazuje, že je to najväčší mierový proces na svete. Finančne podporuje aj chudobné krajiny a tento zvyk sa snažíme zachovať. Európska únia musí ísť príkladom, aby sme dokázali realizovať rozvojové ciele tisícročia do roku 2015.

Søren Bo Søndergaard (GUE/NGL). – (DA) Vážení páni predsedajúci, jednou z najzákladnejších úloh parlamentu je kontrolovať svoje financie. To si, prirodzene, vyžaduje, aby mal parlament možnosť skúmať jednotlivé položky rozpočtu. Je preto absolútne neprijateľné, aby Rada pokračovala vo svojom uzavretom postoji voči Parlamentu. Dnes sme počuli, ako francúzske predsedníctvo nedokázalo reagovať na žiadnu zo snáh spravodajcov Parlamentu zodpovedných za rozpočet na rok 2009. Ako spravodajca Výboru pre kontrolu rozpočtu pre udelenie absolutória Rade za rok 2007 môžem dodať, že Rada bola rovnako neochotná reagovať na moje snahy. Rada teda nie je uzavretá len voči budúcnosti, ale aj voči minulosti. Toto nie je len problém francúzskeho predsedníctva, je to problém Rady vo všeobecnosti. V argumentácii sa odvoláva na takzvanú „džentlenskú dohodu“ medzi Radou a Parlamentom, ktorá pochádza z roku 1970. Prosím? 1970? Vtedy sa ešte EÚ volala ES. V tom čase ES pozostávalo z pár štátov a Parlament sa nevolil, ale menoval. Táto „džentlenská dohoda“ teda patrí minulosti a dnes nemá nijakú cenu. Ako Parlament musíme zo strany Rady požadovať otvorenosť, plný prístup k informáciám a spoluprácu.

Patrick Louis (IND/DEM). – (FR) Vážení páni predsedajúci, dámy a páni, už 14. rok po sebe odmietol Európsky dvor audítorov schváliť rozpočet Európskej únie.

Hoci Dvor ocenil účtovné postupy Komisie – čo je ale to najmenej – všimnite si, že len 8 % účtov Európskej únie je riadne schválených. Všetkým je nám jasné, že pri takomto percente by žiaden súkromný podnik takúto kritiku neprežil. Znamená to, že 92 % európskeho rozpočtu, teda vyše 100 miliárd EUR, je postihnutých nadmerne vysokou mierou nejasností a nezrovnalostí.

Len som citoval zo správy. Tieto nezrovnalosti sprevádza množstvo nezodpovedných krokov. Ak si napríklad predstavíme, že komunikačná agentúra má rozpočet 15,4 milióna EUR na to, aby poslala do vesmíru volebnú urnu so sloganom „Hlasovať môžete všade“, ľudia si právom môžu myslieť, že si z nich robíte žarty.

V súčasnej situácii, keď si domácnosti a členské štáty musia ťahovať opasky, v čase, keď Francúzsko prispieva čistou sumou 7 miliárd EUR, musíme prestať považovať francúzskych a európskych daňových poplatníkov za Ježiškov Európskej únie, pretože v júni sa môžu stať strašiakmi.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Vážený pán predsedajúci, v rámci neustále sa opakujúcej dogmy samoregulovaného trhu Únia nielenže zabudla nastaviť jasné hranice, stanoviť pravidlá a vykonávať dohľad, ale tiež stále nie je schopná odpútať sa od finančných trhov Spojených štátov. Tým zanedbala svoju povinnosť chrániť Európanov pred negatívnymi dôsledkami globalizácie.

Už roky nám hovoríte, že nie sú peniaze na sociálnu oblasť a zdravotníctvo, a pritom sa ďalšie milióny a milióny eur utrácajú na prestížne projekty ako Agentúra EÚ pre základné práva, ktorých rozpočet narástol na takmer štvornásobok, a to napriek silnej kritike Dvora audítorov. Teraz, keď občania tvárou v tvár hromadnej nezamestnanosti cítia, že ich Únia opäť podviedla, sa Brusel vyzbrojí novým balíkom na obnovu hospodárstva vo výške 200 miliárd EUR, ktorý je podľa môjho názoru podvodom.

V konečnej analýze bude suma vyčlenených zdrojov pravdepodobne menej dôležitá ako primeranosť opatrení, ktoré sa budú skutočne presadzovať.

Ville Itälä (PPE-DE). – (FI) Vážený pán predsedajúci, chcel by som poďakovať spravodajcom pani Haugovej a pánovi Lewandowskému, ako aj koordinátorom za ich vynikajúcu a veľmi zodpovednú prácu. Chcem tiež poďakovať pánovi Bögemu, predsedovi, ktorého energický príspevok veľmi napomohol dosiahnutiu takého pozitívneho výsledku.

Žijeme vo významnej dobe. Hospodárska kríza je pred dvermi a my musíme myslieť na to, ako môže Európsky parlament vyslať správny signál verejnosti. Chcem poďakovať spravodajcovi pánovi Lewandowskému za to, že nevyčerpal celý dvadsaťpercentný nárast. Je to známka toho, že si uvedomujeme zodpovednosť voči daňovým poplatníkom. Vzhľadom na to, že na budúci rok sú voľby a že tu bude nový štatút poslancov Európskeho parlamentu, to bola veľmi náročná úloha a konečný výsledok je skvelý.

Chcel by som upozorniť len na jednu vec v súvislosti so správou pani Haugovej, ktorá sa týka nového rozpočtového riadka – stratégie pre oblasť Baltského mora. Prebehla o tom určitá diskusia a som rád, že sa prijalo rozhodnutie, pretože to predstavuje príležitosť – je to veľký krok vpred smerom k zlepšeniu stavu Baltského mora.

Keďže Komisia pripravuje stratégiu pre oblasť Baltského mora na budúci rok, je dôležité, že pre ňu existuje aj príslušný riadok v rozpočte. Avšak stratégie nič neznamenajú, ak sú len na papieri, takže musíme vytvoriť aj obsah tejto stratégie. Potom, ako Komisia dokončí svoju prácu, bude pre nás, samozrejme, omnoho jednoduchšie vytvoriť obsah príslušného rozpočtového riadku.

Vieme tiež, že pre Švédsko, krajinu, ktorá bude vykonávať predsedníctvo, je stratégia pre oblasť Baltského mora prioritou, takže teraz je práve ten správny čas na jej zahrnutie do rozpočtu. Preto chcem všetkým poďakovať za pozornosť, ktorú venovali tejto otázke a tiež otázke priorit na budúci rok.

Vicente Miguel Garcés Ramón (PSE). – (ES) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, dostali sme sa na koniec náročného a komplikovaného rozpočtového postupu. Zajtra budeme hlasovať a verím, že výsledok bude priaznivý.

Svet prechádza vážnou krízou, ktorej epicentrom je finančný systém, ktorý už nakazil aj reálne hospodárstvo. Sú preto potrebné zmeny politik s cieľom zmeniť orientáciu nášho hospodárskeho modelu, zastaviť rozklad našej výrobnéj štruktúry a zabrániť akémukoľvek nárastu nepriaznivých sociálnych a klimatických účinkov, ktoré sa teraz objavujú.

Musíme prijať svoj podiel zodpovednosti a zaistiť, aby bol rozpočet na rok 2009 dobrým nástrojom, ktorý nám môže pomôcť dostať sa z krízy a pokračovať cestou vytvárania Európy pre občanov, sociálnej Európy a Európy práv, ktoré zodpovedajú našej histórii. Chceme inkluzívnu Európu a ako príklad uvádzam začlenenie pilotného projektu zameraného na integráciu Rómov do rozpočtu. Chceme solidárnu Európu, a to dovnútra aj vonok, pričom začať sa musí s južnými a východnými susedmi.

Chcel by som spomenúť rozpočtový rozmer barcelonského procesu, teraz Únie pre Stredozemie, do ktorého sme vkladali toľké nádeje. Chceme Európu, ktorá dokáže aj naďalej uživiť svojich ľudí a viesť na celom svete vojnu proti pliaga hladu a sociálneho vylúčenia. Cieľom tohto všetkého je podpora udržateľného, mierového rozvoja národov na celom svete.

Dámy a páni, ak zajtra schválime rozpočet Únie na rok 2009, začne sa jeho produktívny život. Hneď potom sa musí začať správne plniť a v prípade potreby revidovať. Musíme na to pozorne dohliadať.

Pri tejto príležitosti vám chcem všetkým zaželať všetko najlepšie v nasledujúcom roku.

Daniel Dăianu (ALDE). – Vážený pán predsedajúci, o rozpočte EÚ sa rokuje v čase rastúcich obáv v súvislosti s hospodárskou krízou, ktorá postihuje členské štáty. Kríza núti Komisiu, Radu a Európsky parlament uvažovať, ako môže EÚ prostredníctvom svojich rozpočtových zdrojov bojovať proti hospodárskemu poklesu.

V týchto nových podmienkach je rozhodujúcim výrazné urýchlenie vyplácania štrukturálnych fondov v nových členských štátoch a zámer Komisie v tejto súvislosti je viac ako vítaný. Tento zámer sa však musí premeniť na konkrétne činy a rozpočet EÚ musí byť pripravený, ak budú potrebné dodatočné výdavkové rozpočtové prostriedky, ako sa správne zdôrazňuje v správe. Mimochodom, presne z tohto dôvodu je dôležité zjednodušiť postupy.

V prípade členských štátov, v ktorých nie je zavedené euro, je miera voľnosti pri využívaní rozpočtových stimulov z vlastných zdrojov výrazne obmedzená v dôsledku finančnej krízy a je pravdepodobné, že v roku 2009 bude na medzinárodných trhoch dominovať úverová kríza. Preto súrne potrebujeme finančné prostriedky EÚ a iné formy pomoci EÚ v rámci toho, čo by som nazval „zníženie kreditného rizika“, aby sme dokázali bojovať proti očakávanému výraznému spomaleniu hospodárstva.

Darcovské krajiny sa možno tešia z nižších platieb do štrukturálnych fondov EÚ a chceli by presmerovať tieto finančné prostriedky na iné použitie, neklamte však sami seba. Ak nové členské štáty postihne kríza viac, ako im to umožnia ich prirodzené slabé stránky, dôsledky budú zlé pre Úniu ako celok.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN). – (PL) Vážený pán predsedajúci, dnešná rozprava o rozpočte je významnejšia ako bývala v minulosti. Od rozpočtu Únie, jeho veľkosti a od toho, ako je rozdelený, veľa závisí, zvlášť v tejto dobe vážnej hospodárskej krízy a vzhľadom na hroziacu potravinovú krízu.

Okrem hospodárskej, potravinovej a energetickej bezpečnosti sa tiež musíme sústrediť na rozvoj zaostalých oblastí, napríklad vo východnej časti Európskej únie. Musíme tiež zlepšiť spôsob spravovania našich zdrojov vrátane riadenia reštrukturalizačných fondov. V rozpočte evidentne chýbajú prostriedky na kultúru, vzdelávanie, vedu a boj proti chudobe. Je to v dôsledku obmedzených zdrojov naplánovaných v rozpočte a táto skutočnosť potvrdzuje, že 1 % HDP nestačí na náležité riešenie uvedených úloh.

Predkladaný rozpočet je rozsiahly, podrobný, a tak nie veľmi čitateľný. Je najvyšší čas, aby sme sa nad týmto problémom zamysleli a v budúcnosti prijali iný formát.

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL). – (EL) Vážený pán predsedajúci, návrh rozpočtu na rok 2009 je dôkazom, že konzervatívne politické priority stanovené Európskou úniou nereagujú na potreby ľudí v Európe. V čase vážnej hospodárskej krízy a rastúcej nezamestnanosti nepredstavujú platby ani 50 % záväzkov, pokiaľ ide o finančné prostriedky Európskej únie. Nielenže sa oblasť rozvoja nevyužíva ako nástroj na riešenie problémov, ale v niektorých prípadoch sa dokonca s finančnými prostriedkami zaobchádza ako v podmienkach pred krízou. Paradoxom je, že v oblasti bezpečnosti, v rámci ktorej podľa nezávislých štúdií porušuje činnosť agentúry FRONTEX základné práva a slobody jednotlivca, nedošlo k žiadnym škrtom v rozpočte. Odvetvie výskumu dostane dotácie na vesmírny výskum, ktorého cieľom je globálne monitorovanie, zatiaľ čo na druhej strane boli obmedzené dotácie na prevažnú väčšinu aktivít zameraných na sociálnu integráciu, sociálne vylúčenie a mladých ľudí. V poľnohospodárstve rozpočet na rok 2009 dodržiava prijatý finančný rámec, ktorého hlavnou náplňou je znižovanie výdavkov. Čo sa týka poľnohospodárskeho rozvoja, platby v roku 2009 budú rovnaké alebo nižšie, ako si Únia predsavzala v roku 2007, a to v čase, keď klesá počet malých a stredných podnikov. Táto skutočnosť je v rozpore so samotným princípom rozpočtu, ktorým je ochrana prírodných zdrojov.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Vážený pán predsedajúci, tento rozpočet musí zarmútiť Európanov, ktorí sa oň zaujímajú, a dúfam, že svoje pobúrenie vyjadria v budúcoročných európskych voľbách v júni. Je totiž ďalším vyjadrením obyčajného zlyhania Únie, ktorá je, žiaľ, v stave paralýzy a nie je schopná jasne povedať: áno, pochopili sme!

Toto pochopenie by znamenalo, že sme konečne každú jednu veľkú časť rozpočtu podrobili triezvej analýze – na tento účel slúžia konzultanti a ústavy hospodárskeho výskumu – a porovnali ju so súborom cieľov. To by viedlo k záveru, že tretina, možno dokonca polovica zo 114 alebo 116 miliárd EUR, sa teraz môže bez problémov užitočne investovať do boja proti tejto veľkej kríze. Namiesto toho sa však zdroje utrácajú a miznú v nesprávnych oblastiach, predovšetkým na zväčšovanie neveriteľnej byrokracie a politickej kasty. To je pre Európu tragédia.

Simon Busuttil (PPE-DE). – (MT) Najskôr by som chcel zablahoželať spravodajcom k vynikajúcej práci. Chcel by som sa venovať rozpočtovej oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí, najmä prisťahovalectvu, a tu by som sa chcel zamerať konkrétne na dva body. V prvom rade, už tretí rok po sebe sme zvýšili rozpočet pre agentúru FRONTEX, čo považujem za pozitívne znamenie. Nezvýšili sme ho preto, lebo sme spokojní s prácou agentúry FRONTEX, ale práve preto, lebo spokojní nie sme. Chceme, aby táto agentúra robila viac a bola efektívnejšia. Preto sme vyčlenili viac peňazí, aby sme napríklad zaistili, že námorné misie agentúry FRONTEX budú prebiehať na trvalom základe. Po druhé, vyčlenili sme dodatočných 5 miliónov EUR pre Európsky fond pre utečencov s cieľom vytvorenia európskeho programu zameraného na vnútorné premiestňovanie medzi krajinami Európskej únie, tak aby osoby prichádzajúce do krajín, ktoré už nesú na pleciach neúmernú záťaž, mohli byť premiestnené do inej krajiny v rámci Európskej únie. Mám na mysli program presídlenia alebo premiestnenia. Tento fond a tieto peniaze nám umožnia prvýkrát spustiť tento program a dúfam, že teraz už začne fungovať, pretože je nevyhnutný z hľadiska pomoci krajinám s neúmernou záťažou. Preto dúfam, že teraz, keď sme investovali peniaze do týchto dvoch oblastí v budúcoročnom rozpočte, urobíme v tejto súvislosti konečne pokrok.

Brigitte Douay (PSE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, v prvom rade chcem poďakovať našim spravodajcom, ktorým sa v ťažkých podmienkach podarilo dať dohromady tento rozpočet na rok 2009, posledný pred voľbami v júni.

Politika súdržnosti, na ktorú je vyčlenených 36 % z rozpočtu, je jednou z hlavných politík Spoločenstva a je skutočným nástrojom solidarity a hospodárskej a sociálnej spravodlivosti, ktoré musíme posilňovať, zefektívňovať a viac propagovať. Je skutočne hmatateľným vyjadrením solidarity v rámci Európy, ktoré je v praxi najviditeľnejšie, je najbližšie regiónom a občanom v oblastiach, kde žijú a kde sa Európska únia môže ku každému z nich prihovárať. Pani Guyová-Quintová práve zdôraznila problémy spojené s používaním ročných rozpočtov, hlavne pokiaľ ide o štrukturálne fondy.

Čo sa týka súdržnosti, všetci, ktorých sa to týka, vedia, aké je v praxi náročné implementovať európske fondy. Zhromažďovanie dokumentácie je komplikovaný a dlhý proces, v ktorom sa môžu vyskytnúť chyby poškodzujúce príjemcov, obraz Európskej únie a dokonca aj budúcnosť tejto politiky. Zjednodušenie postupov, poskytovanie lepších informácií, zlepšenie úrovne odborných školení príslušných štátnych a miestnych úradníkov v súvislosti s politikou súdržnosti a výmena skúseností a osvedčených postupov môžu bezpochyby napomôcť lepšiemu využívaniu týchto rozpočtových prostriedkov. Koniec koncov, v tomto čase krízy a silnejúceho euroskepticizmu nám rozumné fungovanie politiky súdržnosti a správne využívanie európskych fondov môže pomôcť u európskych občanov obnoviť dôveru a posilniť ich pocit účasti. Budú sa tak cítiť súčasťou tohto procesu. To si však vyžaduje, aby sme túto politiku viac zviditeľnili a lepšie vysvetlili prínosy jej implementácie. Je to zodpovednosťou všetkých inštitúcií Únie, a to v čo najužšej spolupráci.

István Szent-Iványi (ALDE). – (HU) Vážený pán predsedajúci, už roky je vážnym a opakujúcim sa problémom nášho rozpočtu výrazný rozdiel medzi vyčlenenými finančnými prostriedkami a skutočnými platbami. Tento rok tento rozdiel narástol na neprijateľnú mieru, čím ohrozuje dôveryhodnosť a zmysel celého rozpočtového postupu. V roku 2009, v čase hospodárskej a finančnej krízy, si to jednoducho nemôžeme dovoliť. Je spoločnou zodpovednosťou Komisie a členských štátov, aby urýchlili a zjednodušili platby a tým obnovili dôveryhodnosť rozpočtu Európskej únie.

Ďalej chcem poďakovať svojim kolegom poslancom za to, že podporili viaceré moje dôležité odporúčania k rozpočtovému balíku. Tento balík obsahoval päť hlavných priorít: najmodernejší spôsob ochrany životného prostredia (vrátane desaťpercentného nárastu pre program LIFE), rozvoj inovačných podnikov, boj proti korupcii, progresívnu sociálnu politiku a významné rozšírenie najväčšieho programu výmeny študentov na svete, Erasmus Mundus. Ďakujem vám za podporu v týchto záležitostiach, ktoré považujem za veľmi dôležité.

A nakoniec, každý rok musím upozorňovať na skutočnosť, že financovanie cieľov našej zahraničnej politiky je nedostatočné. V prípade rozpočtu na budúci rok je to ešte zreteľnejšie. Iba za pomoci kreatívneho účtovníctva sme boli schopní zabezpečiť zdroj financovania tých najdôležitejších cieľov. Je iba jeden upokojujúci aspekt tejto nešťastnej situácie – riadna, komplexná revízia v polovici rozpočtového obdobia. Ak ju neurobíme, bude ťažké brať vážne ambíciu Európskej únie stať sa globálnym aktérom.

Paul Rübig (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, dámy a páni, európsky rozpočet začína s nulou – v budúcom roku sa má v podobe platieb minúť 0,89 % hrubého národného dôchodku, čo predstavuje 116 miliárd EUR. Rozpočty jednotlivých krajín majú pred desatinnou čiarkou väčšinou dve

číslíce. Myslím si, že sme v posledných rokoch dokázali, že aj s mimoriadne hospodárnym využívaním peňazí daňových poplatníkov sa dá veľa dosiahnuť.

Momentálne však čelíme rozpočtovej kríze a neverím, že 5 miliárd EUR navrhnutých Komisiou bude stačiť na poskytnutie potrebného impulzu. Preto by sme sa spolu s Radou mali snažiť, aby sme tentoraz nemuseli posilať peniaze tam a späť a presúvať finančné prostriedky späť členskými štátmi. Tento Parlament by mal jednoducho prijať balík, ktorý by zahŕňal transeurópske siete, výskum a vývoj, Európsky technologický inštitút, programy Eureka a Erasmus a vzdelávanie. Mali by sme si spolu sadnúť a rýchlo a efektívne pripraviť balík, ktorý naozaj pomôže malým a stredným podnikom.

Preto aj Parlament trvá na tom, aby sme zaviedli samostatný rozpočtový riadok pre iniciatívu „Small Business Act“ a predovšetkým rozpočtový riadok pre problematiku zmeny klímy. Konkrétne v oblasti energetickej účinnosti môžeme okamžite spustiť intenzívny program, ktorý nám umožní začať výraznú ofenzívu proti blížiacej sa obrovskej nezamestnanosti, ktorá nám hrozí na budúci rok, a tým udržať zamestnanosť.

Koniec koncov, v malých a stredných podnikoch, ktoré tvoria 50 % nášho hrubého domáceho produktu, sú zamestnané dve tretiny našich pracovníkov. Za pomoci tejto akcie zameranej na energetickú účinnosť môžeme v týchto podnikoch vytvoriť milióny nových pracovných miest.

Vladimír Maňka (PSE). – (SK) Rád by som poďakoval Jutte Haugovej, pánovi Lewandowskému a koordinátorom za výbornú prácu. Určite si aj oni uvedomujú, že v rozpočte na rok 2009 nás v budúcom roku čakajú zmeny, keď budeme musieť pružne reagovať práve na vývoj hospodárskej krízy.

V oblasti politiky súdržnosti bude mimoriadne dôležité, aby sme dokázali flexibilne zabezpečiť potrebné zdroje. Musíme byť pripravení na včasné poskytovanie dodatočných výdavkových rozpočtových prostriedkov, najmä v prípade rýchlejšej realizácie štrukturálnych politík.

Pre národné ekonomiky nových členských štátov s relatívne nízkou hospodárskou úrovňou práve kohézna politika vytvára potenciál na urýchléníe dobiehania vyspelých krajín. Osobitne dnes, v období hospodárskej krízy, je dôležité, aby sme tento nástroj využívali efektívne. Vedci v niektorých členských štátoch vypočítali, aký negatívny vplyv majú meškajúce platby na zamestnanosť, na produktivitu práce a hospodársky rast týchto štátov. Ak by sme dokázali čerpať finančné prostriedky tempom, ktoré sme predpokladali vo viacročnom finančnom rámci, v nových členských štátoch by sme dnes dosiahli vyššiu produktivitu práce o viac ako 2 %, vyšší hospodársky rast o viac ako 2 %, zamestnali by sme o 1 % viac ľudí. Z tohto pohľadu musíme považovať podporu súdržnosti za kľúčový faktor stimulácie rozhodujúcich makroekonomických ukazovateľov v Európskej únii.

Na čerpanie finančných prostriedkov negatívne vplyva rozdielny stupeň byrokracie v jednotlivých členských štátoch. Je preto nevyhnutné, aby sme v Európskej únii plošne znížili byrokráciu pri čerpaní európskych fondov.

Vážení kolegovia, určite si želáte, aby sme mohli čeliť dnešným globálnym problémom z hľadiska zásady solidarity a v rámci celého Spoločenstva. Preto musíme zaručiť disponibilnosť zdrojov, ktoré budeme pre politiku súdržnosti v budúcnosti potrebovať.

Jean Marie Beaupuy (ALDE). – (FR) Vážení pán predsedajúci, pani komisárka, mnohí naši kolegovia poslanci upozornili, dokonca aj pred chvíľou, na nedostatočné čerpanie rozpočtu, predovšetkým pokiaľ ide o štrukturálne fondy. Je preto nevyhnutné, aby sme túto situáciu napravili prijatím vhodných praktických opatrení. Som rád, že do rozpočtu sa dostala suma 2 miliardy EUR na pilotný projekt Erasmus zameraný na miestnych a regionálnych volených úradníkov, ktorý som osobne pred niekoľkými mesiacmi navrhoval.

Včlenenie tohto projektu do rozpočtu vychádza z konkrétnych návrhov v mojej správe o riadení, ktorá bola v tomto Parlamente prijatá prevažnou väčšinou v októbri.

Na to, aby sme dokázali účinne realizovať naše regionálne rozvojové politiky, nestačí len prijímať nariadenia a rozpočty. Je dôležité, aby sa volení úradníci, ktorí riadia miestne a regionálne projekty, stali vďaka svojim poznatkom skutočnými motormi pri dosahovaní cieľov Lisabonu a Göteborgu. Pomocou tohto programu Erasmus pre miestnych a regionálnych volených úradníkov môžeme posilniť ľudské väzby a najmä poskytnúť prostriedky na rýchlejšie a účinnejšie využívanie štrukturálnych fondov.

Mnohé združenia volených úradníkov ma už informovali, že sú nadšení programom Erasmus pre miestnych volených úradníkov. S podporou Generálneho riaditeľstva pre regionálnu politiku budeme môcť spustiť tento nový nástroj v duchu sloganu „Mysli globálne, konaj lokálne“.

Valdis Dombrovskis (PPE-DE). – (LV) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, dámy a páni, v súvislosti s návrhom rozpočtu Európskej únie na rok 2009 by som chcel zdôrazniť, že najdôležitejšou vecou v tomto rozpočte nie je to, čo sa už urobilo, ale to, čo sa ešte neurobilo. Návrh rozpočtu EÚ na rok 2009 už umožnil zníženie sumy výdavkových rozpočtových prostriedkov o 3 % v porovnaní s týmto rokom. Európska komisia prišla navyše s návrhom na ešte výraznejšie zníženie tejto sumy – o 3,5 miliardy EUR v tomto roku a o 1,1 miliardy EUR v budúcom roku. Pochybujem, že toto znižovanie sumy platieb z rozpočtu EÚ je tou najuspokojivejšou odpoveďou na finančnú a hospodársku krízu. Pokiaľ ide o plán hospodárskej obnovy Európy, v sume výdavkových rozpočtových prostriedkov stanovených v rozpočte Európskej únie na rok 2009 sa zatiaľ neodzrkadlili opatrenia týkajúce sa štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu, zjednodušenie postupov financovania rozvoja vidieka a zrýchlenie získavania prostriedkov, vyplácanie preddavkov z finančných prostriedkov EÚ ani zvýšenie podielu spolufinancovania EÚ. Pravda však je, že to, či budeme môcť rozpočet na budúci rok považovať za úspešnú reakciu Európskej únie na finančnú a hospodársku krízu, bude závisieť práve od týchto opatrení a od toho, do akej miery naozaj zvýšia sumy platieb. Dúfam, že inštitúcie EÚ preukážu schopnosť rýchlej reakcie na problémy a neutopia sa vo zvyčajnej byrokracii. Vo všeobecnosti by sme mali vítať návrh Európskej komisie na vyčlenenie dodatočných 5 miliárd EUR na zvýšenie konkurencieschopnosti Európskej únie. Je však ťažké pochopiť zdroj týchto prostriedkov – ide o prostriedky zo spoločnej poľnohospodárskej politiky. Ak má spoločná poľnohospodárska politika Európskej únie 5 miliárd EUR navyše, prečo potom Európska komisia nerobí nič na zabezpečenie spravodlivej hospodárskej súťaže v rámci vnútorného poľnohospodárskeho trhu a na aspoň čiastočné vyrovnanie neprimeraných rozdielov medzi úrovňami priamych platieb poľnohospodárom v rôznych členských štátoch EÚ? Ďakujem vám za pozornosť.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (BG) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, v prvom rade musím zagratulovať spravodajcom a koordinátorom a vyzdvihnúť ich výnimočné úsilie pri mimoriadne kvalitnom riadení postupu prijímania rozpočtu.

Boli vyvíjané významné snahy dosiahnuť čo najvyššiu úroveň záväzkov a platieb a zároveň zostať blízko stropov povolených viacročným finančným rámcom. Samozrejme, stále je tu veľa problémov. Tento rozpočet môžeme považovať za prvotnú reakciu Európskej únie na medzinárodnú finančnú a hospodársku krízu. Práve preto je to také ťažké.

Je len prirodzené, že sa na rozpočet pozeráme z hľadiska kľúčových priorít realizácie politiky Európskej únie. Bohužiaľ, v prípade priority 1B, ktorá sa týka udržateľného rozvoja, kohézie pre rast a zamestnanosti, nebude dostatok dostupných zdrojov na financovanie najdôležitejších projektov členských štátov. Úlohou Kohézneho fondu je práve umožniť hospodársky slabším členským štátom získavať podporu pri riešení problémov s infraštruktúrou, pri posilňovaní konkurencieschopnosti a dosahovaní vyššej úrovne regionálneho rozvoja.

Tento fond pomáha zvyšovať životnú úroveň, a to predovšetkým v nových členských štátoch. Ak tieto krajiny nedostanú žiadne finančné prostriedky, ich pokrok bude výrazne menší, a to najmä v čase krízy. Preto mám vážne výhrady voči neschopnosti rozpočtu pomôcť v tejto súvislosti. Dôležité tiež je, ako sa bude rozpočet plniť. Pôvodná diskusia o zjednodušení postupov s cieľom dosiahnuť väčšiu uskutočniteľnosť a minimalizovať riziko, že sa použijú protiprávne praktiky a dôjde k zneužívaniu, sa musí urýchliť. Musíme tiež umožniť zmenšenie rozdielov a zvýšenie úrovne platieb.

Návrh na revíziu viacročného finančného rámca nie je zlou vecou a poskytuje ďalšie zdroje na rast v rokoch 2009 – 2010. Zámer dosiahnuť cieľ v súvislosti s nízkouhlíkovou výrobou energie je v poriadku, rozhodne však nie je kľúčovým. Musíme ukázať omnoho väčšiu pružnosť.

Svoje vystúpenie by som uzavrela tým, že by sme mali prijať tento rozpočet, ale zahrnúť doň aj preventívne opatrenia na boj proti finančnej a hospodárskej kríze. Hoci sa dohoda dosahuje ťažko, je dôležitá a potrebná. Preto ju musíme podporiť.

Kyösti Virrankoski (ALDE). – (FI) Vážený pán predsedajúci, najskôr by som chcel poďakovať spravodajcom pani Haugovej a pánovi Lewandowskému za skvelú prácu. Chcem tiež poďakovať pani komisárke Grybauskaitėovej a jej najbližšiemu asistentovi pánovi Romerovi za skvelú spoluprácu počas celého roka, ako aj predsedníctvu za konštruktívnu účasť na príprave rozpočtu.

Chcem len upozorniť na jeden problém, ktorý sa týka štrukturálnych fondov. Tento rok sme vracali peniaze členským štátom v rôznych formách ako nevyužitú rozpočtovú prostriedky. V opravnom rozpočte č. 2 sme preprogramovali 2,8 miliardy EUR a v opravnom rozpočte č. 9 sme vrátili 4,5 miliardy EUR ako nevyužitú výdavkovú prostriedky.

Z tohto hľadiska je zarážajúce, že Komisia navrhuje balík na obnovu vo výške 5 miliárd EUR, pričom ani nevyčerpala všetky prostriedky z rozpočtu na štrukturálnu politiku. Dôvodom je kontrolný a monitorovací systém, ktorý je mimoriadne komplikovaný. V mnohých krajinách ešte stále nebol prijatý.

Európsky parlament navrhol v zmierení spoločné uznesenie, ktoré by uznalo potrebu zjednodušenia a existenciu štrukturálnych nedostatkov. Komisia a Rada sa odmietli pripojiť k tomuto uzneseniu. Európska rada však práve navrhla prijatie v podstate rovnakej pozície a je pravda, že naozaj treba zdôrazňovať veľmi naliehavú potrebu zjednodušenia a vyššej efektívnosti.

Margaritis Schinas (PPE-DE). – (EL) Vážený pán predsedajúci, tento rozpočet je posledným v tomto volebnom období a prvým, o ktorom budeme hlasovať od príchodu finančnej krízy. Má preto zvláštny význam – je to rozpočet, ktorý budú európski občania podrobne hodnotiť.

Pre mňa osobne má tento rozpočet horkastú príchuť, pretože popri úspechoch obsahuje aj tieň. Ja osobne medzi úspechy určite počítam skutočnosť, že sme dokázali, hoci len okrajovo, zvýšiť platby v porovnaní s pozíciou Rady, že sme našli pomerne viac zdrojov na konkurencieschopnosť, životné prostredie a bezpečnosť a že prvýkrát máme samostatnú pozíciu pri riešení otázky nelegálneho prisťahovalectva na južných hraniciach Európskej únie, kde krajiny ako tá moja každý rok prijímajú stotisíc zúfalých ľudí, ktorí prichádzajú klopať na dvere Európy cez jej južné hranice. Toto všetko nám dáva dôvod na spokojnosť.

Veľmi som však sklamaný tým, že tento prvý rozpočet v čase krízy nedokázal vyslať odkaz, že Európa je odhodlaná a schopná. Stále hľadáme spôsob, ako z dvesto miliárd minút tých päť miliárd, ktoré chcú niektoré členské štáty naspäť namiesto toho, aby sa použili na podporu konkurencieschopnosti. Je to premárnená príležitosť. Som presvedčený, že tento rok sme toho mohli urobiť viac. Stále dúfam, že zvyčajní podozriví v Rade, ktorí radi vracajú prebytky ministerstvám jednotlivých štátov, urobia ešte jeden pokus, aby sme aspoň na budúci rok mali ambicioznejší prístup.

Emanuel Jardim Fernandes (PSE). – (PT) Vážený pán predsedajúci, blahoželám spravodajkyni pani Haugovej k vynikajúcej práci a tiež viacerým kolegom k ich príspevkom. Chcel by som sa venovať oblasti rybného hospodárstva a jeho pozitívnym a negatívnym aspektom.

Celková výška vyčlenených rozpočtových prostriedkov je v podstate rovnaká ako v predchádzajúcom finančnom roku. Toto je negatívny aspekt vzhľadom na to, že už predchádzajúce rozpočty poskytovali len nevyhnutné minimum na realizáciu spoločnej politiky rybného hospodárstva a námornej politiky s potrebnými zdrojmi. Negatívami sú aj zníženie výdavkových rozpočtových prostriedkov a nedostatočná reakcia na potreby a špecifické aspekty najvzdialenejších oblastí.

Rastúci vonkajší hospodársky tlak spôsobený súčasnou finančnou krízou a významné kolísanie cien pohonných hmôt ešte zhoršujú už existujúce tlaky spôsobené nedostatočnou kapacitou flotíl a narušením základných zdrojov.

Komisia síce navrhuje reštrukturalizáciu oblasti rybného hospodárstva v súlade so súčasnou makroekonomickou situáciou, sú však potrebné konkrétne opatrenia na zaistenie prežitia európskych rybárskych lodí a živobytia tých, ktorí robia všetko pre to, aby sme mali prístup k jednej z najzákladnejších potravín.

Vítam schválenie iniciatívy – ako prípravnej akcie – ktorú som predložil s cieľom zriadiť stredisko pre monitorovanie cien rýb v hodnote 4 milióny EUR. Vítam tiež zvýšenú podporu pre riadenie zdrojov v rybnom hospodárstve, nepovinné príspevky na medzinárodné projekty, posilnenie dialógu v mimoriadne dôležitej oblasti rybného hospodárstva, na potrebu ktorého sme upozornili počas návštevy Výboru pre rybné hospodárstvo v Madeire, najvzdialenejšom regióne Portugalska, a tiež pilotný projekt zameraný na vytváranie sietí a výmenu osvedčených postupov a ukončenie šiesteho rámcového programu. Pozitívom je tiež zachovanie rozpočtových prostriedkov na spoluprácu v oblasti bioekonomického rozvoja, pre Agentúru Spoločenstva pre kontrolu rybného hospodárstva a na prípravnú akciu týkajúcu sa európskej námornej politiky.

A nakoniec musím privítať vytvorenie rozpočtového riadku Komisiou, hoci zatiaľ bez rozpočtových prostriedkov, týkajúceho sa *ad hoc* finančného nástroja s cieľom prispôsobiť rybárske lode hospodárskym dôsledkom cien pohonných hmôt. To je jeden dôvod...

(Predsedajúci prerušil rečníka.)

Péter Olajos (PPE-DE). – (HU) Ako som už povedal počas prvého čítania v októbri, ako spravodajca Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín požiadaného o stanovisko vítam rozpočet EÚ na rok 2009 z viacerých dôvodov. Na jednej strane je významnou a pozitívnou skutočnosťou už len to, že budúci rok bude k dispozícii 14 miliárd EUR na ochranu životného prostredia, ochranu prírody a v rámci toho predovšetkým na ciele programu LIFE+. Na druhej strane si treba všimnúť, že táto suma je o približne 10 % vyššia ako v minulom roku, čo je jasnou známkou toho, že dnes už nikto nespochybňuje význam tejto oblasti, najmä pokiaľ ide o zmenu klímy. Posledná spomenutá oblasť je navyše tiež jednou z rozpočtových priorít pre budúci rok. Samozrejme, všetko toto úzko súvisí s hlasovaním dnes na obed, keď budeme rozhodovať o klimatickom balíku.

Hoci tieto návrhy smerníc v mnohých ohľadoch nenapĺňajú naše pôvodné očakávania, v porovnaní s návrhmi, ktoré zverejnila Komisia v januári uplynulého roka, sú ambiciózne. Dosiahnutie cieľov, ktoré sú v nich stanovené, si bude vyžadovať peniaze a politickú vôľu. Suma je možno malá, je však potrebné zdôrazniť, že pilotné projekty, ktoré sa začnú v budúcom roku, majú hodnotu 7,5 milióna EUR. Skutočnú prácu, ktorá zahŕňa prípravu a zverejnenie verejných súťaží, možno očakávať na začiatku budúceho roka, pričom Komisia pri viacerých príležitostiach naznačila, za akú dôležitú považuje realizáciu týchto projektov, a zaručila sa za svoju plnú spoluprácu. Od októbrového plenárneho zasadnutia je jediným orgánom, ktorý nedosiahol žiaden podstatný pokrok, Európsky úrad pre bezpečnosť potravín (EFSA). Preto sme nútení aj naďalej odporúčať zachovanie desaťpercentnej rezervy, dúfam však, že aj tento problém sa čoskoro vyrieši. Toto sú moje poznámky a odporúčania, ktoré sa v podstate zhodujú s tými, ktoré som prezentoval na prvom čítaní. Žiadam svojich kolegov poslancov, aby za rozpočet hlasovali aj v druhom čítaní. Rád by som tiež pri tejto príležitosti zablahoželal pani Jutte Haugovej k správe. Veľmi pekne vám ďakujem.

Maria Martens (PPE-DE). – (NL) Vážený pán predsedajúci, v prvom rade chcem zablahoželat spravodajkyni pani Haugovej. Naše pracovné vzťahy boli naozaj veľmi príjemné a Výbor pre rozvoj je spokojný. Pre nás boli dôležité tri body. V prvom rade treba riešiť potravinovú krízu a sme radi, že návrh Komisie bol upravený. Dosiahli sme kompromis, ktorý našiel podporu v Parlamente aj v Rade, vďaka čomu sme získali 1 miliardu EUR na boj proti potravinovej kríze.

Nakoniec záleží na tom, že sa našlo udržateľné riešenie, ktorým je potravinová bezpečnosť pre samotné rozvojové krajiny, a presne o tom je náš skúšobný projekt. Hlavným problémom v tejto súvislosti je to, že drobní poľnohospodári nemajú prístup k mikroúverom. Je pre nich ťažké získať kvalitné semená na siatie a hnojivo a investovať do zavlažovania, ak nie sú schopní zaplatiť vopred. Preto nás teší, že náš návrh na skúšobný projekt týkajúci sa mikroúverov pre drobných poľnohospodárov sa stretol so širokou podporou, a veríme, že výbor je ochotný tento skúšobný projekt zrealizovať.

Po druhé, pokiaľ ide o hodnotenie, v týchto dňoch sa musíme vyrovnávať so silnou kritikou v súvislosti s rozvojovou spoluprácou. Ak chceme získať podporu, musíme nielen vysvetliť, ako sme to mysleli, ale predovšetkým povedať, čo sme dosiahli. Je nešťastné, že správy výboru sa stále príliš sústreďujú na úmysly. Preto sme vo výbore žiadali o viac kapacít, aby sme zlepšili hodnotenie výsledkov. Víťame podporu týchto návrhov zo strany Parlamentu.

Po tretie, pán predsedajúci, aj naďalej bojujeme za zvýšenie rozpočtu pre kapitolu 4 o zahraničných výdavkoch. Ak chceme uskutočniť naše ambície a povinnosti, ktoré sú oprávnené v prípade Kosova, Blízkeho východu a podobne, kde hlavným problémom nie je len rozvojová spolupráca, ale aj riešenie konfliktov, potom je zrejmé, že potrebujeme viac finančných prostriedkov a väčšiu pružnosť.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, mám dve krátke poznámky. Chcem poďakovať pani spravodajkyni za jej prácu.

Čo sa týka rozvojovej pomoci, myslím si, že je dôležité povedať, že hoci bol proces hľadania 1 miliardy EUR náročný, je dobré, že Európa na tento problém nejako reaguje. Treba si zároveň pripomenúť, že ceny komodít i energie v skutočnosti prudko klesli, takže s touto 1 miliardou EUR by sa malo dosiahnuť viac, ako sme dúfali, ak sa minie správnym spôsobom. Myslím si, že musíme vykonávať dôkladné kontroly, aby sme zaistili, že tieto peniaze idú tam, kam majú a kde sú najviac potrebné, teda priamo do postihnutých oblastí, a že poslúžia na produkciu potravín tam, kde sa potraviny dajú produkovať.

Aj moja druhá poznámka sa týka odvetvia poľnohospodárstva, viac však súvisí s budúcnosťou ako s týmto konkrétnym rozpočtom. Mám isté obavy v súvislosti s poznámkami pani komisárky o takzvanej chýbajúcej pridanej hodnote pri miznutí poľnohospodárstva. Viem, že v budúcnosti bude dosť času na diskusiu o tejto otázke, musí to však byť dôkladná a aktívna diskusia. Som presvedčená, že európskym

poľnohospodárom najlepšie poslúži spoločná politika, nie taká, kde si členské štáty budú môcť vyberať, pretože tým utrpia iba občania, pokiaľ ide o kvalitu a bezpečnosť potravín.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Vážený pán predseda, prijímanie rozpočtu vždy sprevádza stret našich očakávaní s realitou. Rámec rozpočtu nie je veľmi pružný a je ťažké presmerovať zdroje. Sice to odzrkadľuje stabilitu financovania jednotlivých aktivít, zároveň to však znamená, že je ťažké reagovať na neustále sa meniacu realitu.

Aktuálny rozpočet vzhľadom na súčasnú situáciu neodzrkadľuje želania mnohých poslancov, napríklad potrebu boja proti silnejúcej hospodárskej kríze alebo financovania nových technológií, ktoré sa využijú pri zlepšovaní životného prostredia a v boji proti zmene klímy. Rozpočet neplní očakávania mladých ľudí, študentov a študentov, pokiaľ ide o finančnú podporu výmen mládeže, prístupu k vzdelaniu a štúdiu v zahraničí.

Na záver by som chcel povedať, že rozpočty a finančné výhľady sa viac sústreďujú na pokračovanie predchádzajúcich rozpočtových plánov a cieľov ako na reakciu na súčasné a budúce problémy. Z tohto dôvodu potrebujeme pravidelné revízie finančných výhľadov, pretože sedem rokov je príliš dlhá doba na plánovanie rozpočtu.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predseda, chcel by som nadviazať na to, o čom už pred chvíľou hovoril môj rakúsky kolega pán Rübig. Na Európu mýňame menej ako 1 % európskeho hrubého domáceho produktu a zároveň žiadame EÚ, aby sa zaoberala čoraz väčším počtom úloh pre čoraz väčší počet členských štátov. To nedáva zmysel. Vzhľadom na to je naozaj neuveriteľné, že dlhé roky sme fungovali v úspornom režime, pričom nešlo len o hospodárne využívanie našich fondov, ale dochádzalo aj k tomu, že ministri financií na konci roka žiadali späť peniaze a presúvali ich do svojich domácich rozpočtov.

Je dostatok nových úloh, na ktoré by sme mali míňať peniaze. Sú tu tiež úlohy, na ktoré sme v podstate nevyčlenili potrebné finančné prostriedky už niekoľko rokov. Výdavky na informačnú politiku EÚ by sa mali podstatne zvýšiť, ak naozaj chceme pritiahnuť európskych občanov bližšie k Európe. Veľké množstvo úloh je aj v oblasti výmen študentov a stážistov, do ktorých by sa Európa mohla zapojiť.

Jutta Haug, spravodajkyňa. – (DE) Vážený pán predseda, chcem poďakovať všetkým poslancom, ktorí sa zúčastnili na diskusii v tomto Parlamente, ktorí tu vystúpili, hoci vo viacerých prípadoch bol rozpočet na rok 2009 len príležitosťou na samotné vystúpenie a nie na diskusiu o jeho obsahu. Predovšetkým chcem poďakovať poslancom, ktorí s nami zostali od začiatku až do konca a zapojili sa do diskusie.

Plán hospodárskej obnovy Európy, ktorý nám predstavila Komisia, sa spomínal v mnohých vystúpeniach a trápi mnohých z vás. Môžem len zopakovať to, čo som povedala už mnohokrát – európskou hybnou silou hospodárstiev členských štátov je politika súdržnosti EÚ. Jej riadna a čestná realizácia nám umožní pohnúť sa dopredu a bude nepochybne znamenať, že hospodárstvo nám v budúcom roku nebude spôsobovať také veľké problémy. Samozrejme, neporadili by sme si len so 116 miliardami EUR v platbách, ale celý Parlament by bol pripravený prisľúbiť zahrnutie potrebných platieb do doplnkových a opravných rozpočtov.

To, čo povedala pani komisárka, je, samozrejme, pravda – rozpočet je vždy kompromisom. V tomto ohľade sa rozpočet na rok 2009 nijako nelíši od svojich predchodcov. Museli sme Rade uznať tieto nízke platby, nám musela Komisia schváliť presun 700 miliónov EUR na regionálny rozvoj a museli sme obmedziť svoje priority. Napriek tomu sa nám podarilo zachovať veľké množstvo z týchto priorít: viac platieb na činnosť zameranú na boj proti zmene klímy, viac platieb na sociálny rozmer v súvislosti s vytvorením väčšieho počtu kvalitnejších pracovných miest a viac na podporu pre MSP. Toto sme dosiahli a za toto som všetkým svojim kolegom poslancom vďačná. Ďakujem vám veľmi pekne.

(potlesk)

Janusz Lewandowski, spravodajca. – (PL) Vážený pán predseda, v časti rozpočtu, za ktorú som zodpovedný, zostáva len jedna nevyjasnená vec, a to je budúcnosť Lisabonskej zmluvy, ktorá mení kompetencie Parlamentu a môže mať vplyv na rozpočet. Keďže ostatné problémy boli vyriešené, chcel by som podporiť predchádzajúcich rečníkov, ktorí požadovali revíziu finančného výhľadu. Je to niečo, čo sme jednoznačne potrebovali už v druhom roku aktuálneho výhľadu, ak chceme byť schopní financovať medzinárodné ciele a záväzky Európskej únie.

Je tiež nešťastné, že v zmierovacom postupe s Radou sa rokovalo o miliónoch eur v čase, keď boli sľúbené miliardy v rámci nejasného krízového balíka. Vzhľadom na to bude rozpočet, ktorý pravdepodobne zajtra prijmeme, predmetom viacerých zmien ako kedykoľvek predtým.

Predseda júci. – Rozprava sa skončila.

Rečníci boli natoľko disciplinovaní, že sme skončili v dobrom čase, a to je dobrá správa do budúcnosti pre rozpočtovú disciplínu.

Hlasovanie sa uskutoční zajtra, vo štvrtok 18. decembra 2008.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Gábor Harangozó (PSE), písomne. – Mali by sme byť znepokojení – tak ako naša spravodajkyňa – nepriaznivými účinkami na európskych občanov, ktoré vzniknú v dôsledku globálnej recesie. Náš záujem by sa mal zvlášť zamerať na najviac znevýhodnených občanov, tých, ktorí budú nepochybne najviac trpieť následkami finančnej krízy. Únia by mala maximalizovať svoje úsilie zamerané na uľahčenie prístupu príjemcov k dostupným zdrojom v praxi – v rámci stropov v prijatom viacročnom finančnom rámci na roky 2007 – 2013 – preto by sme mali predovšetkým zlepšiť a zjednodušiť opatrenia s cieľom urýchliť implementáciu štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu. Nízke úrovne platieb pri implementácii politiky súdržnosti v skutočnosti neodzrkadľujú potreby ľudí z hľadiska riešenia problémov súčasnej hospodárskej krízy. Politika súdržnosti je najúčinnnejším nástrojom solidarity v Únii a zohráva rozhodujúcu úlohu pri odstraňovaní negatívnych následkov globálnej krízy.

(Rokovanie bolo prerušené o 10.50 hod. a pokračovalo o 11.30 hod.)

PREDSEDÁ: PÁN PÖTTERING

predseda

4. Fibromyalgia (písomné vyhlásenie): pozri zápisnicu

*

* *

Hannes Swoboda (PSE). – (DE) Vážený pán predseda, včera sa veľké množstvo návštevníkov, ktorí mali rezervácie, nedostalo do tohto Parlamentu. Chcel by som osobitne poďakovať zamestnancom útvarov Parlamentu, ktorí sa pokúsili prijať týchto návštevníkov aj napriek nesúhlasu polície. Polícia to však nedovolila, pretože návštevníci mali oblečené červené bundy. Neviem, kto sa bojí červených bünd. Dokonca aj jeden z našich kolegov poslancov si musel vyzliecť svoju bundu, aby ho pustili do Parlamentu.

Chcem požiadať, aby sme sa sťažovali polícii s tým, že je zakázané brániť návštevám. Chcem zopakovať, že zamestnanci útvarov Parlamentu sa pokúsili pustiť návštevníkov s rezerváciami do Parlamentu, napriek ich pokojnému správaniu to však polícia nedovolila. Žiadam, aby sme informovali políciu, že voči Parlamentu by sa takto správať nemala.

Predseda. – Ďakujem pekne, pán Swoboda, budeme sa tejto veci venovať. Ďakujem vám za vystúpenie.

Monica Frassoni (Verts/ALE). – (IT) Vážený pán predseda, ďakujem vám za slovo. Chcela by som len čo najsrdečnejšie privítať pána Mohameda Abdelaziza, prezidenta Saharskej arabskej demokratickej republiky a generálneho tajomníka frontu Polisario, a delegáciu, ktorá ho sprevádza. Vrátili sa do Parlamentu, aby nám pripomenuli význam ochrany práv a sebaurčenia svojho ľudu.

Jens Holm, v mene skupiny GUE/NGL. – (SV) Vážený pán predseda, hovorím v mene našej skupiny ako celku. Sme proti postupu, ktorý bol práve navrhnutý. Náš spravodajca pán Wurtz už na stretnutí spravodajcov jednotlivých skupín povedal, že toto je absolútne neprijateľné. Hlasovanie o klimatickom balíku, ktoré je jedným z najdôležitejších hlasovaní v tomto roku, by malo prebiehať rovnakým spôsobom ako všetky ostatné hlasovania. Je nedemokratické a hanebné, že nehlasujeme o každej správe samostatne. Musíme mať možnosť hlasovať o každej správe samostatne a musíme mať právo predložiť pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, o ktorých potom budeme hlasovať.

Roztrhajte tento návrh a dovoľte nám hlasovať o každej správe samostatne, ako aj o predložených pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch. Ďakujem.

Predseda. – Každý v tomto Parlamente má právo vyjadriť svoj názor. Rozhodne väčšina.

Chris Davies (ALDE). – Vážený pán predseda, na konci včerašej päťhodinovej rozpravy o klimatickom a energetickom balíku dostal Parlament požadovanú odpoveď od pána ministra Borloa v mene predsedníctva a od pánov komisárov Dimasa a Piebalgsa v mene Komisie. Hovorili však len pre štyroch poslancov tohto Parlamentu, a to napriek tomu, že v rozprave vystúpilo až 50 alebo 60 poslancov.

Myslím si, že to ukazuje určitú nezdvorilosť voči Komisii i predsedníctvu a znižuje vplyv, ktorý tento Parlament má. Chcem vás poprosiť, aby ste s vedúcimi predstaviteľmi jednotlivých strán prebrali otázku, či by sme nemali zvážiť uloženie sankcií tým poslancom, ktorí sa zúčastnia rozpravy, ale potom sa už neunúvajú vypočuť si odpoveď Komisie a predsedníctva.

(potlesk)

Predseda. – Pán Davies, v princípe s vami úplne súhlasím, presvedčte sa však, a to aj vo svojej skupine, či sa dá prítomnosť poslancov naozaj zaistiť.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predseda, chcel by som predstaviť požiadavku v súvislosti so včerašou rozpravou s francúzskym predsedníctvom. Niektorí predsedovia skupín mali v tejto dôležitej rozprave naozaj čo povedať a to je úplne v poriadku. Iní predsedovia skupín, a sú to stále tí istí, však pravidelne prekračujú časový limit o jednu alebo dve minúty.

Možno by sa mohol tento čas jednoducho odpočítať z celkového času príslušnej skupiny, pretože takto by sa nezmenil celkový čas vyhradený na rozpravu.

5. Hlasovanie

Predseda. - Ďalším bodom programu je hlasovanie.

(Informácie o výsledkoch a ostatných podrobnostiach hlasovania: pozri zápisnicu)

5.1. Energia vyrábaná z obnoviteľných zdrojov (A6-0369/2008, Claude Turmes) (hlasovanie)

5.2. Obchodovanie s emisnými kvótami skleníkových plynov (A6-0406/2008, Avril Doyle) (hlasovanie)

– Pred začiatkom hlasovania

Markus Pieper (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predseda, moje odôvodnenie je nasledujúce. Bohužiaľ, neuskutočnila sa žiadna plenárna rozprava o systéme obchodovania s emisiami (ETS), výsledok ktorej by sme mohli preniesť do trojstranných rokovaní. Trojstranné rokovania len na základe stanoviska Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín nevyjadrujú pozíciu celého Parlamentu. Teraz by sme mali podporiť pozmeňujúce a doplňujúce návrhy k návrhu Komisie, avšak to, o čom by sme dnes mali rozhodovať, presne zodpovedá dokumentu Rady. Parlament nevykonal jedínú zmenu, ani čiarku. Čo je dôvodom takéhoto časového tlaku? Koniec koncov, rozprávame sa o období od roku 2013.

Ak prijmeme návrh o ETS v súčasnej forme, nepresnosti a rastúce náklady sa nám vypomstia. Téma obchodovania s emisiami je najdôležitejším rozhodnutím v oblasti priemyselnej politiky na nasledujúce roky, ak nie desaťročia. Nie sme pripravení odovzdať naše demokratické právo na spolurozhodovanie v šatni tohto Parlamentu. Veď za čo potom mnohí poslanci úspešne bojovali v tomto Parlamente takmer 30 rokov? Bojovali za to, aby sa teraz klimatická politika nechala takmer úplne na Radu v zjednodušenom postupe? Ako volený parlament sa chceme podieľať na demokratickej diskusii najmä vzhľadom na dôsledky našich činov. Veľmi pekne vám ďakujem.

(Návrh bol zamietnutý.)

5.3. Spoločné úsilie o zníženie emisií skleníkových plynov (A6-0411/2008, Satu Hassi) (hlasovanie)

5.4. Geologické ukladanie oxidu uhličitého (A6-0414/2008, Chris Davies) (hlasovanie)

5.5. Monitorovanie a zníženie emisií skleníkových plynov z využívania palív (cestná doprava a vnútrozemská vodná doprava) (A6-0496/2007, Dorette Corbey) (hlasovanie)

5.6. Výkonové emisné normy nových osobných automobilov (A6-0419/2008, Guido Sacconi) (hlasovanie)

– Po ukončení hlasovania:

Avril Doyle, spravodajkyňa. – Vážený pán predseda, chcela som vystúpiť ešte pred svojou správou, aj tak vám však ďakujem za možnosť prehovoriť teraz, pretože pre dobro nás všetkých je dôležité uviesť pár vecí.

Na jednej veci sa zrejme dnes ráno zhodneme všetci v tomto Parlamente, a to, že dohody v prvom čítaní nie sú dobré ani z hľadiska rešpektovania parlamentných postupov, ani pokiaľ ide o samotnú podstatu právneho predpisu, najmä ak je daný problém mimoriadne komplexný a technický.

(potlesk)

Dohody v prvom čítaní musia byť teda zriedkavé a výnimočné, pričom takúto výnimočnú reakciu si zaslúžia jedine výnimočné okolnosti.

Mojou druhou procedurálnou poznámkou je, že neexistuje žiadne právne ustanovenie v súvislosti s účasťou hláv štátov na spolurozhodovacom postupe.

(potlesk)

Hoci niektoré aspekty klimatického balíka boli na programe minulotýždňového samitu a v rámci neho bola vznesená požiadavka, aby akékoľvek budúce revízie pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov k aspektom ETS EÚ boli dostupné na zváženie na budúcich samitoch, na nasledujúcom trojstrannom rokovaní v sobotu ráno v Bruseli som s plnou podporou všetkých tieňových spravodajcov pridala k svojej správe – ktorú som pripravila po samite – nové odôvodnenie, ktoré potom v sobotu poobede prijal výbor COREPER. V odôvodnení sa zdôrazňoval jedinečný a transformačný charakter právnych predpisov o ETS EÚ, bolo v ňom však uvedené, že tieto konzultácie s hlavami štátov a vlád sa v žiadnom prípade nesmú považovať za precedens pre akékoľvek ďalšie právne predpisy.

Bolo to epické legislatívne dobrodružstvo. Chcem poďakovať pánovi komisárovi Dimasovi a jeho tímu, pánovi ministrovi Borloovi a jeho tímu a osobitne pánovi veľvyslancovi Léglisovi-Costovi za obrovské množstvo práce. Chcem tiež poďakovať zamestnancom Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín – a dovoľte mi vyzdvihnúť najmä tvrdú prácu pani Virpi Kyykkäovej – všetkým zamestnancom našej skupiny, svojej osobnej asistentke Kavi za jej neúnavnú prácu a predovšetkým svojim kolegom tieňovým spravodajcom a ich zamestnancom za výbornú spoluprácu.

(potlesk)

Miroslav Ouzký, hovorca Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín. – (CS) Po ukončení takmer ročnej práce by som chcel využiť túto príležitosť a poďakovať sa všetkým zúčastneným. Chcel by som sa poďakovať najmä spravodajcom a tieňovým spravodajcom. Nebudem opakovať, čo povedala pani spravodajkyňa Doylová. Skutočne výnimočná situácia si vyžaduje výnimočné opatrenia a francúzske predsedníctvo vyvinulo naozaj výnimočné úsilie na dosiahnutie kompromisu. Som presvedčený o tom, že skutočnosť, že klimatický balík sa nepáči ani ambicióznejším, ani menej ambicióznym, dokazuje, že sa skutočne dosiahol kompromis.

Predseda. – Veľmi pekne vám ďakujem. Dámy a páni, dúfam, že hovorím v mene vás všetkých, ak poviem, že Európsky parlament prejavil mimoriadnu ochotu spolupracovať s Radou, a ak oficiálne vyhlásim, že spôsob, akým sme dosiahli rozhodnutie v tejto veci, musí byť skôr výnimkou než pravidlom a že v budúcnosti musíme v takých prípadoch trvať v zásade na prvom čítaní, aby sme jasne vyjadrili postoj Parlamentu.

(potlesk)

5.7. Organizácia pracovného času (A6-0440/2008, Alejandro Cercas) (hlasovanie)

– Po ukončení hlasovania:

Alejandro Cercas, spravodajca. – (ES) Len krátku poznámku, vážený pán predseda. Najprv by som chcel poďakovať všetkým kolegom a zablahoželať im k tomuto triumfu, ktorý patrí všetkým skupinám v tomto Parlamente. Je to víťazstvo Parlamentu ako celku.

(potlesk)

Musím poďakovať dvom miliónom európskych lekárov a miliónu študentov medicíny za vykonanú prácu a musím tiež poďakovať Európskej konfederácii odborových zväzov a všetkým vnútroštátnym odborovým organizáciám za intenzívnu prácu.

Vážený pán predseda, je dôležité pripomenúť Rade, že toto nie je neúspech, ale skôr príležitosť napraviť nesprávne rozhodnutie. Rada by to mala vnímať ako príležitosť priblížiť náš program občanom. Musíme požiadať Komisiu, aby si obliekla rozhodcovský dres a vyzliekla dres Rady, ktorý nosila počas uplynulých troch rokov. Keď bude mať oblečený rozhodcovský dres, poďme do zmierovacieho konania, aby sa súlad pracovného a rodinného života stal realitou spolu so sociálnou Európou.

(hlasný potlesk)

Jan Andersson (PSE). – (SV) Chcel by som sa úprimne poďakovať Alejandrovi Cercasovi a všetkým ostatným, ktorý pracovali na tejto téme. Nevidím tu dnes nikoho z Rady. Pokúsili sme sa iniciovať rokovania s Radou, ale Rada nebola ochotná sadnúť si za rokovací stôl. Teraz máme tu v Parlamente veľkú väčšinu. Poďme si teraz sadnúť za rokovací stôl a vypracujeme dobrú smernicu o pracovnom čase. Teraz sa dozvieme stanovisko veľkej väčšiny Parlamentu.

5.8. Cezhraničné presadzovanie pravidiel v oblasti bezpečnosti cestnej premávky (A6-0371/2008, Inés Ayala Sender) (hlasovanie)

6. Oficiálne privítanie

Predseda. – Dámy a páni, chcel by som vás poprosiť, aby ste sa o malú chvíľu zúčastnili aj na slávnostnej ceremónii, čo by sa patrilo vzhľadom na našich hostí, nositeľov Sacharovovej ceny. Ešte predtým, než na niekoľko minút preruším schôdzu, kým neprídu naši hostia, chcel by som privítať delegáciu sýrskeho parlamentu na čele s pánom Sulejmanom Haddadom, predsedom Výboru pre zahraničné veci Zhromaždenia sýrskeho ľudu, ktorá tu je v rámci 10. medziparlamentného stretnutia EP a Sýrie. Našich sýrskych hostí tu veľmi srdečne vítam.

Musím povedať, že táto návšteva sa uskutočňuje za priaznivých okolností. Nedávno bola podpísaná dohoda o pridružení medzi EÚ a Sýriou a čoskoro bude predložená na schválenie Európskemu parlamentu.

Európsky parlament je presvedčený, že Sýria môže zohrávať pozitívnu úlohu na Blízkom východe a najmä v Únii pre Stredozemie. Delegácii želim príjemný pobyt v Štrasburgu a plodnú výmenu názorov, ktorá môže naše vzájomné vzťahy len zlepšiť. Ešte raz vás čo najsrdečnejšie vítam.

Týmto prerušujem schôdzu na niekoľko minút a o chvíľu sa stretneme na slávnostnej schôdzi.

(Rokovanie bolo prerušené o 12.05 hod. a pokračovalo o 12.15 hod.)

7. Udelenie Sacharovovej ceny – 20. výročie (slávnostná schôdza)

Predseda. – Dámy a páni, slávnostná schôdza je otvorená.

Dámy a páni, privítajte, prosím, laureátov Sacharovovej ceny, ktorými sú:

1990: Aun Schan Su Ťijová, ktorú zastupuje Zoya Phanová

1991: Adem Demači

1992: Asociácia Las Madres de la Plaza de Mayo, ktorú zastupuje Hebe Pastor de Bonafiniová

1993: Denník Oslobodenje, ktorý zastupuje Lidija Koračová

1994: Taslima Nasrínová

1995: Leyla Zanova

1996: Wei Ting-šeng

2000: Hnutie ¡BASTA YA!, ktoré zastupuje José María Alemán Amundarain

2001: Dom Zacarias Kamwenho

2002: Oswaldo José Payá Sardiñas, ktorého zastupuje Adam Mascaró Payá

2004: Bieloruská asociácia novinárov, ktorú zastupuje Žanna Litvinová

2005: Hnutie Ženy v bielom, ktoré zastupuje Blanca Reyesová, ďalej

Hauwa Ibrahim a tiež

Reportéri bez hraníc, ktorých zastupuje Jean-François Julliard

2006: Alexander Milinkievič

2007: Sálíh Mahmúd Muhammad Usmán.

Srdečne vítam aj pani Elenu Bonnerovú, ktorá zastupuje zosnulého Dr. Andreja Sacharovova.

(súvislý potlesk)

Predseda. – Vážená pani Bonnerová, vážení laureáti Sacharovovej ceny za slobodu myslenia, ktorú udeľuje Európsky parlament, vážená pani komisárka Ferrerová-Waldnerová, dámy a páni a – dnes hádam môžem použiť toto oslovenie – milí priatelia! Dnešok nie je pre Európsky parlament obyčajným dňom. Je dňom, keď si pripomíname základnú úlohu Európskej únie: pôsobenie v prospech mieru, pokroku a ľudských práv, ktoré stelesňujú laureáti Sacharovovej ceny. Slovom Andreja Sacharovova: „nie je možné dosiahnuť jeden z týchto cieľov [mier, pokrok a ľudské práva], ak sa druhé dva ignorujú“.

Stretli sme sa tu dnes, 20 rokov po udelení prvej Sacharovovej ceny a niekoľko dní po 60. výročí Všeobecnej deklarácie ľudských práv, aby sme si uctili mužov a ženy s veľkou odvahou: aktivistov za ľudské práva, právnikov, novinárov, náboženských predstaviteľov a organizácie, ktorí odvážne, angažovane a zanietene bojujú za ľudské práva. Vzdávame úctu aj ženám, matkám a rodinám, ktoré bojujú za práva svojich blízkych.

Osobitne by som chcel srdečne privítať všetkých laureátov Sacharovovej ceny z uplynulých rokov, ktorí nás dnes poctili svojou prítomnosťou. Tešíme sa na ešte užšiu spoluprácu s vami všetkými v rámci Sacharovovej siete, ktorú sme podpísali a schválili včera. Niektorí laureáti by tu dnes radi boli s nami, no nemohli prísť vzhľadom na diktátorské režimy vo svojich krajinách, čo mi je veľmi ľúto. Aun Schan Su Ťijová je stále...

(potlesk)

... vdomácom väzení v Barme/Mjanmarsku. Oswaldo Payá a zástupkyne Žien v bielom Laura Pollánová a Berta Solerová dostali zákaz zo strany kubánskych úradov opustiť svoju krajinu, a to napriek tomu, že už pred vyše dvoma mesiacmi sa iniciovali všetky potrebné postupy. Tento zákaz je jasným dôkazom podmienok, v ktorých sú nútené pracovať demokratické sily na Kube. V tejto súvislosti by som chcel povedať, že to nezodpovedá duchu politického dialógu, ktorý sa prednedávnom obnovil, ani spolupráci medzi Kubou a Európskou úniou.

(potlesk)

Andrej Sacharov preukázal Európskemu parlamentu osobitnú česť, keď pred vyše 20 rokmi vyjadril tomuto Parlamentu uznanie za rozhodnutie nazvať túto cenu jeho menom a súhlasil s tým. Andrej Sacharov správne vnímal túto cenu ako povzbudenie všetkých ľudí, ktorí sa na celom svete rozhodli bojovať za ľudské práva.

Teraz chcem čo najsrdečnejšie privítať v Parlamente dcéru pani Eleny Bonnerovej Tatianu: sme veľmi radi, že ste tu s nami, Tatiana!

V roku 1988, keď bola táto cena udelená po prvýkrát, jej laureát Nelson Mandela bol vo väzení. V tom istom roku sme sem postavili prázdnu stoličku pre Andreja Sacharovova, dnes sme prázdnu stoličku postavili pre

Chua Ťiu. Dnes, rovnako ako aj vtedy, prejavujeme úctu voči týmto ľuďom za ich hrdinskú angažovanosť napriek ich vynútenej neprítomnosti. Dnes, rovnako ako aj vtedy, autoritárske režimy zneužívajú svoju moc a snažia sa umlčať ľudí, ktorí chcú využívať základné právo na slobodu myslenia a prejavu. Dnes, rovnako ako aj vtedy, sa utláčateľom nepodarí umlčať tieto odvážne hlasy.

Dnes si vypočujeme správy o dvoch mimoriadne odvážnych ženách, obe sú manželky a matky, ktoré svoj život zasvätili slobode svojej vlasti, čím sa stali nositeľkami nádeje miliónov ľudí doma i na celom svete.

Vážená pani Bonnerová, váš boj za slobodu vášho manžela Andreja Sacharovova a vašej krajiny prispel k historickým zmenám v Európe, ktoré boli predpokladom úsilia o zjednotenie nášho kontinentu. Nikdy nezabudnem, ako ste ma prijali vo svojom moskovskom byte po návšteve hrobu vášho manžela vo februári 1990; bol to dojemný zážitok. Som veľmi rád, že ste tu dnes s nami v Európskom parlamente.

Vieme, aké úsilie ste museli vynaložiť, aby ste dnes boli s nami. Som presvedčený o tom, že si uvedomujete, ako veľmi si moji kolegovia cenia vašu prítomnosť. Ešte raz srdečne vítame vašu dcéru Tatianu, ktorá vám i nám veľmi pomohla ďalej niesť hlboko ľudský a dôstojný odkaz vášho manžela. Chcel by som vás požiadať o príhovor po ďalšej časti slávnostného udeľovania ceny.

Dámy a páni, v priebehu storočí boli pre rozvoj ľudských práv vždy rozhodujúce odvaha a sebaobetovanie. Rozhodnutie Chua Ťiu predniesť niekoľko slov účastníkom schôdze nášho Podvýboru pre ľudské práva bolo príkladom takejto veľkej odvahy. Posolstvo, ktoré nám dnes sprostredkuje jeho manželka Ceng Ťin-jenová, je takisto nezištným činom. Dnešných počítačových disidentov, medzi ktorých patrí aj Ceng Ťin-jenová, možno porovnať so sovietskymi disidentmi, ktorí svojho času sprostredkovali svoje myšlienky prostredníctvom samizdatovej literatúry a vzbudili tým pozornosť.

Laureát Sacharovovej ceny za rok 2008 Chu Ťia bol nominovaný ako predstaviteľ umlčaných hlasov v Číne a Tibete, ale dnes si jeden z týchto hlasov vypočujeme. Som presvedčený o tom, že jedného dňa si vypočujeme aj hlas Chua Ťiu osobne v priestoroch Európskeho parlamentu.

(potlesk)

Teraz by som chcel požiadať o prehranie správy, ktorú sme pred niekoľkými dňami dostali od Chuovej Ťiovej manželky Ceng Ťin-jenovej.

Ceng Ťin-jen, manželka Chua Ťiu. – Milí priatelia, volám sa Ceng Ťin-jenová a som manželka Chua Ťiu. Chu Ťia je momentálne vo väzení, a preto nemohol prísť na slávnostné odovzdávanie Sacharovovej ceny.

Nemám pas, preto ani ja nemôžem prísť do Európy a zúčastniť sa na slávnosti pri príležitosti 20. výročia Sacharovovej ceny. Veľmi nás to mrzí.

Dobrou správou však je, že Chu Ťia bol 10. októbra 2008 premiestnený z väzenia Chaobai v meste Tian-ťin do mestského väzenia v Pekingu a že podmienky, za akých je zadržiavaný, sa zlepšili. Jeho zdravotný stav sa trochu zlepšil. Zdá sa, že je v lepšej kondícii než vo väzení Chaobai.

V priebehu mesiaca však absolvoval dva krvné testy a nepoznáme ich výsledky. Výsledky testov neboli rodine poskytnuté, aj keď sme o ne žiadali. Toto konanie nás znepokojuje. Obávame sa, že jeho cirhóza sa zhoršila.

Navštívila som Chua Ťiu 21. novembra 2008 v mestskom väzení v Pekingu. Pred stretnutím väzenské orgány každého z nás osobitne upozornili na to, že máme zakázané hovoriť o tom, že Chu Ťia dostal Sacharovovu cenu.

Počas mojej návštevy sme teda nemohli hovoriť o cene. Nemohli sme to spomenúť ani v listoch, pretože všetka naša korešpondencia je kontrolovaná. Dokonca aj keď len vyjadríme názory na určité spoločenské javy alebo ak Chu Ťia píše o väzení, väzenské orgány naše listy skonfiškujú alebo Chuovi Ťiovi vrátia jeho listy, ak majú výhrady k ich obsahu. Veľmi dúfame, že sa nám podarí komunikovať jednoduchšie, ale v súčasnosti je to veľmi ťažké.

Koncom októbra alebo začiatkom novembra 2008, neviem, kedy presne to bolo, orgány štátnej bezpečnostnej polície oznámili Chuovi Ťiovi, že dostal Sacharovovu cenu.

Keď som ho 21. novembra navštívila, cítila som, že sa tomu veľmi potešil. Viem, že Chu Ťia o tom hovoril so svojou matkou a príslušníkmi polície. Vyjadril sa v tomto zmysle:

„Európsky parlament mal možno na mysli moju prácu v oblasti AIDS a životného prostredia, pretože všetko, čo som urobil v oblasti ľudských práv, nebolo ani zďaleka dostatočné a budem musieť zdvojnásobiť svoje úsilie.“

Povedal tiež, že Sacharovova cena je veľmi dôležitá pre Čínu a že verí tomu, že budúcnosť mu dá za pravdu. Ja, samozrejme, dúfam, že sa čoskoro vráti domov. Chu Ťia raz povedal, že dúfa, že bude posledným vážnym svedomím v Číne, ale skutočnosť je veľmi odlišná. Odo dňa jeho súdneho procesu, ktorý sa konal 3. apríla, orgány uväznili ďalších ľudí, ako napríklad Chuanga Čchiho, Ceng Honglinovú a Čchena Daojuna, pretože verejne vyjadrili svoje názory. Niektorí z nich boli odsúdení na nepodmienečné tresty odňatia slobody.

To dokazuje, že situácia v oblasti slobody prejavu je stále absolútne hrozivá a že nie je dôvod na optimizmus.

No aj za týchto podmienok pôsobí v čínskej spoločnosti množstvo výnimočných ľudí a ľudí dobrej vôle, ktorí sa zo všetkých síl usilujú oboznámiť svet so skutočnou situáciou v Číne a vyjadriť názory na základe hlbokého presvedčenia, a internet im poskytuje veľmi zaujímavú platformu. Ale niekedy za to musia, žiaľ, zaplatiť vysokú cenu.

Ak chce niekto povedať pravdu, odvaha niekedy nestačí. Niekedy musí zaplatiť veľmi, veľmi vysokú cenu. Existujú prípady, že keď aktivisti za ľudské práva, spisovatelia a iní využili slobodu myslenia, polícia zastrašovala aj ich príbuzných, ktorí stratili prácu alebo sú v domácom väzení. Čo je ešte vážnejšie, niektorí boli predvedení pred súd a odsúdení.

Chu Ťia bol od roku 2004 viackrát nelegálne unesený políciou, pričom sa nedodrжал právny postup. Neprestajne ho sledovali a napokon ho odsúdili na nepodmienečný trest odňatia slobody. Polícia často zastrašuje aj mňa, jeho manželku.

Iní ľudia sú v rovnakej situácii, ako napríklad Čchen Kuang-čcheng a jeho manželka, Kuo Fej-siung a jeho manželka, a dokonca aj ich dieťa, ktorému odmietli právo na vzdelanie. Vďaka mnohým protestom z rôznych strán sa mohli deti Kuoa Fej-siunga neskôr vrátiť do školy, hoci za podmienok, ktoré nie sú veľmi uspokojivé.

Z týchto dôvodov by som chcela rešpektovať želanie, ktoré Chu Ťia vyjadril pri mnohých príležitostiach. Často hovoril o tom, že by chcel vytvoriť podpornú sieť na pomoc rodinám aktivistov za ľudské práva s cieľom poskytnúť im morálnu podporu a uvoľniť psychický a existenčný tlak, ktorému sú vystavené. Tieto rodiny by potom mali silu aktívnejšie a optimistickejšie vzdorovať tlaku orgánov a malo by sa zabrániť tomu, aby sa im orgány kruto pomstili.

V súčasnosti nemôžem urobiť veľa, ale chcela by som využiť 50 000 EUR spojených so Sacharovovou cenou pre Chua Ťiu ako začiatkový kapitál na vytvorenie nadácie na podporu rodín aktivistov za ľudské práva a uskutočniť ciele, ktoré sa Chu Ťia vždy snažil dosiahnuť.

Prečo je činnosť Chua Ťiu v oblasti ľudských práv taká komplikovaná?

Hlavným dôvodom je podľa mňa skutočnosť, že čínsky právny systém je nedostatočný. Existujú zákony, existujú najrôznejšie články a nariadenia, niektoré sú dobre sformulované, ale neuplatňujú sa.

Situácia v oblasti právneho štátu je v skutočnosti katastrofálna. Súdnictvo nie je nezávislé. Do roku 2004 sa Chu Ťia zameriaval najmä na problematiku AIDS a životného prostredia. Veľa času strávil v teréne, na cestách, kde ľudia potrebovali, aby prijal konkrétne opatrenia.

Od roku 2004 mu polícia pravidelne obmedzovala slobodu pohybu, a preto nemal na výber a musel sa zapojiť do hnutí za ľudské práva zo svojho domova, písal články a zverejšoval správy z terénu.

To najdôležitejšie a najzaujímavejšie, čo počas týchto rokov urobil, bolo podľa mňa to, že neustále hovoril pravdu. Nikdy neprestal písať o javoch, ktoré pozoroval. Nikdy neprestal opisovať všetky skutočnosti, o ktorých nemôžu hovoriť čínske médiá. Nikdy neprestal uverejšňovať tieto informácie na internetových stránkach, a preto sa verejnosť mohla dozvedieť o čínskej realite a pochopiť ju.

Podľa môjho názoru to bol jeho najväčší prínos.

Keď sa teraz pozriete na Čínu, všimnete si, že každý rozpráva, ale veľmi rozšírené sú klamstvá. Napriek tomu existujú ľudia, ktorí pokračujú v hľadaní pravdy, pretože školské učebnice, z ktorých sa učia naše deti, naše noviny a elektronické médiá, naše knižnice a všetky dokumenty a spisy sú podobné javom z románu 1984. Sú písané iným jazykom, aby opísali fiktívnu skutočnosť.

Aká je teda skutočná situácia, skutočná Čína? Nevieme.

V Číne preto existuje skupina mysliacich ľudí ako Chu Ťia, ktorí sa nikdy nevzdali hľadania pravdy. Chu Ťia však zaplatil veľmi vysokú cenu.

Naša dcéra má teraz práve rok. Ide o rozhodujúce obdobie jej života, no Chu Ťia s ňou nemôže byť. Hovorí sa mi o tom veľmi ťažko, no myslím si...

Chu Ťia bol však vždy veľmi optimistický. Povedal, že Čína podľa jeho názoru zažíva najotvorenejšie obdobie svojej histórie a že je potrebné využiť túto príležitosť a účinnejšie presadzovať spravodlivejšiu, slobodnejšiu a demokratickejšiu spoločnosť v Číne.

Môžeme si to naozaj všimnúť v každodennom živote, hoci vláda má ešte stále pod prísnou kontrolou médiá a slobodu združovania a táto kontrola je s pomocou nových technológií možno ešte prísnejšia. Občianska spoločnosť však na druhej strane takisto využíva nové technológie a platformu, ktorú poskytuje internet, na aktívne presadzovanie spravodlivejšieho súdneho systému a spravodlivejšej spoločnosti a na prieskum skutočnej Číny a zverejnenie jeho výsledkov.

Cieľom je tiež vykonať vzdelávanie občanov a sprostredkovať im informácie o ľudských právach. Je to skutočná nádej: bez ohľadu na to, či to vláda chce alebo či to vedúci predstavitelia v Číne alebo vo svete uznajú alebo nie, Čína sa veľkou rýchlosťou vyvíja smerom k otvorenej a demokratickej spoločnosti.

Na záver by som chcela povedať, že bez ohľadu na to, čo sa stane, musíme si zachovať aktívny a optimistický prístup a ďalej vyvíjať úsilie na presadzovanie pravidiel právneho štátu v Číne, na presadzovanie demokracie a slobody v tejto krajine.

Veľmi dúfame, že čoskoro privítame príchod otvorenej Číny. Sme plní energie a pracujeme na tom, aby sa Čína stala krajinou mieru.

Chcela by som z celého srdca poďakovať našim priateľom v Európskom parlamente. Európsky parlament sa od začiatku zaujímal o prípad Chua Ťiu a vyvinul značné úsilie za slobodu Chua Ťiu a ostatných čínskych aktivistov za ľudské práva, úsilie, ktoré si zaslúži úctu.

Neustále tiež upozorňoval na to, že je potrebné, aby sa sloboda stala pre ľudí v Číne realitou. Ďakujem vám, ďakujem vám veľmi pekne.

Chcela by som tiež využiť túto príležitosť a poďakovať sa všetkým priateľom, ktorých som nikdy nestretla. Keby ste nás tak dlho nepodporovali, keby ste sa nezaujíмали o náš osud, keby ste nás neustále nepovzbudzovali, myslím, že by sme nikdy nenašli odvahu postaviť sa zoči-voči takej zložitej spoločenskej realite.

Pomáha nám to udržať si nádej a pokračovať v našom úsilí.

Ďakujem vám. Ďakujem vám za všetku podporu, ktorú ste poskytli Chuovi Ťiovi, mne a našej rodine. Ďakujem vám za vaše úsilie v prospech aktivistov za ľudské práva a za váš prínos k pokroku čínskej spoločnosti.

Ďakujem.

(Parlament venoval rečníčke potlesk v stoj.)

Predseda. – Dámy a páni, dojímavé posolstvo, ktoré v mene svojho manžela Chua Ťiu predniesla Ceng Ťin-jenová, bolo podnetom pre potlesk v stoj. Dovoľme, aby sa tento dojímavý rozhovor Ceng Ťin-jenovej s nami uložil hlboko v nás.

Skôr ako vyzvem pani Elenu Bonnerovú, aby predniesla svoju reč, chcel by som v mene Európskeho parlamentu vyhlásiť, že si v Parlamente želáme, aby vzťahy s Čínou boli dobré, a pripisujeme im najvyššiu prioritu. Čína je veľký štát. Európa potrebuje Čínu a Čína potrebuje Európu. Svoje názory na ľudské práva vyjadrujeme ako priatelia čínskeho ľudu a veľmi dobre si uvedomujeme, koľko môžeme spolu urobiť pre mier a pokrok vo svete. Ľudské práva nikdy nemožno považovať za hrozbu pre ktorýkoľvek štát, ale treba sa ne pozeráť skôr ako na individuálne, kolektívne a všeobecné práva každého národa, vlastne všetkých národov.

Vážená pani Bonnerová, dovoľte mi požiadať vás, aby ste sa ujali slova.

(potlesk)

Elena Bonner, vdova po Dr. Andrejovi Sacharovovi (prepis vychádza z francúzskeho prekladu) – (FR) Vážený pán predseda, ďakujem vám za slovo. Je mi ťažké ujať sa slova a hovoriť po vypočutí tejto úžasnej mladej ženy. Jej život a budúcnosť sú vystavené mnohým hrozbám. Domnievam sa, my všetci, ktorí sme sa dnes zišli v tomto Parlamente pri príležitosti udelenia Sacharovovej ceny Európskym parlamentom, sa domnievame, že ste urobili všetko, čo bolo vo vašich silách a čo ste mohli urobiť, aby ste chránili aspoň Chua Ťiu, jej manžela, ale aj jej dieťa pred všetkým, čo im hrozí.

Uvedomujeme si, aká veľká je Čína a tiež akú má moc. Zásadne by sme však nikdy nemali robiť ústupky vtedy, keď sú ohrozené ľudské práva. Za žiadnych okolností by sme nemali urobiť ani najmenší ústupok alebo sa vzdať, či už čelíme takým krízam, ako sú súčasná finančná a hospodárska kríza. Predstavuje to totiž rovnaký základ našej budúcnosti a našej civilizácie ako ochrana ľudských práv, a teda ľudstva ako celku.

Je to základ pre našu budúcnosť. Budem teda otvorená. Napriek pocitom priateľstva, ktoré máme, napriek blízkosti, ktorú pociťujem voči všetkým, ktorí sú tu, postoju Európskeho parlamentu, postoju parlamentného zhromaždenia Rady Európy a zásadným stanoviskám, ktoré tieto zhromaždenia prijali, musím povedať, že toto ocenenie, Sacharovova cena, ako aj komentáre, ktoré odzneli, sú určitým opakujúcim sa motívom. Potrebné sú však ďalšie pragmatické rozhodnutia.

Je nevyhnutné, aby spomínané zásady tvorili základ každej činnosti, či už hospodárskej alebo inej. Napríklad všetky hospodárske rozhodnutia, aj rozhodnutia o využívaní prírodných zdrojov, musia vychádzať z určitých zásad. Bez týchto zásad spoločnosť nemôže existovať. To je hlavný článok, hlavné vyznanie viery Andreja Sacharovova, ktorý zdôrazňoval, že musíme robiť, čo nám káže naše svedomie, a podľa toho aj konať.

Teraz by som sa chcela venovať inej téme. Dnes si pripomíname výročie: 20. výročie tohto ocenenia. V niektorých krajinách sa ľudia stávajú plnoletými vo veku 18 rokov, v iných zasa, keď majú 21. Keď oslavujú tieto narodeniny, zvyčajne dostávajú dary. Pokiaľ ide o mňa, mám pre vás dar, ktorý som osobne zabalila. V podstate je to niečo z Ruska. Chcela som, aby sa to dalo odovzdať vo forme malého darčeka.

To, čo pred vami odvíjam, je druh papyrusu. Trochu sa podobá na zvitok, na ktorom je napísaná Tóra. Vidíte, že je na ňom zoznam, ktorý má 97 položiek. Je to v podstate zoznam všetkých vyznamenaní, ktoré získali tí, ktorým bola udelená Sacharovova cena. Myslím si, že keď budete chcieť vysvetliť deťom, kto bol Andrej Sacharov, môžete im ukázať tento zvitok so všetkými informáciami, ktoré sa na ňom nachádzajú, a teda ukázať im prostredníctvom všetkých ocenených, ktorí boli vyznamenaní touto cenou nesúcou jeho meno, čo predstavuje.

(potlesk)

Predseda. – Vážená pani Bonnerová, za vaše poslanstvo, ktoré ste tak jedinečne sprostredkovali, vám patrí naše srdečné poďakovanie. Dámy a páni, skôr ako ukončím toto rokovanie – a je nám potešením, že tu vidíme nielen pani komisárku Ferrerovú-Waldnerovú, ale aj pána komisára Figeľu – chcel by som vás vyzvať, aby ste povstali na znak našej solidarity so všetkými neprítomnými laureátmi, ktorí stále musia bojovať za svoje práva a ktorí boli v dôsledku toho pozbavení svojej slobody. Prejavme im našu podporu, nie však minútou ticha, ale minútou potlesku za mier, pokrok a ľudské práva – to je odkaz, ktorý nám zanechal Andrej Sacharov.

(Poslanci povstali a potleskom v stojí prejavili svoju solidaritu.)

Veľmi pekne ďakujem všetkým kolegom.

Týmto uzatváram tento bod rokovania.

(Rokovanie bolo na krátky čas prerušené.)

PREDSEDÁ: PÁN DOS SANTOS

podpredseda

8. Vysvetlenia hlasovania

Ústne vysvetlenia hlasovania:

– Správa: Claude Turmes (A6-0369/2008)

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Vážený pán predsedajúci, ospravedlňujem sa, nepočula som vás. Som presvedčená, že posledné ocenenie bolo také dojemné, že stále cítime rešpekt voči tomu, čo sa udialo.

Vítam správu pána Turmesa. Obnoviteľná energia je, prirodzene, základom našich snáh o zníženie závislosti od fosílnych palív. Ako sme však už zistili, niekedy môžu riešenia priniesť ďalšie problémy, čo bol určite aj prípad týkajúci sa diskusie o výrobe potravín v protiklade k výrobe palív. Musíme hľadať prísne kritériá trvalej udržateľnosti a v tejto súvislosti sa musíme pozrieť hlavne na produkciu dreva, ktoré jasne predstavuje obnoviteľný zdroj.

Chcela by som, aby sme sa v čo najširšom kontexte pozreli na účinnú stratégiu využívania pôdy. Je veľmi dôležité, aby sme tu v Európskej únii spojili poľnohospodárstvo a energetiku so záujmami týkajúcimi sa zmeny klímy. Musíme to však rovnako urobiť aj na celosvetovej úrovni. Napriek tomu veľmi vítam a podporujem túto správu.

Jim Allister (NI). - Vážený pán predsedajúci, nie som ten, ktorý sa nechá uniesť prílišnou hystériou súvisiacou s energetikou a zmenou klímy, ale presadzovanie obnoviteľnej energie musí byť mimoriadne rozvážne. Musí byť však aj hospodársky udržateľné. Vzhľadom na to nie som ani zďaleka presvedčený o náhlení sa za veternou energiou prostredníctvom nedosiahnuteľných cieľov. Môj hlavný postreh v súvislosti s touto správou sa týka podpory odklonu od agropalív a zameranie sa na biomasu z odpadových tokov, a nie potravín. Premena poľnohospodárskeho, domáceho a priemyselného odpadu na energiu sa mi zo všetkých obnoviteľných zdrojov vždy zdala ako najrozumnejšia možnosť. Vzhľadom na to má rozvoj tretej generácie energie vyrobenej z biomasy a bioplynu svoju plnú podporu.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Klimatický balík je realistickým kompromisom, ktorý je v súlade s mojou víziou trvalo udržateľného hospodárenia so zdrojmi na tejto planéte, ako aj podporou konkurencieschopnosti európskeho priemyslu a zamestnanosti. Je to ďalší postupný krok vpred, určite nie vzad. Nie je prevratný, ale napriek tomu je príkladom pre zvyšok sveta. Touto správou sa dnešná Európa, aj napriek začínajúcej hospodárskej kríze, stále hlási k zodpovednosti za to, v akom stave prenecháme Zem budúcim generáciám. Súhlasím, že je nevyhnutné prejsť od zle koncipovaných agropalív k politike udržateľného využívania energie z bioplynu a biomasy a že je nevyhnutné motivovať k inovácii konverzných technológií, aby boli maximálne účinné a kvalitné. Zdrojom biomasy by mali byť najmä odpadové vody, organický odpad z domácností a priemyslu, zvyšky z poľnohospodárstva, rybolovu a lesníctva. Mali by sme využiť degradovanú pôdu, ako aj nové nepotravinové a nekrmné suroviny, ako sú napríklad riasy.

– Správy: Avril Doyle (A6-0406/2008), Satu Hassi (A6-0411/2008), Chris Davies (A6-0414/2008), Dorette Corbey (A6-0496/2007)

Oldřich Vlasák (PPE-DE). – (CS) Dovoľte mi, aby som vysvetlil, prečo som podporil legislatívny návrh v rámci klimatického balíka, to znamená správy pani Doylovej, pána Daviesa, pani Hassiovej a pani Corbeyovej. Tieto návrhy boli predmetom veľmi dlhých diskusií, rokovaní medzi Radou zastúpenou francúzskym predsedníctvom a Európskym parlamentom zastúpeným spravodajcami a tieňovými spravodajcami z väčšiny politických skupín. Pôvodný návrh bol napríklad pre český a európsky chemický priemysel úplne likvidačný. Vďaka ústupkom členských štátov a poslancov sa minulý týždeň dosiahla dohoda. Boli stanovené jasné kritériá pre jednotlivé sektory priemyslu a pre postupné zavedenie jednotlivých opatrení. Týmto spôsobom sa podarilo dosiahnuť kompromis, ktorý zachováva pôvodné ambiciózne ciele týkajúce sa ochrany životného prostredia a pritom stanovuje podmienky, ktoré neobmedzujú činnosti priemyslu a nie sú voči nemu nepriateľské.

– Správa: Avril Doyle (A6-0406/2008)

Gyula Hegyi (PSE). – (HU) Dôvodom, prečo som hlasoval za kompromisnú verziu správy pani Doylovej, je skutočnosť, že do smernice začleňuje dôležité opravné listy. Sám som predložil opravný list, na základe ktorého by malo diaľkové vykurovanie bezplatné kvóty a bolo by oslobodené od klimatickej dane. Je to významný výsledok, pretože hlavne rodiny s nižším príjmom využívajú diaľkové vykurovanie – systém, ktorý je k životnému prostrediu šetrnejší ako samostatné bojler. Rovnako ma teší, že aj výroba tepla a chladu v kogeneračných zariadeniach dostala bezplatné kvóty. Tento krok je prejavom šetrného myslenia vo vzťahu k životnému prostrediu. Je však ešte veľa druhov činností, ktoré sú oslobodené od klimatickej dane, a nemali by byť. Pokiaľ ide o mňa, potešila by ma ekologickejšia smernica. Tento kompromis je však lepší ako nič.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Vážení pán predsedajúci, tiež veľmi podporujem a vítam túto správu, ktorá vylepšuje systém ETS. Áno, zaoberá sa aj obavami týkajúcimi sa prenosu emisií CO₂, najmä ak nebude v roku 2009 dosiahnutá dohoda na globálnej úrovni.

Opakovane chcem v tomto období zmeny klímy spomenúť problematiku lesníctva. Na európskej úrovni potrebujeme silný hlas, aby sme mohli riešiť globálne odlesňovanie. Vítam skutočnosť, že na to budú určené finančné zdroje, pretože v súčasnosti sa tento problém nerieši. Všetkých nás to znepokojuje, chyba nám však koordinovaný postup na jeho riešenie. Bola som v Brazílii a viem, čo sa deje v tejto krajine, ako aj v iných krajinách. Ak sa tým nebudeme zaoberať, všetky naše snahy na úrovni EÚ budú zbytočné.

Leopold Józef Rutowicz (UEN). – (PL) Vážení pán predsedajúci, dokument o systéme obchodovania s emisiami skleníkových plynov zabezpečuje podporu nevyhnutným technickým opatreniam, ktoré sú v podstate zamerané na znižovanie emisií.

Navrhovaný systém obchodovania môže podnietiť špekulácie, ktoré by mohli mať negatívny vplyv na zdroje vyčlenené na technické činnosti. Napríklad v Poľsku stála energeticky úsporná žiarovka 5 zlotých. Po kampani, ktorá bola zameraná na šetrenie energiou a mala ľudí motivovať, aby kupovali tieto žiarovky, sa ich cena zvýšila na súčasných viac ako 10 zlotých. Z tohto dôvodu si systém obchodovania vyžaduje podrobnejšiu prípravu a dohľad. Nepodporujem túto smernicu v jej súčasnej podobe.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Podporujem postupné odstránenie bezplatných povolení na emisie skleníkových plynov pre široké spektrum priemyselných odvetví. Je mi ľúto, že Rada odmietla presun výnosov z ich predaja na zatepľovanie bytov. Oceňujem, že francúzske predsedníctvo dokázalo dospieť k dohode medzi starými a novými členskými štátmi a ustúpilo v referenčnom roku, teda na rok 2007. S radosťou som podporila kompromis, ktorý umožní dosahovať ciele Kjótskeho protokolu a zároveň zohľadňuje hospodársku situáciu. Prosím dať do zápisnice, že žiadam o opravu hlasovania o konečnom uznesení, pretože hoci som hlasovala za uznesenie, chybné svetila červená kontrolka.

Bogdan Pęk (UEN). – (PL) Vážení pán predsedajúci, hlasoval som proti smernici, keďže sa domnievam, že predstavuje jeden z najväčších podvodov v histórii ľudstva. Je to absurdné rozhodnutie založené na úplne skreslených údajoch bez racionálneho vedeckého základu, ktoré bude v samotnej Európskej únii stáť prinajmenšom miliardu dolárov.

Namiesto hlúpeho, priam idiotského mňania by mali byť tieto prostriedky použité na skutočný boj zameraný na dosiahnutie čistého, slušného životného prostredia a čistého, bezprašného ovzdušia, ako aj na odstránenie toxických plynov, zabezpečenie dodávok čistej vody, teda niečo, čo Európe chýba a čo bude v budúcnosti čoraz vzácnejšie. Miliarda dolárov, ktorá sa minie na spomínaný projekt, prispieje k zníženiu teploty o 0,12 °C, čo nebude mať na zmenu klímy ani najmenší vplyv. Je to úplne absurdný systém, za ktorý by sa mal Parlament hanbiť.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Vážení pán predsedajúci, systém obchodovania s emisiami bude hrať kľúčovú úlohu v znižovaní emisií oxidu uhličitého. Táto téma je sporná predovšetkým v nových členských štátoch vrátane Poľska, ktoré sa domnievajú, že podklady používané na výpočet dosiahnutých výsledkov sú nesprávne. Nejde tu len o ukazovateľ 20 %, ale aj o referenčný rok používaný na jeho interpretáciu. V balíku je stanovený rok 2005. Krajiny, ktoré boli proti tomuto výberu, tvrdia, že správnym referenčným rokom by mal byť rok 1990.

Po uskutočnení hospodárskych zmien v týchto krajinách sa v nich emisie oxidu uhličitého výrazne znížili. Opatrenia prijaté v tomto období zahŕňali značné úsilie a vysoké hospodárske náklady. Navrhovaný balík riešení sa teda stále javí ako neobjektívny, pretože nezohľadňuje zníženie dosiahnuté do tohto momentu, ako ani hospodársky potenciál jednotlivých krajín, zatiaľ čo podporuje niektoré zo starších členských štátov EÚ.

Daniel Caspary (PPE-DE). – (DE) Vážení pán predsedajúci, dámy a páni, rád by som podal vysvetlenie hlasovania v mene skupiny poslancov Kresťanskodemokratickej únie Nemecka zo spolkovej krajiny Bádensko-Württembersko. Plne podporujeme snahy zamerané na výrazné obmedzovanie príčin zmeny klímy, ktoré sú s najväčšou pravdepodobnosťou spôsobené ľudskými bytosťami. Napriek tomu sme nepodporili kompromis týkajúci sa systému EÚ na obchodovanie s emisnými kvótami, na ktorom sa dohodli hlavy štátov alebo vlád počas víkendu.

Rýchle vydávanie právnych predpisov, a o to tu presne ide, je neprijateľné a nedemokratické. Príliš rýchly legislatívny postup a skutočnosť, že dokumenty Rady boli predložené iba pred niekoľkými dňami, podľa

nás znamenali, že nebolo možné odborne preskúmať a posúdiť tieto dokumenty, a teda pripraviť náležitý právny predpis.

Celé je to ešte neprijateľnejšie, ak zvažíme, že tento právny predpis uvažuje na európsku verejnosť zvlášť veľké finančné bremeno. Podľa niekoľkých štúdií balík opatrení pre oblasť zmeny klímy a oblasť energie z obnoviteľných zdrojov stojí európske hospodárstvo a európsku verejnosť približne 70 až 100 miliárd EUR. Hrozí, že celé priemyselné odvetvia sa budú sťahovať do iných častí sveta prostredníctvom presunu emisií CO₂. Nemohli sme v rámci zrýchleného postupu schváliť balík takéhoto rozsahu. Takéto dôležité legislatívne návrhy sa musia formovať v rámci dobre organizovaného postupu v niekoľkých čítaniach.

– Správa: Satu Hassi (A6-0411/2008)

Péter Olajos (PPE-DE). – (HU) Hlasoval som za klimatický balík, hoci je ťažké ho vnímať ako úplne pozitívny. Niet pochyb, že tento právny predpis je pokrokový, vyplňa medzeru a je jedinečný vo svete. Zároveň ciele, ktoré sú v ňom stanovené, neodrážajú ciele stanovené našimi vedcami na zastavenie zmeny klímy – najväčší problém, pred ktorým ľudstvo stojí. Úlohou Európy je vytvoriť sociálny a hospodársky model s nízkou produkciou emisií oxidu uhličitého, keďže Európa patrí k tým, ktorí majú najväčší potenciál na vývoj nevyhnutných technológií. Vyžaduje si to však peniaze a záväzné právne predpisy. Týmto rozhodnutím odchádza z Európskej únie množstvo peňazí vo forme mechanizmov čistého rozvoja (CDM), zatiaľ čo naše právne predpisy obsahujú príliš veľa výnimiek, príliš veľa nástrojov flexibility a príliš málo právneho tlaku. V konečnom dôsledku možno povedať, že s ohľadom na to, že sme si vedomí našej zodpovednosti a chápeme rozsah úloh stojacich pred nami, ideme tým správnym smerom, nie však dostatočným tempom. Môj hlas je uznaním nášho správneho smerovania, a nie tempa postupu v dosahovaní nášho cieľa.

Gyula Hegyi (PSE). – (HU) Hlavným problémom tohto právneho predpisu je skutočnosť, že niektoré štáty strednej a východnej Európy výrazne znížili svoje emisie skleníkových plynov už koncom osemdesiatych rokov. Niektoré krajiny západnej Európy však tieto emisie vo veľkom rozsahu zvyšovali ešte na začiatku 21. storočia. Preto sme požiadali o náležitý prístup a uznanie nášho úsilia. Niečo sme dosiahli, ale treba si uvedomiť, že klimatická rovnováha Európskej únie by bola oveľa horšia bez predchádzajúceho úsilia nových členských štátov. Malo by preto význam, aby sa staršie členské štáty podieľali na obchodovaní s emisnými kvótami skleníkových plynov. Predovšetkým by mali presunúť časť svojho priemyslu do menej rozvinutých krajín EÚ alebo od nich nakupovať emisné kvóty. Prijali sme tento kompromis v záujme ochrany klímy a s cieľom zvoliť spoločný európsky prístup. Zároveň chápem obavy ochrancov životného prostredia a dúfam, že neskôr budeme môcť právne predpisy sprísniť.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, ako vieme, systém obchodovania s emisiami (ETS) pokrýva iba polovicu emisií CO₂. Podporila som túto správu, pretože aj ostatné odvetvia sa musia zapojiť a podieľať na týchto snahách. Chcem sa predovšetkým zamerať na poľnohospodárstvo, ktoré má niekoľko problémov. Musíme však mať na pamäti, že v poľnohospodárstve ide o výrobu potravín a to musíme brať do úvahy, keď niečo od tohto odvetvia žiadame.

Som tiež presvedčená, že poľnohospodári musia byť zapojení do informačného procesu, pretože sa od nich vyžadujú systémové zmeny a pritom nie sú o tejto problematike náležite informovaní alebo k nej vedení. Potrebujeme detailnejší výskum – a ten prebieha v členských štátoch – o tom, ako znižovať emisie z poľnohospodárstva v spolupráci s poľnohospodármi. Chcela by som upozorniť, že nech už robíme v Európskej únii čokoľvek, nemalo by to viesť k znižovaniu produkcie potravín. Túto medzeru totiž vyplní dovoz, nad ktorého emisiami máme iba malú kontrolu.

Syed Kamall (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, domnievam sa, že všetci v tomto Parlamente súhlasíme s potrebou znížiť emisie škodlivých plynov, či už veríme v globálne otepľovanie a jeho hrozbu pre Zem alebo iba chceme obmedziť znečistenie.

Pripomeňme si však, že 12-krát ročne sa presúvame z Bruselu do Štrasburgu, nehovoriac o ďalších budovách, ktoré máme v Luxemburgu. Nielenže to európskych daňových poplatníkov stojí 200 miliónov EUR ročne, ale vyprodukuje sa tým 192 000 ton CO₂, čo je rovnaké množstvo, ako vyprodukuje 49 000 teplovzdušných balónov. Nastal čas, aby Európsky parlament v týchto rozpravách prestal chrliť prázdne reči a stal sa príkladom tým, že ukončí túto bruselskú, štrasburskú a luxemburskú komédiu. Je čas skončiť s pokrytectvom.

– Správa: Chris Davies (A6-0414/2008)

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Vážený pán predsedajúci, podporujem túto správu napriek tomu, že môžeme mať určité obavy, keďže v skutočnosti nepredstavuje riešenie. Je to dočasné opatrenie. Nemáme však inú možnosť ako rozvoj uskladnenia CO₂, pretože ho budeme produkovať aj v budúcnosti.

Čo sa bude diať ďalej, závisí od toho, koľko investujeme do ďalšieho výskumu v tejto oblasti. Viem, že existuje názor, že v súvislosti s hospodárskym poklesom prinesú investície v oblasti problematiky týkajúcej sa energetiky a zmeny klímy dividendy, výsledky a pracovné miesta. Domnievam sa, že sa musíme sústrediť na túto konkrétnu oblasť. Takže aj keď to nie je úplne ekologické riešenie, určite je to súčasť riešenia.

Leopold Józef Rutowicz (UEN). – (PL) Vážený pán predsedajúci, z technického hľadiska predstavuje geologické uskladnenie a zachytávanie oxidu uhličitého určite veľmi zaujímavú výzvu.

Dosiahnutie technického úspechu si však vyžiada vysoké náklady a použitie veľkého množstva energie. V súčasnosti, keď spoločnosti čelia problémom v dôsledku hospodárskej krízy, sa ukazuje, že všetky naše zdroje by mali byť určené na zníženie spotreby energie, na modernizáciu a výstavbu „čistých“ elektrární, ktoré namiesto ukladania oxidu uhličitého prispievajú k výraznému zníženiu emisií CO₂ bez vzniku ďalších nákladov. Takáto technológia sa už v Európe skúšala a testovala. Vzhľadom na súčasnú situáciu nepodporujem výdavky na geologické uskladnenie oxidu uhličitého.

– Správa: Dorette Corbey (A6-0496/2007)

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Vážený pán predsedajúci, budem stručná a využijem túto príležitosť, aby som povedala, že dôvodom môjho vysvetlenia hlasovania o týchto správach je skutočnosť, že mnohí z nás v tomto Parlamente nedostali príležitosť vyjadriť sa ku klimatickému a energetickému balíku. Našou jedinou možnosťou byť v tomto Parlamente vypočutí bolo zostať tu a podať vysvetlenie hlasovania. Na základe toho teda prosím o vašu zhovievavosť.

Aby som dodržala čas vyhradený pre túto problematiku: vieme, že musíme znížiť emisie v odvetví cestnej dopravy. Domnievam sa, že sa už urobilo veľa, pretože povedomie verejnosti o tejto problematike sa zvyšuje. Stimuly zamerané na podporu účinnejšieho využívania palív a nižšie emisie z cestnej dopravy zahŕňajú prekážku v podobe vyššieho zdaňovania automobilov s vyššími emisiami a nižšou účinnosťou. Tieto opatrenia sú už v niektorých členských štátoch zavedené do praxe. Možno práve to je cesta k úspechu.

Leopold Józef Rutowicz (UEN). – (PL) Vážený pán predsedajúci, správa pani Corbeyovej o zavedení nástrojov na monitorovanie a znižovanie emisií skleníkových plynov je dôležitá pre rozvoj politiky zameranej na zníženie skleníkového efektu. Tieto plyny spôsobujú najviac škody v mestských oblastiach, kde žije 80 % obyvateľstva.

Jedným z riešení by bola orientácia na ekologické formy dopravy, a to elektrické vozidlá, vozidlá na vodíkový pohon alebo hybridné vozidlá. Automobilový priemysel, ktorý v súčasnosti prechádza ťažkým obdobím, by mal získať podporu na začatie výroby týchto druhov vozidiel. Takéto rozhodnutie by prispelo k výraznému zníženiu emisií oxidu uhličitého.

– Správa: Guido Sacconi (A6-0419/2008)

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Vážený pán predsedajúci, vieme, že cestná doprava je zodpovedná za 12 % emisií CO₂. Nepochybne podporujem túto správu, ktorá sa veľmi jasne zaoberá touto problematikou.

Chcem zopakovať svoj názor a zdôrazniť, že aj keď sme celkove podporili energetický a klimatický balík, domnievam sa, že jeho prijatie v jedinom čítaní treba považovať za jednorazové.

Je tu veľa podrobností, ktoré by si zaslúžili väčšiu diskusiu vo výbore, v skupinách a tomto Parlamente. Osobne by som túto možnosť uprednostnila.

Chápem však, že čas je rozhodujúci a my sme potrebovali zaujať pevný postoj EÚ pre rok 2009. Musím povedať, že z procedurálneho hľadiska nebol príkladný, z praktického hľadiska sme však nemali na výber. Dúfajme, že bude fungovať.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Podporila som nariadenie o automobilových emisiách CO₂ v znení, ktoré je výsledkom zložitého rokovania v trialógu. Zlepšením technológií výroby motorov, ako aj využitím ekologickejších pneumatík, svetiel a dizajnu sa dosiahne postupné zníženie emisií z dnešných 160 g na

130 g CO₂ na kilometer. Nariadenie umožní malým automobilkám malé odchýlky v rámci stanovených cieľov. Zároveň Parlament trvá na dôslednom uplatňovaní pokút za nedodržanie spoločne dohodnutých pravidiel. Chcela by som povedať, že súhlasím s pánom Kamallom. Je to škoda, že členské štáty odmietajú zrušiť zbytočné a neekologické cestovanie Európskeho parlamentu dvanásťkrát ročne z Bruselu do Štrasburgu.

Albert Deß (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, tiež podporujem výrobu automobilov, ktoré majú čoraz menšie nároky na pohonné hmoty. Zároveň podporujem stanovenie spotrebných limitov, musia však byť realistické. Zdržal som sa hlasovania o tejto správe, keďže si nemyslím, že je správne stanoviť pokuty až do výšky 475 EUR za tonu CO₂ v prípade prekročenia týchto nízkych limitných hodnôt.

Existuje veľa možností, ako znížiť CO₂ pri výrazne nižších nákladoch. Toto je prípad jednostrannej diskriminácie najmä vysokokvalitných automobilov, ktoré sa vyrábajú v našej spolkovej krajine Bavorsko. CO₂ možno znížiť pri výrazne nižších nákladoch, a to zateplením budov. Svoj dom som kompletne zateplil. Ušetrim tým 7 000 litrov vykurovacieho oleja ročne. Takúto úsporu nemôžem dosiahnuť na svojom aute. Mali by sme sa vydať správnym smerom a práve preto som sa zdržal hlasovania.

– Odporúčanie do druhého čítania: Alejandro Cercas (A6-0440/2008)

Hubert Pirker (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, považujem za zvlášť poľutovaniahodné, že napriek širokej podpore poslancov môj návrh z vlastnej iniciatívy týkajúci sa zachovania nedele ako dňa pracovného pokoja nebol zahrnutý do hlasovania v tomto Parlamente. Európa je založená na kresťanských hodnotách. Ochrana rodiny je predmetom nášho osobitného záujmu a nedeľa je ten vzácny deň určený na uplatňovanie týchto hodnôt. Táto smernica by bola tým pravým miestom, kde by sa vytvoril základ pre stanovenie nedele ako dňa pracovného pokoja v celej Európe. Z tohto dôvodu to považujem za poľutovaniahodné.

Po druhé, chcel by som povedať, že som odmietol postoj Rady k smernici o pracovnom čase, keďže pracovný čas by sa predĺžil, pohotovostná služba by sa do neho nezapočítavala a zároveň by európske pravidlá podkopalo množstvo výnimiek. Som rád, že sa Parlamentu podarilo dohodnúť si rokovania s Radou.

Kristian Vigenin (PSE). – (BG) Rád by som vyjadril svoju spokojnosť s tým, že Európsky parlament hlasuje za vylúčenie doložiek o neúčasti, ktoré by umožňovali členským štátom porušovať pravidlo 48-hodinového pracovného týždňa podľa ich uváženia.

Doložka o neúčasti je škodlivá pre pracovníkov a zamestnancov tým, že otvára dvere nespravodlivému zaobchádzaniu, zneužívaniu a poškodzovaniu zdravia ľudí. Sme členmi jednej únie, a preto musia pravidlá platiť pre všetkých. Nemôžeme zvyšovať našu konkurencieschopnosť na úkor zdravia a životov pracujúcich. Parlament by mal vyslať Rade jasný signál a sprostredkovať jej požiadavky európskych občanov.

Podporil som však návrhy Rady o aktívnej a neaktívnej pohotovostnej službe. Konkrétne situácia sa v jednotlivých krajinách líši. Znamená to, že vykonávanie ustanovení, ktoré dnes prijal Európsky parlament, by mojej krajine spôsobilo výrazné problémy. Tie by zasiahli aj zdravotníckych pracovníkov. Odtiaľ by to mohlo pokračovať ďalej a priniesť problémy celým odvetviam. Z tohto dôvodu dúfam, že zmierovací výbor dosiahne rozumný kompromis.

Na záver by som chcel vyzvať európske vlády, najmä v krajinách strednej a východnej Európy, aby sprísnilu kontrolu dodržiavania pracovného práva. Napokon, nie je tajomstvom, že aj v súčasnosti pracujú státisíce Európanov v nevyhovujúcich podmienkach a oveľa dlhšie, ako je uvedené v zákonných nariadeniach o pracovnom čase.

Aurelio Juri (PSE). – (SL) Ďakujem za slovo. Mnohí z vás v tomto Parlamente ma ešte nepoznajú, keďže som sa stal poslancom iba v novembri. Dnes vystupujem v Parlamente prvýkrát. Požiadal som o slovo, aby som vás pozdravil a povedal, že sa teším na našu spoluprácu, ale predovšetkým preto, lebo vítam úspech, ktorý sme dnes dosiahli pri hlasovaní o správe pána spravodajcu Cercasa.

Obhájili sme dôstojnosť pracujúcich, obhájili sme sociálne orientovanú Európu a Európu solidarity. Ako hovoria odbory, prispôsobujeme prácu človeku, a nie človeka práci. Pokiaľ ide o pracovný čas, dnes sme boli úspešní.

Ďakujem pánovi spravodajcovi Cercasovi a všetkým vám, že ste takto hlasovali. Ďakujem vám tiež v mene pracujúcich Slovincov. Ďakujem.

Simon Busuttil (PPE-DE). – (MT) Hlasoval som za zachovanie možnosti neúčasti, a teda nie som spokojný s výsledkom dnešného hlasovania. Musím poznamenať, že nesúhlasím s obvineniami, na základe ktorých všetci, ktorí hlasujú za zachovanie možnosti neúčasti, diskriminujú pracujúcich, prípadne, že ich hlasovanie je odrazom protisociálneho programu. Čo sa snažím povedať? Prečo považovať za nepriateľa pracujúcich toho, kto verí v ich právo rozhodovať, koľko hodín chcú pracovať? Ako len môže byť niekto proti pracujúcim, ak chce poskytnúť príležitosť tým, ktorí chcú viac pracovať, aby viac zarobili? Sú tu ľudia, ktorí potrebujú zarobiť viac, aby mohli splácať hypotéky. Vďaka dnešnému hlasovaniu sa im to nepodarí. Hlasoval som za zachovanie tejto výnimky, pretože som za to, aby rozhodnutie zostalo v rukách pracujúcich.

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (SK) V hlasovaní som podporila spoločný postoj prijatý Radou týkajúci sa balíka dvoch smerníc – smernice o pracovnom čase a smernice o agentúrach dočasného zamestnávania, pretože kompromis zabezpečoval väčšiu flexibilitu na trhu práce.

Podľa doložky o neúčasti by jednotlivé členské štáty EÚ mohli povoliť zamestnancom pracujúcim na ich území pracovať viac než 48 hodín za týždeň, pokiaľ by pracovník súhlasil s dlhším pracovným časom, ktorý by bol v zmysle kompromisu maximálne 60 alebo 65 hodín týždenne v súlade so stanovenými podmienkami.

Dnešné hlasovanie o kompromisnom stanovisku Rady bolo o päťročnom úsilí členských štátov dosiahnuť kompromis. Práca v Európskom parlamente ma naučila, aké náročné je dosiahnuť kompromis, preto vyjadrujem poľutovanie nad tým, že Európsky parlament spoločnú pozíciu Rady odmietol.

Antonio Masip Hidalgo (PSE). – (ES) Vážený pán predsedajúci, dnešný deň je plný emócií spojených s udeľovaním Sacharovovej ceny a pre mňa aj prítomnosťou prezidenta Saharskej arabskej demokratickej republiky v galérii pre hostí. Táto krajina bojuje za nezávislosť – oprávnenú nezávislosť – pre svoj národ.

Navyše je to historický deň, pretože tento Parlament sa postavil na stranu nezávislých ľudí, tých, ktorí nás do Parlamentu zvolili.

Blahoželám môjmu kolegovi Alejandrovi Cercasovi k jeho správe. Dlhé roky sa snažil dosiahnuť túto pozíciu, ktorá je politicky, ako aj sociálne významná pre odborové organizácie a všetkých pracujúcich v Európe. Vyzývam tie vlády, ktoré tak ešte neurobili, a tiež Komisiu, aby kráčali po našej ceste a počúvali hlas ľudí, ako to tentoraz urobil Európsky parlament.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Dnes som nepodporila návrh upravujúci pracovný čas, ako ho navrhla Rada a náš výbor. Je nevyhnutné, aby sa smernica znova v pokoji prediskutovala s Radou. Na jednej strane musíme umožniť flexibilitu pri dohodách o pracovnom čase najmä pre zamestnancov malých a stredných podnikov a tiež musíme chrániť nedeľu ako deň pracovného pokoja. Na druhej strane je nevyhnutné upraviť režim pohotovostných služieb s ohľadom na rôzny charakter týchto služieb. Vzhľadom na to, že možnosť neúčasti je riešením, ktoré poslanci, bohužiaľ, odmietli a ktoré by bolo vhodné pre pohotovostné služby vrátnikov, požiarnikov a ďalšie profesie, bude potrebné nájsť špecifické a odlišné riešenia pre lekárov s ohľadom na bezpečnosť pacientov. Ďalšou možnosťou je vyňatie zdravotníctva z pôsobnosti tejto smernice, pretože organizovanie zdravotnej starostlivosti prezieravo nepatrí medzi politiky Európskej únie.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, domnievam sa, že výsledok tohto hlasovania je celkovo najlepší, pretože umožňuje dôkladnejšie zváženie veľmi zložitej otázky, na ktorú existujú veľmi rozdielne názory. V mene členov politickej strany *Fine Gael* v rámci skupiny PPE-DE sme podporili pozmeňujúci a doplnujúci návrh 9 a zdržali sme sa hlasovania v prípade doložky o neúčasti, pretože Írsko túto možnosť nevyužíva a ani to nemá v úmysle.

Pokiaľ ide o otázku nedele a dňa pracovného pokoja, túžim po tých nádherných dňoch. Z tohto dôvodu som myšlienku podporila, a to hlavne s cieľom vyvolať diskusiu. Viem, že hlasovanie nebolo úspešné. Mohli by sme však aspoň pouvažovať o potrebe menšej prestávky.

Chcela by som napraviť svoje hlasovanie o pozmeňujúcich a doplnujúcich návrhov 13 a 14. Malo tam byť mínus, nie plus.

Mohla by som navrhnúť, aby poslanci tohto Parlamentu dodržiavali pravidlá, ktoré sa snažíme uložiť ostatným? Vôbec neberieme ohľad na rodinný život alebo pracovný čas. Neúnavne pracujeme, nie som si však istá, či je to vždy efektívne. Sme zaneprázdnení dňom i nocou, takže ak ukladáme tieto pravidlá iným, mali by sme ich sami dodržiavať.

Kathy Sinnott (IND/DEM). – Vážený pán predsedajúci, rada by som v hlasovaní podporila mladších lekárov z európskych nemocníc v ich požiadavke týkajúcej sa neaktívnej pohotovostnej služby.

Musela som sa však zdržať hlasovania. Som si príliš dobre vedomá vplyvu, ktorý by malo započítavanie všetkých pohotovostných služieb do pracovného času na služby, a to najmä služby v oblasti starostlivosti o starších ľudí, ľudí s postihnutiami, detí a iných bezbranných skupín. Len si pomyslite napríklad na vychovávateľov v domovoch alebo víkendové domáce prestávky pre opatrovateľov.

Zameraním sa na lekárov, ktorí sa oprávnenne sťažujú, sme opomenuli niektoré situácie, v ktorých je kontinuita personálu, ako v prípade pestúnskych rodičov, najdôležitejším faktorom práce. Musíme nájsť spôsob, ako chrániť pracujúcich a zároveň aj bezbranných ľudí.

Zsolt László Becsey (PPE-DE). – (HU) Veľmi ma znepokojuje, že sme neprijali stanovisko Rady v druhom čítaní. A to preto, lebo musíme podporovať konkurencieschopnosť. Nie je to otázka otrockej práce. Ak aj niekto chcel, mohol pracovať maximálne 60 až 65 hodín týždenne. Namiesto toho sme si zvolili cestu úplnej nepružnosti spolu s bezprostredne vymáhateľným náhradným časom na oddych, čo privádza zamestnávateľov sezónnych pracovníkov do neúnosnej situácie. Chcel by som upozorniť svojich kolegov na skutočnosť, že osoba, ktorú zamestnávateľ najme a ktorej dá možnosť vybrať si podmienky, za akých chce pracovať, je v oveľa lepšej situácii ako dobre chránený pracovník, ktorý je nezamestnaný. Z tohto dôvodu ma možnosť neúčasti znepokojuje. Pokiaľ ide o pohotovostnú službu, nakoniec som hlasoval za deviaty pozmeňujúci a doplňujúci návrh. Bolo totiž jasné, že nám išlo o zmierenie, a to preto, lebo túto záležitosť možno riešiť na vnútroštátnej úrovni prostredníctvom pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu.

Frank Vanhecke (NI). – (NL) Vážený pán predsedajúci, pokiaľ ide o mňa, už dlho zastávam názor, že Európa by nemala byť o nudnej jednotvárnosti. Aj v tomto Parlamente by sme sa mali začať učiť prijímať skutočnosť, že všetko by sa nemalo riadiť na európskej úrovni a že je tu mnoho miestnych a národných pravidiel a zvykov, ktoré musíme rešpektovať. Ide hlavne o tie, ktoré sa týkajú ochrany zamestnancov, ako aj o legislatívu pokrývajúcu ochranu zdravia a bezpečnosť pri práci a zároveň pracovný čas.

Pokiaľ ide o mňa, považujem za dôležité, aby to boli členské štáty, ktoré rozhodnú. Pracovné právo so všetkými svojimi aspektmi by malo byť podľa môjho názoru výhradnou záležitosťou členských štátov. Komisia a Európsky súdny dvor by urobili dobre, keby dali od toho ruky preč. Toto je subsidiarita a určite ju všetci podporujeme?

V tejto súvislosti som neústupne proti zrušeniu možnosti neúčasti a podľa môjho názoru je na samotných členských štátoch a spolkových štátoch v rámci členských štátov, aby sa rozhodli, či ľudia budú môcť v nedeľu pracovať.

Daniel Hannan (NI). – Vážený pán predsedajúci, autor tejto správy pán Alejandro Cercas je taký šarmantný a inteligentný socialista, akého by ste si želali stretnúť. Na jeho tvrdení o nepomere v dôsledku možnosti neplnenia a neúčasti je kus pravdy. V ideálnom svete by žiadna krajina neprikázala svojim pracujúcim, aby skončili prácu po určitom ľubovoľne stanovenom čase. Z morálneho hľadiska je to neprijateľné. Ak chcem pre vás pracovať, vážený pán predsedajúci, a vy by ste ma chceli zamestnať a obidvaja by sme súhlasili s podmienkami zmluvy, potom by ani naša vláda, ani Európska únia nemali mať právo vstúpiť medzi nás a vyhlásiť zmluvu za neplatnú. Okrem etických argumentov je aj z hospodárskeho hľadiska nerozumné spôsobovať v tomto čase európskym hospodárstvám ďalšie náklady. Zostávam zástancom suverenity. Ak chcú ostatné krajiny ukladať takéto obmedzenia svojim občanom, ktorí sú zároveň ich voličmi, je na nich, aby sa rozhodli. Je však poburujúce, aby sa na európskej úrovni ukladali tieto pravidlá Spojenému kráľovstvu prostredníctvom smerníc alebo aktivity súdov, ktorú otvorila Charta základných práv. Ak to chceme, mali by sme mať o tom referendum. *Pactio Olisipiensis censenda est!*

Syed Kamall (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, viete, ako socialisti tvrdia, že hovoria v mene pracujúcich mužov a žien. O socialistických politikoch existuje však jedno úslovie, že väčšina z nich sú intelektuáli zo strednej vrstvy a ostatní už zabudli, odkiaľ pochádzajú.

Dovoľte mi povedať krátky príbeh. Môj otec bol vodič autobusu. Keď sme mali neočakávané výdavky alebo sa konal školský výlet, na ktorý ma chcel pustiť, vždy pracoval niekoľko hodín v nadčase, aby mohol tieto výdavky zaplatiť alebo ma poslať na školský výlet.

Ak by vtedy existovala smernica o pracovnom čase, nič z toho by nebolo možné. Nikto by nemal byť nútený pracovať v nadčase proti svojej vôli. Som presvedčený, že s tým súhlasíme všetci bez ohľadu na to, kde v tomto Parlamente sedíme. Naše dnešné hlasovanie je však veľkým sklamaním pre mužov a ženy, ktorí by radi pracovali v nadčase, aby svojim rodinám mohli zabezpečiť lepší život. Hanba socialistom!

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Chcela by som predniesť vyhlásenie v súvislosti s hlasovaním o smernici o pracovnom čase. Týka sa skutočnosti, že moje hlasovacie zariadenie nefungovalo pri hlasovaní o pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch 34 a 35. Hlasovala som za tieto návrhy, ale svietila červená kontrolka.

Zastávam názor, že pohotovostná služba vrátane neaktívnych momentov počas jej trvania predstavuje pracovný čas.

Prečo si to myslím? Nezávisí to od lekára alebo hasiča, ktorí musia byť v práci na základe požiadavky svojho zamestnávateľa, či pacient bude potrebovať lekára alebo či vypukne požiar. To jednoducho nezávisí od nich. Sú na pracovisku. Je to pracovný čas, a preto žiadam, aby bolo moje hlasovanie o týchto záležitostiach v zápisnici opravené.

– **Správa: Inés Ayala Sender (A6-0371/2008)**

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Vážený pán predsedajúci, je to veľmi dobrá správa. Musíme sa venovať bezpečnosti cestnej premávky na cezhraničnej úrovni. Chcem však využiť týchto 90 sekúnd, aby som upozornila na vážny problém.

Existujú internetové stránky, ktoré propagujú predaj vodičských preukazov. Tvrdia, že to, čo robia, hoci je to rafinované, nie je nelegálne. Využívajú skutočnosť, že v Európskej únii existuje viac ako 100 rôznych vodičských preukazov a medzi orgánmi, ktoré ich vydávajú, neexistuje žiadna koordinácia. Je tu teda možnosť, že ten, kto nemá vodičský preukaz alebo nespravil vodičské skúšky, prípadne stratil preukaz, ho môže získať týmto pochybným spôsobom. Prinajmenšom je to podvod zameraný na získavanie peňazí a v horšom prípade spôsob, ako umožniť ľuďom, ktorí by nemali byť na cestách, aby pokračovali v jazde. Na tento problém som upozornila Komisiu aj Radu. Vyžaduje si konanie na úrovni EÚ.

Písomné vysvetlenia hlasovania:

– **Správa: Claude Turmes (A6-0369/2008)**

Alessandro Battilocchio (PSE), písomne. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, hlasoval som za smernicu o podpore využitia energie z obnoviteľných zdrojov, znenie ktorej koordinoval pán Turmes.

Táto smernica je zásadnou príležitosťou pre budúcnosť Európskej únie, keďže je cestou k tretej priemyselnej revolúcii a šancou na vytvorenie miliónov pracovných miest. Ochrana životného prostredia sa v rámci nej stáva skutočnosťou a zároveň podporuje hospodársky rast a konkurencieschopnosť. Čo sa týka biopalív, som presvedčený, že Komisii sa v Európe a vo zvyšku sveta podarí presadiť kritériá trvalo udržateľného rozvoja a zároveň podporiť medzinárodný obchod v oblasti najčistejších a konkurencieschopných biopalív.

Adam Bielan (UEN), písomne. – (PL) Hlasoval som za správu pána Turmesa. Jedným z cieľov Európskej únie v súvislosti s obnoviteľnou energiou je oživenie miest v strednej a východnej Európe prostredníctvom zvyšovania ich energetickej účinnosti. Nielen z pohľadu energetického odvetvia, ale aj z ekologických dôvodov je nevyhnutné modernizovať dopravu, ako aj miestne vykurovacie systémy, a to prostredníctvom prechodu k alternatívnym zdrojom energie.

Okrem toho môžu inštitúcie a spoločnosti na tento účel získať nemalé množstvo finančných prostriedkov z rozpočtu EÚ. Napríklad viac ako 720 miliónov EUR bolo vyčlenených na program pod názvom Inteligentná energia, ktorý slúži na podporu energetickej diverzifikácie a využitia energie z obnoviteľných zdrojov.

Šarūnas Birutis (ALDE), písomne. – (LT) Fosílna palivá boli dlho životodarnou miazgou pre spoločnosť. Vieme, že modernizácia by nebola možná bez výdatných rezerv lacnej ropy, uhlia a plynu. Tieto časy sa však čoskoro skončia. V záujme energetickej bezpečnosti a hospodárstva, ale najmä zmeny klímy musíme zásadne zmeniť energetické a dopravné systémy.

Dlhé roky sa zmena klímy považovala predovšetkým za environmentálny problém. Dnes však otvorene priznávame, že zmena klímy má vplyv na všetky odvetvia spoločnosti, a ak sa nám nepodarí tento problém skoro vyriešiť, môže to mať pre spoločnosť ničivé následky.

Carlos Coelho (PPE-DE), písomne. – (PT) Využitie zdrojov obnoviteľnej energie v doprave je jedným z najúčinnějších nástrojov, pomocou ktorých môže EÚ znížiť svoju závislosť od ropy. Vieme tiež, že kontrola spotreby energie v Európe a využívanie energie z obnoviteľných zdrojov predstavujú dôležitú súčasť balíka opatrení potrebných v boji proti zmene klímy.

Som presvedčený, že najdôležitejším bodom tejto správy je zachovanie konečného záväzného cieľa dosiahnuť do roku 2020 20-percentný podiel energie z obnoviteľných zdrojov vrátane minimálne 10-percentného podielu obnoviteľnej energie v oblasti dopravy.

Pre Portugalsko ponúka zahrnutie energie morských vln do definície obnoviteľných zdrojov príležitosť využiť náš energetický potenciál na dosiahnutie týchto cieľov. Skutočnosť, že táto správa zvažuje stimuly pre druhú generáciu biopalív, ju nielen robí dôveryhodnou, ale zaručuje aj trvalú udržateľnosť v rámci využitia obnoviteľných zdrojov energie v odvetví dopravy. S cieľom dosiahnuť energetický model podporujúci obnoviteľnú energiu považujem za nevyhnutné, aby tento dokument napomáhal mechanizmy strategickej spolupráce medzi jednotlivými členskými štátmi.

Táto správa je dôležitá sama osebe a tiež ako súčasť dohody – klimatického a energetického balíka. Spolu so zárukou zachovania environmentálnej integrity dohoda umožní dosiahnutie cieľov 20/20/20 v roku 2020. Tieto ciele stanovené pre členské štáty sú ambiciózne, ale realizovateľné.

Avril Doyle (PPE-DE), písomne. – Pán poslanec Turmes prichádza s návrhom významného právneho predpisu, ktorý pokrýva nevyhnutnú podporu využitia energie z obnoviteľných zdrojov. Ako súčasť rozsiahleho klimatického a energetického balíka bude do roku 2020 obnoviteľná energia zdrojom 20 % energie (vrátane elektrickej energie, tepla a dopravy). Táto skutočnosť spolu s ostatnými opatreniami v rámci klimatického a energetického balíka je dobrým základom boja proti zmene klímy, poskytuje stimuly pre investície do zdrojov obnoviteľnej energie a zabezpečenie jej dodávok, opätovne vyzdvihuje význam výskumu a rozvoja a tiež predstavuje prostriedok na dosiahnutie energetickej bezpečnosti a nezávislosti.

Tieto záväzné ciele sa budú uplatňovať vo všetkých členských štátoch, aby sa zaistilo, že schválené ciele budú splnené na úrovni EÚ. Prepojenie spolupráce, solidarity a inovácie bude zárukou na dosiahnutie cieľov, ktorých nesplnenie si už viac nemôžeme dovoliť.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písomne. – (PT) Táto problematika predstavuje súčasť klimatického a energetického balíka. Týka sa podpory využívania energie z obnoviteľných zdrojov v nasledovných odvetviach: výroba elektrickej energie, vykurovanie a chladenie a doprava. Cieľom je, aby do roku 2020 EÚ dosiahla 20-percentný podiel obnoviteľnej energie v rámci celkovej energie. Každý členský štát má stanovené celkové vnútroštátne ciele a takisto je stanovený cieľ 10 %, pokiaľ ide o podiel obnoviteľnej energie v odvetví dopravy.

Podľa uverejnených informácií má Portugalsko v rámci celkovej spotreby energie stanovený cieľ do roku 2020 dosiahnuť 31-percentný podiel energie z obnoviteľných zdrojov s ohľadom na východiskové obdobie (rok 2005, keď tento podiel predstavoval 20,5 %), ako aj vnútroštátny potenciál v oblasti obnoviteľnej energie. 10 %-percentný cieľ týkajúci sa podielu obnoviteľnej energie v doprave je však rovnaký ako cieľ stanovený pre všetky členské štáty.

Faktom je, že hoci sme v záverečnom hlasovaní boli za tieto ciele, máme vážne pochybnosti o ich dosiahnutí, ak zvážime, že je klamlivé vychádzať z predpokladu, že úplne poznáme rozsah využiteľných obnoviteľných zdrojov alebo že máme technológie na ich využitie. Bolo by lepšie stanoviť objem verejných a súkromných investícií a podporovať súhrnné programy mapovania s cieľom klasifikovať a kvantifikovať obnoviteľné zdroje energie.

Glyn Ford (PSE), písomne. – Vítam správu pána Turmesa o energii vyrobenej z obnoviteľných zdrojov, ale rovnako si uvedomujem, že bude ťažké stanovený cieľ dosiahnuť. V našom regióne, ktorým je juhozápadné Anglicko, bude naším najväčším prínosom k dosiahnutiu tohto cieľa určitá forma prílivovej priehrady na rieke Severn. Realizácia si však bude vyžadovať veľa času a z toho dôvodu je potrebné, aby sa britská vláda usilovala o získanie výnimky pre výsledky rozbehnutých projektov a aby ju Komisia udelila.

Mathieu Grosch (PPE-DE), písomne. – (DE) Hlasoval som za správu o klimatickom a energetickom balíku, pretože zahŕňa viaceré smernice, ktoré sú v súlade s cieľom EÚ znížiť emisie skleníkových plynov o 20 % do roku 2020 a dokonca až o 30 % v prípade dosiahnutia medzinárodnej dohody. Je to výsledok dlhých rokovaní a kompromisu medzi zástupcami Parlamentu a Rady – teda 27 členskými štátmi.

Jedna zo smerníc sa týka obnoviteľnej energie. Jej súčasťou je cieľ zvýšiť podiel zdrojov obnoviteľnej energie na 20 %, ako aj zlepšiť energetickú účinnosť o 20 %. Zároveň má 10 % spotrebovaných palív pochádzať z obnoviteľných zdrojov. Vymedzili sa kritériá trvalej udržateľnosti, a teda sa zlepšila použiteľnosť. Vítam tieto pravidlá. Nielenže znižujú energetickú závislosť Európy a vytvárajú nové pracovné miesta, ale tiež podporujú inováciu vo vývoji technológií.

Smernica týkajúca sa systému EÚ na obchodovanie s emisnými kvótami (ETS) aktualizuje existujúci ETS a stanovuje, že priemyselné odvetvia musia nakupovať emisné kvóty, ktoré boli predtým bezplatné. Výnimky vo forme prechodného obdobia budú udelené členskými štátmi východnej Európy, ktoré musia na začiatku kúpiť emisné kvóty iba pre 30 % zo svojich emisií. Okrem toho sú stanovené stimuly pre energetickú účinnosť, ako aj povinnosť členských štátov investovať aspoň polovicu týchto výnosov do rozvojových krajín a nových technológií, i keď bez spresnenia účelu. Vítam úspešné zachovanie rovnováhy medzi environmentálnou politikou a priemyselnými odvetviami, ktoré čelia ťažkým úlohám.

Ďalšia smernica upravuje spoločné úsilie s ohľadom na emisie, ktoré nie sú pokryté v ETS. Týka sa to najmä vykurovacích a klimatizačných systémov a mnohých hospodárskych odvetví (dopravy, malých priemyselných zariadení, odvetvia služieb a poľnohospodárstva), ktoré ETS nezahŕňa, ale ktoré sa výrazne podieľajú na emisiách skleníkových plynov. Navyše majú byť v tejto oblasti zavedené dlhodobé ciele vrátane 35-percentného zníženia emisií skleníkových plynov do roku 2035 a 60- až 80-percentného zníženia do roku 2050.

Smernica o zachytávaní a geologickom ukladaní oxidu uhličitého (zachytávanie a geologické ukladanie oxidu uhličitého – CCS) umožňuje, aby bol CO₂ oddelený od odpadových plynov a následne uložený pod zemou. Do roku 2015 bude financovaných 12 CCS elektrární. Uznávam CCS ako kľúčovú prechodnú technológiu. Osobitný význam však treba pripisovať bezpečnosti ukladania.

Ďalšia smernica stanovuje pravidlá týkajúce sa limitných hodnôt emisií CO₂ z nových automobilov. Od roku 2015 bude priemerný horný limit emisií zo všetkých nových automobilov predstavovať 120 gramov CO₂ na kilometer a od roku 2020 95 gramov na kilometer. Pokuty za nedodržanie limitných hodnôt stanovené v návrhu Komisie sa znížili v dôsledku hospodárskej krízy a pohybujú sa od 5 EUR do 95 EUR v závislosti od množstva prekračujúceho stanovené hodnoty. Od roku 2019 sa počíta s pokutou 95 EUR za prvý gram CO₂ prekračujúci limitnú hodnotu.

Vítam kompromis dosiahnutý medzi európskymi inštitúciami. Kritizovať je zvyčajne ľahké, dosiahnutie kompromisu je však problém. Dohodnuté pravidlá sú úspešným výsledkom rokovaní medzi krajinami, ktoré sú z hospodárskeho hľadiska odlišné, ale majú spoločný cieľ. Pri celkovom pohľade na európske ciele by sa nemalo zabúdať na skutočnosť, že najmä nové členské štáty nemôžu v takomto krátkom čase dosiahnuť stanovené ciele bez toho, aby riskovali rozklad celých odvetví hospodárskej činnosti, ako aj sociálnu pohromu.

Klimatický a energetický balík vnímam nielen ako dôležitý krok, ale dokonca ako skok v boji proti postupujúcej zmene klímy, ktorý upevní dobrú povesť Európy na ceste k účinnej energetickej politike. Európe sa podarilo hovoriť jedným hlasom, čo nám umožní zintenzívniť naše požiadavky aj na medzinárodnej úrovni. Najväčšou úlohou v tomto ohľade je zabrániť environmentálnemu dumpingu na medzinárodnej úrovni. Z tohto dôvodu by mali krajiny, ktoré sa neriadia Kjótskym protokolom, a teda nie sú viazané normami pre CO₂, platiť dovoznú daň alebo by mali byť prijaté podobné opatrenia s cieľom bojovať proti environmentálnemu dumpingu. Tento aspekt treba brať do úvahy pri príprave dohody nadväzujúcej na Kjótsky protokol počas konferencie OSN o zmene klímy v decembri 2009, na ktorej sa zúčastnia aj USA, Čína a India. Balík opatrení v oblasti zmeny klímy a obnoviteľnej energie tvorí pevný základ pre dosiahnutie novej medzinárodnej dohody.

Ian Hughton (Verts/ALE), písomne. – Hlasoval som za správu pána Turmesa o obnoviteľnej energii. Naša krajina Škótsko je bohatá na zdroje obnoviteľnej energie, ako sú vietor a príliv. Je dôležité, aby sa Európa ujala vedenia v podporovaní obnoviteľnej energie a ja počítam s nezávislým Škótskom v samotnom centre globálneho vývoja obnoviteľných technológií.

Jean Lambert (Verts/ALE), písomne. – Hlasovala som za tento návrh, pretože sa domnievam, že v rámci EÚ a aj mimo nej vysiela dôležitý signál o potrebe transformácie výroby energie na nefosílnu a menej znečisťujúcu palivá. 20-percentný cieľ je záväzný a predstavuje minimum. Energetická účinnosť sa teraz musí stať súčasťou akčných plánov v oblasti obnoviteľnej energie jednotlivých členských štátov. Na tejto úrovni sú tiež zaručené režimy podpory, čo je dôležité pre dôveru investorov. Je pravda, že výsledok týkajúci sa biopalív nie je taký pozitívny, aký by som si želala. Zachovali sme 10-percentný cieľ, hoci sme účinne obmedzili podiel agropalív. Vítam tieto dodatočné opatrenia. V mnohých ohľadoch Rada nesúhlasila s víziou Parlamentu. Je potrebné, aby si uvedomila tvrdú skutočnosť zmeny klímy a využila túto smernicu ako základ posunu k budúcnosti s nižším množstvom oxidu uhličitého.

David Martin (PSE), písomne. – Hlasoval som za túto správu, ktorá potvrdzuje naše záväzky týkajúce sa cieľov v oblasti obnoviteľnej energie, poskytujúce príležitosť na zvýšenie využívania pôvodných zdrojov energie

v EÚ, na boj proti zmene klímy, zvýšenie bezpečnosti dodávok, ako aj na podporu konkurencieschopnosti, rastu a pracovných miest. Podporil som túto správu, pretože má doložku o preskúmaní, na základe ktorej budú do roku 2014 prehodnotené vplyvy zvýšeného využívania palív z obnoviteľných zdrojov v doprave. Tým sa zaistí, aby zníženie emisií CO₂ nemalo nepriaznivý vplyv na ceny potravín a využívanie pôdy. Táto správa stanovuje do roku 2015 cieľ 5 % v oblasti využitia palív z obnoviteľných zdrojov v doprave a v rámci neho 20-percentný podiel na podporu využívania elektrických vozidiel. V roku 2020 sa cieľ v oblasti využitia palív z obnoviteľných zdrojov v doprave zvýši na 10 % a podiel využívania vozidiel na elektrický a vodíkový pohon na 40 %. Správa zahŕňa prísne kritéria udržateľného rozvoja, aby naozaj prispela k pozitívnej zmene a zníženiu emisií. Z tohto dôvodu ju podporujem.

Eluned Morgan (PSE), písomne. – Táto správa je revolúciou v spôsobe výroby energie v EÚ. Cieľ 20-percentného podielu obnoviteľnej energie do roku 2020 je nesmierne ambiciózny, ale nevyhnutný, ak máme vyhrať boj so zmenou klímy. Dúfam však, že Komisia bude flexibilná, pokiaľ ide o interpretáciu toho, kedy majú byť tieto ciele splnené v prípade takých veľkých projektov ako priehrada na rieke Severn.

10-percentný cieľ pre palivá v cestnej doprave je dôležitou súčasťou tohto balíka, ako aj snáh spojených s dosiahnutím cieľa EÚ v oblasti hospodárstva s nízkou produkciou CO₂. Tento takzvaný cieľ pre biopalivá bol značne vylepšený, aby sa zabezpečilo, že v EÚ sa budú používať iba tie biopalivá, ktoré prinesú skutočné zníženie emisií bez zvýšenia cien potravín. Súčasťou je aj prísny súbor sociálnych kritérií na ochranu ľudí v rozvojových krajinách, ktorí by inak čelili negatívnemu dosahu rýchleho vývoja vo výrobe biopalív.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), písomne. – (RO) Návrh smernice je jedným z najdôležitejších komponentov klimatického balíka, ktorý stanovuje záväzný cieľ 20-percentného podielu energie z obnoviteľných zdrojov v rámci celkovej spotreby energie v EÚ do roku 2020.

Európsky parlament hrá dôležitú úlohu v procese stanovenia kritérií trvalo udržateľného rozvoja biopalív, ako aj sociálnych kritérií, ktoré sú nevyhnutné pre občanov Európskej únie počas súčasnej hospodárskej krízy. Zmena klímy a nedostatok energetickej bezpečnosti znamenajú, že musíme podporovať nové metódy produkcie energie, ale bez ohrozovania dostupnosti potravín. Musíme zabezpečiť, aby uplatňovanie tejto smernice neohrozilo poľnohospodársku pôdu a lesy. V žiadnom prípade sa plánované stimuly nebudú vzťahovať na biopalivá pochádzajúce zo surovín pestovaných na tejto pôde. Európska únia opäť ukáže, že je vedúcim podporovateľom veternej, slnečnej a vodnej energie, ako aj energie z iných alternatívnych zdrojov.

Lydia Schenardi (NI), písomne. – (FR) Niekoľkokrát sme tu už mali možnosť uviesť, že jednoduchý cieľ znížiť závislosť Európskej únie od dovozu plynu a ropy by sám osebe mohol byť dôvodom podpory obnoviteľných zdrojov energie.

Kompromis, ktorý tu dnes bol predložený a ktorý je súčasťou energetického a klimatického balíka, je ako všetky kompromisy: ani úplne zlý, ani úplne uspokojivý.

Predovšetkým nie je úplne uspokojivý, pokiaľ ide o biopalivá, či už sú druhej generácie alebo nie. Je v ňom nedostačujúca záruka s ohľadom na konkurenciu s výrobou potravín, nejasnosť s ohľadom na zmeny vo využití pôdy, chýbajúce informácie o uhlíkovej stope týchto energetických zdrojov a podobne.

Nie je úplne presvedčujúci, pokiaľ ide o záruku pôvodu, ktorá je určená na identifikovanie ekologickej elektrickej energie najmä v čase, keď sme si vedomí tvrdej reality dodávok elektrickej energie, pochybných reklám na túto tému a výrazných dodatočných nákladov pre spotrebiteľov.

A nakoniec, je úplne neuspokojivý s ohľadom na sociálne dôsledky. Chceli by sme si byť istí, a to skutočne, že v prípade tohto celého legislatívneho balíka prijatého na začiatku celosvetovej krízy, ktorá podľa predpovedí bude hlboká a dlhodobá, budú mať záujmy európskych občanov a pracujúcich prednosť pred ostatnými kritériami v prípade, že si to bude vyžadovať hospodárska situácia.

Bart Staes (Verts/ALE), písomne. – (NL) S veľkým presvedčením som hlasoval za kompromis dosiahnutý v otázke zdrojov obnoviteľnej energie. Môj kolega a spravodajca zo skupiny Zelených pán Turmes odvodil prvotriednu prácu. Vďaka jeho úsiliu a, samozrejme, aj úsiliu celého Parlamentu sa do praxe zavedie legislatívny rámec, ktorý zabezpečí, aby celkový podiel obnoviteľnej energie do roku 2020 nebol nižší ako 20 %.

Nejde o reklamný trik, ale o skutočnú revolúciu v oblasti energetiky, ktorá prinesie veľké množstvo pracovných miest. Je známe, že niektoré správy uvádzajú viac ako 2 milióny pracovných miest. Tie zahŕňajú miesta pre

vysokokvalifikovaných inžinierov, projektantov a výskumníkov, ale aj veľké množstvo pracovných miest pre technikov, ľudí, ktorí vyrábajú ozubené kolesá, inštalujú solárne panely a budujú veterné parky.

Vďaka intenzívnym rokovaniam boli tiež upravené pôvodné návrhy týkajúce sa agropalív a biopalív. My Zelení nie sme však úplne spokojní s touto technológiou a budeme žiadať prísne podmienky využívania palív tohto druhu. V správe pána Turmesa sa jasne sprísnilo kritériá trvalo udržateľného rozvoja a je v nej tiež zmienka o sociálnych kritériách v rámci Medzinárodnej organizácie práce. Agropalivá sú prijateľné iba vtedy, ak z nich získame viac energie, ako na ne vynaložíme. Zároveň nesmú za žiadnych okolností konkurovať výrobe potravín.

Catherine Stihler (PSE), písomne. – Táto správa je dôležitým krokom, ktorý núti členské štáty plniť svoje ciele v oblasti obnoviteľnej energie. Obnoviteľná energia je nevyhnutná v našom boji proti zmene klímy.

– **Správa: Avril Doyle (A6-0406/2008)**

Adamos Adamou (GUE/NGL), písomne. – (EL) V snahe vylepšiť a rozšíriť systém pre obchodovanie s emisnými kvótami skleníkových plynov, ako aj v snahe splniť cieľ týkajúci sa zníženia emisií v EÚ o 20 % do roku 2020 Európsky parlament a Rada navrhli doplnenie a pozmenenie smernice 2003/87/ES.

17. decembra 2008 hlasovalo plénum v prospech kompromisných pozmeňujúcich a dopĺňujúcich návrhov, ktoré predložili spravodajcovia skupín PPE-DE, PSE, GUE/NGL, ALDE, UEN a Verts/ALE. Hoci sme hlasovali za tieto pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy, ktoré stanovujú vyššie ciele v oblasti zníženia emisií skleníkových plynov (opatrenie, proti ktorému skupina GUE/NGL vzniesla hlavnú námietku), chceli by sme vyjadriť svoj nesúhlas s filozofiou týkajúcou sa obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov. Odvažujeme sa povedať, že touto konkrétnou smernicou nedosiahneme viac ako iba mierne zníženie emisií skleníkových plynov a že smernica predstavuje opatrenie, ktoré zvýhodňuje rozvinuté krajiny na úkor menej rozvinutých a rozvojových krajín. A nakoniec, uplatňovanie niektorých navrhnutých flexibilných mechanizmov pomáha monopolom, ktoré nesú hlavnú zodpovednosť za zmenu klímy, zvýšiť ich zisky namiesto toho, aby radikálne prispelo k riešeniu tohto problému.

Alexander Alvaro (ALDE), písomne. – (DE) Vážení pán predsedajúci, dosiahnutá dohoda o balíku opatrení v oblasti zmeny klímy a obnoviteľnej energie je skromným výsledkom.

EÚ si stanovila cieľ znížiť emisie o 20 % v porovnaní s úrovňami v roku 1990. Už sme dosiahli takmer polovicu z toho prostredníctvom rozšírenia EÚ smerom na východ, kde sú emisie nižšie v absolútnom ponímaní a kde zostáva cieľ 12 % v porovnaní s úrovňami v roku 1990:

EÚ môže dosiahnuť 3 až 4 % tohto zníženia v rozvojových krajinách. Znamená to teda, že zostáva menej ako 9 %. Povoľené je až 5-percentné nedodržanie cieľa. Ostávajú teda iba 4 %.

V tomto okamihu možno povedať, že máme šťastie, že sa EÚ rozhodla nepresunúť celé hospodárstvo priamo do Ázie. Kompromis je výrazne lacnejší ako návrh Komisie, čo znamená, že nemecká Slobodná demokratická strana ho môže podporiť.

Namiesto toho teraz EÚ postavila svoje vlastné členské štáty proti sebe. Niektoré členské štáty sú vo výhode, pokiaľ ide o výnimky, rokovacie zručnosti a kombináciu energetických zdrojov. Nemeckí dodávatelia energie by mohli skoro zistiť, že je výhodnejšie vyrábať elektrickú energiu v Poľsku a nie doma, ak ich, pravda, nekúpia francúzski dodávatelia.

Skutočnosť, že členské štáty EÚ robia takéto machinácie, nie je dobrým znamením pre celosvetovú dohodu. Okrem toho sa vynára aj otázka súvisiaca s účinnosťou týchto prostriedkov.

Teraz je na vládach, Rade a Európskej komisii, aby zabezpečili účinnú ochranu životného prostredia, ako aj účinné hospodárstvo a rast.

Jan Andersson, Göran Färm, Anna Hedh, Inger Segelström a Åsa Westlund (PSE), písomne. – (SV) My švédski sociálni demokrati sme sa rozhodli hlasovať za túto správu o reformovaní systému obchodovania s emisnými kvótami, hoci sme v zásade presvedčení, že ciele klimatického balíka ako také sú príliš nízke. EÚ bude musieť urobiť viac, aby zvládla výzvu, ktorú predstavuje zmena klímy. Veríme však, že tento reformovaný systém môže tvoriť dôležitú súčasť krokov, ktoré treba podniknúť.

Sklamalo nás, že kompromis medzi Radou a Európskym parlamentom nepriniesol dostatočné záruky nato, aby časť z príjmov z obchodovania bola použitá na činnosti v oblasti klímy v rozvojových krajinách. Sme

tiež presvedčení, že obchodovanie s emisnými kvótami malo byť oveľa rozsiahlejšie a že použitie mechanizmu čistého rozvoja (CDM) malo byť viac obmedzené.

Alessandro Battilocchio (PSE), písomne. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, vítam revíziu systému obchodovania s emisiami, ako aj kompromis dosiahnutý medzi cieľmi boja proti zmene klímy a zlepšenia konkurencieschopnosti európskych priemyselných odvetví a ochranou pracovných miest.

Chcel by som zdôrazniť, že spolurozhodovací postup, ktorý bol urýchlenný v záujme dosiahnutia dohody v prvom čítaní, plne nezachovával demokratickú transparentnosť a Parlament sa ocitol v situácii, v ktorej hlasoval za určitý druh *fait accompli*.

Napriek tomu ma návrh pani Doyleovej veľmi potešil, a to flexibilitou, ktorú ponúka odvetviám ohrozeným presunom emisií CO₂. Bez podkopávania zámeru tejto smernice musíme zabrániť stratám pracovných miest v dôsledku premiestňovania priemyselných odvetví do oblastí, ktoré znížovanie emisií natoľko neznepokojuje.

Sylwester Chruszcz (NI), písomne. – (PL) Dnes som hlasoval proti tomu, aby Parlament schválil návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení a dopĺňa smernica 2003/87/ES s cieľom vylepšiť a rozšíriť systém Spoločenstva pre obchodovanie s emisnými kvótami skleníkových plynov.

Vôbec nesúhlasím s riešeniami navrhnutými na európskej úrovni. Závazok Rady do roku 2020 znížiť emisie skleníkových plynov Spoločenstva o minimálne 20 % v porovnaní s úrovňami v roku 1990 alebo dokonca o 30 %, ak sa ostatné rozvinuté krajiny k takémuto zníženiu zaviazajú, je nesprávne vyhodnotený krok, ktorý bude mať negatívny dosah na priemysel a spotrebiteľov v Európe vrátane Poľska.

Marielle De Sarnez (ALDE), písomne. – (FR) Jediným pevným záväzkom, ktorý Európska únia prijala, je zníženie jej emisií o 20 % do roku 2020 v porovnaní so stavom v roku 1990. V porovnaní so súčasnosťou to znamená zníženie o zhruba 12 %. Ak zväžeme skutočnosť, že dve tretiny tohto zníženia možno dosiahnuť prostredníctvom mechanizmov na kompenzáciu uhlíka, teda kúpou kreditov CO₂ na medzinárodnom trhu, EÚ sa na svojom území zaviazala iba k dosiahnutiu zníženia o 4 %. To nie je dosť na to, aby mohli medzinárodne rokovania napredovať.

Chcela by som upozorniť na ďalší nedostatok kompromisu. Nebol prijatý žiadny záväzok v súvislosti s podporovaním rozvojových krajín v ich snahách zameraných na zníženie emisií skleníkových plynov. EÚ jednoducho prijala dobrovoľný záväzok použiť polovicu príjmu z obchodovania s právami na znečisťovanie. Tento príjem klesá v dôsledku rôznych výnimiek, ktoré výrobcovia dostávajú. Kompromis uvádza, že časť týchto finančných prostriedkov by mohla ísť na podporu rozvojových krajín, ak to budú európske krajiny chcieť. Je to čisto dobrovoľný záväzok. Je to teda veľmi chabý záväzok v otázke, ktorá je v medzinárodných rokovaníach taká dôležitá.

Konstantinos Droutsas (GUE/NGL), písomne. – (EL) EÚ sa chváli svojou vedúcou úlohou v oblasti ochrany životného prostredia, ale v skutočnosti jej ide o ochranu záujmov kapitálu. Rozhodnutia prijaté na samite, ako aj balík smerníc Rady a Komisie o znížovaní emisií podporujú takzvané ekologické hospodárstvo, ktoré má byť cestou von z nadmernej akumulácie kapitálu a krízy. Tým prinesú monopolom nové možnosti zisku a posilnia imperialistický expanzionizmus.

Posilňujú obchod s emisiami, ktorý, ako sa ukazuje, znásobuje zisky monopolov bez toho, aby slúžil na ochranu životného prostredia. Umožňujú automobilovému priemyslu, aby prinajmenšom do roku 2019 neprijímal opatrenia. Oslobodzujú podniky poznačené medzinárodnou konkurenciou od nariadení týkajúcich sa výroby energie a mnoho iného. Tiež na dlhšiu dobu oslobodzujú nové členské štáty a Taliansko. Podnecujú náhradu potravinových plodín palivovými plodinami. Práva na znečisťovanie sa bezplatne udeľujú veľkým podnikom. Nevyžaduje sa, aby boli príjmy použité na financovanie environmentálnych diel.

Pracujúci nemôžu očakávať environmentálnu ochranu od EÚ alebo podnikov beztrestne znečisťujúcich životné prostredie. Iba zápas v rámci vyhladky na ľudové hospodárstvo a moc ľudu ich môže účinne chrániť.

Christian Ehler (PPE-DE), písomne. – (DE) Moje „nie“ neznamená odmietnutie efektívneho systému obchodovania s emisiami, ktoré zahŕňa aj aukcie, ani odmietnutie cieľov EÚ týkajúcich sa ochrany klímy a financovania systému zachytávania a skladovania uhlíka (CCS). Množstvo predchádzajúcich hlasov a moja správa o pilotných zariadeniach CCS jasne svedčia o mojej podpore. Pre náš región Brandenbursko súčasné znenie znamená zachovanie neférovej konkurencie s krajinami strednej a východnej Európy a výraznejšie zvýšenie cien energie, ako je potrebné na dosiahnutie cieľov ochrany klímy. Pre náš súbor zdrojov energie potrebujeme uhlie, aby sme zaistili bezpečnosť dodávok pre našich občanov. V budúcnosti chceme umožniť

využívanie uhlia spôsobom šetrným ku klíme prostredníctvom technológie CCS. Dohoda s Radou prijať konečné rozhodnutie po prvom čítaní znamenala, že sa vážne výhrady nerozptýlili a súperenie o najlepšie riešenie nebolo možné.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písomne. – (PT) Napriek argumentom v prospech myšlienky systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov, sú tu aspekty, ktoré zostávajú zdrojom znepokojenia. Existujú totiž obavy z chemických zmien v atmosfére, ktoré môžu mať vplyv na klímu (zásada obozretnosti), a zdroje fosílnych palív sú obmedzené a ich spotreba nerozumná. Po prvé, problematika emisných kvót a následného obchodovania s nimi je sporná a treba sa proti nej postaviť, lebo jej vplyv na reálne hospodárstvo je do značnej miery neznámy. Je to preto, lebo stále existuje veľa pochybností o rozsahu technických riešení a použitie týchto technických riešení závisí od vývoja finančnej situácie v rôznych odvetviach, ktorých sa to týka (letecká doprava, automobilový priemysel, výroba tepelnej energie, cementársky priemysel, výroba ťažkých chemických látok, petrochemických produktov a narastajúci počet energeticky náročných odvetví).

Po druhé, predpokladá sa, že príjmom sa stane niekoľko špičkových priemyselných odvetví a niektorí finanční operátori. Obmedzená dostupnosť zdrojov vedie k nezvratnému znižovaniu spotreby fosílnych palív. Pridelovanie kvót jednotlivým odvetviam musí vychádzať viac z naliehavých sociálnych potrieb a hospodárskej racionality ako z vplyvu a finančného zisku. Z tohto dôvodu sme sa rozhodli zdržať hlasovania.

Duarte Freitas (PPE-DE), písomne. – (PT) Je potrebné vyzdvihnúť hlavnú tému tejto správy: po roku 2012 posilniť, rozšíriť a zlepšiť fungovanie systému obchodovania s emisnými kvótami ako jedného z hlavných nástrojov na dosiahnutie cieľa EÚ v oblasti znižovania emisií skleníkových plynov.

Súhlasím s touto správou najmä preto, lebo obchodovanie je zásadné pre dosiahnutie účinného rozdelenia, ktoré môže zaistiť environmentálnu efektívnosť systému EÚ na obchodovanie s emisnými kvótami. Jeden plán na úrovni celej EÚ je vždy lepší ako 27 vnútroštátnych plánov. Okrem toho návrh zabezpečuje automatické a predvídateľné úpravy, ktoré môžu spĺňať požiadavky budúcej medzinárodnej dohody.

Charakteristickým znakom návrhu je zvýšenie voľných kvót, ktoré podľa môjho názoru nie je veľmi pozitívne. Netreba však zabúdať, že emisie sa budú každý rok znižovať.

Ian Hudghton (Verts/ALE), písomne. – Navrhovaná smernica o revízii systému EÚ na obchodovanie s emisiami predstavuje zlepšenie súčasného systému a je významná na celosvetovej úrovni. Vzhľadom na to som správu pani Doyleovej mohol podporiť.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE), písomne. – (FI) Využijem túto príležitosť, aby som sa poďakovala váženým poslankyniam a váženým poslancom za posledné hlasovanie, v ktorom Európsky parlament jasne prejavil svoju podporu môjmu východiskovému modelu. Už dlho hovorím v jeho prospech a ako prvá som navrhla, aby sa uplatnil aj v obchodovaní s emisiami. Výbor pre priemysel, výskum a energetiku hlasoval tesným rozdielom proti, zatiaľ čo odmietnutie Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín bolo výraznejšie. Život je plný prekvapení. Teraz, keď toto východisko prešlo v Rade, bude sa posudzovať ako kritérium.

Navyše to všetko prináša aj osoh. Pôvodnému návrhu Komisie a postoj, ktorý zaujal Výbor pre životné prostredie k obchodovaniu s emisiami chýbala rovnováha, keďže obidva stavali európsku produkciu do pozície, v ktorej sa dalo len ťažko súperiť na svetových trhoch bez osobitného prínosu k ochrane klímy. Znamenalo by to nielen stratu pracovných miest, ale aj environmentálnu nevýhodu, keďže by sa vyvíjal tlak na firmy, aby presunuli výrobu do krajín, kde nie sú emisné obmedzenia.

Rozhodnutie teraz otvorilo dvere rozumnejšiemu a ekologicky predvídavému prístupu. Všetko je však otvorené. Teraz uvidíme, kto bude mať naozaj osoh z vykonaných zlepšení.

Ciele v oblasti životného prostredia sú nemenné a náročné. Nie je to jednoduché pre priemysel, ale ani by to nemalo byť jednoduché.

V každom prípade nemá zmysel hovoriť o voľných emisných kvótach, pretože východiská – štandardy – sú ambiciózne. Také by aj mali byť. Inak nebudeme mať systém, ktorý by presvedčil spoločnosti, aby vstúpili do zápasu o technológiu produkujúcu najmenej emisií.

Sťažnosť environmentálnej lobby, že balík bol oslabený, sa mi zdá prehnaná, keď zvažíme, že ciele sa dodržiavajú a priemyselné odvetvia znižujú hornú hranicu emisií. Je to nezodpovedné konanie, ale nie každý má záujem prijať zodpovednosť. Stačí, že umlčíme svet.

Jean Lambert (Verts/ALE), písomne. – Hlasovala som za túto správu napriek množstvu medzier, ktoré má, a výnimiek, ktoré udeľuje 10 novým členským štátom. Prečo hlasovať za nedokonalú správu? Pretože v porovnaní so súčasným systémom predstavuje určitý pokrok. Pre systém obchodovania s emisiami budeme mať zastrešenie na úrovni celej EÚ a členské štáty budú mať v tomto procese menšiu právomoc. Zachovala sa zásada plného obchodovania s povoleniami pre odvetvie výroby energie. Odvetvie leteckej dopravy dostalo iba malé percento nového prístupu k mechanizmu čistého rozvoja. Najväčším významom revidovaného systému je skutočnosť, že poskytuje štruktúru dôležitej súčasti dohody po Kjótskom protokole. Teraz máme systém, ku ktorému sa môžu pripojiť aj ostatné krajiny a ktoré môžu využiť na zníženie svojich emisií, ak vo fáze pred aukciou obmedzia určité faktory a stanovia si ambiciózne ciele. Použitie príjmov bude dôkladne sledované. Členské štáty sa nemôžu na ne pozeráť iba ako na príspevok do svojej pokladnice. Musia byť využité na to, aby pomáhali pri prechode k trvalo udržateľnému hospodárstvu s nízkou produkciou CO₂, ktoré svet potrebuje.

David Martin (PSE), písomne. – Podporujem tento návrh, ktorý uvádza do rovnováhy ambiciózne ciele v oblasti zmeny klímy s potrebou posilňovať konkurencieschopnosť európskeho priemyslu a chrániť pracovné miesta. Kvóty a aukcia emisných kreditov pre elektrárne bude existovať do roku 2013, keď budú mať všetky nové elektrárne kvóty predané. Pokiaľ ide o bežný priemysel, k zmene na plne vydražené kvóty dôjde v roku 2020. Hlasoval som za túto správu, pretože z aukcie robí všeobecnú zásadu rozdelenia, obmedzuje množstvo kreditov pre mechanizmus čistého rozvoja a projekty spoločnej implementácie, ktoré si zariadenie môže kúpiť s cieľom kompenzovať svoje emisie, a pritom chráni spoločnosti pred presunom CO₂.

Eluned Morgan (PSE), písomne. – Podporujem túto správu, keďže som presvedčená, že zachováva environmentálnu celistvosť systému obchodovania s emisiami a predstavuje značné zlepšenie súčasného systému, pretože znečisťovateľ v budúcnosti zaplatí za právo vypúšťať emisie kúpou povolení. Cieľ znížiť emisie z európskych elektrární a ťažkého priemyslu do roku 2020 o minimálne 20 % je zachovaný. Ten bude automaticky zvýšený na 30-percentné zníženie v prípade medzinárodnej dohody dosiahnutej počas rokovaní OSN o zmene klímy v decembri 2009. Tiež som presvedčená, že medzi problematikou pracovných miest a životného prostredia sa dosiahla rovnováha, ktorá je v čase hospodárskeho poklesu životne dôležitá.

Angelika Niebler (PPE-DE), písomne. – (DE) Rada by som poskytla nasledovné vysvetlenie hlasovania v mene delegácie Kresťansko-sociálnej únie Bavorska (CSU) v Európskom parlamente.

EÚ si stanovila ambiciózne ciele v oblasti ochrany klímy. Tie zahŕňajú 20-percentné zníženie emisií CO₂ do roku 2020. Tieto ciele týkajúce sa ochrany klímy by nemali byť spochybňované.

Naše úsilie zamerané na boj so zmenou klímy musí byť prepojené so zámerom vypracovať jasné právne predpisy s cieľom zaistiť pre naše hospodárstvo bezpečnosť v oblasti plánovania. Európske hospodárstvo by zároveň nemalo byť znevýhodnené v medzinárodnej hospodárskej súťaži. Okrem toho musia byť v rámci EÚ vytvorené rovnaké podmienky.

Smernica, o ktorej sme dnes hlasovali a ktorá sa týka systému EÚ na obchodovanie s emisnými kvótami nespĺňa ani jednu z týchto požiadaviek. Na objasnenie:

1. Niektoré priemyselné odvetvia môžu dostať výnimku z obchodovania s kvótami CO₂ formou aukcie. Stále nemáme informácie o údajoch, ktoré majú byť použité na plnenie stanovených kritérií.
2. Či a do akej miery bude zariadenie odškodnené v súvislosti so zvyšovaním nákladov na energiu, sa bude rozhodovať iba na úrovni členských štátov a iba po úprave zákona EÚ o pomoci, a to od prípadu k prípadu.
3. Ak sa v Kodani v roku 2009 nepodarí dosiahnuť medzinárodnú dohodu, obchodovanie s kvótami CO₂ bude pre mnohé odvetvia iba ďalšou príťažou, ktorú konkurenti mimo EÚ nemajú.
4. Väčšina členských štátov východnej Európy dostala výnimku, pokiaľ ide o obchodovanie s kvótami CO₂ pre odvetvie energetiky. Nemecko sa týmto dostáva do nevýhodnej pozície, pretože na rozdiel od svojich východných susedov získava 48 % svojej elektrickej energie z tepelných elektrární.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL), písomne. – (EL) Nepodporujeme slová víťazstva jednotlivých vlád a Komisie v súvislosti s konečným kompromisom týkajúcim sa klimatického balíka. Pokus EÚ stáť na čele celosvetových snáh zameraných proti zmene klímy bol oslabený tlakom priemyselnej loby a konzervatívnych vlád.

Známy cieľ 20/2020 je dôležitým prvým krokom, ale úlohy, ktoré stanovuje, nie sú dostatočne ambiciózne. Tým, že Európske štáty majú možnosť od rozvojových krajín kupovať veľkú časť jednotiek znečisťovania, ktorá im „patrí“, sa historická zodpovednosť západného sveta cynicky presúva na chudobnejšie obyvateľstvo tejto planéty. Zdá sa, že vlády v zásade nechápu, aká vážna je táto situácia.

Konfederatívna skupina Európskej zjednotenej ľavice – Nordická zelená ľavica neskladá svoje zbrane. Stotožňujeme sa s obavami mimovládnych organizácií z oblasti životného prostredia a budeme aj naďalej požadovať ambicioznejšie ciele týkajúce sa zníženia emisií skleníkových plynov, podpory výroby energie z obnoviteľných zdrojov, ako aj záväzného dlhodobého plánu pre ďalšie znížovanie emisií po rokovaníach v Kodani.

Herbert Reul (PPE-DE), písomne. – (DE) Hlasoval som proti tomuto zjednotenému pozmeňujúcemu a doplňujúcemu návrhu, keďže podľa mňa ako poslanca práva Európskeho parlamentu neboli uplatnené. Parlament nikdy nedostal príležitosť vytvoriť si názor. Namiesto toho mu v skutočnosti zostala iba možnosť výberu medzi prijatím alebo odmietnutím kompromisu Rady. To nie je v súlade s pravidlami spolurozhodovacieho postupu, ktorý má zaručiť rovnosť oboch zákonodarných orgánov.

Mám tiež mnoho výhrad voči tomuto kompromisu z hľadiska jeho obsahu. Bude napríklad viesť k vážnym deformáciám trhu v rámci EÚ a na spotrebiteľov uvalí nežiaducu príťaž. V dôsledku prílišného chvatu pri prijímaní reformy sa do úvahy nebrali alternatívne systémy, ktoré by pomohli dosiahnuť požadované zníženie. Skutočnosť, že v čase prijatia sa ani zďaleka nepreskúmali hospodárske dôsledky pre spotrebiteľskú kúpnu silu, iba jasnejšie svedčí o tom, aký nepremyslený je tento kompromis. Väčšina v Európskom parlamente nesie časť zodpovednosti za vstup tohto kompromisu do platnosti aj voči budúcim generáciám.

Alternatívy boli dostupné. Umožnili by, aby boli ciele zníženia dosiahnuté za zlomok nákladov, o ktorých teraz hovoríme. Takáto stratégia škodí nielen hospodárstvu, ale aj reputácii EÚ.

Catherine Stihler (PSE), písomne. – Cieľ znížiť emisie z európskych elektrární a ťažkého priemyslu minimálne o 20 % do roku 2020 a v prípade, že bude počas klimatických rokovaní OSN v Kodani v decembri 2009 dosiahnutá medzinárodná dohoda, až o 30 %, treba privítať.

Thomas Ulmer (PPE-DE), písomne. – (DE) Plne podporujem úsilie znížiť emisie prispievajúce ku zmene klímy, ktorú pravdepodobne spôsobili ľudia svojou činnosťou. Napriek tomu sme nepodporili kompromis týkajúci sa systému EÚ na obchodovanie s emisnými kvótami, ktorý bol výsledkom rokovaní. Prijímanie zákonov v chvate je neprijateľné a nedemokratické. Príliš rýchly legislatívny postup a skutočnosť, že dokumenty Rady boli predložené iba pred niekoľkými dňami, podľa mňa znamenali, že nebolo možné odborne preskúmať a posúdiť tieto dokumenty a tým pripraviť náležitý právny predpis. Celé je to ešte neprijateľnejšie, ak zvážime, že tento právny predpis uvaluje na európsku verejnosť zvlášť veľké bremeno. Podľa niekoľkých štúdií balík opatrení pre oblasť zmeny klímy a oblasť energie z obnoviteľných zdrojov stojí približne 70 až 100 miliárd EUR. Hrozí, že celé priemyselné odvetvia sa budú sťahovať do iných častí sveta. Nemohli sme v rámci rýchleho postupu schváliť balík takéhoto rozsahu. Takéto dôležité legislatívne návrhy sa musia formovať v rámci dobre organizovaného postupu v niekoľkých čítaniach.

Anders Wijkman (PPE-DE), písomne. – (SV) Zrevidovanie obchodovania s emisiami je krok vpred v porovnaní so súčasnými pravidlami. Emisné kvóty budú postupne odpredané priemyselným odvetviám formou aukcie namiesto toho, aby boli odovzdané bezplatne tak, ako je to dnes.

EÚ je preto odhodlaná upraviť cieľ v oblasti klímy z 20-percentného zníženia do roku 2020 na 30 percent v prípade úspešnej dohody o klíme v Kodani budúci rok. Vyzýva tiež členské štáty, aby použili svoje príjmy z aukcie na opatrenia zamerané na ochranu klímy v Európe alebo inde.

Bohužiaľ, tento kompromis je príliš nedostačujúci pre úroveň ambície, ktorú si táto situácia vyžaduje. Namiesto plného obchodovania s emisiami formou aukcie už od začiatku bude zavedené postupné obchodovanie formou aukcie. Toto zmiernenie znižuje stimuly pre vývoj nových technológií s nízkou emisiou uhlíka. Tiež znižuje príjmy, ktoré sú dôležité, ak má EÚ pomáhať rozvojovým krajinám investovať do ekologických technológií, prispôsobiť sa zmene klímy a chrániť tropické lesy.

Zároveň ak sa polovica zníženia emisií dá dosiahnuť prostredníctvom znížení v tretích krajinách, systém obchodovania s emisnými kvótami bude mať v období do roku 2020 iba obmedzený účinok.

Napriek týmto nedostatkom by bolo nepredstaviteľné hlasovať proti. Nechcem riskovať ohrozenie celej smernice, ktorá v porovnaní so súčasnou situáciou obsahuje pozitívne aspekty.

– Správa: Satu Hassi (A6-0411/2008)

Jan Andersson, Göran Färm, Anna Hedh, Inger Segelström a Åsa Westlund (PSE), písomne. – (SV) My švédski sociálni demokrati sme sa rozhodli hlasovať proti tomuto kompromisu o rozdelení zodpovednosti, pretože sa domnievame, že je neprijateľné, aby v rámci EÚ neprebehla ani len polovica zníženia emisií. Domnievame sa, že to zvyšku sveta, ktorý očakáva, že Európa prevezme iniciatívu v oblasti klimatickej adaptácie, vysiela zlý signál. Máme tiež obavy, že EÚ týmto neposkytla podnet na vývoj ekologickej technológie. Sme presvedčení, že táto technológia je nevyhnutná pre zamestnanosť a blaho Európy.

Avril Doyle (PPE-DE), písomne. – Táto správa sa týka zavedenia diferencovaných cieľov v 27 štátoch EÚ na obdobie rokov 2013 až 2020 týkajúcich sa znižovania emisií skleníkových plynov v odvetviach hospodárstva, ktoré nepatria do systému EÚ na obchodovanie s emisnými kvótami. Tieto ciele členských štátov sa pohybujú v rozmedzí od + 20 % do – 20 % v porovnaní s emisiami týchto odvetví v roku 2005 s tým, že cieľ stanovený pre Írsko je – 20 %.

Po zrataní predstavuje systém obchodovania s emisnými kvótami a spoločné úsilie spolu 100-percentné zníženie emisií CO₂, ktoré musí každý štát do roku 2020 dosiahnuť.

Írsko víta zaradenie intenzívnejších opatrení týkajúcich sa zachytávania a skladovanie uhlíka, a to najmä zásobárne uhlíka v rámci scenára – 20 %, pretože sme jedinou krajinou v EÚ, ktorá má viac hovädzieho dobytku ako obyvateľov. Spolu s dostatočným nákladovo efektívnym kompenzovaním obchodovania s emisiami medzi členskými štátmi, hoci to nebude ľahké, môžeme dosiahnuť cieľ 20-percentného zníženia bez toho, aby sme zredukovali počet hovädzieho dobytku.

Pre niektoré krajiny budú revidované predpisy týkajúce sa ETS výzvou, pre iné zasa ciele v oblasti spoločného úsilia. Írsko patrí do druhej kategórie.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písomne. – (PT) Súhlasíme s potrebou znížiť emisie skleníkových plynov, ako aj so zavedením systému slúžiaceho na tento účel. Máme však veľmi vážne pochybnosti v súvislosti s navrhovaným systémom, ktorý, hoci sa uvádza, že vychádza z princípu solidarity medzi členskými štátmi a potreby trvalo udržateľného hospodárskeho rastu, trvá na tom, aby krajiny platili zo svojich vnútroštátnych rozpočtov, a nie z rozpočtu Spoločenstva, a to na základe odlišných podmienok rozvoja, v ktorých sa nachádzajú.

Umožnením prenosu emisií medzi členskými štátmi prostredníctvom obchodovania alebo využitia trhových sprostredkovateľov vznikajú mechanizmy, ktoré zvýšia existujúce rozdiely v hospodárskej sile členských štátov v prospech hlavných mocností.

Okrem toho bude podstatná časť tohto úsilia presunutá do tretích krajín a tým dôjde k zvýšeniu tlaku na najmenej rozvinuté krajiny, aby sa otvorením svojich hospodárstiev investíciám podnikov Spoločenstva vzdali časti svojej nezávislosti výmenou za túto pseudopomoc. Všetky tieto opatrenia majú vyvíjať tlak s cieľom dosiahnuť medzinárodnú dohodu, ktorá v kontexte krutej hospodárskej krízy vyzdvihne kapitalistický pohľad na túto environmentálnu problematiku.

Duarte Freitas (PPE-DE), písomne. – (PT) S ohľadom na kroky EÚ zamerané proti zmene klímy v budúcej medzinárodnej dohode, ktorá má nahradiť Kjótsky protokol, je nevyhnutné, aby EÚ dala svetu jasný signál a zaviazala sa účinne znižovať emisie skleníkových plynov.

Návrh Komisie do roku 2020 znížiť emisie skleníkových plynov o 10 % v porovnaní s hodnotami v roku 2005 pre odvetvia, ktoré nie sú zahrnuté v systéme EÚ na obchodovanie s emisnými kvótami, je preto mimoriadne významný.

Podľa môjho názoru sú ciele stanovené pre jednotlivé členské štáty na základe hlavného kritéria, ktorým je HDP na obyvateľa, spravodlivé.

Kompromis dosiahnutý medzi Európskym parlamentom a Radou, aj keď nie je ideálny (napríklad preto, lebo umožňuje nadmerné využívanie nástrojov flexibility), je celkovo vyvážený a z toho dôvodu som hlasoval za túto správu.

Ian Hudghton (Verts/ALE), písomne. – Hlasoval som proti správe pani Hassiovej. Ustanovenia, ktoré dovoľujú členským štátom prostredníctvom outsourcingu presunúť 80 % zníženia emisií, umožnia bohatým krajinám pokračovať v neudržateľných praktikách na úkor chudobnejších rozvojových krajín. To nie je situácia, ktorú by mala EÚ podporovať.

Jean Lambert (Verts/ALE), písomne. – Neochotne som hlasovala proti tejto správe. Pani spravodajkyni sa podarilo pokryť niekoľko dôležitých faktorov. V legislatívnom znení sa teraz nachádza zmienka o 30-percentnom záväznom ciele zníženia skleníkových plynov. Veda hovorí, že do roku 2020 to predstavuje nevyhnutné minimum. Financovanie zníženia skleníkových plynov v rozvojových krajinách má umožniť dosiahnuť cieľ $+2^{\circ}\text{C}$. Dúfame, že tieto krajinyvidia skutočné peniaze a nielen pekné sľuby. Teraz máme termín, pokiaľ ide o zavedenie cieľa na zníženie emisií z námornej dopravy a mnoho ďalších menších, ale pozitívnych opatrení. Nemohla som však hlasovať za 80-percentné využitie mechanizmov čistého rozvoja (CDM), ktoré môžu členské štáty uplatňovať v tretích krajinách namiesto toho, aby sa sústredili na zníženie emisií na svojom území. Postup hlasovania, ktorý bol dnes použitý, znamená, že tento konkrétny návrh nemohol byť Parlamentom preverený ako celok. Naše národné vlády opäť ľahko vyviazli a bremeno sme presunuli na tretie krajiny, ktoré majú robiť našu prácu. Toto nemôžeme podporiť.

Stavros Lambrinidis (PSE), písomne. – (EL) Skupina PASOK (Panhelenistické socialistické hnutie) podporuje okrem iného obsah pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu 44 a bude hlasovať proti samostatnému pozmeňujúcemu a doplňujúcemu návrhu 7 s cieľom zaistiť, aby bolo minimálne 50 % zníženia emisií dosiahnutých krokmi v rámci EÚ. EÚ musí zostať dôveryhodným partnerom v príprave na svetové rokovania bez toho, aby na rozvojové krajiny presunula bremeno snáh zameraných na zníženie emisií.

David Martin (PSE), písomne. – Podporujem túto správu, ktorá členským štátom stanovuje záväzné ciele zamerané na zníženie emisií skleníkových plynov v oblastiach hospodárstva, ktoré nie sú pokryté ETS (systém obchodovania s emisijnými kvótami), čo pre komplexný systém predstavuje skutočný pokrok. 10-percentný cieľ pre odvetvia nepatriace do ETS sa delí medzi členskými štátmi na základe HDP na obyvateľa. Umožní to spravodlivé rozdelenie snáh a zaistí, aby zrýchlený rast v chudobnejších krajinách mohol pokračovať. Podporujem túto správu, ktorá zavádza dlhodobý cieľ zameraný na zníženie emisií o najmenej 50 % do roku 2035 a o 60 % do roku 2050 v porovnaní s úrovňami v roku 1990, pretože sa zaoberá dlhodobými aj krátkodobými cieľmi v súlade s cieľmi programu Čistý vzduch. Správa zahŕňa aj záväzok zníženia vonkajších emisií, čo prinesie finančnú podporu rozvojovým krajinám pri znižovaní ich emisií. Žiadna krajina by nemala zostať pozadu. Rozvojové krajiny dostávajú finančnú podporu, ktorú potrebujú, aby mohli byť celosvetové opatrenia zamerané na zmenu klímy čo najúčinnnejšie.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), písomne. – (RO) Od samého začiatku som podporovala návrh automaticky prejsť z cieľa 20 % na cieľ 30 % v prípade podpisu medzinárodnej dohody. Minulotýždňové rokovania viedli k dosiahnutiu kompromisu, podľa ktorého má byť spôsob prechodu na túto úroveň založený na novom postupe.

Toto rozhodnutie bolo prijaté ako preventívne opatrenie, ktoré zohľadňuje možnosť zvýšenia cien uhlíka v budúcnosti. Potešila ma skutočnosť, že 30-percentný cieľ zostane prioritou, aby sa predišlo priemernému zvyšovaniu teploty o viac ako 2°C tak, ako to bolo uvedené na zasadnutí Európskej rady v marci 2007. Medzinárodná dohoda je odrazom globálneho úsilia zameraného na boj proti zmene klímy, ako aj na prispôbenie sa tejto zmene, a finančná pomoc poskytnutá rozvojovým krajinám bude pre nich stimulom v snahe znížiť emisie skleníkových plynov.

S cieľom zachovať si svoju dôveryhodnosť, pokiaľ ide o poskytovanie pomoci rozvojovým krajinám, musí Európska únia zabezpečiť, aby financovanie projektov v oblasti mechanizmov čistého rozvoja napomáhalo udržateľný rozvoj týchto krajín a aby sa časť príjmov pochádzajúcich z obchodovania s emisijnými kreditmi použila na ich podporu.

Bart Staes (Verts/ALE), písomne. – (NL) Hoci som hlasoval proti tomuto dosiahnutému kompromisu, nijakým spôsobom to neuberá z môjho uznania práce, ktorú v tomto ohľade urobila pani Hassiová. Vzhľadom na to, že dohoda umožňuje, aby takmer 80 % tohto úsilia bolo realizovaných v tretích krajinách, považujem kompromis za neprijateľný.

Rýchly výpočet mi napovedá, že Belgicko bude môcť realizovať 50 % až 60 % požadovaného úsilia mimo Európskej únie. Týka sa to dôležitých odvetví vrátane stavebníctva a dopravy. Je hospodársky absurdné investovať niekoľko miliónov EUR prostredníctvom mechanizmov čistého rozvoja (CDM) v zahraničí, ak vaša vlastná krajina musí ešte vynaložiť značné úsilie na dôkladné zateplenie budov alebo návrh dopravnej politiky zameranej na mobilitu s nízkymi emisiami uhlíka. Okrem toho neexistuje vôbec žiadna záruka, že projekty, do ktorých sa investuje v zahraničí, sú kvalitné.

Navyše si nemôžeme byť istí, že investície prostredníctvom CDM sú prínosom. Je tiež neetické kupovať si najmenšiu námahu v tretích krajinách. Je to spôsob nového kolonializmu, ktorý skutočne kompromituje postavenie týchto tretích krajín tým, že neskôr budú musieť vynakladať dodatočné a oveľa drahšie úsilie.

Anders Wijkman (PPE-DE), písomne. – (SV) Rozhodol som sa zdržať hlasovania o smernici týkajúcej sa spoločného úsilia. Dôvodom je skutočnosť, že ak EÚ môže do roku 2020 dosiahnuť okolo 70 % tohto zníženia v krajinách mimo nej, potom to zvyšku sveta vysielala zlé signály.

Väčšie úsilie je potrebné s cieľom pomôcť rozvojovým krajinám investovať do nízkouhlíkových technológií. V prvom rade by táto podpora nemala byť náhradou znížení na domácej pôde, ale skôr by mala predstavovať čosi navyše. Nemôžeme si dovoliť, ale ani nemáme čas vyberať si, či by sme mali alebo nemali zabrániť nebezpečným zmenám klímy.

Oddialenie nevyhnutnej úpravy na domácej pôde na obdobie po roku 2020 je kontraproduktívne. Musíme začať teraz, ak máme mať možnosť do roku 2050 dosiahnuť úroveň emisií niekde okolo nuly. Priemysel potrebuje solídne stimuly na realizáciu nevyhnutných úprav týkajúcich sa energetiky, dopravy, stavebníctva, priemyselnej výroby a podobne.

Návrh pre neobchodné odvetvia je v týchto ohľadoch príliš slabý. Z tohto dôvodu som sa rozhodol zdržať sa hlasovania o tejto súčasti balíka. Hlasovanie proti by ohrozilo celý balík a toto riziko som nechcel niesť. V porovnaní so súčasným stavom smernica obsahuje množstvo pozitív. Predovšetkým je to prvý právny predpis vo svete stanovujúci záväzné zníženia pre všetky odvetvia, ktoré nie sú zahrnuté v systéme obchodovania s emisiami.

– Správa: Chris Davies (A6-0414/2008)

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písomne. – (PT) Klimatický a energetický balík tiež zahŕňa návrh smernice o zachytávaní a skladovaní uhlíka. Cieľom geologického ukladania je poskytnúť alternatívu k vypúšťaniu CO₂ do atmosféry prostredníctvom jeho trvalého zadržania pod zemou.

Komisia navrhuje, aby sa už pri výstavbe nových elektrární počítalo so zariadeniami na zachytávanie uhlíka. Napriek tomu, že táto technológia je predmetom diskusie, môže pomôcť dosiahnuť záporné emisie a doplniť obnoviteľnú energiu. Pán spravodajca sa však domnieva, že prioritou musí byť jej využitie na riešenie problému týkajúceho sa uhlia, ktoré zodpovedá za 24 % emisií CO₂ v Európe.

Hoci sme o niektorých doplňujúcich a pozmeňujúcich návrhoch mali pochybnosti, hlasovali sme za postoj Európskeho parlamentu. Tento postoj však považujeme za nadmerne regulačný, a to najmä pokiaľ ide o nezávislosť členských štátov predovšetkým v oblasti, kde je úroveň vedeckých a technických poznatkov stále obmedzená. Mrzí nás, že sa nevzdvihuje význam úsilia v oblasti výskumu, rozvoja a demonštrácie, ktoré ešte treba vynaložiť. Z tohto dôvodu, ak v nasledujúcich rokoch nebude schválené výrazné verejné financovanie, sú odporúčané časové harmonogramy príliš ambiciózne.

Duarte Freitas (PPE-DE), písomne. – (PT) Technológia zachytávania a ukladania uhlíka (CCS) je ako prostriedok na zmiernenie zmeny klímy veľmi sľubná. Nemala by sa však stať dôvodom na spomalenie a zníženie úsilia vynaloženého na dosiahnutie ekologickejšej výroby európskej elektrickej energie.

Správa pána Daviesa je vyvážená a kompromis dosiahnutý medzi Európskym parlamentom a Radou dokonale spĺňa potreby EÚ.

Realizácia dvanástich demonštračných projektov je zvlášť významná. Ich strednodobé výsledky pomôžu EÚ zaviesť túto technológiu hospodárnejším a k životnému prostrediu šetrnejším spôsobom.

A na záver, vzhľadom na množstvo pochybností, ktoré sa stále objavujú najmä vzhľadom na neistotu v súvislosti s existenciou náležitých skládok v jednotlivých členských štátoch, za veľmi pozitívnu považujem možnosť revízie otázky vývozu CO₂ do tretích krajín (článok 35a odsek 2), ako aj otázku nenútenia hospodárskych prevádzkovateľov, aby uplatňovali technológiu CCS (článok 32).

Ian Hudgton (Verts/ALE), písomne. – Hlasoval som za správu pána Daviesa o ukladaní oxidu uhličitého. CCS (zachytávanie a ukladanie uhlíka) je rozvíjajúca sa technológia, a preto je pre hodnotenie jej potenciálu v boji proti globálnemu otepľovaniu nevyhnutný ďalší výskum. Navrhovaná smernica poskytuje pevný právny základ, na ktorom môže byť technológia budovaná, a ja si myslím, že Škótsko bude v rozvoji tohto odvetvia hrať dôležitú úlohu.

David Martin (PSE), písomne. – Hlasoval som za túto správu, ktorá zaistí vysokú úroveň bezpečnosti pre zdravie ľudí a životné prostredie. Smernica o zachytávaní a ukladaní uhlíka (CCS) zavádza právny rámec pre využívanie novej technológie vrátane dôležitých podmienok bezpečnosti. Má to význam nielen pre

ochranu životného prostredia, ale aj v súvislosti so zaručením právnej istoty investorom pri rozvoji nových projektov.

Je však veľmi dôležité, aby táto správa nebola príčinou nášho odklonu od hlavného cieľa, ktorým je ďalšie využívanie obnoviteľných zdrojov a zlepšenie energetickej účinnosti.

Andreas Mölzer (NI), písomne. – (DE) Podpora nových technológií v oblasti ukladania oxidu uhličitého, ktorý má vplyv na zmenu klímy, nesmie byť na úkor zabehnutých technológií, ktoré sa ukázali ako fungujúce. Napríklad nedotknuté slatiny absorbujú oxid uhličitý, metán a oxid dusný, zatiaľ čo ťažba rašeliny a odvodňovanie slatín ich mení na významných producentov skleníkových plynov. Vypaľovanie tropických lesov zamerané na produkciu biopalív tiež vychýľuje klimatickú rovnováhu nesprávnym smerom.

Mali by sme sa poučiť z tohto biopalívového dobrodružstva, pretože aj dobré úmysly sa môžu stať vlastnými gólmí. Nové technológie nie sú ani zďaleka vyvinuté a dôsledky sú nepredvídateľné. Práve z tohto dôvodu som sa dnes zdržal hlasovania.

Eluned Morgan (PSE), písomne. – Skutočnosť, že do správy je začlenený aj fond poskytujúci 9 miliárd EUR na vyčistenie uhoľných elektrární prostredníctvom rozvoja systému zachytávania a ukladania uhlíka (CCS), ponúka podnetné príležitosti pre waleský uhoľný priemysel. Túto možnosť treba využiť a z Walesu urobiť lídra v oblasti novej technológie, ako aj uvoľniť potenciál lukratívneho vývozného trhu. Je nevyhnutné, aby Európa prebrala v tejto oblasti vedenie, keďže riešenie tohto problému je rozhodujúce, a to najmä vtedy, keď sa očakáva, že produkcia uhlia v nasledujúcich 20 rokoch celosvetovo narastie o 60 %.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), písomne. – (RO) Podpora technológií na zachytávanie a geologické ukladanie oxidu uhličitého pomôže diverzifikovať účinnú energiu a podporovať boj proti zmene klímy. Ak chceme dosiahnuť 50-percentné zníženie emisií CO₂ do roku 2050, využitie energie z obnoviteľných zdrojov je bez zváženia projektov CCS (zachytávanie a ukladanie uhlíka) nedostačujúce na dosiahnutie tohto cieľa.

Pre Európsku úniu to bude problém, ak zoberieme do úvahy zvýšené náklady spojené s kapitálovými investíciami do zariadenia na zachytávanie a ukladanie uhlíka. Tie však klesnú, keďže sa bude toto zariadenie vo veľkej miere používať. Z tohto dôvodu nie sú demonštračné projekty povinné. Vo veľkej miere totiž závisia od ceny uhlíka, ako aj technológie. EÚ urobila významný krok v hľadaní alternatívnych riešení, ktoré pomôžu znížiť úroveň skleníkových plynov. Realizácia týchto budúcich projektov skutočne povzbudí aj ostatné krajiny mimo EÚ k využívaniu tieto technológie.

– Správa: Dorette Corbey (A6-0496/2007)

John Attard-Montalto (PSE), písomne. – Jedným z najekologickejších spôsobov dopravy je vodná doprava. Správa sa týka plavidiel vnútrozemskej vodnej dopravy. Domnievam sa však, že tento spôsob dopravy nemožno vyčleniť z väčšieho obrazu námornej dopravy. Existujú dva druhy vodnej dopravy, a to vnútrozemská a námorná doprava, a obidve sú energeticky účinné.

Vodná preprava tovaru produkuje zhruba jedno percento (1 %) z množstva oxidu uhličitého, ktoré by vzniklo pri leteckej preprave toho istého tovaru do rovnakej vzdialenosti.

Pri príprave nariadení, ktoré majú vplyv na tento druh dopravy, musíme byť teda opatrní. Nesmieme zaťažiť toto odvetvie, pokiaľ ide o nákladné lode a lode vnútrozemskej vodnej dopravy, ako aj riečne člny, pretože konečný výsledok môže byť presným opakom našich zámerov. Ak nebude vodná a námorná doprava konkurencieschopná, stáli zákazníci sa obrátia na iný druh dopravy. Všetky ostatné možnosti zanechávajú väčšiu uhlíkovú stopu. Nakoniec by sme namiesto zníženia emisií skleníkových plynov zaviedli do praxe súbor pravidiel a nariadení, ktoré by zmazali všetky naše návrhy.

Edite Estrela (PSE), písomne. – (PT) Hlasovala som za správu pani Dorette Corbeyovej o monitorovaní a znížení emisií skleníkových plynov z cestnej dopravy a vnútrozemskej vodnej dopravy, pretože sa domnievam, že zlepšenie kvality ovzdušia a zníženie emisií skleníkových plynov sú dva rozhodujúce aspekty riešenia zmeny klímy a obmedzenia zdravotných rizík.

Som presvedčená, že prijatie tejto smernice je veľmi dôležité. Prispeje k zníženiu CO₂ v odvetví dopravy, a to povzbudením rozvoja ekologických technológií a stanovením špecifických požiadaviek pre uhlíkové emisie pochádzajúce z výrobného procesu.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písomne. – (PT) Cieľom tejto správy, ktorá predstavuje súčasť klimatického a energetického balíka, je zlepšiť kvalitu ovzdušia a napomáhať boj proti zmene klímy znížením emisií

skleníkových plynov pochádzajúcich z pohonných látok, ktoré sa používajú v odvetví dopravy. Doteraz táto smernica upravovala iba kvalitu pohonných látok. Pozmeňujúci a doplňujúci návrh zavádza povinné zníženie skleníkových plynov pochádzajúcich z pohonných látok.

Celkovo odviedla pani spravodajkyňa dobrú prácu. Vypracovala pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ktoré považujeme za pozitívne a ktoré sú správne a patrične odôvodnené. Zameriavajú sa na zabezpečenie maximálnej účinnosti, ako aj rovnocenných podmienok hospodárskej súťaže prostredníctvom ambiciózných, ale rozumných cieľov. Okrem toho je dôležité, aby bola táto smernica v zmysle technológie neutrálna, a to tým, že by nemala podporovať využitie žiadneho konkrétneho paliva, prípadne technológie.

Preto sme za ňu hlasovali.

Duarte Freitas (PPE-DE), písomne. – (PT) Táto správa je veľmi dôležitá, pretože sa v rámci jedného dokumentu najprv zameriava na zlepšenie kvality ovzdušia znížením jeho znečistenia najmä emisiami vysoko toxických a znečisťujúcich látok a potom na boj proti zmene klímy znížením emisií skleníkových plynov z pohonných látok používaných v odvetví dopravy.

Po prvý raz bol cieľ zníženia uplatnený pre jeden výrobok (pohonnú látku), a to na základe analýzy životného cyklu (ťažba, výroba, doprava, distribúcia a konečné použitie), čo naznačuje význam tejto smernice.

Som spokojný s dohodou dosiahnutou medzi Parlamentom a Radou a rád by som vyzdvihol skutočnosť, že v oblasti výroby a využitia biopalív je zaručená trvalá udržateľnosť. Je to rozhodujúce z hľadiska úspešnosti tejto smernice.

Smernica o kvalite pohonných látok sa stane kľúčovým nástrojom v boji proti zmene klímy.

Ian Hudgton (Verts/ALE), písomne. – Hlasoval som za správu pani Corbeyovej. Európa zohráva rozhodujúcu úlohu v globálnom znižovaní skleníkových plynov a zavedenie záväzných úloh pre dodávateľov pohonných látok bude dôležitou súčasťou tohto zníženia.

Erika Mann (PSE), písomne. – V tomto vysvetlení hlasovania by som chcela zablahoželať pani spravodajkyňi smernice o kvalite palív Dorette Corbeyovej. Do konečného kompromisu sa jej podarilo začleniť mnoho požiadaviek tohto Parlamentu.

Európska únia musí zakladať svoje stratégie a nariadenia na solídnych vedeckých dôkazoch. Týka sa to rovnako právnych predpisov EÚ, ako aj obchodných záväzkov EÚ. Ako členka Výboru pre obchod si musím často vypočúť reakcie obchodných partnerov, keď sa ukazuje, že nariadenia EÚ vychádzajú skôr zo svojvoľných alebo politických postupov namiesto vedeckých záverov.

Z tohto dôvodu ma potešilo, že revidovaná smernica o kvalite palív nezahŕňa prvotný návrh zákazu používania palivovej prísady MMT. Revidovaná smernica umožňuje ďalšie používanie MMT, a to na základe vedeckých záverov, ku ktorým dospeli najväčší obchodní partneri vrátane Spojených štátov a Kanady. A čo je dôležité, revidovaná smernica vyžaduje od EÚ vedecký prieskum. Som pevne presvedčená, že obmedzenia týkajúce sa využívania MMT musia byť vedecky podložené. Vyžadujú si to právne predpisy EÚ a tiež medzinárodné právne predpisy.

Vzhľadom na to, že ostatné krajiny často vytvárajú svoje palivové normy podľa vzoru noriem vyvinutých v Európe, je nevyhnutné, aby EÚ zabezpečila, že nariadenia o palivách sa budú pevne opierať o vedecké dôkazy.

Andreas Mölzer (NI), písomne. – (DE) V snahe znížiť emisie skleníkových plynov dotujeme nákup tropických biopalív. Naše záväzky vyplývajúce z Kjótskeho protokolu plníme teda iba povrchne a v skutočnosti celý problém ešte zhoršujeme. Ak zvážime, že podľa štúdií až 46 % existujúceho uhlíka absorbujú tropické lesy a 25 % celkových emisií uhlíka pochádza z odlesňovania, výpočty EÚ sú úplne nesprávne.

V celej diskusii o emisiách oxidu uhličitého sme prestali brať ohľad na celkový obraz situácie, keďže do úvahy treba brať napríklad aj emisie skleníkových plynov zo spaľovania dreva. Okrem toho nie je doteraz úplne jasné, do akej miery sú súčasné motorové systémy vhodné na používanie biopalív. Celý tento systém je pripravený iba spoločne, a preto som sa zdržal hlasovania o tejto správe.

– **Správa: Guido Sacconi (A6-0419/2008)**

Jan Andersson, Göran Färm, Anna Hedh, Inger Segelström a Åsa Westlund (PSE), písomne. – (SV) Sme kritickí voči návrhu emisných noriem pre osobné automobily. Uvítali by sme ambicióznejší návrh s prísnejšími

pokutami, kratším obdobím zavedenia a jasnejšie stanoveným dlhodobým cieľom. Tiež sme kritickí voči skutočnosti, že úľava na etanol bola znížená natoľko, že už takmer nepredstavuje žiadny stimul pre investície napriek tomu, že etanol prispieva k zníženiu emisií.

Jednako sme sa rozhodli hlasovať za návrh ako celok, pretože sa domnievame, že odmietnutie by viedlo k ešte neskoršiemu zavedeniu environmentálnych nariadení pre automobilový priemysel.

Jean Marie Beaupuy (ALDE), písomne. – (FR) Pokiaľ ide o správu pána Sacconiho o emisných normách nových osobných automobilov, hlasoval som proti predloženému návrhu, aby som verejne vyjadril svoju ľútosť nad tým, že sme nedosiahli dohodu, ktorá by bola priaznivejšia pre životné prostredie. Napriek tomu by som chcel, aby nám pozitívne hlasovanie väčšiny poslancov umožnilo rýchlo pripraviť počiatočný súbor odpovedí a potom, počas nadchádzajúcich rokov, nás viedlo k rozhodnutiam, ktoré uvedú potreby našej planéty do súladu s potrebami hospodárstva, a to najmä s ohľadom na situáciu v automobilovom priemysle.

Marielle De Sarnez (ALDE), písomne. – (FR) Kompromis v navrhnutej podobe nie je uspokojivou odpoveďou.

Mrzí ma, že cieľ znížiť emisie CO₂ z automobilov nezodpovedá požiadavkám, o ktoré sa usiloval náš Parlament. Navyše je tento cieľ predmetom hodnotenia vplyvu. Tieto dve rozhodnutia nejdú správnym smerom. Práve naopak, z dlhodobého aj krátkodobého hľadiska potrebujeme prísne emisné normy a tie musia zostať nemenné.

Špecifický cieľ týkajúci sa zníženia emisií, ktoré spôsobujú výrobcovia, bude penalizovať presne tých, ktorí sú najčestnejší. Systém pokutovania v prípade nesplnenia týchto cieľov je nepriaznivý pre tých, ktorí vyvinuli vozidlá šetrnejšie k životnému prostrediu. Paradoxom tohto právneho predpisu je skutočnosť, že pokutuje tých, ktorí znečisťujú najmenej. V skutočnosti by mal uznať a podporovať úsilie tých najpoctivejších.

Edite Estrela (PSE), písomne. – (PT) Hlasovala som za správu pána Sacconiho o výkonových emisných normách nových osobných automobilov. Vzhľadom na skutočnosť, že cestná doprava zodpovedá za 12 % všetkých emisií oxidu uhličitého v Európskej únii, považujem toto nariadenie aj napriek tomu, že nie je súčasťou klimatického a energetického balíka, za dôležité. Prispeje k tomu, aby EÚ do roku 2020 splnila svoj cieľ znížiť emisie skleníkových plynov o 20 %.

Blahoželám pánovi spravodajcovi k rozhodujúcej úlohe, ktorú zohral v rokovaníach s Radou a Európskou komisiou. Tie vyvrcholili solídnu a vyváženou dohodou, z ktorej bude mať prospech automobilový priemysel a tiež spotrebitelia a ktorá prispeje k ochrane životného prostredia. Je to teda ambiciózny, ale zároveň aj pružný model, pretože sa snaží o splnenie cieľov zameraných na zníženie znečisťujúcich emisií a zároveň umožňuje podnikom v automobilovom priemysle, aby sa postupne prispôbovali.

Anne Ferreira (PSE), písomne. – (FR) Zdržala som sa hlasovania o správe týkajúcej sa emisií CO₂ z osobných automobilov, keďže si myslím, že nedostatočne zohľadňuje dosah vozového parku na zmenu klímy.

Podporu mali získať ambicióznejšie ciele, ako napríklad tie, ktoré boli prijaté v rámci Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín. Tieto ciele by nemali negatívny vplyv na európsky automobilový priemysel.

Slabý predaj automobilov zaznamenaný tento rok súvisí predovšetkým s kúpnu silou francúzskych a európskych obyvateľov a určite nie s právnym predpisom, ktorý už vlastne neplatí.

A okrem toho nesmieme zabúdať, že časť pokút sa vráti do automobilových podnikov s cieľom pomôcť pri financovaní ich výskumných programov.

Duarte Freitas (PPE-DE), písomne. – (PT) Odvetvie cestnej dopravy je druhým najväčším zdrojom emisií skleníkových plynov v EÚ. Čo je dôležitejšie, je to odvetvie, v ktorom emisie neustále narastajú. Významný pokrok dosiahnutý vďaka automobilovej technológii nestačí neutralizovať dosah zvýšeného objemu dopravy a rozmerov vozidiel.

Návrh nariadenia sa drží tejto myšlienky, ako aj cieľov EÚ, a to najmä pokiaľ ide o zníženie emisií skleníkových plynov minimálne o 20 % do roku 2020.

Skutočnosť, že tento návrh umožňuje rozdelenie úsilia stanovením súboru špecifických cieľov pre každého výrobcu, je podľa môjho názoru príkladná.

Za zásadné tiež považujem pokuty, ktoré sa budú ukladať tým výrobcom, ktorí neplnia svoje ciele.

Celkove, ako aj pri zvážení súčasnej situácie, je dosiahnutá dohoda pre EÚ pozitívna. Z hľadiska dosiahnutia cieľov, ktoré si Európska únia stanovila v boji proti zmene klímy, bude toto nariadenie určite prínosom.

Ian Hudghton (Verts/ALE), písomne. – Hlasoval som za správu pána Sacconiho o emisiách CO₂ z nových automobilov. Hoci kompromis nejde tak ďaleko, ako by v ideálnom prípade mohol, stanovuje dôležité ciele výrobcov automobilov a bude hrať úlohu v boji proti globálnemu otepľovaniu.

Stavros Lambrinidis (PSE), písomne. (EL) Skupina PASOK (Panhelenistické socialistické hnutie) podporuje okrem iného obsah pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu 50 s cieľom zaistiť, aby sa dlhodobý cieľ 95 gramov CO₂/km stal od roku 2020 právne záväzným. Bude tiež hlasovať proti samostatnému pozmeňujúcemu a doplňujúcemu návrhu 2, pretože cieľ znížiť emisie z osobných automobilov musí byť dosiahnutý priamo, a to na prospech verejného zdravia a životného prostredia.

Kurt Joachim Lauk (PPE-DE), písomne. – (DE) Rád by som v mene poslancov Kresťansko-demokratickej únie Nemecka (CDU) zo spolkovej krajiny Bádensko-Württembersko poskytol nasledujúce vysvetlenie hlasovania. Hlasovali sme za návrh nariadenia napriek silným výhradám. Na jednej strane je správne naliehať na automobilový priemysel, aby znížil CO₂, a preto sme aj za tento návrh hlasovali. Na druhej strane by sme chceli využiť túto príležitosť, aby sme v nasledujúcich troch bodoch objasnili svoje výhrady:

1. Navrhované prostriedky na dosiahnutie zníženia neukladajú rovnaké požiadavky všetkým európskym výrobcov, ale sa predovšetkým dotýkajú výrobcov veľkých vozidiel, ktorí sú tiež inovátormi. Nemeckých výrobcov to zasahuje tvrdsie ako ostatných výrobcov v EÚ.
2. Stále sa nevypracovalo žiadne hodnotenie vplyvu. Prvý návrh, ktorý stanovil 80-percentný sklon krivky limitnej hodnoty (na rozdiel od súčasného 60-percentného), bol stiahnutý.
3. Pokuty sú stanovené svojvoľne, a to najmä vo fáze 4. Bude to viesť k dvom odlišným cenovým hladinám pre CO₂: k trhovej cene používanej na burze a cene stanovenej svojvoľne pre automobilový priemysel.

David Martin (PSE), písomne. – Hlasoval som za toto nariadenie, ktoré je kľúčovou súčasťou balíka EÚ v oblasti zmeny klímy a ktoré prvýkrát stanovuje výrobcov právne požiadavky na zníženie emisií CO₂ zo všetkých automobilov predávaných v EÚ bez ohľadu na to, kde sa vyrábajú. Priemerný nový vozový park by mal od roku 2012 dosiahnuť emisie CO₂ predstavujúce 120 g CO₂/km. Tento cieľ možno rozdeliť na 130 g CO₂/km prostredníctvom zlepšenia technológie motorov a ďalších 10 g by malo byť výsledkom takých ekologických inovácií ako nové návrhy klimatizácie. Toto nariadenie je pružné v tom, že umožňuje vypočítat cieľ pre výrobcu na základe priemeru v jeho vozovom parku, čo znamená, že ten môže kompenzovať viac znečisťujúce vozidlo menej znečisťujúcim.

Eluned Morgan (PSE), písomne. – Uhlík pochádzajúci z dopravy tvorí 21 % našich uhlíkových emisií. Stanovenie ambiciózných cieľov pre automobilový priemysel je teda nevyhnutné na to, aby automobilový priemysel skutočne dodržal cieľ, ktorý v minulosti nesplnil. Stanovením vysokých noriem pre 500 miliónov potenciálnych zákazníkov v Európe budeme tiež určovať globálne normy, ktoré bude svet nasledovať. Vzhľadom na nadmernú kapacitu svetového automobilového priemyslu je nevyhnutné, aby sa Európa ujala vedenia vo výrobe ekologických automobilov, pretože tam pravdepodobne budú spotrebitelia v budúcnosti smerovať.

Angelika Niebler (PPE-DE), písomne. – (DE) Súčasná hospodárska kríza zasiahla zvlášť automobilový priemysel. Väčšina nemeckých automobilových závodov vnútila pracovníkom povinné vianočné dovolenky už začiatkom decembra.

Nariadenie, ktoré sme dnes prijali, navyše podrobí nemecký, ale najmä bavorský automobilový priemysel tvrdej skúške odolnosti, ktorá si od neho vyžiada obrovské úsilie.

Z tohto dôvodu nás teší, že pre tento priemysel boli schválené početné prechodné pravidlá týkajúce sa dosiahnutia odsúhlasených cieľov zníženia emisií.

Napríklad požiadavky sa budú zavádzať postupne. Najprv, teda v roku 2012 bude musieť schválený cieľ hornej hranice 120 gramov CO₂ na kilometer splniť 65 % nových automobilov schválených v EÚ. Do roku 2015 budú musieť tento cieľ splniť všetky nové automobily. Okrem toho má byť na začiatku povolená úľava až do siedmich gramov za ekologické inovácie, ako sú solárne strechy a úsporné klimatizačné systémy.

Je nám však ľúto, že správa svojimi pokutami za nedodržanie cieľových hodnôt vysiela zlý signál, keďže ich prekroenie o 4 gramy alebo viac má za následok pokutu v hodnote 95 EUR za gram. V porovnaní s cenami CO₂, ktoré platia v rámci systému obchodovania s emisnými kvótami, je automobilový priemysel zaťažný zbytočne a nadmerne.

Seán Ó Neachtain (UEN), písomne. – (GA) Stanovisko k tejto problematike som predložil Výboru pre dopravu. Výbor bol taký nejednotný, že sa nám nepodarilo schváliť žiadne znenie.

Podľa môjho názoru bola veľká časť textu Komisie rozumná a realistická, hoci chýbal jeden veľmi dôležitý aspekt, a to zaradenie strednodobých a dlhodobých cieľov do tohto právneho predpisu.

Samozrejme, chápem obavy týkajúce sa pracovných miest. Napriek tomu musíme byť ambiciózni. Našou povinnosťou je zachovať svet pre budúce generácie. Aby sme to dokázali, musíme byť pripravení prijímať ťažké rozhodnutia.

A tieto ekologické rozhodnutia nie sú nerealistické. V poslednom čase sa jasne ukázalo, že je potrebné do automobilového priemyslu zaviesť niektoré druhy reforiem. Environmentálna reforma, ktorú treba uskutočniť v súlade s ambicióznym právnym predpisom, nie je iba povinnosťou, ale aj príležitosťou, a to na zvýšenie podpory výskumu a rozvoja v automobilovom priemysle, ako aj na vytváranie pracovných miest a začatie novej éry v tomto odvetví. Trvalo udržateľný rozvoj nie je prínosom len pre túto planétu. Mohol by byť rozhodne na ošoh aj hospodárstvu.

Daciana Octavia Sárbu (PSE), písomne. – (RO) V rámci úsilia Európskej únie bojovať proti dosahu zmeny klímy sa nesmú prehliadať ani emisie vytvárané osobnými automobilmi a ani ich nepriaznivý vplyv na životné prostredie. Európsky parlament a Rada sa dohodli, že do roku 2020 nesmie priemerná úroveň emisií nového vozového parku prekročiť 95 g CO₂/km. V súčasnosti má automobilový priemysel záväzok znížiť emisie oxidu uhličitého na 140 g/km do roku 2008, a to ako súčasť dobrovoľnej dohody podpísanej v roku 1998. Vzhľadom na dobrovoľný charakter tohto cieľa bolo úsilie vynaložené na zníženie emisií zanedbateľné. Hodnota 186 g/km z roku 1995 klesla v roku 2004 iba na 163 g/km.

Nové nariadenie zavádza povinný systém znižovania emisií CO₂ vrátane systému pokút pre tých, ktorí tento cieľ nesplnia, ako aj stimuly pre vytváranie inovatívnych technológií. Do roku 2014 bude normy spĺňať 80 % vozového parku a pokuta za každý gram prekračujúci hraničnú hodnotu bude po roku 2019 predstavovať 95 EUR. Konečný kompromis zaisťuje rovnováhu medzi potrebami spotrebiteľov, ochranou životného prostredia a trvalo udržateľnou priemyselnou stratégiou.

Bart Staes (Verts/ALE), písomne. – (NL) Hlasoval som proti kompromisu v správe pána Sacconih o emisiách CO₂ z automobilov. Je to hanebný dokument, na základe ktorého sa výrobcovia automobilov opäť vyhnú povinnosti vyrábať autá, ktoré spotrebujú menej a tiež menej znečisťujú. Tento dokument sa pripravoval viac ako 10 rokov. Najprv sa podarilo získať čas vďaka uzatvoreniu dobrovoľnej dohody, ktorá však nebola dodržaná. Dnešná dohoda je ďalším ukázkovým príkladom získavania času. Pokuty sú hanebne nízke.

Stanovilo sa, že do 1. januára 2020 sa musí uplatniť norma 95 g emisií CO₂/km. V roku 1996 odvetvie odsúhlasilo maximálne emisie 140 g do roku 2008. Aká je však skutočnosť? Momentálne priemerné emisie dosahujú 162 g.

Je pravda, že vždy prevláda krátkodobé myslenie. Radšej platíme skorumpovaným alebo nedemokratickým režimom obrovské sumy dolárov, ako by sme investovali do ekologických a inovatívnych technológií. Argument, že nás k tomu núti hospodárska kríza, je klamlivý. Automobilový priemysel má budúcnosť iba vtedy, ak sa rozhodne pre energeticky účinné a neznečisťujúce automobily. Za svoje súčasné problémy spôsobené nesprávnymi a krátkodobými rozhodnutiami prijatými v minulosti nemôže viniť nikoho iného okrem seba.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), písomne. – (RO) Hlasovala som za správu pána Sacconih o výkonových emisných normách nových osobných automobilov.

Odvetvie cestnej dopravy zodpovedá za 70 % emisií skleníkových plynov vyprodukovaných celým odvetvím dopravy. Platí to najmä pre mestské oblasti, kde dopravné zápchy vo veľkých súmestiach spôsobujú znečistenie ovzdušia. Z tohto dôvodu je nevyhnutné, aby sa výkonové emisné normy nových osobných automobilov zlepšili. Dosiahnutý kompromis ukladá výrobcovi automobilov ambiciózne ciele, ale zároveň im poskytuje potrebný čas, aby mohli svoje výrobné linky prispôbiť novým požiadavkám. Systém výhod zavedený pre

ekologické automobily bude stimulom tak pre výrobcov, ako aj spotrebiteľov. Zmena klímy pomôže meniť spotrebiteľské preferencie a tiež obnoviť dopyt po autách.

Zachovanie pracovných miest a vytváranie predpokladov hospodárskeho rozvoja je mimoriadne dôležité najmä v čase súčasnej hospodárskej a finančnej krízy. Význam automobilového priemyslu tiež potvrdzujú špecifické opatrenia, ktoré sú súčasťou Plánu hospodárskej obnovy Európy.

Thomas Ulmer (PPE-DE), písomne. – (DE) Hlasoval som za správu napriek silným výhradám. Na jednej strane je správne žiadať od automobilového priemyslu, aby znížil emisie CO₂. Na druhej strane chceme vyjadriť silné výhrady (pozri hlavne bod 3). 1. Návrh neukladá rovnaké požiadavky všetkým európskym výrobcom, ale sa dotýka predovšetkým výrobcov veľkých vozidiel, ktorí sú tiež inovátormi. Týka sa to najmä nemeckých výrobcov. 2. Nevypracovalo sa žiadne hodnotenie vplyvu. Prvý návrh, ktorý stanovil 80-percentný sklon krivky limitnej hodnoty (na rozdiel od súčasného 60-percentného), bol stiahnutý. 3. Pokuty sú stanovené svojvoľne, a to najmä vo fáze 4. Bude to viesť k dvom odlišným cenovým hladinám pre CO₂: k trhovej cene používanej na burze a cene stanovenej svojvoľne pre automobilový priemysel.

Glenis Willmott (PSE), písomne. – Hlasovala som za tento právny predpis v znení pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov, za návrh na zníženie emisií CO₂ z automobilov, ako aj za celý balík v oblasti zmeny klímy. Je to významný krok, aby sme zabezpečili, že Európa splní svoje ciele zamerané na zníženie emisií o 20 % do roku 2020 a zároveň vyše zvyšku sveta ešte pred budúročnými rokovaniami v Kodani jasný odkaz, že to myslí vážne.

Už máme technológiu, ktorá nám umožní dosiahnuť tieto ciele. Neexistuje lepší príklad ako špičková práca na univerzite v Loughborough, v mojom volebnom obvode, ktorá je celosvetovo uznávaná v oblasti rozvíjania ekologických technológií a ktorá nedávno predviedla novú vodíkovú čerpaciu stanicu – jednu z dvoch, ktoré sa nachádzajú v Spojenom kráľovstve.

– **Správy: Claude Turmes (A6-0369/2008), Avril Doyle (A6-0406/2008), Satu Hassi (A6-0411/2008), Chris Davies (A6-0414/2008), Dorette Corbey (A6-0496/2007) a Guido Sacconi (A6-0419/2008)**

Bairbre de Brún a Mary Lou McDonald (GUE/NGL), písomne. – Strana Sinn Féin prikladá boju proti zmene klímy najvyššiu prioritu. Plne uznávame zásadné zmeny nevyhnutné pre dosiahnutie takého druhu spoločnosti a hospodárstva, ktorý sa osvedčí ako trvalo udržateľný z hľadiska životného prostredia. Preto podporujeme opatrenia na miestnej úrovni, na národnej úrovni, na úrovni EÚ, ako aj na celosvetovej úrovni, ktoré by prostredníctvom klimatických rokovaní OSN viedli k stanoveniu nevyhnutných záväzných cieľov zníženia emisií CO₂.

Pokiaľ ide o správu pani Doylovej o systéme obchodovania s emisnými kvótami (ETS), hlasovali sme za ňu, pretože výsledok zaisťuje zlepšenie súčasného ETS EÚ aj napriek niektorým vážnym problémom týkajúcim sa samotného systému.

Neteší nás skutočnosť, že sa väčšina znížení zameraných na dosiahnutie cieľov EÚ môže realizovať mimo EÚ, ako to schvaľuje správa pani Hassiovej. Zdržali sme sa hlasovania o tejto správe.

Pokiaľ ide o správu pána Daviesa o zachytávaní a ukladaní uhlíka (CCS), bez ohľadu na skutočnosť, že uprednostňujeme obnoviteľnú energiu, sme hlasovali za túto správu. Poskytuje totiž dôležité opatrenia v oblasti bezpečnosti, finančných záruk a zodpovednosti. Privítali by sme aj emisnú výkonovú normu. Správa však ustanovuje preskúmanie tejto možnosti.

Hlasovali sme proti správe pána Sacconiho, pretože dohoda výrazne oslabuje návrh Komisie.

Edite Estrela (PSE), písomne. – (PT) Hlasovala som za klimatický a energetický balík, ktorý obsahuje správu pani Doylovej, pani Hassiovej, pána Turmesa a pána Daviesa, keďže považujem dohodu dosiahnutú medzi Európskym parlamentom, Radou a Európskou komisiou za vyváženú, lebo uvádza do súladu ochranu životného prostredia s legitímnymi záujmami priemyslu.

Bolo dôležité dosiahnuť dohodu v prvom čítaní, teda včas, aby Európska únia mohla na konferencii v Kodani v roku 2009 predložiť dôveryhodný návrh s cieľom dosiahnuť medzinárodnú dohodu a naďalej stáť v čele boja proti zmene klímy.

Neena Gill (PSE), písomne. – Hlasovala som za balík v oblasti zmeny klímy, pretože sa domnievam, že svet sa nachádza v kritickom bode. Čelíme bezprecedentnej otázke týkajúcej sa nášho spôsobu života. Iba

prostredníctvom spolupráce môžu členské štáty niečo docieľiť. Práve v takomto období musí EÚ stáť za svojimi povinnosťami a správať sa ako svetový vodca.

A tak aj robí. Žiadna iná krajina alebo zoskupenie krajín nestanovilo právne záväzný postup rozsahu a potenciálu tohto balíka.

Skupina zelených v tomto Parlamente tvrdí, že balík sa oslabil. Nie sú však realistami. Environmentálna účinnosť tohto systému sa nedá spochybniť. Dosiahli sme uskutočniteľnú rovnováhu medzi potrebou priemyslu zarábať v ťažkých hospodárskych časoch, sociálnymi potrebami Európy a budúcnosťou životného prostredia.

Z tohto dôvodu je to balík, ktorý socialisti podporili a ja som to tiež s radosťou urobila.

Bruno Gollnisch (NI), písomne. – (FR) Energetický a klimatický balík, o ktorom dnes hlasujeme, má predstavovať zmenu z hľadiska energetiky, hospodárstva a technológie.

A v skutočnosti aj predstavuje. Rôzne navrhnuté opatrenia výrazne zmenia súbor energetických zdrojov členských štátov, povedú k spoločnej, dokonca jedinej energetickej politike, prinesú obrovské finančné náklady, oslabia konkurencieschopnosť nášho priemyslu, a teda aj zamestnanosť v Európe, zvýšia ceny energie pre súkromných spotrebiteľov a spoločnosti, budú mať závažné dôsledky pre vnútroštátne rozpočty a podobne.

Prirodzene, udeľuje sa mnoho výnimiek s cieľom predísť presídľovaniu priemyslu. To však nestačí. Na pozadí súčasnej rozsiahlej krízy, ktorá, ako sa ukazuje, bude dlhodobá, potrebujeme ochrannú doložku zaručujúcu, že záujmy hospodárstva a európskych pracujúcich budú mať v prípade potreby, minimálne však za týchto okolností, prednosť pred environmentálnymi cieľmi. Je tiež nevyhnutné zabezpečiť celkovú kontrolu procesu, ak budúce medzinárodné rokovania nebudú úspešné a ak sa hlavne Spojené štáty, ako aj veľké rozvíjajúce sa krajiny nezaviažu k rovnakým percentám zníženia. V takomto prípade by totiž hospodárska samovražda Európy, ktorá produkuje iba 15 % umelých emisií skleníkových plynov v celom svete, bola absolútne zbytočná.

Dan Jørgensen (PSE), písomne. – (DA) Dánski sociálni demokrati hlasovali za väčšiu časť klimatického balíka EÚ. Hoci všetky použité metódy nie sú také, aké by sme si želali, balík stanovuje ambiciózný cieľ zníženia emisií CO₂ o 20 % alebo 30 % v závislosti od skutočnosti, či bude alebo nebude dosiahnutá celosvetová dohoda.

Sociálni demokrati hlasovali proti návrhu o spoločnom úsilí (to predstavuje zníženie napríklad v poľnohospodárstve, doprave a podobne). Dôvodom je skutočnosť, že je veľmi ľahké nakupovať kredity v rozvojových krajinách, aby EÚ mohla realizovať 60 % až 70 % svojich povinností v oblasti zníženia, a to práve jeho nákupom v najchudobnejších krajinách sveta. V skutočnosti to bude znamenať, že najbohatšie krajiny sa vyhnú nevyhnutnej zmene, a teda nebudú investovať do technického rozvoja, ktorý je predpokladom splnenia dlhodobého cieľa zameraného na 80-percentné zníženie.

Sociálni demokrati hlasovali proti návrhu o emisiách CO₂ z automobilov. Na rozdiel od návrhu Európskej komisie a presne v rozpore s výsledkami hlasovania vo Výbore pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín tento návrh odsúva požiadavku, aby priemysel od roku 2012 neprodukoval viac ako 120 g CO₂/km, o ďalšie tri roky. Pred desiatimi rokmi automobilový priemysel uzavrel dobrovoľnú dohodu o znížení CO₂ a mal dostatok času prispôbiť sa pravidlám, ktoré sú nevyhnutné v našom boji proti globálnemu otepľovaniu.

Marie-Noëlle Lienemann (PSE), písomne. – (FR) Hlasovala som za štyri smernice týkajúce sa balíka v oblasti energetiky a zmeny klímy, pretože je dôležité, aby EÚ prijala tieto dokumenty ešte pred rokom 2009 a pred medzinárodnými rokovaniami. Odloženie prijatia by spôsobilo oddialenie konania a hromadenie odkladov bez záruky dokonalejšieho znenia. Hlasovala som za:

- pretože 3 razy 20-percentný cieľ (20-percentné zníženie skleníkových plynov, 20-percentné zníženie spotreby energie, 20-percentný podiel obnoviteľnej energie) bol potvrdený, ako aj zvýšenie cieľa pre zníženie emisií skleníkových plynov na 30 % v prípade ambicioznejšej medzinárodnej dohody;

- pretože to je rozhodujúce, keďže znenia navrhované Radou nezašli tak ďaleko ako návrhy Komisie a tiež preto, lebo existuje riziko, že uvedené ciele nebudú splnené – postupné plánovanie, veľký počet výnimiek, možnosť financovať zníženie plynových emisií zo zdrojov mimo EÚ, čo by malo za následok oddialenie nevyhnutnej dekarbonizácie našich priemyselných odvetví, hospodárstiev a prostriedkov rozvoja

- ako predbežné opatrenie, pretože ak sa ciele nebudú plniť, Parlament bude musieť zaviesť nové stratégie;
- pretože je to prvý krok. Vždy som bola presvedčená, že systém obchodovania s emisiami nezmení náš priemysel alebo činnosti tak, že sa zníži ich dosah na životné prostredie. Musíme uvažovať o značných finančných prostriedkoch na výskum a inovácie, o zavádzaní noriem a colných taríf s cieľom riešiť environmentálny dumping, ako aj o priemyselných stratégiách a európskych fondoch, ktoré majú tieto zmeny sprevádzať.

Luís Queiró (PPE-DE), písomne. – (PT) Hoci sa správy zaoberajú rozdielnymi aspektmi klimatického balíka, poznať v nich globálny prístup.

Ak zvažujeme, že celkový nárast spotreby energie bude pokračovať a že energia pochádzajúca zo zdrojov produkujúcich najviac CO₂ je zároveň najdrahšia, je ľahké pochopiť, prečo sa energia zo zdrojov s nižšími emisiami CO₂ stáva nevyhnutnosťou z hľadiska životného prostredia a hospodárstva. Z tohto dôvodu sú potrebné investície do technológií, ktoré znižujú spotrebu energie, ako aj do technologických riešení, ktoré znižujú emisie, lebo tie budú existovať stále. Priemyselné odvetvia vyrábajúce tovary, ktoré uvoľňujú najviac CO₂, sa musia prispôbiť. Môžeme a musíme ich podporovať vo výrobe technologicky vyspelejších tovarov, a to najmä prostredníctvom pravidiel týkajúcich sa vládneho obstarávania namiesto penalizovania. Takisto aj odvetvia, ktoré počas výrobného procesu produkujú vysoké množstvá CO₂, potrebujú podporu v oblasti výskumu a inovácie, aby boli konkurencieschopné. Je to lepšie ako ich podrobiť pravidlám, ktoré penalizujú výrobu, a teda im nedovolia v Európe prežiť. A nakoniec, je tu zjavná potreba obmedziť našu energetickú závislosť prostredníctvom diverzifikácie zdrojov a dodávateľov. Tento prístup treba uplatniť na podporu využitia energií, ktoré produkujú menej CO₂.

– Odporúčanie do druhého čítania: Alejandro Cercas (A6-0440/2008)

Kader Arif (PSE), písomne. – (FR) Spoločná pozícia týkajúca sa pracovného času, ktorú Rada predložila Parlamentu na hlasovanie, predstavuje krok späť pre práva pracujúcich a hrozbu pre náš európsky sociálny model.

Keďže si spravodajca socialistov pán Cercas, ktorého som podporil svojím hlasom, získal pre seba silnú väčšinu, podarilo sa mu zvrhnúť konzervatívny a spiatočnický obraz sveta práce hodný 19. storočia. Spolu so socialistami som podporil rad pozmeňujúcich a dopĺňujúcich návrhov, ktoré sú zárukou zlepšenia práv pracujúcich.

Dosiahli sme zrušenie doložky o neúčasti, ktorá umožňovala ľuďom vyhnúť sa limitu týkajúceho sa pracovného času a zavádzať až 65 pracovných hodín týždenne. Vzhľadom na to, že pohotovostnú službu nemôžeme považovať za čas oddychu, umožnili sme, aby bola započítaná do pracovného času. Tiež sme dosiahli záruky s ohľadom na náhradný čas odpočinku a zosúladenie rodinného a profesionálneho života.

Toto veľké víťazstvo európskych socialistov, ktoré podporili aj odborové zväzy, je víťazstvom pre všetkých Európanov. Európa, ktorá prijíma významné sociálne opatrenia, ako sú aj tie dnešné, je Európa, ktorá chráni svojich ľudí.

Alessandro Battilocchio (PSE), písomne. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, hlasoval som za spomínané odporúčanie, znenie ktorého v Parlamente koordinoval pán Cercas. Ocitli sme sa v nezvyčajnej situácii, v ktorej, bohužiaľ, reálne hospodárstvo postihuje finančná kríza. Potrebujeme rozhodnutia, ktoré budú mať pozitívny vplyv na naše výrobné odvetvia. Pokiaľ ide o hospodársku súťaž, Európa sa musí pripraviť hlavne na nové náročné úlohy, ktoré sa začínajú objavovať.

Súhlasím s východiskovým úmyslom vytvoriť európsky rámec pre nariadenia o organizovaní pracovného času. Je správne, aby sa v tejto oblasti podporovala širšia účasť sociálnych partnerov v rozhodovacom procese, a to najmä reformistických odborových zväzov z celej Európy. Tie sa usilujú stať si za záväzkami nielen v oblasti ochrany práv pracujúcich, ale aj modernizácie a rastu.

Adam Bielan (UEN), písomne. – (PL) Otázka aktívneho a neaktívneho času počas služby je dôležitá pre mnohé povolania, hlavne lekárov. Delenie zmien na aktívny a neaktívny čas služby je v rozpore s chápaním pracovného času, ako aj s kľúčovými nariadeniami o pracovných podmienkach. Môže niekto sledovať, kedy si lekár urobí prestávku počas služby alebo kedy si plní svoje povinnosti a vykonáva pohotovostný úkon, poskytuje ošetrovanie alebo plánuje nasledujúcu operáciu? Okrem toho by pokusy sledovať tieto záležitosti vyžadovali zamestnávať inšpektorov a priniesli by nezmyselné náklady. Takýto krok by bol nezlučiteľný s profesijnou etikou.

Derek Roland Clark, Michael Henry Nattrass, Jeffrey Titford a John Whittaker (IND/DEM), písomne. – Strana nezávislosti Spojeného kráľovstva (UKIP) oceňuje význam niektorých prvkov stanoviska Rady v oblasti zachovania práva Britov na prácu. Hlasovali sme proti ostatným pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom v tejto správe, ktoré podkopávajú práve tieto prvky.

Stanovisko Rady však obsahuje mnoho ďalších častí, s ktorými UKIP nemôže súhlasiť a ani za ne hlasovať. Preto sme sa zdržali hlasovania o pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu 30.

Jean Louis Cottigny (PSE-DE), písomne. – (FR) Dnešné hlasovanie v Európskom parlamente je mimoriadne dôležité. Maximálny pracovný čas v Európe zostane 48 hodín. Krajiny, ktoré majú priaznivejší režim pre pracovníkov, nemusia teda nič meniť, ako napríklad Francúzsko, ktoré má 35 hodín. Rada chcela zvýšiť toto obmedzenie na 65 hodín. Ľavicové sily a tí, ktorí chránia pracujúcich, ako Európska konfederácia odborových zväzov, môžu byť hrdí na svoje víťazstvo.

Nesmieme zabúdať ani na lekárov a študentov medicíny, pretože je to aj ich víťazstvo. Pohotovostná služba zdravotníckeho personálu sa bude aj naďalej počítať ako pracovný čas.

Toto hlasovanie, ktoré získalo podporu veľkej väčšiny, umožní 27 členským štátom nahlas a jasne presadiť svoj postoj pred 27 ministrami v zmierovacom výbore.

Harlem Désir (PSE), písomne. – (FR) Na pozadí súčasnej krízy a sociálnej neistoty pre pracujúcich predkladá dnes Rada na hlasovanie v Parlamente spoločné stanovisko, ktoré predstavuje hrozbu pre európsky sociálny model prostredníctvom oslabenia noriem pracovného času.

Uplatnením doložky o zrušení 48-hodinovej týždennej normy a nezapočítavaním pohotovostnej služby do pracovného času riskujeme vytvorenie dvojrychlostnej sociálnej Európy rozdelenej na pracujúcich, ktorí môžu ťažiť zo sociálnej ochrany vo svojich členských štátoch a tých, ktorí nemôžu odmietnuť prijať obmedzené sociálne práva.

Na rozdiel od názoru Komisie a niektorých členov Rady Európskej únie, ktorý prezentuje slobodnú voľbu nezúčastniť sa ako pokrok, rozhodol som sa podporiť pozmeňujúce a doplňujúce návrhy pána spravodajcu Cercasa, ktoré sú vyjadrením postoja Parlamentu v prvom čítaní v roku 2004.

Tieto pozmeňujúce a doplňujúce návrhy požadujú, aby bola doložka o neúčasti zrušená po 36 mesiacoch od začiatku platnosti smernice, aby bola pohotovostná služba počítaná ako pracovný čas (uznané Súdny dvorom Európskych spoločenstiev), ako aj záruky týkajúce sa náhradného času odpočinku a zosúladenia rodinného a profesionálneho života.

Brigitte Douay (PSE), písomne. – (FR) Podporila som stanovisko pána spravodajcu Cercasa, pretože organizácia pracovného času je významnou otázkou v každodennom živote občanov Európy.

Obrovská demonštrácia európskych odborových zväzov, ktorá sa konala včera v Štrasburgu, bola prejavom ich angažovanosti za lepšiu ochranu pracujúcich.

Niekoľko aspektov tejto správy upútalo moju pozornosť a treba ich hájiť, a to hlavne zrušenie výnimky týkajúcej sa týždenného pracovného času, ktorý je v súčasnosti v Európskej únii stanovený na 48 hodín. Ako ostatní európski socialisti aj ja som presvedčená, že zosúladenie pracovného a rodinného života je nevyhnutné, aby sa Európanom dobre darilo.

Správa pána Cercasa so sociálnymi zlepšeniami, ktoré obsahuje, je krokom správnym smerom, pretože odstraňuje príliš liberálne opatrenia uplatňované v niektorých členských štátoch, ktoré by si želali ich rozšírenie v celej Európskej únii.

Lena Ek (ALDE), písomne. – (SV) Po štyroch rokoch snaženia sa o úpravu smernice o pracovnom čase sa minulé leto Rade ministrov podarilo dohodnúť na spoločnom stanovisku. Dohoda Rady obsahuje možnosť neúčasti, ktorá umožňuje sociálnym partnerom odchyliť sa od týždenného pracovného času stanoveného v smernici. Týmto spôsobom je švédsky model kolektívnych zmlúv chránený. Je to zároveň v súlade s princípom subsidiarity, teda myšlienky, na základe ktorej sa má rozhodovanie uskutočňovať čo najbližšie k občanom.

Zámerom návrhu Parlamentu je vylúčenie tejto možnosti neúčasti. Z tohto dôvodu som hlasovala proti nemu.

Edite Estrela (PSE), písomne. – (PT) Hlasovala som za odmietnutie spoločného stanoviska Rady, keďže sa domnievam, že porušuje legitímne práva pracujúcich. Odmietnutím možnosti 65-hodinového pracovného týždňa prijal Európsky parlament jasné a zmysluplné stanovisko.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písomne. – (PT) Prehra, ktorú dnes utrpela Rada v Európskom parlamente, je významným víťazstvom v zápase pracujúcich. Rade sa nepodarilo presadiť neprijateľné návrhy na doplnenie a pozmenenie smernice o pracovnom čase, čo by ohrozilo ťažko vybojované víťazstvá počas viac ako 100-ročného zápasu pracujúcich. Zvlášť by som chcela vyzdvihnúť snahy zamerané na predĺženie priemerného pracovného týždňa na 60 až 65 hodín, vytvorenie koncepcie neaktívneho pracovného času, ktorý by nebol považovaný za pracovný čas, ako aj snahy kritizovať odborárske hnutie. Všetko z toho sa zamietlo, čo tiež znamená porážku pre portugalskú socialistickú vládu Josého Sócratesa, ktorý sa zdržal hlasovania o spoločnom stanovisku Rady.

Po dnešnom hlasovaní v Európskom parlamente nemôže návrh Rady vstúpiť do platnosti. Môže však otvoriť nové rokovania s Parlamentom na rozdiel od toho, čo by sa stalo v prípade, že by bol prijatý návrh odmietnuť spoločné stanovisko Rady, ktorý naša skupina predložila a podporila.

Napriek dôležitému víťazstvu sa však boj proti návrhu Rady a niektorým reformistickým postojom, ktoré sú pripravené niečo v budúcich rokovaníach prijať, stále neskončil.

Aj naďalej budeme pevne zastávať náš odmietavý postoj a vyzývame pracujúcich a odborové zväzy, aby boli ostražití.

Neena Gill (PSE), písomne. – Hlasovala som za zachovanie výnimky, pretože mojou prioritou je chrániť predovšetkým pracovné miesta v regióne West Midlands a zároveň zaistiť, aby si tento región udržal konkurenčnú výhodu.

Vždy som sa usilovala chrániť pracujúcich. Nemyslím si však, že obmedzovanie ich voľby je najlepším spôsobom, ako to dosiahnuť. Hovorila som s mnohými pracovníkmi a majiteľmi malých a stredných podnikov, ktorým hospodársky pokles prináša stratu pracovných miest a neúspechy pri podnikaní. Požiadali ma o zachovanie možnosti voľby. Podľa mojich skúseností obmedzovanie práce nadčas je výhodné pre tých, ktorí si môžu dovoliť prečkať ťažké obdobie. Je dôležité, aby sme občanom poskytli prostriedky na zabezpečenie svojich rodín. Spoločná pozícia obsahuje záruky, ktoré zabezpečujú, aby pracujúci neboli zneužívaní.

Bruno Gollnisch (NI), písomne. – (FR) Návrh Komisie týkajúci sa smernice je nesporne typickým príkladom toho, čo bruselská Európa nazýva pružnosťou a prispôbivosťou a zároveň má odvahu charakterizovať ako sociálne: možnosť neúčasti (čo je vlastne možnosť prekročiť normy) pre štáty alebo jednotlivcov, limit 78 pracovných hodín na týždeň, nezapočítavanie pohotovostnej služby do pracovného času, výpočet času na zmluvu a nie na osobu a podobne. Jednoducho povedané, všetko na podporu využívania ľudí a situácie v čase krízy, opätovného nárastu nezamestnanosti a ochudobňovania pracujúcich.

Z tohto dôvodu sme hlasovali za pozmeňujúce a doplňujúce návrhy Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci, ale aj v prospech niektorých návrhov našich politických protivníkov, keďže sa nám zdajú byť krokom správnym smerom, a to v prospech pracujúcich.

Chcel by som sa však zmieniť o dvoch ďalších veciach:

– pána spravodajcu zjavne viac ako blaho samotných občanov motivuje obraz, aký bude mať Európsky parlament v očiach občanov v prípade, že neschváli správu šesť mesiacov pred voľbami;

– musíme zostať opatrní. V Rade nie je žiadna väčšina, ktorá by stiahla možnosť neúčasti a hrozí, že dnes prijatá správa, ktorá je už kompromisom, nebude v rámci tejto problematiky posledná.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), písomne. – (PL) Rozprava o pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch k smernici o pracovnom čase vzbudila pozornosť mnohých, a to najmä odborových zväzov a zamestnávateľských organizácií. Dnešné hlasovanie v Európskom parlamente nie je predzvesťou ukončenia tejto diskusie. Je to preto, lebo Parlament prijal pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ktoré odmietajú návrhy Rady týkajúce sa organizácie pracovného času. Návrh smernice sa teraz bude skúmať ako súčasť zmierovacieho postupu. Vzhľadom na výrazné názorové rozdiely medzi členskými štátmi a Parlamentom sa objavujú pochybnosti, či bude prijatý.

Vyňatie doložky o neúčasti zo smernice bolo určite nešťastným riešením. Aby som bola konkrétna, tento krok môže mať nepredvídateľné následky pre oblasť nepretržitého poskytovania zdravotníckych služieb, a to aj v Poľsku. Pri tejto príležitosti by som chcela zdôrazniť, že podporujem 48-hodinový limit pracovného času s možnosťou jeho predĺženia, ale iba so súhlasom pracovníka. Chcela by som pripomenúť, že v súčasnosti platná smernica umožňuje 78-hodinový pracovný týždeň. Je to riešenie, ktoré neprináša prospech nikomu.

Kompromis navrhovaný Radou by bol zárukou vyváženého prístupu, ktorý zohľadňuje rôzne modely pracovného trhu, ako aj pracovné práva. Verím, že ďalšie rokovania medzi Parlamentom a Radou vyvrcholia riešením, ktoré bude uspokojivé pre všetky zainteresované strany a zohľadní osobitosti vyhlásení zástupcov zdravotníckych pracovníkov, ktorých znepokojujú zmeny obsiahnuté v smernici.

Ian Hughton (Verts/ALE), písomne. – Som presvedčený, že je nevyhnutné, aby mali pracovníci možnosť slobodne a samostatne si zvoliť, koľko hodín budú pracovať. Ak majú byť opatrenia týkajúce sa možnosti neúčasti aj naďalej platné, pracovníci musia byť chránení pred zneužívaním. Spoločná pozícia sa snaží dosiahnuť túto rovnováhu tým, že aj naďalej povoľuje jednotlivcom neuplatniť 48-hodinový (v priemere) maximálny limit pre pracovný týždeň, ktorý obsahuje smernica, pričom zavádza nové záruky s cieľom zabrániť zneužívaniu jednotlivcov.

Tie zahŕňajú zákaz podpísať výnimku v čase podpisu zamestnaneckej zmluvy, šesťmesačnú lehotu na zváženie, počas ktorej pracovník môže odstúpiť od zmluvy, ako aj požiadavku, aby pracovníci museli každoročne obnovovať zmluvu o výnimke.

Znenie spoločnej pozície sa usiluje o zachovanie pružnosti jednotlivých možností neúčasti, zatiaľ čo posilňuje dôležité ochranné mechanizmy týkajúce sa pracovníkov. Po dôkladnom zvážení som sa rozhodol hlasovať za tento kompromisný návrh, teda za zachovanie možnosti neúčasti.

Pozícia Parlamentu nie je naklonená žiadnym výnimkám zo 48-hodinového maximálneho pracovného týždňa (vypočítaného za 12 mesiacov) a uvádza, že možnosť neúčasti musí byť zrušená do troch rokov od prijatia smernice. Tiež sa v nej uvádza, že by sa doba pohotovostnej služby mala počítať ako pracovný čas.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE), písomne. – (FI) Ak by návrh Rady ministrov prešiel v hlasovaní Parlamentu, až 10 miliónov pracovníkov v EÚ by zostalo bez ochrany, pokiaľ ide o pracovný čas. Práve z tohto dôvodu som hlasovala za názor Parlamentu v prvom čítaní.

Čo sa týka regulácie pracovného času akademických pracovníkov, pozícia Rady by nebola ničím iným ako skokom vzad. Bolo by neprijateľné, keby Rada úplne vylúčila riadiacich pracovníkov – vo Fínsku je ich v súčasnosti 130 000 – z ochrany týkajúcej sa pracovného času.

Vnútrotný európsky trh potrebuje jasné a spoločné pravidlá v oblasti pracovného času. Pozícia Rady by zničila ochranu týkajúcu sa pracovného času a bola by hrozbou pre rozvoj pracovného života v Európe.

Tunne Kelam (PPE-DE), písomne. – Hlasoval som proti smernici, ktorá ruší možnosť neúčasti. Predovšetkým som pevne presvedčený, že by mal mať každý človek možnosť slobodne si zvoliť svoj vlastný pracovný čas. Tiež som presvedčený, že takéto nariadenie je porušením princípu subsidiarity, pod ktorý patrí aj pracovné právo. Každý štát by mal byť zodpovedný za regulovanie pracovného času na svojom území.

Teraz po hlasovaní by som sa rád spýtal, či schválenie smernice Európskym parlamentom znamená, že ďalším krokom bude stanovenie toho, či európski občania majú nárok na voľný čas a koľko ho môžu mať.

Roger Knapman a Thomas Wise (NI), písomne. – Hlasovaním za odmietnutie pozmeňujúceho a dopĺňajúceho návrhu sa jednoducho usilujem hájiť možnosť Spojeného kráľovstva neuplatňovať niektoré články smernice o pracovnom čase, ktorú by návrh v prípade prijatia zrušil.

Moje hlasovanie by sa v žiadnom ohľade nemalo chápať ako podpora spoločnej pozície týkajúcej sa smernice o pracovnom čase ako celku.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE), písomne. – (FI) Vážený pán predsedajúci, chcela by som predložiť svoje vysvetlenie hlasovania o zásade neúčasti v smernici o pracovnom čase. Po prvé, cieľom tohto nariadenia je chrániť zamestnancov. Okrem toho, že syndróm vyhorenia pracovníkov je ľudským problémom, znižuje aj produktivitu. Perspektíva lepších možností na zosúladenie pracovného a rodinného života výrazne závisí od európskych hodnôt. Otázka pracovného času je v tomto ohľade významným faktorom. Pre obmedzenie pracovného času teda existuje závažný argument.

Po druhé, mali by sme umožniť, aby sa okolnosti zvažovali od prípadu k prípadu. Možnosť flexibility je dôležitá tak pre zamestnávateľa, ako aj zamestnanca. Flexibilita tiež napomáha lepšie zosúladiť pracovného a súkromného života.

Podporila som myšlienku 48-hodinového pracovného týždňa. Domnievam sa však, že je veľmi dôležité, aby sme zabezpečili dostatočne dlhé obdobie na prispôsobenie. Podľa môjho názoru je takéto obdobie na prispôsobenie lepším spôsobom na zaistenie flexibility ako možnosť neúčasti. Treba zdôrazniť, že Fínsko nepovažovalo za nevyhnutné stiahnuť možnosť neúčasti a že je to dobrá vec.

Carl Lang (NI), písomne. – (FR) Návrh smernice o pracovnom čase, ktorý predložila Európska komisia a ktorý bol často kritizovaný a potom v roku 2005 zamietnutý, bol jasne ultraliberálnym a internacionalistickým nástrojom. Všetky jeho aspekty vytvárali protisociálny arzenál, ktorý by mal za následok zneužívanie, najmä pokiaľ ide o zásadu neúčasti, ktorá umožňuje prekročenie 48-hodinového maximálneho týždenného pracovného času. Od pracovníka by sa mohlo vyžadovať, aby pracoval až 78 hodín týždenne. Správa pána Cercasa sa usiluje dosiahnuť prijateľný kompromis. V pozmenenom a doplnenom znení má byť predovšetkým politickou správou pre európskych pracujúcich a odborové zväzy.

Vôbec sa však nezmieňuje o problémoch, ktorým čelia ostatné profesie, keď dochádza k nadmernému zníženiu pracovného času, napríklad na 35 hodín. Týka sa to najmä zdravotníckych profesií: nemocníc, pohotovostných služieb a podobne. Otázka regulovania pracovného času a slobody pracovať viac alebo menej hodín si vyžaduje odpoveď, ktorá prekračuje neomarxistickú alebo ultraliberálnu ideológiu v prospech pragmatickejšieho a realistejšieho prístupu.

Zatiaľ čo toto odporúčanie má byť povzbudzujúce, zatiaľ čo jeho cieľom je zaistiť ochranu zdravia a bezpečnosť pri práci európskych pracovníkov a zároveň im umožniť zosúladiť rodinného života...

(Vysvetlenie hlasovania bolo prerušené v súlade s článkom 163 rokovacieho poriadku)

Astrid Lulling (PPE-DE), písomne. – (DE) Rozhodovanie sa pre zaujatie správneho stanoviska v prípade kontroverznej smernice o pracovnom čase mi zabralo nejaký čas. Bola som zaplavená názormi na spoločnú pozíciu, ktorú schválila aj naša vláda.

Malé a stredné podniky nás požiadali, aby sme podporili pragmatické riešenie ministrov práce, a to najmä s ohľadom na súčasnú hospodársku situáciu. Mnohí pracovníci a profesie, napríklad organizácie požiarnikov a tiež umelci nás žiadali aby sme to nechali na pragmatickom riešení, ale s možnosťou neúčasti a cieľom zachovať pružný pracovný čas primeraný ich konkrétnemu zamestnaniu.

Odborové zväzy znepokojené možnosťou, že by pracovný čas v 21. storočí bol dlhší ako 48 hodín odsúhlasených v roku 1919 Medzinárodnou organizáciou práce ako maximálny pracovný týždeň, sa vyjadrili proti tomuto pragmatizmu.

Je tiež zrejmé, že na pohotovostnú službu lekárov a zdravotníckeho personálu v nemocniciach sa treba pozerať inak ako na pohotovostnú službu pracovníkov, ktorí sú doma, teda majú v podstate pracovnú pohotovosť.

Vzhľadom na to, že rozpor medzi tými, ktorí vnímajú spoločnú pozíciu ako jedinou záchranu, a tými, ktorí ju rázne odsudzujú, je neprekonateľný, budem hlasovať tak, aby bolo zmierovacie konanie nevyhnutné. Je to totiž jediný spôsob ako dosiahnuť rozumný, humánny kompromis s Radou.

Nils Lundgren (IND/DEM), písomne. – (SV) Politická strana Júnový zoznam je presvedčená, že sú to predovšetkým sociálni partneri a potom švédsky parlament, kto má stanoviť naše pravidlá týkajúce sa pracovného času. Tento prístup má širokú verejnú podporu. Úspešné švédske odborárske hnutie trvalo v minulosti na tom, že o podobných otázkach majú rozhodovať sociálni partneri v kolektívnych zmluvách bez účasti štátu.

V súčasnosti odborárske hnutie vo Švédsku, ale aj v ostatných krajinách EÚ zmenilo názor, a preto požaduje väčšie zmeny v spoločnej pozícii Rady. Teraz je to otázka presunu moci nad švédskym trhom práce, nie však na tých, ktorých si občania Švédska zvolili, ale na Brusel. Dôvodom je obava, že členské štáty využijú konkurenčnú výhodu a budú riskovať verejné zdravie zavádzaním dlhého pracovného času a nezodpovedných pravidiel týkajúcich sa pohotovostnej služby.

Štáty EÚ sú demokratické krajiny, ktoré sa riadia zákonmi a podporujú Európsky dohovor o ľudských právach. Majú slobodné odborárske hnutia. Krajiny, ktoré tieto kritériá nespĺňajú, nemôžu byť prijaté za členov. Existuje teda tento problém?

Trvám na tom, aby sa táto nová situáciou riešila v zmierovacom postupe medzi Parlamentom a Radou. Hlasoval som preto za pozmeňujúci a doplňujúci návrh týkajúci sa pohotovostnej služby a možnosti neúčasti Spojeného kráľovstva s cieľom podporiť tento druh politického postupu.

David Martin (PSE), písomne. – Podporujem túto správu, ktorá zabezpečí ochranu práv pracujúcich a ukončí zneužívanie pracovného času. Smernica o pracovnom čase obmedzuje pracovný týždeň na 48 hodín dosahovaných v priemere počas 12 mesiacov a vstúpi do platnosti v roku 2012. Podporujem zaradenie pohotovostnej služby do tohto času, čo umožňuje pracovníkom stráviť viac času so svojimi rodinami. Práca viac ako 48 hodín týždenne predstavuje vážne zdravotné riziká, predovšetkým je to spojitosť medzi dlhým pracovným časom a vznikom srdcovo-cievnych ochorení, cukrovky a problémov kostrovo-svalovej sústavy. Podporujem pozitívny vplyv, ktorý má táto správa na ochranu zdravia a bezpečnosť na pracovisku, ako aj na prevenciu nehôd. Príčinou mnohých nehôd bol nedostatok spánku v dôsledku neprimeraného pracovného času, ako to bolo aj v prípade železničnej nehody v Paddingtone. Táto správa prinesie tisícom škótskych zamestnancov skutočné zlepšenie životnej úrovne, a preto ju podporujem.

Erik Meijer (GUE/NGL), písomne. – (NL) V Európe sú sily, ktoré vnímajú súčasný nedostatok ochrany pracovníkov v nových východoeurópskych členských štátoch ako významnú konkurenčnú výhodu, ktorá spoločnostiam umožňuje znížiť náklady na pracovnú silu. Smernica o pracovnom čase v podobe, ktorú by uvítala Rada, bude nakoniec viesť k predĺženiu pracovného času a nižším mzdám pre každého. Pre voličov je nepochopiteľné, prečo by mala spolupráca ich krajín v EÚ viesť k horšiemu a nie k lepšiemu.

Podľa tohto návrhu môžu byť krátkodobé výnimky, ktoré umožňujú predĺženie pracovného času v dôsledku výrobných špičiek alebo hlavnej turistickej sezóny, využívané počas celého roka. Napríklad pohotovostná služba hasičov sa nebude musieť viac odmeňovať. Väčšinu z toho chcel Parlament schváliť už predtým pod podmienkou, že súčasná možnosť neúčasti by bola postupne v priebehu niekoľkých rokov zrušená. Rada by však chcela túto možnosť neúčasti trvalo zachovať a v podstate ešte rozšíriť. Prirodzene, za takýchto okolností je smernica o pracovnom čase absolútne nevítaná.

Iba by ohrozila kvalitnejšie vnútroštátne nariadenia v mnohých členských štátoch. Špirála teraz smeruje nadol k neprijateľnej úrovni v nových členských štátoch. Našťastie dnes väčšina vyjadrila svoj názor v prospech zrušenia možnosti neúčasti v lehote do troch rokov.

Willy Meyer Pleite (GUE/NGL), písomne. – (ES) Hlasoval som za pozmeňujúce a doplňujúce návrhy v správe pána Cercasa, pretože som presvedčený, že je to jediný spôsob, ako zastaviť návrh Rady týkajúci sa smernice o organizácii pracovného času.

My v našej skupine sme boli vždy proti tejto smernici a z tohto dôvodu sme predložili pozmeňujúci a doplňujúci návrh, v ktorom ju úplne odmietame. Sme totiž presvedčení, že posunie práva pracovníkov ďaleko dozadu. Návrh smernice individualizuje zamestnanecké vzťahy (prostredníctvom doložky o neúčasti), aby sa mohli zamestnávateľia a pracovníci dohodnúť na predĺžení pracovného týždňa až na 60 hodín.

Hoci pozmeňujúce a doplňujúce návrhy v správe pána Cercasa zmierňujú znenie smernice, zhoršujú súčasnú situáciu – zachovávajú doložku o neúčasti na obdobie troch rokov a predlžujú referenčné obdobie určené na výpočet pracovného času na šesť mesiacov. Naša skupina sa domnieva, že správa pána Cercasa sa neuberá správnym smerom, ak na základe zákona zaručuje 35-hodinový pracovný týždeň za rovnakú týždennú mzdu s cieľom účinne prerozdeľovať bohatstvo.

Napriek tomu som za ňu hlasoval, keďže to bola jediná strategická možnosť, ako potlačiť smernicu Rady a donútiť ju k zmierovaciemu postupu.

Seán Ó Neachtain (UEN), písomne. – Víтам podporu, ktorú dostala správa pána Cercasa. Ochrana sociálneho a ľudského aspektu v rozhodovacom procese EÚ je prvoradá. Dnešné hlasovanie jasne ukázalo, že všetci občania si želajú lepšie, bezpečnejšie a stálejšie pracovné prostredie. V posledných rokoch došlo v Írsku k významnému vývoju v právnej oblasti a uzatvoreniu dohôd o sociálnom partnerstve vrátane založenia Národného úradu zamestnaneckých práv, čo preyšuje mnohé minimálne normy stanovené v rôznych smerniciach.

Dosiahnutie dohody v Rade predstavovalo dlhú a komplikovanú cestu. Treba zdôrazniť, že najlepšou zárukou práv pracovníkov sú jasné právne predpisy, mechanizmy presadzovania a partnerské dohody. Nevyhnutne

musí existovať aj určitá úroveň pružnosti. Tá však musí vychádzať z rovnocenných partnerstiev, ktoré diskutujú o možnostiach zmien pracovných postupov.

Zásada subsidiarity je najlepšou metódou na dosiahnutie správneho mechanizmu, ktorý umožní vláde a sociálnym partnerom nájsť náležitú rovnováhu. Myšlienka pružnosti však nesmie viesť k zníženiu ochrany zdravia a bezpečnosti pracovníkov. V Írsku vláda nielen zahrnula tieto zásady do záverov Rady, ale poskytla odborovým zväzom písomnú záruku, že bude pokračovať v presadzovaní a rozvoji týchto bodov.

Lydie Polfer (ALDE), písomne. – (FR) Hlasovala som za správu pána Cercasa, ktorá sa stavia proti niektorým návrhom Rady z júna 2008. Tie mali výrazne pozmeniť a doplniť smernicu týkajúcu sa niektorých aspektov organizácie pracovného času platnú od roku 1993.

Môžem len podporiť pána spravodajcu, ktorý odporúča v priebehu troch rokov postupné zrušenie každej možnosti odchýliť sa (doložka o neuplatňovaní) od maximálneho zákonného limitu týkajúceho sa pracovného času, ktorý predstavuje 48 pracovných hodín týždenne na jednotlivca.

Pokiaľ ide o pohotovostnú službu, je mi jasné, že je absolútne nevyhnutné, aby bol tento čas vrátane jeho neaktívnej časti považovaný za pracovný čas.

Hlasovaním za správu pána Cercasa Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci v Európskom parlamente prijal vyvážené stanovisko, ktoré chráni európskych pracovníkov. Je to stanovisko, s ktorým sa stotožňujem.

Ak by mali byť opatrenia odporúčané Radou zavedené, bol by to krok vzad vo vzťahu k súčasným právam pracujúcich. Takáto situácia by nebola hodná Európy, ktorá má byť aj konkurencieschopná, aj sociálna.

Pierre Pribetich (PSE), písomne. – (FR) Hlasoval som za všetky pozmeňujúce a doplňujúce návrhy svojho kolegu zo Socialistickej skupiny v Európskom parlamente pána Cercasa s cieľom hájiť sociálne úspechy v Európe, ako aj tieto tri nasledujúce záležitosti, ktoré považujem za zásadné.

Obmedzenie pracovného týždňa na 48 hodín predstavuje naliehavú požiadavku, ktorú sme zubami-nechtami bránili, pretože zabráňuje členským štátom vnucovať svojim pracujúcim také pracovné podmienky, ktoré nie sú v súlade s ich základnými sociálnymi právami.

Pokiaľ ide o zachovanie pohotovostnej služby ako pracovného času, to isté platí pre ochranu zdravia a bezpečnosť zdravotníckych pracovníkov, ale aj hasičov, pracovníkov v ostatných odvetviach podliehajúcich pohotovostnej službe a všetkých európskych občanov.

Podpora zosúladenia pracovného a súkromného života je posledným, ale rovnako dôležitým úspechom. Umožňuje našim spoluobčanom dosiahnuť rovnováhu, ktorá je nevyhnutná pre ich duševnú a telesnú pohodu.

Spolu so svojimi kolegami zo skupiny PSE som sľúbil, že budem chrániť sociálne práva spoluobčanov. Toto je zvučné víťazstvo európskych socialistov nad návrhmi Európskej rady, ktoré sa považujú za neprijateľné. Ako povedal môj kolega pán Cercas, dávame im možnosť napraviť ich zlé rozhodnutie.

Luís Queiró (PPE-DE), písomne. – (PT) Nastolenie rovnováhy medzi právom na prácu a právom na odpočinok a potrebou konkurencieschopnosti a stabilnej hospodárskej životaschopnosti nás núti vybrať si to, čo je pre nás hodnotnejšie. Pokiaľ ide o nás, prioritou musí byť udržanie a podpora zamestnanosti.

Pracovné miesta závisia od životaschopnosti podnikov. Z tohto dôvodu je nevyhnutná vnímavosť a chápanie potreby prispôbovať zamestnanecké pravidlá hospodárskej realite. Realita však nie je dostatočným kritériom. Nejaký čas sme sa usilovali o úspech kapitalistického modelu, ktorý nám umožnil vyrábať viac a lepšie, ako aj ponúknuť lepšie životné podmienky. Tieto ciele zostávajú. Preto aj keď uprednostňujeme kompromis, ktorý bráni hospodárstvu, nemôžeme ho prijať na úkor základného pokroku, ktorý sme dosiahli.

Je tu však jeden aspekt, ktorý musím vyzdvihnúť. Keď sa pozrieme na diskusiu v Rade, je zjavné, že krajiny, ktoré vyjadrili najviac výhrad k nájdenému riešeniu, sú medzi tými, ktoré majú najhoršiu hospodársku výkonnosť. Pravidlá chrániace pracovníkov nebudú mať veľký zmysel, ak bude čoraz menej práce a ak tým podporíme sťahovanie do krajín, ktoré umožňujú výnimku, či už v Európe alebo mimo nej.

Martine Roure (PSE), písomne. – (FR) Svetová kríza má vplyv na základné práva pracujúcich a v dôsledku toho je požiadavka európskych občanov na sociálnu Európu stále väčšia. Európske vlády však naďalej túto skutočnosť ignorujú. Preto ma teší dnešné prijatie smernice o pracovnom čase, ktorá môže poskytnúť

odpoveď na tieto sociálne zmeny. Európsky parlament vysiela Rade silný signál. Vlády musia teraz prijať svoju zodpovednosť a plniť očakávania našich spoluobčanov.

Tento text okrem iného stanovuje zavedenie pracovného týždňa, ktorý v celej Európskej únii nesmie za žiadnych okolností prekročiť 48 hodín. Určuje maximálny limit pre celú Európu, teda nezasiahne štáty, ktoré majú priaznivejšie ustanovenia. Ostatné opatrenia zahŕňajú započítavanie pohotovostnej služby vrátane jej neaktívnych častí ako pracovného času. A na záver, tiež nás teší zrušenie doložky o neuplatňovaní.

Toomas Savi (ALDE), písomne. – Myšlienka, že sloboda ľudí pracovať sa obmedzí na 48-hodinový pracovný týždeň, ma skutočne veľmi hnevá. Európska únia a ani členské štáty by nemali obmedzovať nikoho, kto je ochotný pracovať viac hodín alebo mať niekoľko pracovných miest na čiastočný úväzok, a mali by predpokladať, že zamestnávateľ k tomu zamestnanca neprinútil. Preto som hlasoval proti progresívnemu zrušeniu práva pracovníkov rozhodnúť sa nedodržať maximálny 48-hodinový pracovný týždeň.

Odopreli by sme tak ľuďom ich právo naplniť svoj potenciál, čo je v rozpore s lisabonskou stratégiou. Konkurencieschopnosť Európy nezlepšujeme tým, že sa usilujeme zavádzať právne predpisy, ktoré znižujú pružnosť našej pracovnej sily. Európska únia sa stane inovatívnym a ukážkovým hospodárstvom, ktoré dokáže prekonávať nízku produktivitu a stagnovanie hospodárskeho rastu, a to nie stanovením limitov, ale presadzovaním liberalizácie pracovného trhu.

Olle Schmidt (ALDE), písomne. – (SV) Pracovné právo a pracovný čas sú dve hlavné súčasti švédskeho modelu pracovného trhu. V dnešnom hlasovaní o smernici o pracovnom čase bolo teda prirodzené držať sa tohto švédskeho modelu a brániť model kolektívnej zmluvy nadviazaním na kompromis dosiahnutý v Rade. Žiaľ, nemali sme žiadnu možnosť podporiť jednotlivé pozmeňujúce a dopĺňajúce návrhy, ktoré boli rozumné, pretože by to zničilo celý kompromis. Kompromis Rady umožňuje neúčast, a to je záruka na zachovanie nášho švédskeho modelu. Skutočnosť, že sociálni demokrati sa rozhodli ohroziť náš švédsky systém v prospech právnych predpisov EÚ, je znepokojujúca a spochybňuje ich podporu švédskeho modelu pracovného trhu.

Bart Staes (Verts/ALE), písomne. – (NL) Nariadenie o pracovnom čase sa dotýka samotnej podstaty sociálnej Európy, a to tým, že stavia proti sebe ochranu pracovníkov a pružnú organizáciu práce. Rada ministrov sa zameriava na pružnosť. Je neprijateľné, aby v členských štátoch, ktoré využívajú možnosť neúčasti, zamestnávatelia rokovali o dlhšom pracovnom čase, a to až 65 hodín týždenne. Toto nariadenie s výnimkami by malo byť postupne zrušené v priebehu troch rokov od jeho vstupu do platnosti.

Aký majú zmysel spoločné dohody o ochrane zdravia a bezpečnosti pri práci, ak sa práve o tieto výnimky členské štáty usilujú? Priemerný pracovný týždeň, ktorý má 48 hodín a počíta sa ako priemer za rok, ponúka viac ako len postačujúci priestor na zvládnutie špičky a rešpektovanie nevyhnutných prestávok. Zvýšenie tohto priemeru je povolením pre zamestnávateľov v budúcnosti neplatiť prácu nadčas.

Navyše je absurdné, aby nebola zahrnutá do pracovného času pohotovostná služba, počas ktorej môže pracovník spať. Každý, kto má službu, musí byť v pohotovosti a to treba odmieniť, podobne ako treba brať ohľad na čas oddychu. Unavení pracovníci vystavujú nebezpečenstvu seba a aj ostatných. Práca nesmie byť na škodu kvalitnému životu. Dnes vysiela Rade silné posolstvo. Zmierovací postup, ktorý bude nasledovať, by mal viesť k sociálnejšej Európe.

Catherine Stihler (PSE), písomne. – Dnešné hlasovanie Parlamentu za zrušenie možnosti neuplatňovať niektoré články v smernici o pracovnom čase treba uvítať. Príliš mnoho ľudí nemá inú možnosť, ako pracovať viac hodín, pretože ich zamestnávatelia to od nich požadujú. Základnou zásadou pracovného práva je chrániť slabšiu stranu, teda zamestnanca. Dnešok predstavuje prvý krok na ceste k zmiereniu s cieľom zrušiť možnosť neuplatnenia. Je nedbalé, že počas hlasovania nebol prítomný nikto z Rady ministrov.

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL), písomne. – (EL) Spoločná pozícia, na ktorej sa dohodla Rada ministrov pre zamestnanosť, sociálnu politiku, zdravie a spotrebiteľské záležitosti 9. júna 2008, je súčasťou stáleho cieľa neoliberálnych síl vládnuvich v súčasnosti v EÚ, snahou ktorých je obmedziť reguláciu pracovných vzťahov a podkopať úlohu odborových zväzov a práva pracujúcich.

Doložka o automatickej neúčasti podporuje zamestnávateľov v rušení pevného a regulovaného pracovného času a doložka o určení priemeru za dvanásť mesiacov je pre stálosť práce ďalším úderom. Pokiaľ ide o pohotovostnú službu, pracovný čas sa rozdelil a výsledkom je, že neaktívna časť sa nebude počítať ako jeho súčasť.

Z tohto dôvodu podporujem stanoviská a pozmeňujúce a doplňujúce návrhy predložené skupinou GUE/NGL, ktorá sa usiluje o hromadné odmietnutie spoločnej pozície Rady a o zrušenie doložky o automatickej výnimke, ako aj o odmietnutie pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov týkajúcich sa zrušenia predĺženia referenčného obdobia a rozdelenia pohotovostnej služby na aktívny a neaktívny čas.

Dominique Vlasto (PPE-DE), písomne. – (FR) Pozmeňujúce a doplňujúce návrhy 23 a 24 k správe pána Cercasa, ktoré sa týkajú nedeľnej práce, boli z dôvodu dodržania zásady subsidiarity považované za neprijateľné. Je to vynikajúce rozhodnutie, s ktorým plne súhlasím.

Zdalo sa mi nevhodné, aby Európska únia vydávala právne predpisy o nedeľnej práci a ukladala jednotné riešenie svojim členským štátom, keď rokovania v konkrétnych prípadoch umožňujú najsť dobrovoľné a prijateľné riešenia. Hoci je dôležité náležite upraviť možnosti nedeľnej práce, domnievam sa, že to treba urobiť na úrovni členských štátov a pritom zohľadniť špecifické a sociálne aspekty, ako aj charakter jednotlivých činností. Tiež považujem za rovnako dôležité, aby sa do úvahy vzala aj miestna hospodárska situácia v turistických, horských a kúpeľných oblastiach, kde sú činnosti v podstate sezónne. Otvorenie obchodov počas niektorých nedeľ v roku je tu úplne opodstatnené.

Tento prístup vychádzajúci zo slobodnej voľby je tým, ktorý prijala francúzska vláda a ktorý umožňuje najsť spravodlivé a vyvážené riešenia od prípadu k prípadu. Opätovným potvrdením uplatnenia zásady subsidiarity sa Európsky parlament rozhodol, že nebude brániť, aby tieto stratégie zohľadňovali rozdielne hospodárske a sociálne kontexty.

– Správa: Inés Ayala Sender (A6-0371/2008)

Jan Andersson, Göran Färm, Anna Hedh, Inger Segelström a Åsa Westlund (PSE), písomne. – (SV) My švédski sociálni demokrati vyjadrujeme ľútosť nad skutočnosťou, že počet usmrtených osôb v cestnej premávke v EÚ neklesol v miere potrebnej na dosiahnutie cieľov stanovených v rámci programu pre bezpečnosť cestnej premávky. Víťame účinnejšie cezhraničné monitorovanie dopravných priestupkov a zriadenie elektronického informačného systému ako prostriedku na zvýšenie bezpečnosti cestnej premávky. Bezpečnosť cestnej premávky bude pre nás vždy otázkou vysokej priority. Žiaľ, návrhu chýba právny základ pre prípady, keď sa krajina rozhodne riešiť dopravné priestupky ako administratívnu záležitosť v rámci trestného práva, ako je to v prípade Švédska a ďalších členských štátov.

V dôsledku toho bude ťažké uplatniť túto smernicu vo Švédsku a iných členských štátoch a zároveň môže dôjsť aj k spochybneniu jej právneho základu. Preto sme sa rozhodli zdržať hlasovania.

Alessandro Battilocchio (PSE), písomne. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, plne podporujem správu pani Ayalovej Senderovej, ktorá sa zameriava na dosiahnutie dôležitého cieľa: rozšíriť základné právne predpisy týkajúce sa aspektov bezpečnosti cestnej premávky do všetkých 27 členských štátov.

Vďaka nášmu spoločnému úsiliu žijeme v Únii 27 krajín, v ktorých voľný pohyb osôb a tovarov už nie je len ilúziou, ale každodennou realitou. Je teda úplne nevhodné, aby sme mali v tejto oblasti rôzne zákony.

Som presvedčený, že pokiaľ ide o bezpečnosť cestnej premávky, práve teraz môžeme zavádzať monitorovacie nástroje, ktoré umožnia výrazne znížiť nebezpečenstvo a riziká. Na mňa napríklad urobil dojem systém Tutor testovaný na niektorých talianskych diaľniciach, ktorý viedol k zníženiu dopravných nehôd v týchto úsekoch o 50 %. S touto správou sme na správnej ceste.

Charlotte Cederschiöld, Christofer Fjellner, Gunnar Hökmark a Anna Ibrisagic (PPE-DE), písomne. – (SV) Prostredníctvom navrhovanej smernice sa Komisia snaží zaviesť pravidlá týkajúce sa finančných pokút za určité dopravné priestupky, ktorých sa vodič dopustí mimo svojho členského štátu. V návrhu Komisie a Parlamentu sa táto problematika rieši prostredníctvom nadnárodného rozhodovacieho postupu v rámci prvého piliera EÚ. Spolu so švédskou vládou sa však domnievame, že vzhľadom na to, že sa cieľ navrhovanej smernice týka trestného práva, mala by sa riešiť na medzivládnom základe v rámci právnej spolupráce v treťom pilieri EÚ. Preto sme sa rozhodli zdržať hlasovania.

Carlos Coelho (PPE-DE), písomne. – (PT) V roku 2001 si Európska únia stanovila veľmi ambiciózny cieľ, a to do roku 2010 o polovicu znížiť počet osôb usmrtených na cestách. Hoci bol začiatok dobrý, zanedlho sme boli svedkami mierneho poklesu, ktorý minulý rok vyústil do stagnovania (keď bolo na cestách 27 členských štátov usmrtených 43 000 osôb).

Preto musíme naliehať na povzbudzovanie sledovania tohto cieľa a vytvoriť nový prístup k európskej politike v oblasti bezpečnosti cestnej premávky. Tento víťaný návrh sa obmedzuje na štyri priestupky, ktoré spôsobujú

najviac nehôd a úmrtí na cestách (75 %) a ktoré sú spoločné pre všetky členské štáty. Ide o prekročenie maximálnej povolenej rýchlosti, jazdu pod vplyvom alkoholu, nepoužívanie bezpečnostných pásov a nezastavenie na červený svetelný signál.

Doteraz prevládal pocit beztrastnosti, keďže v mnohých prípadoch sankcie nemali žiadny účinok.

V Európe bez vnútorných hraníc je táto situácia neprijateľná, pretože nemôžeme dovoliť iné zaobchádzanie s občanmi v závislosti od toho, či majú v danom štáte trvalý pobyt alebo nie. Zákon musí platiť rovnako pre všetkých občanov.

Zároveň musíme zlepšiť bezpečnosť cestnej premávky s cieľom znížiť počet usmrtených osôb na európskych cestách.

Avril Doyle (PPE-DE), písomne. – Správa pani poslankyne Senderovej navrhuje zlepšiť bezpečnosť cestnej premávky tým, že postihy uložené v jednom členskom štáte budú platiť aj v iných. Navrhuje tiež zriadenie siete EÚ na výmenu údajov, kde sa budú zaznamenávať podrobnosti o štyroch konkrétnych priestupkoch, a to o nadmernej rýchlosti, riadení pod vplyvom alkoholu, nezastavení na červený svetelný signál a nepoužívaní bezpečnostných pásov, ktoré zbytočne ohrozujú životy účastníkov cestnej premávky. Informácie sa potom budú posielajú do členského štátu, kde má táto osoba trvalý pobyt a následne sa uplatnia právne postihy, či už vo forme pokuty alebo iného trestu.

Ďalej navrhuje hľadanie vhodných prostriedkov na dosiahnutie rovnováhy medzi potrebou uložiť náležité postihy za dopravné priestupky v Európskej únii a potrebou pripraviť solídny právny základ pre vytvorenie tejto siete a zasahovaním do oblastí považovaných za záležitosti vnútroštátnej právomoci. Postihy za takéto priestupky sa v jednotlivých členských štátoch líšia. V niektorých patria dopravné priestupky k administratívnym a formálnym pokutám, v iných zasa podobne ako v Írsku predstavujú domáce trestné záležitosti.

Hélène Goudin a Nils Lundgren (IND/DEM), písomne. – (SV) Táto správa navrhuje zriadiť špeciálny elektronicky systémy na výmenu informácií o vodičoch medzi členskými štátmi. Ten umožní jednoducho a účinne žiadať od každého, kto prekročí povolenú rýchlosť, kto nepoužije bezpečnostný pás alebo nezastaví na červený svetelný signál, aby zaplatil pokutu v krajine, kde sa dopustil dopravného priestupku. Podstata tohto návrhu je nepochybne rozumná. Žiaľ, tento návrh má ďaleko od dokonalosti.

Európsky parlament by uvítal zosúladienie výšky pokút, čo je zložité vzhľadom na skutočnosť, že úroveň príjmov sa medzi členskými štátmi líši. Správa tiež navrhuje, aby sa zosúladiť aj technické vybavenie a metódy používané pri kontrolách bezpečnosti cestnej premávky. Okrem toho je tu aj otáznik v súvislosti s právnym základom tohto návrhu. Na zasadnutí Rady Švédsko okrem iného upozornilo aj na túto skutočnosť. Politická strana Júnový zoznam hlasovala preto proti tomuto návrhu.

Mathieu Grosch (PPE-DE), písomne. – (DE) Podporil som správu o cezhraničnom presadzovaní pravidiel v oblasti bezpečnosti cestnej premávky, pretože to bude znamenať, že vodiči, ktorí sa dopustia dopravných priestupkov v tretej krajine, budú účinnejšie stíhaní.

Komisia uvádza, že dopravné priestupky sa často netrestajú, ak sa ich dopustí vozidlo registrované v inom členskom štáte ako v tom, na ktorého území došlo k porušeniu pravidiel. S tým sa spája tendencia mnohých vodičov jazdiť nedbalejšie mimo svojich domovských krajín, keďže sa menej obávajú trestného stíhania. Nová smernica má v úmysle ukončiť túto tendenciu.

Elektronická výmena údajov navrhnutá v smernici a doplnená zárukou o ochrane údajov zabezpečí účinnú spoluprácu medzi krajinami a tým postihovanie dopravných priestupkov tak, ako keby sa ich vodič dopustil vo svojej domovskej krajine. Na začiatku sa smernica obmedzuje na trestné postihy za štyri dopravné priestupky, ktoré sú príčinou až 75 % smrteľných a ostatných vážnych dopravných nehôd. Tieto priestupky, o ktorých sa uvažuje v návrhu Komisie, zahŕňajú prekročenie maximálnej povolenej rýchlosti, jazdu pod vplyvom alkoholu, nepoužitie bezpečnostného pásu a nezastavenie na červený svetelný signál. Po dvoch rokoch od zavedenia smernice má Komisia vykonať revíziu, ktorá môže viesť k zahrnutiu iných priestupkov.

Podporujem smernicu a vnímam ju nielen ako významný krok v rámci podpory bezpečnosti cestnej premávky, ale aj ako príležitosť pre Európu ešte viac sa zbližiť v rámci veľkej oblasti voľného pohybu.

Bruno Gollnisch (NI), písomne. – (FR) Správa pani Ayalovej Senderovej je novým nástrojom na stíhanie motoristov: cezhraničné trestné postihy vážnych priestupkov (na počudovanie nie však jazdy pod vplyvom omamných látok), počet ročných kontrol a miesto ich vykonania uložené orgánom jednotlivých členských

štátov zo strany Bruselu, zosúladienie pokút, nesystematické právne prostriedky, informácie a prístup k spomínaným právnym prostriedkom bez záruky, že budú vydané v jazyku postihovanej osoby, možnosti rozšírenia pôsobnosti smernice aj na ostatné priestupky (že by dlhšie parkovanie na platených miestach?) a podobne.

Napriek vašim tvrdeniam vás nezaujíma záchrana životov, ale skôr usmerňovanie pokút do pokladníc členských štátov. Ak by vás naozaj znepokojovala bezpečnosť a nielen peniaze, potom by sa podľa mňa mali uvádzané fakty týkať zahraničných vodičov, ktorí spôsobili smrteľné nehody, a nie iba priestupkov, ktorých sa dopustili. Mimochodom, ich počet sa priamo úmerne zvyšuje s nárastom automatických radarových zariadení. Neexistuje ani len jedna štúdia o význame podobných bilaterálnych zmlúv, ktoré sú zavedené do praxe, a to v niektorých prípadoch už niekoľko rokov, ako napríklad zmluva medzi Francúzskom a Nemeckom alebo Francúzskom a Luxemburskom.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), písomne. – (PT) Návrh smernice sa usiluje uľahčiť ukladanie pokút vodičom, ktorí sa mimo územia svojho členského štátu dopustili priestupkov týkajúcich sa prekročenia rýchlosti, jazdy pod vplyvom alkoholu, nepoužitia bezpečnostného pásu a nezastavenia na červený svetelný signál, teda štyroch najväznejších priestupkov, pokiaľ ide o straty na ľudských životoch v EÚ.

Bezpečnosť cestnej premávky je nepochybne nesmierne dôležitá. Zároveň sú dôležité aj snahy zamerané na zníženie počtu nehôd.

Určite by sa mali zaviesť opatrenia, ktorými budeme bojovať proti beztretnosti v súvislosti s priestupkami spáchanými na území iných členských štátov, a nie v štáte trvalého pobytu vodiča.

Sme však presvedčení, že nadmerné zdokonaľovanie a zvyšovanie bezpečnostných opatrení v Európe (inštalovanie zariadení na kontrolu a dohľad na diaľniciach, menej významných cestách a mestských cestách, vytvorenie elektronických systémov na výmenu údajov v EÚ, čo podnecuje pochybnosti týkajúce sa náležitej ochrany osobných údajov) nemusí nevyhnutne viesť k dosiahnutiu týchto cieľov, pretože iba prostredníctvom prevencie, ktorá bude vychádzať zo špecifickej a odlišnej situácie v danej krajine, budeme skutočne schopní presadzovať bezpečnosť cestnej premávky a znížiť počet nehôd.

Z tohto dôvodu sme sa zdržali hlasovania.

Jim Higgins (PPE-DE), písomne. – V mene írskej delegácie v rámci skupiny PPE-DE by som chcel vysvetliť, že správu pani Ayalovej Senderovej sme podporili preto, lebo jej cieľ a jej dosah významne napomôžu zlepšenie bezpečnosti cestnej premávky. Sme si vedomí možných ťažkostí pre Írsko, ale veríme, že tie sa dajú prekonať a že ich prekonáme, keď sa v Rade dosiahne dohoda o konkrétnom právnom základe tohto návrhu.

Ian Hughton (Verts/ALE), písomne. – Každý rok je na európskych cestách usmrtených alebo zranených niekoľko tisíc ľudí. Vlády v Európe musia preto nutne podniknúť kroky a zaistiť, aby sa bezpečnosť cestnej premávky brala vážne. Problém s vodičmi, ktorí unikajú spravodlivosti za nedodržanie dopravných zákonov v zahraničí, v súčasnosti iba zhoršuje už aj tak zlú situáciu. Narastajúcu spoluprácu v EÚ pri presadzovaní zákonov týkajúcich sa nedodržania rýchlosti a jazdy pod vplyvom alkoholu treba oceňovať. Preto som hlasoval za správu pani Ayalovej Senderovej.

Carl Lang a Fernand Le Rachinel (NI), písomne. – (FR) Zdá sa, že zaťažovanie motoristov daňami, pokutami, ako aj ich systematické podvádzanie nepozná hranice.

Vieme, že v skutočnosti tu nejde o potrestanie tých, ktorí zle šoférujú, ale tých, ktorí jazdia často. Smutná a nešťastná povinnosť polície plniť kvóty a obrat iba zhoršuje už aj tak neprimerané policajné zásahy.

Okrem toho, hoci je v podmienkach zadržania vodičského preukazu medzi členskými štátmi veľa rozdielov a hoci sa systémy týkajúce sa rozsahu priestupkov a pokút v oblasti bezpečnosti cestnej premávky v jednotlivých krajinách líšia, Európa chce pre členské štáty zaviesť elektronický systém na výmenu informácií o priestupkoch spáchaných na ich území s cieľom ešte viac potrestať motoristov.

Aj keď zníženie počtu dopravných nehôd môžeme, prirodzene, iba privítať, je dôležité, aby tieto nové legislatívne opatrenia neboli sprevádzané útokmi na slobodu, prípadne inými nevhodnými a nespravodlivými opatreniami.

David Martin (PSE), písomne. – Podporujem tento právny predpis, ktorého cieľom je uľahčiť presadzovanie sankcií voči vodičom, ktorí sa dopustia priestupku v inom členskom štáte ako v tom, kde je vozidlo registrované.

Erik Meijer (GUE/NGL), písomne. – (NL) Vodiči majú sklon jazdiť v zahraničí rýchlejšie ako vo svojej krajine a tiež si tam veľmi ochotne užívajú nelegálne parkovanie. Skúsenosti ukazujú, že pokuty za nedodržanie maximálnej rýchlosti a nelegálne parkovanie sa vyberajú len zriedkavo, čo poburuje obyvateľov a vodičov najmä vo veľkých mestách. Európska spolupráca, a to práve v oblasti rovnakých povinností pre všetkých účastníkov cestnej premávky, mala už dávno priniesť ovocie.

Napokon, každý musí platiť cestné mýto v zahraničí. Už roky diskutujeme o možnosti vyberať tieto elektronicky registrované poplatky v mieste bydliska danej osoby. To by sa malo vzťahovať aj na pokuty. Pre bezpečnosť cestnej premávky, ako ani pre životné prostredie nie je dobré, ak vodiči vedia, že im porušenie pravidiel v zahraničí len tak prejde.

Z tohto dôvodu podporujeme návrh na zjednodušenie vyberania pokút za dopravné priestupky v zahraničí. V žiadnom prípade to však nemá vplyv na náš názor, že trestné právo je doménou jednotlivých štátov a tak by to aj malo zostať. Tiež to neovplyvňuje náš názor na európsky zatykač, ktorý umožňuje, aby boli osoby vydané svojím štátom do väzby v inom štáte, niekedy aj na veľmi dlhé obdobie, čo vedie k ďalšej nespravodlivosti.

Andreas Mölzer (NI), písomne. – (DE) Ak sa Európska únia chce zaoberať cezhraničnými pravidlami cestnej premávky, nemala by sa obmedzovať iba na oznámenia o pokutách. Napríklad v Bruseli, ktorý je, prirodzene, kozmopolitným veľkomestom, nie je tajomstvom, že osoba so zahraničnou poznávacou značkou, ktorá v prípade dopravnej nehody alebo krádeže potrebuje pomoc orgánov zodpovedných za dodržiavanie zákonov, často zistí, že nedostane rovnakú pomoc ako majitelia vozidiel s belgickými značkami, a to z dôvodu, že neplatí príspevky na údržbu cestného systému a s tým súvisiace náklady, ktoré majitelia belgických vozidiel platia. EÚ, ktorá je vždy proti diskriminácii, bude musieť pre nápravu tejto situácie niečo urobiť.

Ďalším nevyriešeným problémom sú ekologické zóny, ktoré boli zriadené v mnohých členských štátoch. Podľa prieskumov by 40 % vodičov nepoznalo ich označenie alebo by vstúpilo do týchto zón bez povolenia. Zdá sa, že v popredí cezhraničného presadzovania pravidiel v oblasti cestnej premávky sa nachádzajú peniaze, podobne ako to bolo aj v prípade výnosných peňažných trestov v oblasti životného prostredia. Ostatné opatrenia na presadzovanie bezpečnosti cestnej premávky zostávajú v úzadí tohto procesu, a preto som túto správu odmietol.

Seán Ó Neachtain (UEN), písomne. – (GA) Jednoznačne podporujem túto správu, ktorá má za cieľ zlepšiť situáciu na írskych cestách. Poskytuje príležitosť zaviesť cezhraničné pokuty vodičom, keď bude vytvorená sieť EÚ na výmenu informácií. Táto sieť umožní rôznym členským štátom, aby si vymieňali informácie týkajúce sa zahraničných vodičov, ktorí boli pokutovaní za jazdu pod vplyvom alkoholu, prekročenie rýchlosti, nezastavenie na červený svetelný signál na semafore alebo nepoužitie bezpečnostného pásu. Títo vinníci budú informovaní o finančných pokutách.

Tento spoločný postup je krokom vpred z hľadiska pokutovania tých vodičov, ktorí nedodržiavajú pravidlá cestnej premávky. V dôsledku toho budú írské cesty bezpečnejšie. Budú sa uplatňovať pokuty a to zastaví vodičov, ktorí nedodržia pravidlá.

Brian Simpson (PSE), písomne. – Najprv by som chcel poďakovať pani spravodajkyni za intenzívnu prácu na tomto spise a potom by som chcel zablahoželať celému Parlamentu k potvrdeniu tohto jednoznačného stanoviska, ktoré sa má zaslať Rade, vzhľadom na ťažkosti, ktorým tento návrh čelí.

Cezhraničné presadzovanie pravidiel je potrebné v celej EÚ, ak naozaj chceme znížiť počet dopravných nehôd a úmrtí pri nich. Je nezmyselné, aby občan, ktorý riadi motorové vozidlo mimo vlastného členského štátu, ignoroval predpisy týkajúce sa prekročenia rýchlosti, jazdy pod vplyvom alkoholu, nepoužitia bezpečnostného pásu alebo nezastavenia na červený svetelný signál na semafore a nebol za to primerane potrestaný.

Myslím si, že je to dôležitý krok smerom k lepšej spolupráci medzi orgánmi činnými v trestnom konaní, čo by malo viesť k úplnému zosúladieniu presadzovania pravidiel bezpečnosti cestnej premávky v celej EÚ.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), písomne. – (RO) Hlasovala som za správu o návrhu smernice, ktorou sa zjednodušuje cezhraničné presadzovanie pravidiel v oblasti bezpečnosti cestnej premávky. Sedemdesiat percent dopravných nehôd je spôsobených v dôsledku prekročenia maximálnej povolenej rýchlosti,

nepoužívania bezpečnostného pásu, nezastavenia na červený svetelný signál na semafore alebo jazdy pod vplyvom alkoholu. Medzi niektorými členskými štátmi už existujú dvojstranné dohody týkajúce sa cezhraničného stíhania v prípade porušenia pravidiel bezpečnosti cestnej premávky, ale ešte stále neexistuje spoločný európsky rámec. Chcela by som uviesť, že návrh smernice sa týka len finančných pokút. Myslím, že návrh Komisie významne prispieje k záchrane ľudských životov. Je poľutovaniahodné, že každoročne zahynie v Európe v dôsledku dopravných nehôd približne 43 000 osôb, čo zhruba zodpovedá počtu obyvateľov stredne veľkého európskeho mesta, a ďalších 1,3 milióna osôb sa každý rok stáva obeťou dopravných nehôd.

S poľutovaním tiež konštatujem, že Rumunsko minulý rok zaznamenalo najvyšší nárast dopravných nehôd: o 13 %. Dúfam, že väčšina Európskeho parlamentu bude hlasovať za správu, čím podnieti Radu Európskej únie, aby urýchlila prijatie opatrení potrebných na zníženie počtu dopravných nehôd. Musíme konať okamžite, aby sme zachránili ľudské životy.

9. Opravy hlasovania a zámery pri hlasovaní: pozri zápisnicu

(Rokovanie bolo prerušené o 13.35 hod. a pokračovalo o 15.00 hod.)

PREDSEDÁ: PANI ROTHE

podpredsedníčka

10. Schválenie zápisnice z predchádzajúceho rokovania: pozri zápisnicu

11. Predložené dokumenty: pozri zápisnicu

12. Presun finančných prostriedkov: pozri zápisnicu

13. Výročná správa Európskej únie o ľudských právach – Francúzska iniciatíva pre OSN o depenalizácii homosexuality (rozprava)

Predsedaajúca. – Ďalším bodom programu je spoločná rozprava o vyhláseniach Rady a Komisie o výročnej správe Európskej únie o ľudských právach a o francúzskej iniciatíve pre OSN o depenalizácii homosexuality.

Máme menší problém: zástupkyňa Rady pani Yadová sa zatiaľ nemôže zúčastniť na našom rokovaní. Je v lietadle niekde v blízkosti Štrasburgu, ale lietadlo ešte nedostalo povolenie na pristátie. Navrhujem, aby sme začali s Komisiou a pokračovali rozpravou a aby sme pani Yadovej dali slovo v priebehu rokovania.

Benita Ferrero-Waldner, členka Komisie. – *(DE)* Ďakujem, vážená pani predsedajúca. *(FR)* Dámy a páni, stretávame sa opäť na konci roka pri príležitosti zverejnenia výročnej správy o ľudských právach.

Toto stretnutie má osobitný význam v tomto roku, keď si pripomíname 60. výročie Všeobecnej deklarácie ľudských práv. Deklarácia s dokonalou jednoduchosťou 30 článkov a univerzálnou víziou, ktorú stelesňuje, nezostarla. Práve naopak: vo svete, v ktorom sa každodenne porušujú základné práva veľkého počtu ľudí, je významná ako pri svojom vyhlásení. Každý z týchto prípadov nám pripomína, že treba vykonať ešte veľa práce, aby sa práva zakotvené v deklarácii stali hmatateľnou skutočnosťou.

Spolu s celým Európskym parlamentom som bola dnes predpoludním veľmi dojatá prítomnosťou väčšiny laureátov Sacharovovej ceny a takisto ma veľmi dojali slová pani Bonnerovej. Všetkých obhajcov ľudských práv veľmi obdivujem.

Výročná správa o ľudských právach, dámy a páni, stanovuje opatrenia, ktoré prijala Európska únia pri dosahovaní tohto cieľa. Chcela by som zdôrazniť dva významné trendy a dve úlohy.

Prvý trend, ktorý by som chcela spomenúť, je dobrý pokrok, ktorý Európska únia dosiahla v roku 2008 pri konsolidácii nástrojov vonkajšej politiky s cieľom riešiť diskrimináciu a násilie voči ženám. Popri symbolických situáciách, ako napríklad vo východnom Kongu, predstavuje násilie voči ženám globálny problém.

Uplatňovanie rezolúcií Bezpečnostnej rady č. 1325 „Ženy, mier a bezpečnosť“ a č. 1820 „Násilie voči ženám“ je stále nedostatočné.

Generálny tajomník Organizácie Spojených národov Pan Ki-mun nedávno kladne reagoval na žiadosť, ktorú som mu predložila s podporou 40 predstaviteľiek žien, na zorganizovanie ministerskej konferencie v roku 2010 o uplatňovaní rezolúcie č. 1325, čo ma veľmi teší.

Z tejto perspektívy zlepšíme koordináciu európskych nástrojov. Rada prednedávnom prijala nový celkový prístup k uplatňovaniu rezolúcií č. 1325 a 1820, ktorý sa vzťahuje na operácie v súvislosti s Európskou bezpečnostnou a obrannou politikou a na nástroje Spoločenstva. To nám pomôže zlepšiť integráciu rodovej perspektívy – od prevencie a krízového manažmentu až po zabezpečenie mieru a obnovy.

Európska únia v rovnakom duchu práve teraz, počas francúzskeho predsedníctva, prijala nové usmernenia Európskej únie k boju proti násiliu a diskriminácii voči ženám.

Druhý trend, ktorý je pre mňa veľmi dôležitý, sa týka našich dialógov o ľudských právach. V roku 2008 sme otvorili nové dialógy s Kazachstanom, Kirgizskom, Turkménskom a Tadžikistanom, čím sme dosiahli svoj cieľ zapojiť do dialógu všetky krajiny strednej Ázie. Tento rok sme podobne uskutočnili dve sľubné kolá rokovania v našom novom dialógu s Africkou úniou.

Napokon sme rozhodli o praktických podrobnostiach piatich nových dialógov v Latinskej Amerike. Sme jednoznačne rozhodnutí zapojiť občiansku spoločnosť do prípravy dialógov a ich ďalšieho rozvíjania. Tieto dialógy nie sú jednoduché, ako preukázal nedávny dialóg s Čínou, a preto je dôležité zvážiť vplyv tohto úsilia. Musíme preskúmať, ako možno zlepšiť prepojenie medzi politickým poslanstvom a konkrétnymi opatreniami v praxi.

Tým sa dostávam k dvom úlohám, ktoré som spomenula na začiatku. Po prvé, chcela by som prediskutovať mnohostrannú úlohu. Pôsobenie Organizácie Spojených národov je absolútne nevyhnutné ako záruka univerzálnosti ľudských práv. Ako môžeme zlepšiť účinnosť Organizácie Spojených národov a náš prínos k jej činnosti? Činnosť Európskej únie bezpochyby prináša výsledky, ako napríklad podporu čoraz väčšieho počtu krajín pre rezolúciu o treste smrti alebo schválenie rezolúcií o Iráne, KĽDR a Mjanmarsku, iniciatívy, ktoré začala alebo spolufinancovala Európska únia v New Yorku.

V súvislosti s dnešným spoločným vyhlásením Rady a Komisie by som chcela potvrdiť našu podporu francúzskej iniciatívy týkajúcej sa sexuálnej orientácie. Komisia je pripravená predložiť tieto otázky vrátane depenalizácie homosexuality v rámci kontaktov s tretími krajinami pri dodržaní vzájomného rešpektovania, citlivého prístupu a vzájomných tradícií.

V Ženeve sa začína všeobecný periodický prieskumný proces. Tieto výsledky nás však nesmú zaslepiť a musíme vnímať čoraz väčšie ťažkosti, ktoré má Európska únia vo funkcii sprostredkovateľa v rámci OSN, ktorá je čoraz viac polarizovaná a v rámci ktorej krajiny konajú spoločne v blokoch. Odporúčania správy pani Andrikenovej, o prijatie ktorej bude váš Parlament požiadaný v januári, pomôže pri ďalšom rozvíjaní našich pozícií v týchto otázkach.

Druhou úlohou je napokon účinnosť. Európska únia zintenzívňuje svoje aktivity v prospech ľudských práv v čoraz väčšom počte krajín. Ako môžeme zlepšiť účinnosť? Myslím si, že musíme zabezpečiť zlepšenie prepojenia medzi rôznymi nástrojmi, aby sa zameriavali na naše priority, či už je to politický dialóg, diplomatické kroky a európsky nástroj pre demokraciu a ľudské práva, pozorovanie volieb alebo aj integrácia aspektu ľudských práv do našich ostatných vonkajších politík.

Hlavnou úlohou všetkých inštitúcií by preto malo byť zosúladenie postupov, a teda zvýšenie účinnosti.

Laima Liucija Andrikenė, v mene skupiny PPE-DE. – (LT) Pre Európsky parlament by bolo nemysliteľné diskutovať o ľudských právach v súčasnom svete a nespomenúť pritom Chua Ťiu. Pred niekoľkými hodinami sme sa zúčastnili na dojmavej slávnosti, na ktorej sa nemohol zúčastniť samotný Chu Ťia, ale dnes sa ľudia na celom svete dozvedia o jeho práci a úsilí pri ochrane práv ľudí trpiacich na AIDS a v rámci boja za ochranu životného prostredia v Číne. Pred niekoľkými týždňami som bola v Číne a sama som sa presvedčila, aký oprávnený je boj Chua Ťiu za ochranu životného prostredia. Je hrozné, keď ľudia v dôsledku obrovského znečistenia nemôžu vidieť slnko na oblohe. Dnes musíme spomenúť aj bývalých laureátov Sacharovovej ceny, ktorými sú: Schan Su Ťijová z Mjanmarska, Oswaldo Payá a Ženy v bielom. Nik z nich tu dnes nemôže byť s nami v Európskom parlamente a opäť musíme diskutovať o neuspokojivej situácii v oblasti ľudských práv v Mjanmarsku a na Kube.

Pred týždňom sme spomenuli 60. výročie Všeobecnej deklarácie ľudských práv, ale dnes musíme tiež uznať, že mnohé krajiny nielenže nerešpektujú ľudské práva, ale ich jednoznačne porušujú. Vedíme rozpravu o výročnej správe o ľudských právach vo svete za rok 2008. Správa sa komplexne zaoberá problematikou

ľudských práv. Treba zablažovať Európskej rade a Komisii k príprave tohto vynikajúceho dokumentu. Chcela by som zdôrazniť niekoľko vecí: po prvé, ako spomenula pani Ferrerová-Waldnerová, Radu OSN pre ľudské práva a úlohu Európskej únie v rámci tejto rady, ako aj všeobecnú úlohu OSN pri obrane ľudských práv na svete; po druhé, politické míľniky Európskej únie v súvislosti s trestom smrti a jeho uplatňovaním a po tretie, dialógy a konzultácie o ľudských právach.

Vážení kolegovia, podľa mňa je veľmi dôležité, aby Rada OSN pre ľudské práva jednostranne a cielene využila svoj mandát, ktorý dostala od OSN, s cieľom chrániť ľudské práva a zabezpečiť maximálnu transparentnosť inštitúcií a účasť občianskej spoločnosti na jej činnosti. V mene nás všetkých by som chcela vyzvať všetky inštitúcie Európskej únie, aby vo vzájomnej súčinnosti spolupracovali pri ochrane ľudských práv na svete.

Raimon Obiols i Germà, v mene skupiny PSE. – (ES) Vážená pani komisárka, všetko, čo ste vysvetlili, je správne. Úplne s tým súhlasíme. Súhlasíme aj s vašimi závermi: musíme postupovať jednotnejšie.

V rámci krátkeho času, ktorý máme na svoje prejavy, by som však chcel zdôrazniť jednu vec týkajúcu sa otázky tohto zosúladeného postupu. Od Európy sa toho žiada veľa v oblasti ľudských práv na celom svete a Európa čelí silnej kritike v oblasti ľudských práv na celom svete. Hovorí sa, že Európa uplatňuje svoje zásady len vtedy, keď jej to vyhovuje alebo keď z toho majú prospech jej občania. Jedinou odpoveďou na tieto požiadavky a na túto kritiku je zosúladenie vonkajšej a vnútornej politiky EÚ v oblasti ľudských práv.

Nemôžeme vzbudiť dôveryhodnosť vo svete, ak opatrenia, ktoré prijímame najmä v oblasti riadenia prisťahovalectva a stratégie reagujúcich na tragické udalosti zapríčinené terorizmom, nebudú príkladné z hľadiska ľudských práv.

Toto, pani komisárka, je základný, zásadný problém: zosúladenie zahraničnej a domácej politiky EÚ v oblasti ľudských práv.

Na základe uvedeného je hádam potrebné zdôrazniť dve priority a využijem trochu času, ktorý mi zvýšil. Súčasné generácie môžu byť svedkami úspešného zavŕšenia boja proti trestu smrti. To je dosiahnuteľný cieľ a my sa naň musíme zamerať. Po druhé, som rád, že sa feminizácia politiky Európskej únie v oblasti ľudských práv počas úradovania francúzskeho predsedníctva posilnila o konkrétne politické opatrenia v oblasti ľudských práv žien.

Marco Cappato, v mene skupiny ALDE. – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, aj ja by som chcel poďakovať spravodajkyni pani Andrikiénovej za prácu, ktorú vykonáva v súvislosti s úlohou Európskej únie v rámci OSN.

Nie je čas na to, aby som sa podrobne zaoberal celou správou o ľudských právach, ktorú predložila Rada. Myslím si, že kľúčovou otázkou je dodržiavanie vlastných pravidiel a najmä existujúcich mechanizmov v súvislosti s doložkou o ľudských právach v dohodách o spolupráci, ale na túto tému budeme môcť podrobnejšie diskutovať, keď prejdeme k správe pána Obiolsa i Germu.

V zostávajúcom krátkom čase by som chcel vyjadriť pochvalu a blahoželanie francúzskemu predsedníctvu a pani Yadovej za to, že sa v rámci OSN ujali iniciatívy v súvislosti so všeobecnou depenalizáciou homosexuality. Vnímam to ako veľmi významnú politickú iniciatívu, ktorú treba oceniť tým viac, že sa už zabezpečila jej podpora zo strany 60 štátov.

Počuli sme pani Ferrerovú-Waldnerovú a vítame jej slová a angažovanosť. Je dôležité, aby Európska únia bola v tejto otázke zjednotená a aby zároveň zohrávala podobnú úlohu, akú sme zohrávali pri zapájaní iných krajín na ostatných kontinentoch s cieľom dosiahnuť všeobecné moratórium na vykonávanie trestu smrti. Toto je hlavná stratégia.

V tejto súvislosti treba poznamenať, že Svätá stolica, Vatikán, ktorý vystupuje nie ako náboženský subjekt, s ktorým vedieme kultúrny dialóg, ale ako štát, ktorý sedí ako pozorovateľ v OSN, začal tvrdiť, kritickú ofenzívu proti francúzskej iniciatíve. Myslím si, že s otvorenosťou, ktorá by mala existovať v medzinárodných vzťahoch, musíme Vatikánu pripomenúť, že depenalizácia homosexuality, ktorá je pre nás dôležitá, je otázkou ľudských práv a že spochybňovanie, ktoré vyjadruje, musí byť rozhodne odmietnuté.

Hélène Flautre, v mene skupiny Verts/ALE. – (FR) Vážená pani predsedajúca, je skutočne hanbou, že sa táto rozprava koná v neprítomnosti Rady, a zároveň je mimoriadne poľutovaniahodné, že Sacharovova cena sa dnes udeľuje za neprítomnosti Rady, len s Európskou komisiou, pretože Rada sa neoneskorila o 15 minút, ale o tri a štvrt hodiny.

Chcela by som uviesť naliehavú vec. Izrael včera odmietol osobitnému spravodajcovi OSN vstup na palestínske územia. Myslím, že to je mimoriadne agresívny postup, ktorý si žiada okamžitú reakciu Rady a Komisie, a že najmä vzhľadom na posilňovanie vzťahov medzi EÚ a Izraelom musí byť reakcia absolútne jasná a okamžitá.

Táto správa je, povedala by som, že ako každý rok, dobrý dokument, pretože prináša informácie o činnosti, čo je mimoriadne užitočné ako pracovný dokument, ale zároveň neobsahuje všetky prvky kritickej analýzy, hodnotenie vplyvu a stratégie prijaté Radou na úplné zahrnutie ľudských práv do rámca napríklad našich energetických stratégií, obchodných stratégií alebo bezpečnostných stratégií.

Parlament prevzal túto úlohu. Je to ťažká úloha a nepočujete vždy len príjemné veci. Musím však povedať, že v tejto správe a na základe tejto štúdie sa rozvinula napríklad myšlienka siete Sacharovovej ceny. Dnes sa vytvorila táto sieť v rámci 20. výročia deklarácie a na stole máme teraz veľa návrhov vrátane úradu Sacharovovej ceny, Sacharovových pasov a Sacharovovho fondu na podporu našej ceny a obhajcov ľudských práv na celom svete. Nápady nám nechýbajú.

Som rada, že táto prezentácia bola predložená spolu s nasledujúcou správou o základných právach v Únii. Pán Obiols i Germà má pravdu. Dôležitou úlohou Únie je interne prepojiť jej dosiahnuté výsledky a externe prepojiť jej ciele. Je to dokonca rozhodujúca záruka jej dôveryhodnosti.

Chcela by som povedať, že musíme reagovať na rozsiahlu kritiku prichádzajúcu zo všetkých kontinentov a všetkých medzinárodných organizácií v súvislosti s azylovou a prístahovaleckou politikou Európskej únie. Musíme reagovať na spoluzodpovednosť členských štátov Európskej únie v rámci boja proti terorizmu, ktoré umožnili vydávanie a mučenie mnohých údajných teroristov.

Vittorio Agnoletto, *v mene skupiny GUE/NGL*. – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, pozorne som si vypočul príhovor pani komisárky. Dosiahol sa pokrok vo viacerých oblastiach, to je pravda, no musím vám, pani komisárka, opäť pripomenúť, že doložka o demokracii, ktorú Parlament schválil pred tromi rokmi, sa v obchodných dohodách so všetkými krajinami neuplatňovala, a to napriek žiadosti Parlamentu.

Stále sa uplatňuje dvojité meranie, teda tvrdý prístup k slabým partnerom a úctivý prístup k silným partnerom v závislosti od toho, čo je v týchto obchodných dohodách pre Európu najvýhodnejšie, no dvojité meranie sa uplatňuje aj v iných situáciách. Narážam na vec, o ktorej sa tu už hovorilo. Považujem postoj Vatikánu proti návrhu na depenalizáciu homosexuality za hanebný a neprijateľný. Je neprijateľné, aby európske inštitúcie museli takmer každý mesiac protestovať proti štátom naďalej prenasledujúcim ľudí, ktorých jediným zločinom je ich homosexualita, a aby zavládlo mlčanie, keď takýto závažný a predpojatý postoj v oblasti ľudských práv zaujme Vatikán a jeho zástupca v OSN.

Je to postoj, ktorý je v rozpore so Všeobecnou deklaráciou ľudských práv, ktorej 60. výročie si pripomíname tento rok. Vyhlásenie Vatikánu je v rozpore s hlavnou zásadou, t. j., že ľudské práva sú nedeliteľné, všeobecné a musia byť chránené bez ohľadu na sexuálnu orientáciu, rasu, farbu pleti a podobne.

Požiadala som predsedu Podvýboru pre ľudské práva, aby zástupcu Vatikánu v EÚ pozval na niektorú zo schôdzí podvýboru, aby mohol vysvetliť toto konanie a aby ho mohol prediskutovať s členmi podvýboru. To je bežný postup so všetkými štátmi, ktoré majú diplomatické zastúpenie v Európskej únii. Chcel by som tiež jednoznačne povedať, že pokus o ústup len vo forme vyhlásenia, že Francúzsko ešte nepredložilo dokument, je vážnou a hlúpu chybou, pretože to nič nemení na faktoch: Vatikán neustúpil od závažných vyhlásení, ktoré vydal.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, zamyslime sa na chvíľu nad nasledujúcimi vecami: ľudské práva, ktoré sú odvodené od písaných alebo nepísaných spoločenských dohôd a ktoré niekedy odkazujú na prirodzené zákony, predstavujú základ spoločenského spolužitia. Realita je nepochybne odlišná.

Koncepcia ľudských práv sa teraz rozšírila a pokrýva nové aspekty, jej definícia sa sémanticky obohatila a našou úlohou je brániť tieto práva. Zdalo by sa, že sa v tejto oblasti dosiahol globálny pokrok, ale je naďalej smutným faktom, že totalitné režimy existujú ešte aj dnes. Musíme bojovať za každého človeka, za každého jednotlivca, každého odvážneho aktivistu, ktorý predstavuje svedomie miliónov, keďže milióny ľudí majú často strach otvorene sa vyjadriť, pretože by mohli trpieť. Zdá sa, že aspoň niektoré režimy reagujú na naše rozhodnutia protestmi proti našim uzneseniam a vyhláseniam, ktoré odsudzujú ich konanie. Nemôžeme si dovoliť nechať sa týmito reakciami zastrašiť. Takto sa zvyšuje povedomie o ľudských právach. Chcel by som zdôrazniť, že čím väčšie je povedomie o týchto otázkach, tým lepšie šance máme na zaujatie spoločného postoja s cieľom vytvoriť spravodlivú spoločnosť.

Investície do ľudských práv sú pre našu skupinu prioritou a mali by byť prioritou celého Európskeho parlamentu. Nech je Sacharovova cena našou zástavou predstavujúcou náš záujem o základnú hodnotu normálneho a šťastného života každého jednotlivca na svete.

Richard Howitt (PSE). – Vážená pani predsedajúca, Európsky parlament by mal privítať výročnú správu EÚ o ľudských právach. Mali by sme však opäť klať väčší dôraz na dosiahnutie konkrétnych výsledkov v praxi a koordináciu v oblasti ľudských práv v celom systéme Európskej únie. Vítam dôležitý výsledok roka, teda uznesenie o moratóriu na trest smrti podporené EÚ a predložené našimi kolegami počas portugalského predsedníctva, ale napriek tomu bolo v 24 krajinách popravených vyše 1 200 ľudí, a preto táto kampaň musí pokračovať.

Treba urobiť ešte veľa práce v oblasti koordinácie. Lutujem, že len minulý týždeň Komisia schválila preferenčný obchodný štatút GSP+ pre 16 krajín napriek tomu, že jej boli predložené zdokumentované dôkazy o porušení ľudských práv, porušení pracovných predpisov, ba dokonca o vraždách, ako napríklad v Kolumbii a na Srí Lanke.

Na záver by som chcel povedať, že s výhľadom do budúcnosti by sa mala Európska únia snažiť čo najskôr prediskutovať s novou administratívou USA ich opätovné zapojenie do Rady OSN pre ľudské práva. Mali by sme sa dohodnúť o jasných cieľoch Rady v období do preskúmania valným zhromaždením v roku 2011.

Sarah Ludford (ALDE). – Vážená pani predsedajúca, najprv by som chcela podporiť vyjadrenia kolegu Marca Cappata týkajúce sa schválenia postupu OSN s cieľom dosiahnuť celosvetovú depenalizáciu homosexuality. Tiež to jednoznačne podporujem.

Chcela by som tiež povedať pár slov – a v tomto súhlasím s pani Héléne Flautrovou – o absolútne škandalózne neprítomnosti Rady a predsedníctva na slávnosti Sacharovovej ceny dnes predpoludním. Je veľká škoda, že predsedníctvo nebolo prítomné a nemohlo si vypočúť dojímavé a odvážne posolstvo manželky Chua Tiu. Myslím, že to mohlo viesť k určitému zamysleniu a prehodnoteniu našich vzťahov s Čínou.

Chcela by som však povedať aj niekoľko slov o mučení. V júni počas Medzinárodného dňa podpory obetí mučenia EÚ zdôraznila prioritu, ktorú prikladá globálnemu odstráneniu mučenia, a vyzvala všetky štáty, aby podpísali a ratifikovali OPCAT, opčný protokol k dohovoru o mučení. Prečo sa teda len deväť štátov EÚ stalo plnohodnotnými členmi a ďalších dvanásť sa nachádza v procese ratifikácie? Čo robí zostávajúcich šesť štátov? Existuje spoločná pozícia? Ak nie, prečo?

V rovnakej deklarácii v júni EÚ odsúdila všetky postupy umožňujúce mučenie a iné formy zlého zaobchádzania. Prečo takmer o dva roky neskôr stále nemáme dostatočnú a rozsiahlu reakciu na správu Parlamentu o európskej spolupráci v súvislosti s mimoriadnym vydávaním osôb? Von s pravdou teraz vychádza Washington, rovnako ako aj Výbor Senátu pre ozbrojené sily. Ak sa štáty EÚ neočistia, ich špinavé tajomstvá aj tak vyjdú najavo z druhej strany Atlantiku.

Na záver by som sa chcela spýtať, prečo nereagujeme na žiadosť USA a portugalského ministra zahraničných vecí o pomoc pri prijímaní zadržaných osôb z Guantánama? Mali by sme novému prezidentovi Obamovi pomôcť uzavrieť túto hroznú kapitolu amerických a európskych dejín.

Gay Mitchell (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, správa, o ktorej dnes rokujeme, sa vzťahuje na množstvo otázok týkajúcich sa priamo izraelsko-palestínskej situácie. Z uvedených 12 akčných plánov európskej politiky susedstva sú dva pre Izrael a okupované palestínske územia.

Najmä vzhľadom na tieto plány správa uvádza, že sa výrazne zhoršila situácia v oblasti ľudských práv, predovšetkým v súvislosti s právom na život a osobnú bezpečnosť a právom na osobnú slobodu a bezpečnosť (hlavne v súvislosti so zadržaním, uväznením, prehladaním a mučením, ako aj zlým zaobchádzaním počas vyšetrovania). Za porušenie ľudských práv sú zodpovedné palestínske i izraelské orgány.

Veľmi ma povzbudil premyslený a vyvážený charakter množstva korešpondencie, ktorú som dostal od ľudí, ktorí podľa všetkého veľmi citlivo vnímajú znepokojujúcu situáciu v regióne. O týchto veciach sa vo všeobecnosti diskutovalo s Izraelom počas pravidelných politických rozhovorov a najmä na schôdzach neformálnej pracovnej skupiny EÚ a Izraela pre ľudské práva.

Z tohto dôvodu jednoznačne podporujem pokračujúci dialóg s Izraelom a zároveň jednoznačne odsudzujem porušovanie ľudských práv na oboch stranách. Zároveň musíme pokračovať v účinnej pomoci trpiacim ľuďom v pásme Gazy a na západnom brehu Jordánu.

Máme plán, do ktorého sú zapojené EÚ a USA. S voľbou nového prezidenta USA je čas stanoviť tento problém ako hlavnú prioritu programu našej zahraničnej politiky. Musíme veľmi naliehavo zabezpečiť riešenie vo forme dvoch štátov s plným dodržiavaním ľudských práv a všetkých rezolúcií OSN.

Ana Maria Gomes (PSE). – Vážená pani predsedajúca, udelenie Sacharovovej ceny týmto Parlamentom Chuovi Ťiovi v mene všetkých obhajcov ľudu Číny a Tibetu presúva ľudské práva do centra vzťahov medzi EÚ a Čínou bez ohľadu na želania vládcov v Európe alebo Pekingu.

Ako povedali iní kolegovia, EÚ nemôže presadzovať pravidlá právneho štátu a ľudské práva na celom svete, ak ich nebude dôsledne dodržiavať v Európe a vonkajších vzťahoch Európy. Výročná správa o ľudských právach za rok 2008, žiaľ, demonštruje, že európske vlády a inštitúcie naďalej skrývajú pravdu o európskom tolerovaní neprijateľných praktík Bushovej administratívy, na základe ktorých sa obmedzuje spravodlivosť a prenáša poverenie mučiť tisíce mužov, ba dokonca aj detí zadržovaných roky v Guantánamo a tajných väzniciach. Je zahanbujúce, že zmienka o týchto okolnostiach v kapitole o konzultáciách trojky EÚ a USA o ľudských právach sa obmedzuje na znepokojenie EÚ o „určitých praktikách a postupoch USA v rámci boja proti terorizmu“. To výrečne hovorí o dvojitom metri, pokrytectve a zastieraní. Kým Európania nebudú akceptovať svoju zodpovednosť a nebudú spolupracovať so zvoleným prezidentom Obamom pri zverejnení pravdy, kým sa nezatvorí Guantánamo a tajné väznice a kým sa neodškodnia obeť, Európa nenadobudne morálnu autoritu, politickú dôveryhodnosť alebo účinnosť pri presadzovaní ľudských práv.

Eoin Ryan (UEN). – Vážená pani predsedajúca, právom slávime 20 rokov Sacharovovej ceny, ktorá oprávnené poukazuje na odvahu mnohých ľudí riskujúcich svoje životy za právo vyjadriť sa a za ľudské práva.

Ale tu ide o viac než o prejavy. Ako povedal jeden slávny Ír, pre víťazstvo zla stačí, aby dobrí ľudia nerobili nič. Včera som hovoril s jedným z laureátov ceny pánom Salíhom Usmánom, ktorý mi povedal, že v Dárfúre pokračujú letecké útoky proti civilistom a nevinní ľudia nie sú takmer vôbec chránení. Áno, dosiahol sa určitý pokrok v tom zmysle, že Medzinárodný trestný súd funguje, ale treba urobiť oveľa viac a Európa musí urobiť oveľa viac.

Dúfam, že nový impulz, ktorý prinesie inaugurácia Baracka Obamu ako prezidenta Spojených štátov, obnoví medzinárodné úsilie, spoluprácu a opatrenia, skutočné opatrenia, ako napríklad podporu vytvorenia bezletovej zóny nad Dárfúrom, a že v novom roku napokon začneme premieňať naše pekné slová a morálne záväzky na realitu. Už sme sa nečinne prizerali a boli svedkami toho, ako bolo zničené Zimbabwe, kedysi obilnica Afriky. Koľkokrát ešte budeme musieť povedať „nikdy viac“?

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, o ľudských právach, najmä o právach žien a detí, som hovoril už veľakrát a pripomínam som občanom Európskej únie prípady, ktoré sa týkajú aj ich práv alebo boja proti diskriminácii. Musíme tiež trvať na tom, že krajiny, ktoré chcú vstúpiť do Európskej únie, musia rešpektovať základné ľudské práva v súlade s kodanskými kritériami, čo by malo pozitívny dosah na životy miliónov ľudí v Európe a na celom svete. Členské štáty by mali ísť príkladom.

Táto vec je neodlučiteľne spätá s nasledujúcim problémom: chcel by som vyjadriť svoje obavy v súvislosti s tým, ako fungujú nemecké úrady pre mládež nazývané *Jugendamt*. V Poľsku prednedávnom vyšiel najavo prípad matky, ktorá sa spolu so synom musela ukrývať pred otcom dieťaťa, pretože sa obávala, že otec, nemecký občan, jej syna zoberie. Európska komisia by mala prešetriť činnosť týchto úradov a posúdiť súlad ich postupu s normami stanovenými Európskou úniou.

Marek Aleksander Czarnecki (ALDE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, demokracia v Európe je založená na poskytovaní účinnej ochrany základných práv a zabezpečení ich dodržiavania. Tento postup zohráva dôležitú úlohu pri konsolidácii európskeho priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti. Potreba zabezpečiť ochranu základných práv vyplýva zo spoločných ústavných tradícií členských štátov, Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj ostatných právnych predpisov medzinárodného práva.

Zastávam názor, že všetky ciele európskych politík by sa mali zamerať na presadzovanie základných práv, ktoré sú zakotvené v ustanoveniach Lisabonskej zmluvy. Chcel by som tiež zdôrazniť, že nemôžeme obmedziť politické aktivity v oblasti základných práv na prípady priťahujúce najväčšiu pozornosť verejnosti. Aby sme zachovali dôveryhodnosť Európskej únie vo svete, je dôležité zabrániť uplatňovaniu dvojitého metra v našej zahraničnej a vnútornej politike.

Milan Horáček (Verts/ALE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, táto rozsiahla správa ukazuje, ako často sa na svete dennodenne porušujú ľudské práva. Je to osobitne alarmujúce 60 rokov po vyhlásení Všeobecnej

deklarácie ľudských práv a zároveň je to výzva na zdvojnásobenie nášho úsilia. Aj z tohto dôvodu som za to, aby sa súčasný Podvýbor pre ľudské práva stal plnohodnotným výborom.

Dnes sme udelili Sacharovovu cenu Chuovi Ťiovi, ktorý sa zasadzuje o ľudské práva a životné prostredie v Číne. Keďže je však vo väzení, nemohol si cenu prevziať osobne. To je pre Čínu zahanbujúce. Okrem toho bude zajtra tento Parlament viesť rozpravu o porušovaní ľudských práv v Rusku. Naše vzťahy s oboma týmito krajinami musia prikladať väčší význam nielen hospodárskym záujmom, ale predovšetkým aj ľudským právam.

Chceme slobodu pre Chua Ťiu v Číne a Michaila Chodorkovského v Rusku.

Jim Allister (NI). – Vážená pani predsedajúca, musím povedať, že sa mi zdá, že v rozprave o právach homosexuálov sa úplne ignoruje porušovanie slobody prejavu mnohých ľudí, a to najmä slobody prejavu náboženského názoru na túto vec.

Veriaci ľudia, ktorí v otázke homosexuality prijali učenie Biblie, sú odsudzovaní, potláčaní, prenasledovaní za vyjadrenie vlastného názoru podľa svojho svedomia a presvedčenia. Boli sme svedkami toho, že vo Švédsku bol kňaz stíhaný za citovanie Biblie. V našej krajine bola zakázaná cirkevná reklama citujúca Písmo.

No na pochode homosexuálov v Belfaste mohli ľudia nosiť odznak s nápisom „Ježiš je teploš“ a proti tomuto trestnému činu podnecovania neznášanlivosti sa nepodnikli žiadne kroky. Prečo? Pretože sa mi zdá, že práva tejto rozmaznávanej skupiny sa nadradujú nad práva všetkých ostatných a to je nesprávne.

Marios Matsakis (ALDE). – Vážená pani predsedajúca, chcel by som hovoriť o veci, ktorá, ako sa zdá, je v inštitúciách EÚ tabu, a to o problematike kolonizácie. Hovorím o kolóniách členských štátov EÚ, ako napríklad Veľkej Británie a Francúzska, ktoré majú desiatky kolónií po celom svete, dve z nich sa nachádzajú v našej krajine, na Cypre, a ľudia v kolóniách nemajú demokratické právo zvoliť si svoju vládu. Väčšine z nich vládnu guvernéri vymenovaní napríklad anglickou kráľovnou. Vždy, keď sa na túto vec spýtam pani Ferrerovej-Waldnerovej alebo niekoho iného z Komisie, zatvoria oči, zatvoria ústa, nepočúvajú a neposkytnú mi primeranú odpoveď.

Vážená pani komisárka, vyzývam vás, aby ste mi dnes odpovedali: schvaľujete, aby mali členské štáty vo svete 21. storočia kolónie?

Benita Ferrero-Waldner, členka Komisie. – Vážená pani predsedajúca, na začiatku by som chcela povedať, že podľa mojich informácií sa počas príchodu našej kolegyne Ramy Yadovej vyskytli problémy. Aj ja som musela včera čakať päť hodín na let do Štrasburgu. Možno má rovnaké problémy, preto vydržme – ide koniec koncov o vyššiu moc.

(poznámka zo zadných lavíc: „Cirkus na kolieskach!“)

Päť hodín naozaj nie je bežné. Hovorím len, že neviem presne, čo sa jej prihodilo, ale opísala som, čo sa stalo mne, a som veľmi rada, že som včera nemala žiadny termín, pretože by sa mi mohlo stať to isté. Chcela som len vyjadriť svoju solidaritu v tejto situácii.

Po druhé, tento dialóg o ľudských právach a správa o ľudských právach predstavujú jeden z našich hlavných, základných záujmov. Chcela by som vám ukázať novú správu EÚ. Keď som začínala ako komisárka, mali sme samostatné správy Rady a Komisie. Som veľmi rada, že vám teraz môžem predložiť správu, ktorú Rada a Komisia vypracovali spolu. Predslov vypracovali Bernard Kouchner, Javier Solana a ja. Myslím, že je veľmi dôležité poukázať na to, že v tejto oblasti naozaj spolupracujeme.

Ako som povedala v úvodných poznámkach, veľmi intenzívne sa snažíme pokračovať na ceste presadzovania ľudských práv. Rovnako však vieme, že pohár môže byť poloplný alebo poloprázdny. Treba ešte veľa urobiť a bolo dojmavé vidieť tak veľa obhajcov ľudských práv dnes predpoludním v Parlamente. Hovorila som s Jelenou Bonnerovou, ale mohla som hovoriť s ktorýmkoľvek z nich a video manželky Chua Ťiu bolo, samozrejme, veľmi dojmavé. Prejavila veľkú odvahu.

Chcela by som odpovedať na niektoré otázky. Nemôžem odpovedať v mene Komisie na každú otázku, ale pokúsim sa odpovedať tak podrobne, ako budem môcť.

Po prvé, otázka trestu smrti. Chcela by som povedať, že tejto záležitosti som sa ujala veľmi energicky. Som absolútne proti trestu smrti a počas tohto roka som v rámci OSN výrazne podporovala rezolúciu o moratóriu vo väčšom počte krajín. Ale je pravda, že problém stále existuje. Niekoľko krajín stále vykonáva množstvo popráv: Irán na jednej strane, žiaľ, aj Čína a mnohé ďalšie. Musíme pokračovať v boji proti tomuto javu

a spomínať túto otázku v každom dialógu. Je mimoriadne dôležité, aby sme to urobili. Každá poprava znamená zbytočnú smrť človeka.

V tejto súvislosti by som chcela povedať, že sme všetci vystupovali proti poprave Wo Wei-hana. Žiaľ, bol popravený presne v deň dialógu medzi EÚ a Čínou o ľudských právach. Bol to strašný príklad toho, keď jeden partner nepočúva, čo hovorí ten druhý.

Po druhé, chcela by som povedať pánovi Agnolettovi, že doložky o ľudských právach sú skutočne veľmi dôležité. Práve teraz členské štáty a Komisia vykonávajú rozsiahlu revíziu politiky EÚ týkajúcej sa štandardných politických ustanovení vo vonkajších dohodách vo všeobecnosti s cieľom nájsť správnu rovnováhu medzi hlavnými, „nedotknuteľnými“ zásadami Európskej únie na jednej strane a potrebou určitej flexibility rokovať o rôznych častiach na strane druhej, pretože sa musíme pokúsiť dosiahnuť dohodu.

Táto revízia sa uskutočňuje priebežne. Bolo by trochu predčasné, keby som sa v tejto fáze vyjadrila o výsledku, pretože sme ešte nedospeli ku konečným výsledkom, ale využívanie doložky o ľudských právach je jednou z vecí, ktoré sa starostlivo zohľadňujú. No vo všetkých politických dohodách a v obchodných a odvetvových dohodách rôzneho druhu sú politické doložky a musia v nich aj byť.

Ďalší bod sa týka Rady pre ľudské práva. Vážaná pani Andrikenéová, súhlasím, že bolo možné dosiahnuť veľa zlepšení, a preto budeme trvať na ustanovení osobitných spravodajcov a možno aj na uzneseniach k niektorým krajinám. Myslím, že by to mohlo pomôcť. Považujem tiež za veľmi pozitívne, že všetky krajiny sú hodnotené raz za štyri roky a že sa do procesu zapája aj občianska spoločnosť. Musím povedať, že sme si všimli, že krajiny boli doteraz dobre pripravené. To je pozitívne a prebieha podrobná diskusia, ktorá by mala pokračovať. Všetci vieme, že situácia nie je ideálna, ale môžeme pokračovať a dosiahnuť jej zlepšenie.

Chcela by som povedať niekoľko slov o Číne a ľudských právach. Ako komisárka zodpovedná za vzťahy s Čínou a ostatnými krajinami som vždy veľmi otvorená voči budovaniu silného vzťahu s Čínou založeného na vzájomnom rešpektovaní. Musím vám však tiež povedať, že ma znepokojuje isté pritvrdenie čínskej pozície v oblasti ľudských práv, čo dokumentuje poprava Wo Wei-hana v deň dialógu o ľudských právach.

Potvrdzujú to aj správy z dnešného dňa i z predchádzajúcich dní, ako napríklad potlačenie demonštrácií v Pekingu pri príležitosti 60. výročia Všeobecnej deklarácie ľudských práv, ku ktorému vydalo predsedníctvo vyhlásenie, blokovanie zahraničných internetových stránok, napríklad stránky BBC, a veľmi negatívna správa Výboru OSN proti mučeniu spred troch týždňov.

Chcela by som však nadviazať na slová Ceng Ťin-jenovej, manželky Chua Ťiu, z dnešného predpoludnia, ktorá povedala, že Čína robí veľké kroky smerom k otvorenej a demokratickej spoločnosti. Myslím, že tento trend pokračuje. Treba spomenúť množstvo ďalších vecí, napríklad v priebehu posledných rokov sa v Číne dosiahlo veľa v oblasti pracovných práv. Je dôležité, aby sa dosiahol určitý pokrok, ale mnoho problémov pretrváva, najmä problémy týkajúce sa uplatňovania. Napriek tomu, že niektoré veci sú napísané, ako sme dnes počuli, mnohé z nich sa niekedy ešte musia zrealizovať.

Preto opakovane zdôrazňujem, že sme pripravení poskytnúť odbornú pomoc, napríklad v oblasti ďalších legislatívnych reforiem. Ako povedal pán predseda Pöttering, Čína je veľká krajina. Máme množstvo spoločných záujmov a musíme spolupracovať, ale myslím, že Európska únia by nemala prijímať unáhlené rozhodnutia. Musíme vyhodnotiť nedávne negatívne signály, ktoré Čína vyslala a ktoré poškodzujú vzájomnú dôveru. Myslím, že Čína musí teraz vyslať nejaké pozitívne signály na obnovenie dôvery.

Čo sa týka Guantánama, v mnohých rozpravách v tomto Parlamente, na ktorých som sa tiež zúčastnila, sme opakovane vyzývali na jeho zatvorenie. Samozrejme, tiež vítame vyhlásenie novozvoleného prezidenta Baracka Obamu, že prijme kroky na rýchle zatvorenie tohto záchytného strediska.

Sme ochotní spolupracovať s administratívou USA pri hľadaní riešení praktických problémov, ktoré vzniknú po zatvorení Guantánama, napríklad pri umiestňovaní väzňov v tretích krajinách. Napríklad Európska únia nedávno vyjadrila svoje znepokojenie v súvislosti s tajným zadržiavaním a dúfame, že novozvolený prezident bude tento problém riešiť a členské štáty budú môcť reagovať. Nemôžem tu hovoriť za členské štáty ako také.

Čo sa týka situácie na Blízkom východe, najmä v pásme Gazy, je mi veľmi ľúto, že v posledných dňoch toto územie opäť zasiahlo násilie. Päť mesiacov pokoja, ktorý prinieslo prímerie, bolo, žiaľ, veľmi krátkych, ale veľmi vítaných. Bolo veľmi ťažké pozorovať návrat násillia. Odsúdili sme nedávne útoky raketami z pásma Gazy, ale zároveň sme odsúdili zatvorenie hraníc.

Požiadala som izraelského veľvyslanca, aby ma navštívil. Jasne som vyjadrila svoje znepokojenie v súvislosti so situáciou v pásme Gazy. Nemohli sme poskytnúť palivo, ktoré zvyčajne financujeme, nemohli sme zabezpečiť normálne fungovanie UNRWA. Predvčerom som bola v New Yorku a hovorila som s Pan Ki-munom, generálnym tajomníkom OSN, o tejto veci. Spolu s predsedom Rady pánom Kouchnerom som napísala list izraelským orgánom s cieľom dosiahnuť uvoľnenie finančnej pomoci. Pozorne monitorujeme situáciu. Žiaľ, nie je to vôbec jednoduché a vo všetkých dialógoch a konzultáciách vždy spomíname tieto záležitosti.

Teraz by som chcela povedať niečo o zosúladení vonkajšej a vnútornej politiky, o ktorej tu bola reč. Áno, myslím, že je to pravda. Týmto bodom sa musíme zaoberať. Diskutovalo sa o tom so Jacquom Barrotom. Snažil sa pokročiť v otázke migrácie spôsobom, ktorý oveľa viac zohľadňuje ľudské práva. Myslím, že to zvýši našu dôveryhodnosť, ale mnohé záležitosti sú v právomoci členských štátov, to znamená, že to nie je také jednoduché.

Zdravím štátnu tajomníčku pani Ramu Yadovú.

Môžem len povedať, že dialógy o ľudských právach sú vzájomné. To znamená, že riešime otázky týkajúce sa ľudských práv v Európskej únii a máme odborníkov pre priestor spravodlivosti, slobody a bezpečnosti v rôznych členských štátoch.

Pôsobí aj komisár OSN pre ľudské práva, ktorý plánuje zriadiť úrad v Bruseli, snažíme sa teda zlepšiť zosúladenie vnútornej a vonkajšej politiky.

Na tomto mieste končím. Lutujem, no nemôžem povedať nič o kolonizácii. To je vecou členských štátov. Viete to veľmi dobre.

(protesty Maria Matsakisa)

Lutujem, no nie je v právomoci Komisie riešiť túto otázku.

Rama Yade, úradujúca predsedníčka Rady. – (FR) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, dámy a páni, som veľmi rada, že tu môžem zastupovať francúzske predsedníctvo Rady Európskej únie a informovať vás o pokroku, ktorý bol v uplynulých mesiacoch dosiahnutý v oblasti ľudských práv.

Keďže ste na to poukázali, zameriam sa konkrétne na významnú úlohu usmernení slúžiacich ako návod na postup Európskej únie v praxi.

Práve v tomto roku sme oslávili dvadsiate výročie Deklarácie OSN o ochrancoch ľudských práv, a preto treba pripomenúť, že Európska únia sa v tejto súvislosti zmobilizovala a zintenzívnila aktivity v prospech ochrancov ľudských práv, či už prostredníctvom konkrétnych opatrení alebo verejných vyhlásení. Európska únia tiež aktualizovala vlastné usmernenia v tejto oblasti, aby zlepšila podporu mužov a žien bojujúcich každý deň za presadzovanie všeobecných ľudských práv.

Okrem existujúcich otázok sme tento rok vypracovali návrh usmernení o násilí a diskriminácii voči ženám.

Som rada, že poslanci EP sú s návrhom spokojní. Rada prijala tieto usmernenia 8. decembra. Bola to jedna z priorit francúzskeho predsedníctva Únie.

Rovnako by som tiež chcela privítať skutočnosť, že Rada schválila nové dokumenty týkajúce sa uplatňovania rezolúcií Bezpečnostnej rady OSN č. 1325 a 1820, ktoré umožnia, aby opatrenia zahraničnej politiky, bezpečnostnej politiky a obrannej politiky dostali pod kontrolu problém sexuálneho násillia počas ozbrojených konfliktov, ale aj posilnili aktívnu účasť žien pri prestavbe spoločností po týchto konfliktoch.

Správa z roku 2008, ktorú vypracovala Únia a v ktorej sa uvádzajú opatrenia prijaté Európskou úniou a ich úspechy, sa týka aj boja proti trestu smrti. Rezolúcia, ktorá bola nadregionálna, ale bola predložená z iniciatívy Európskej únie a vyzýva na uplatňovanie všeobecného moratória na trest smrti, bola teda schválená Valným zhromaždením Organizácie Spojených národov v decembri 2007. Tento úspech zavŕšilo schválenie novej rezolúcie veľkou väčšinou, ktorá sa v podstate zaoberala tou istou záležitosťou na 63. zasadnutí valného zhromaždenia, ktoré sa koná práve teraz.

Európska únia tiež realizuje približne 30 dialógov a konzultácií o ľudských právach s tretími krajinami vrátane Číny, krajín strednej Ázie a Africkej únie a počas uplynulých šiestich mesiacov boli iniciované nové dialógy.

Správa Únie tiež stanovuje osobitne aktívnu úlohu Európskej únie na príslušných medzinárodných fórach o ľudských právach, to znamená v treťom výbore Valného zhromaždenia OSN alebo v Rade pre ľudské práva.

Čo sa týka otázok v súvislosti s Dárfúrom, Mjanmarskom alebo potravinovou krízou, Rada pre ľudské práva ukázala, že vie zareagovať, hoci treba urobiť ešte veľa práce na posilnenie jej dôveryhodnosti a účinnosti.

Viem, že váš Výbor pre zahraničné veci schválil začiatkom decembra návrh správy pani Andriksenovej, ktorá obhajuje posilnenie Rady pre ľudské práva a najmä úlohu, ktorú v nej zohráva Európska únia. Môžem vás ubezpečiť, že Rada sa s touto víziou stotožňuje.

Podobne musíme byť naďalej osobitne opatrní, aby sa Rada pre ľudské práva a iné multilaterálne fóra nestali trójskymi koňmi, ktoré by oslabili všeobecný charakter ľudských práv. Týmto spôsobom bude Európska únia, ktorá začala proces monitorovania Durbanskej konferencie o rasizme v roku 2001, dávať mimoriadny pozor na to, aby tento proces neviedol k revízii textov, ktoré už boli dohodnuté a schválené, alebo k uznaniu koncepcií, ako napríklad urážok náboženstiev, na úkor slobody prejavu. Chcela by som vás uistiť, že Európska únia v tomto bode neustúpi.

Je tu ešte jeden problém, o ktorom by som rada hovorila, a to boj proti beztrestnosti. Viete, že tento rok oslavujeme desiate výročie prijatia Rímskeho štatútu Medzinárodného trestného súdu. Preto je dôležité, aby sme v mene európskych hodnôt opätovne potvrdili odhodlanie bojovať proti beztrestnosti, pretože bez spravodlivosti niet mieru. Európska únia to bez váhania potvrdzuje, keď ponúka politickú a finančnú podporu medzinárodnej trestnej spravodlivosti, tribunálom *ad hoc* alebo Medzinárodnému trestnému súdu. Európska únia preto v tretích krajinách zorganizovala osvetové kampane, aby sa pridali k Rímskemu štatútu, rokovala o zahrnutí doložiek do dohôd s tretími krajinami, na základe ktorých by bolo podpísanie Rímskeho štatútu povinné, alebo schválila deklarácie, ktoré opätovne zdôrazňujú povinnosť sudánskej vlády spolupracovať v plnom rozsahu s Medzinárodným trestným súdom.

Svoj prejav by som chcela ukončiť poukázaním na depenalizáciu homosexuality. Zajtra cestujem do New Yorku a beriem so sebou tento návrh, ktorý podporujú mnohé európske štáty a ktorý vyzýva na všeobecnú depenalizáciu homosexuality.

Chcela by som vám pripomenúť, dámy a páni, že homosexualita je naďalej trestným činom v 90 krajinách sveta, pričom v šiestich z nich sa trestá trestom smrti. To znamená, že muži a ženy nemôžu slobodne vyjadriť svoju sexuálnu identitu, lebo riskujú väzenie alebo predvedenie pred súd. Preto môžeme byť hrdí na túto iniciatívu, ktorú v roku 2006 začalo Nórsko, a zajtra preto idem do New Yorku, aby som nás zastupovala s cieľom vypracovať konečnú verziu tohto textu a aby som vyhodnotila našu podporu v nádeji, že bude väčšia, než bola pred dvoma rokmi. Potom naozaj uvidíme, či túto iniciatívu podporí toľko štátov, ako len bude možné.

Pred pokračovaním našej rozpravy by som sa chcela ospravedlniť, vážená pani predsedajúca, vážená pani komisárka, dámy a páni, za svoj neskorý príchod. Moje lietadlo odletelo s meškaním, preto som sa oneskorila. Je mi to naozaj ľúto, ale dúfam, že pokračovanie našej rozpravy nám umožní o to intenzívnejšiu výmenu názorov.

Predsedaajúca. – Rozprava sa skončila.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Tunne Kelam (PPE-DE), písomne. – Uplatňovanie ľudských práv je v posledných rokoch hlavným bodom. Víťam tiež zapojenie EBOP do tohto procesu. Je naozaj rozhodujúce, aby sa ľudské práva zohľadňovali v každom opatrení EÚ.

Napriek tomu je potrebné zdôrazniť, že uplatňovanie ľudských práv v súvislosti s tretími krajinami by sa malo vzťahovať bez výnimky na každého partnera EÚ. Môžem poukázať na jeden z posledných prípadov, keď boli ľudské práva zahrnuté do obchodnej dohody s Čiernou Horou. Vaša správa zároveň zdôrazňuje, že v Číne, Rusku, Iráne a iných krajinách sa systematicky a závažným spôsobom každodenne porušujú ľudské práva, no táto skutočnosť sa v podstate nezohľadnila pri rozvíjaní hospodárskych vzťahov s týmito krajinami. Je neprijateľné, aby sa rovnaké pravidlá uplatňovali v rôznych prípadoch rôzne.

Preto naliehavo vyzývam Radu a Komisiu, aby zohľadňovali ľudské práva v rámci všetkých rokovaní s Čínou, Ruskom, Iránom a inými krajinami. Musíme, žiaľ, konštatovať, že dialóg o ľudských právach sa neberie

vážne napríklad z ruskej strany. Vyzývam inštitúcie EÚ, aby boli náročné a dôsledné pri zastupovaní a obhajobe hlavných hodnôt Únie všade na svete.

Katalin Lévai (PSE), písomne. – (HU) Vítam najnovšiu správu Komisie o ľudských právach. Predovšetkým preto, lebo časť týkajúca sa ochrany menšín upriamuje pozornosť na najväčšiu nadnárodnú menšinu Európy: na Rómov. Považujem však za zaujímavé, že napriek tomu, že sa počet rasistických útokov a iných etnicky motivovaných trestných činov v západnej a strednej Európe zvyšuje, správa sa zameriava najmä na Balkán, teda na juhovýchodnú Európu. Veľa práce nemajú vykonať len krajiny aspirujúce na členstvo v Európskej únii. Aj my sami si musíme upratať pred vlastným prahom. Okrem toho si myslím, že ešte stále nemáme cezhraničnú iniciatívu, ktorá by kolektívne odstránila obavy nadnárodných menšín. Preskúmanie práv desaťmilionovej skupiny by si podľa môjho názoru zaslúžilo aj samostatnú kapitolu v správe s dôrazom na to, že tu nehovoríme o jednej homogénnej etnickej skupine. Je mi tiež ľúto, že v správe sa nenachádza štúdia sociálneho vplyvu hospodárskej krízy, pretože v takýchto prípadoch sú vždy najviac ohrozené zraniteľné sociálne skupiny. Myslím si však, že pozornosť sa zaslúži aj riešenie otázky zdravotného postihnutia. Je chvályhodné, že Komisia teraz pracuje na návrhu rozhodnutí Rady týkajúcich sa schválenia Dohovoru OSN z 8. augusta 2008 o právach osôb so zdravotným postihnutím a jeho opčného protokolu. Dohovor predstavuje vzhľadom na svoj obsah významnú zmenu, pretože sa zdravotným postihnutím zaoberá nielen zo sociálneho a zdravotného hľadiska, ale aj z právneho hľadiska a hľadiska ľudských práv. Tento dokument uľahčí život 650 miliónom ľudí so zdravotným postihnutím na celom svete, z ktorých 50 miliónov sú Európania. Považujem za dôležité, aby sme presadzovali, chránili a zaručili to, že všetky ľudské práva našich spoluobčanov so zdravotným postihnutím sa budú dodržiavať rovnako a v plnom rozsahu.

Sirpa Pietikäinen (PPE-DE), písomne. – (FI) Európska únia je jedným z hlavných medzinárodných aktérov v oblasti ľudských práv. Práca Únie je významná, pretože Únia vystupuje v mene ľudských práv, poskytuje rozvojovú pomoc a obraňuje hodnoty demokracie. Výročná správa EÚ o ľudských právach, ktorá bola práve zverejnená, sa zaoberá viacúčelovou činnosťou Únie v oblasti ľudských práv.

Správa EÚ o ľudských právach za rok 2008 uvádza mnoho pozitívnych krokov, ktoré sa podnikli s cieľom presadiť ľudské práva v globálnom meradle. Vzhľadom na celkovú situáciu sú však tieto kroky, žiaľ, stále nedostačujúce a je potrebné vykonať ešte veľa práce, aby sa základné ľudské práva stali rovnakou realitou na celom svete.

Generálny tajomník OSN Pan Ki-mun nám všetkým minulý týždeň v prejave k 60. výročiu Všeobecnej deklarácie ľudských práv OSN pripomenul, že Deklarácia ľudských práv je v súčasnosti potrebná rovnako naliehavo ako v čase jej vypracovania v roku 1948. Povedal: „Úlohy, ktorým dnes čelíme, sú také obrovské ako úlohy, ktorým čelili autori deklarácie.“

Napriek tejto dôležitej práci by EÚ mala skutočne zastaviť a dôkladne preskúmať svoje opatrenia v oblasti ľudských práv. Stratégii EÚ v oblasti ľudských práv, žiaľ, chýba rozhodnosť, dôslednosť a vytrvalosť, ktorá sa očakáva od silného aktéra v oblasti ľudských práv.

Je potrebné zastaviť postupné okliešťovanie ľudských práv v medzinárodnom meradle. Európska únia ako únia štátov založená na hodnotách má osobitnú povinnosť zabezpečiť, aby sa ľudské práva dodržiavali na celom svete. Samotné deklarácie bez konkrétnych opatrení sú len prázdne slová.

PREDSEDÁ: PANI MORGANTINI

podpredsedníčka

14. Situácia v oblasti základných práv v Európskej únii (2004 – 2008) – Európsky priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (rozprava)

Predsedajúca. – Ďalším bodom programu je rozprava na tieto témy:

– správa (A6-0479/2008) pána Cataniu v mene Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci o situácii v oblasti základných práv v Európskej únii v rokoch 2004 – 2008 (2007/2145(INI)),

otázka na ústne zodpovedanie pre Radu o európskom priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti: Pokrok dosiahnutý v roku 2008, ktorú predkladá pán Deprez v mene Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci (O-0128/2008 – B6-0489/2008),

otázka na ústne zodpovedanie pre Radu o pokroku dosiahnutom v európskom priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti za rok 2008, ktorú predkladá pán Deprez v mene Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci (O-0133/2008 – B6-0494/2008).

Giusto Catania, spravodajca. – (IT) Vážená pani predsedajúca, pani úradujúca predsedníčka Rady, pani komisárka, dámy a páni, pred 60 rokmi začala Všeobecná deklarácia ľudských práv skutočnú globálnu revolúciu a potvrdila prorockú myšlienku filozofa Immanuela Kanta, že porušenie práva v jednej krajine by sa malo vnímať ako porušenie práva kdekoľvek na svete.

Revolúcia v oblasti ľudských práv postavila pred medzinárodné spoločenstvo dve úzko prepojené koncepcie. Prvá spočíva v tom, že nie je možné a nemalo by sa rozlišovať medzi občanmi a cudzincami, mužmi a ženami, belochmi a černochochmi, kresťanmi a židmi, moslimami a nemoslimami, veriacimi a neveriacimi. Skrátka potvrdzuje rovnosť všetkých pri nároku na si svojich práv. Druhá koncepcia spočíva v tom, že príslušnosť k ľudskému pokoleniu ako taká je zárukou dôstojnosti, a preto sa s nikým nemá zaobchádzať nedôstojným spôsobom, ani s tými najhoršími zločincami. Ako povedal samotný Kant, podlému človeku nemôžeme odmietnuť rešpekt, ktorý mu prislúcha ako človeku.

Európska únia sa považuje za vlastný domov či svätyňu ochrany ľudských práv. Účinná ochrana a presadzovanie základných práv by mali byť základným kameňom demokracie v Európe. Uplatňovanie základných práv by malo byť cieľom všetkých európskych stratégií a inštitúcie EÚ by ich mali na tento účel aktívne presadzovať, chrániť a zohľadňovať v plnom rozsahu pri vypracovaní a schvaľovaní právnych predpisov, poskytovaní podpory na základe činnosti Agentúry pre základné práva. Táto agentúra môže dosiahnuť účinnosť Charty základných práv EÚ a súčasne môže zabezpečiť súlad so systémom vytvoreným na základe Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

V rámci Európskej únie sme však, žiaľ, nedokázali vždy zabezpečiť ochranu a presadzovanie základných práv formou politických rozhodnutí jednotlivých vlád a legislatívnych činností parlamentov. Európsky parlament už šesť rokov neschválil správu o situácii v oblasti základných práv v Európskej únii, pričom sme boli vždy rýchli pri poukazovaní na porušovanie základných práv mimo územia Únie. Nemôžeme len upozorňovať, aj keď oprávnene, na Guantánamo, Abú Ghraib, porušovanie práv v Kolumbii a Číne a potom ignorovať porušovanie práv, ktoré sa deje v našich vlastných krajinách.

Súhlasím s tým, čo dnes povedala pani komisárka Ferrerová-Waldnerová: musíme zabezpečiť zosúladenie vnútorných a vonkajších stratégií Európskej únie. Potrebujeme dôkladnú analýzu situácie v oblasti ľudských práv v Európskej únii, aby sa potvrdil neradosný záver, že ľudské práva sú v Európe často chránené len na papieri. Na podporu tohto tvrdenia stačí, ak sa pozrieme na podmienky presídlených osôb, národnostných menšín, Rómov, osôb bez štátnej príslušnosti, utečencov, uchádzačov o azyl a hospodárskych prisťahovalcov.

Zajtra je Medzinárodný deň migrantov a ešte ani jeden z členských štátov neratifikoval dohovor OSN. V posledných rokoch sme analyzovali úpadok administratívnych stredísk pre migrantov, ktoré sú z hľadiska právnych i životných podmienok doslova čiernymi dierami, v ktorých sa s mužmi a ženami často zaobchádza neľudským a degradujúcim spôsobom bez právnych záruk požadovaných právnymi predpismi, ktoré sú často neprijateľné a zároveň zaručujú zneužívanie a beztrnosť.

Situácia v oblasti ľudských práv v Európskej únii nie je v žiadnom prípade uspokojivá a vo výročnej správe Amnesty International sa hovorí to isté. Preto sa musíme snažiť uplatňovať aktívnu politiku s cieľom predísť systematickému porušovaniu práv, ktoré by mali byť oficiálne zarúčené a definované ako neporušiteľné.

Z tohto dôvodu vyzývame Radu – a v tejto súvislosti využívam prítomnosť pani štátnej tajomníčky – aby do budúcej výročnej správy o ľudských právach vo svete zahrnula popri analýze situácie vo svete aj analýzu situácie v každom členskom štáte, aby sme zabránili používaniu dvojitého metra. Už budem končiť, pani predsedajúca. Akú Európsku úniu chceme? Správa, ktorej spravodajcom som mal tú česť byť, sa snaží odpovedať práve na túto otázku.

Gérard Deprez, autor. – (FR) Vážená pani predsedajúca, vážená pani Yadová, vážený pán Barrot, dámy a páni, dnes vedíme poslednú rozpravu tohto volebného obdobia o pokroku dosiahnutom v európskom priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti. Obsah otázky na ústne zodpovedanie v tejto veci som poslal Komisii a predsedníctvu Rady, a preto nebudem mňať tých niekoľko minút, ktoré mám k dispozícii, jej parafrázovaním. Vážená pani predsedajúca, v tomto období, keď nás mesto Štrasburg pozvalo na oslavu Vianoc vo sviatočnom duchu, chcel by som využiť túto príležitosť a rozdať niekoľko darčiekov.

Prvý darček s radosťou odovzdávam francúzskemu predsedníctvu Rady, nie za jeho stálu prítomnosť alebo presnosť, ale vo všeobecnosti za kvalitu prípravy predsedníctva na rokovania s Parlamentom, za odbornosť, ktorú prejavilo, a najmä za vynikajúcich kolegov v podobe svojich ministrov, ktorí sa zúčastnili na citlivých rokovaníach s Európskym parlamentom. Chcel by som osobitne poďakovať pánovi Jouyetovi, ktorého srdečnosť, profesionálnosť a kvalifikovanosť jednomyseľne ocenil celý Parlament.

Druhý darček by som chcel odovzdať pánovi Barrotovi. Je podpredsedom Komisie a vynikajúco zastával svoju predchádzajúcu funkciu. Na žiadosť predsedu Komisie súhlasil – aby Komisii ušetril vážne politické problémy, ktoré by spôsobilo nahradenie pána Frattiniho – s tým, že prevezme, a to bez prípravy, jedno z najťažších a najcitlivejších portfólií Komisie. Vážení páni komisári, Jacques, za menej ako rok ste dokázali nielen zvládnuť mimoriadne komplexnú problematiku, ale dokázali ste aj zanechať svoju stopu v podobe návrhov, ktoré nám práve boli predložené v súvislosti s novými usmerneniami azylovej politiky.

Tretí darček je určený mojim kolegom – ktorých väčšina sú dokonalí profesionáli – ktorí sa intenzívne zaoberajú svojimi spismi. Niektorí z nich sú skutoční vorkoholici a musím povedať, že jeden či dvaja sú naozajstnými osobnosťami, a hľadím na nich podobne ako ostatní s rovnakým rešpektom a obdivom.

Posledný darček je pre našich kolegov zo sekretariátu – Emilio De Capitani je tu, ale práve nepočúva – pre kolegov v politických skupinách a asistentov každého z nás, ktorých nadšenie, angažovanosť a schopnosti sú dôležitou súčasťou úspechu našej práce.

Po rozdání darčiekov by som chcel sformulovať niekoľko záverov. Vážená pani predsedajúca, nik nemôže spochybniť to, že za menej ako desať rokov sa európsky priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti významne rozrástol. Z úplne embryonálneho štádia v roku 1999 – chcel by som vám pripomenúť, že cieľom programu z Tampere bolo najprv položiť základy spolupráce medzi členskými štátmi a podporiť vzájomné uznávanie súdnych rozhodnutí – zaznamenal priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti ďalší rast počas Haagskeho programu, ktorý posilnil platformu Spoločenstva.

Na tomto duálnom základe a pod tlakom dramatických vonkajších udalostí – nebudem hovoriť o útokoch, ktoré nás tak znepokojili a ktoré priniesli toľko obetí a tragédií – zaznamenali mnohé naše politiky výrazný pokrok: boj proti terorizmu a závažnej trestnej činnosti, boj proti nezákonnému prisťahovalectvu, boj proti rasizmu a xenofóbii a boj proti drogám a závislosti od nich.

Okrem toho chcem povedať, a toto nie je kritika nás všetkých – Rady, Komisie, Parlamentu – že počas týchto uplynulých desiatich rokov bola naša činnosť primárne, nehovorím, že výlučne, vedená intuitívnymi reakciami vyvolanými dramatickými udalosťami, ktoré som práve spomenul, a oprávnenými očakávaniami našich občanov v oblasti bezpečnosti.

V poslednom čase sa však presadzuje iný prístup, ktorý nie je taký defenzívny a ktorý je vedený snahou o pozitívnejší, aktívnejší postup v oblasti, ktorú chceme spolu vytvoriť. Na základe tohto postupu sa Charta základných práv stala prostredníctvom Lisabonskej zmluvy záväznou, ako iste viete. Na základe tohto postupu bolo prijaté rozhodnutie premeniť viedenské monitorovacie stredisko na Agentúru pre základné práva. Na základe tohto postupu otvoril pakt o prisťahovalectve a azyle cestu otvorenejšej politike založenej na aktívnom riadení migračných tokov a pokroku partnerstiev pri súčasnom zohľadňovaní požiadaviek v oblasti obrany a bezpečnosti.

Vážená pani predsedajúca, teraz, keď som rozdal darčeka a sformuloval určité závery, chcel by som sa vrátiť k úlohe, ktorú budeme musieť spoločne riešiť, a k novým usmerneniam, ktoré by mali inšpirovať Štokholmský program. Úprimne dúfam, že tento program sa bude vykonávať na základe Lisabonskej zmluvy, ak bude napokon ratifikovaná.

Keďže už nemám čas, vyvodím iba jeden záver. Nesmieme sa nechať viesť vlastným strachom alebo strachom našich občanov. Musia nás viesť predovšetkým naše hodnoty podporené objektívnym vyhodnotením rizík, ktorým musíme čeliť. Dúfam, že v tomto duchu vypracujeme Štokholmský program a spolu ho aj zrealizujeme.

Rama Yade, úradujúca predsedníčka Rady. – (FR) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, dámy a páni, správa pána Catani je pozoruhodnou prácou, ktorá poskytuje veľmi široký prehľad o situácii v oblasti ľudských práv v Európskej únii. Obsahuje veľké množstvo veľmi užitočných odporúčaní, ktoré sa týkajú inštitucionálnych i praktických aspektov ľudských práv. Niektoré z týchto odporúčaní sa týkajú Komisie a prenechám samotnej Komisii, aby na ne reagovala.

Zameriam sa skôr na určité body, ktoré tu boli uvedené. Myslím napríklad Agentúru Európskej únie pre základné práva. Túto európsku agentúru kritizujú za to, že má obmedzený rozsah právomocí, keďže sa

obmedzuje na prvý z troch pilierov Európskej únie. Myslím, že v tejto súvislosti je dôležité poukázať na to, že na jednej strane je tu doložka o preskúmaní rozsahu pôsobnosti agentúry do 31. decembra 2009. Táto doložka umožňuje prípadné rozšírenie právomocí agentúry na tretí pilier na základe návrhu Komisie.

Na druhej strane má každá európska inštitúcia a každý členský štát možnosť dobrovoľne dostávať stanoviská z agentúry, pričom sa zohľadnia právomoci rôznych strán. V tejto súvislosti požiadala Rada prostredníctvom francúzskeho predsedníctva po prvýkrát 3. septembra o stanovisko agentúry k návrhu rámcovej smernice o používaní údajov o cestujúcich zo strany orgánov jednotlivých členských štátov zodpovedných za dodržiavanie zákonov, čo patrí do tretieho piliera Európskej únie.

Rada sa preto snažila demonštrovať osobitný význam, ktorý prikladá otázke ľudských práv.

Ďalej by som chcela spomenúť otázku migrantov a utečencov. V oblasti migrácie bolo predložených množstvo návrhov a do správy boli začlenené opatrenia a môžem len zopakovať, že Európsky pakt o azyle a prisťahovalectve naznačuje, že Európska rada slávnostne vyhlasuje, že migračná politika a azyl musia byť v súlade s medzinárodným právom a najmä s pravidlami týkajúcimi sa ľudských práv, ľudskej dôstojnosti a utečencov.

Chcela by som spomenúť tretí bod, ktorým sa správa zaoberá, a ten sa týka práv dieťaťa. Ako by mohol niekto nesúhlasiť s vašimi závermi týkajúcimi sa odsúdenia všetkých foriem násilia voči deťom, odstránenia detskej práce, zamerania pozornosti na rómske deti a poskytovania pomoci deťom? Konštatujem, že v správe sa uvádza, že zadržanie mladých páchatel'ov trestných činov by malo byť len krajným opatrením a že existujú alternatívne opatrenia.

V tejto správe sa zdôrazňuje množstvo ďalších bodov, ale nemôžem rozoberať všetky. Chcela by som však na záver uviesť veľmi pozitívnu informáciu, ktorá ma osobitne teší, a zdôrazniť, že rámcová smernica o boji proti určitým formám a prejavom rasizmu a xenofóbie prostriedkami trestného práva, na ktoré správa odkazuje, bola formálne schválená Radou pre spravodlivosť a vnútorné veci 28. novembra 2008, teda sedem rokov po rozsiahlej rozprave.

V odpovedi pánovi Deprezovi začnem poďakovaním za blahoželanie, ktoré ste adresovali francúzskemu predsedníctvu Európskej únie. Môžete mi veriť, ak poviem, že nás to veľmi dojalo. Prezident Sarkozy chcel týmto a svojou prácou, rovnako ako riadením predsedníctva, ktoré bolo koniec koncov predsedníctvom počas krízy, demonštrovať – čoho príkladom bola gruzínska kríza a finančná kríza – že politická Európa sa vrátila. Dámy a páni, vaše privítanie nás veľmi dojalo a chceli by sme sa vám poďakovať za veľmi úzku spoluprácu, ktorá nás spájala počas francúzskeho predsedníctva v priebehu niekoľkých uplynulých mesiacov.

Než prejdem k otázkam, ktoré ste predložili, chcela by som najprv povedať dve veci. Po prvé, veľmi citlivo vnímam otázku dvojitého metra, o ktorej hovorili viacerí z vás. Je pravda, že môže vzniknúť otázka, či je vôbec možné brániť ľudské práva v zahraničí, za hranicami Európy, ak sa menej pozornosti venuje situácii v rámci hraníc samotnej Európy, ako sa niektorí domnievajú.

Je to veľmi vhodná otázka a ja opakujem, že si musíme zamiešť pred vlastným prahom, aby sme zvýšili svoju dôveryhodnosť mimo EÚ v oblasti ľudských práv. Náš postup v tejto oblasti musí byť odvážny, ale zároveň pokorný. V zahraničí nás budú počúvať pozornejšie len vtedy, ak budeme zohľadňovať nedeliteľnosť ľudských práv.

Niektorí z vás hovorili o udelení Sacharovovej ceny Chuovi Ťiovi, čomu sa, samozrejme, veľmi teším. Víťam poctu preukázanú tomuto čínskemu blogerovi, ktorý má podporu Európskeho parlamentu. Myslím si, že to je vynikajúce. Ja sama som sa veľmi angažovala pri obrane Chua Ťiu a dúfam, že táto Sacharovova cena umožní dosiahnuť pokrok v oblasti ľudských práv najmä v Číne.

Chcela by som sa vrátiť k otázkam, ktoré ste predložili, pán Deprez, a na začiatku by som vám azda povedala, že Rada sa počas minulého roka zaviazala veľmi úzko spolupracovať s Európskym parlamentom, ako som práve uviedla. S Európskym parlamentom, predovšetkým s Výborom pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci, prebiehal veľmi intenzívny dialóg o textoch, ktoré by mohli alebo mali byť schválené ako prioritné, ak to dovoľí inštitucionálny kalendár.

Predsedníctvo naliehavo vyzvalo členské štáty, aby tieto texty ratifikovali, čo umožnilo urýchlenie práce v rámci národných parlamentov a schválenie mnohých textov vrátane niektorých veľmi dôležitých textov.

Dúfame, že na záver volebného obdobia sa podarí dôležité texty, ako napríklad text o právnej úprave Europolu na úrovni Spoločenstva a príkaz na zabezpečenie dôkazov, do viesť do úspešného konca. Vo všeobecnosti by nám tieto texty mali umožniť dôležité vyhodnotenie Európskej únie v súvislosti s týmito otázkami.

Možno ste si všimli, že predsedníctvo zrealizovalo alebo významne pokročilo v mnohých iniciatívach, ktoré tento Parlament zaradil medzi svoje priority.

Čo sa týka najmä tretieho piliera, predsedníctvo sa zaviazalo zabezpečiť fungovanie spolurozhodovania v plnej miere v oblasti prisťahovalectva a spravodlivosti alebo občianskej spravodlivosti. Ako viete, v rámci rokovaní s tretími krajinami obhajovalo predsedníctvo myšlienku, že budúce rokovania o výmene údajov so Spojenými štátmi by sa mali uskutočniť len s Európskym parlamentom, a to nebolo ľahké.

Tento bod predstavuje významný pokrok v týchto oblastiach, ale tento pokrok mohol byť ešte významnejší, ak by sa metóda Spoločenstva uplatňovala v jednotlivých častiach priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti v rámci tretieho piliera.

Ochrana základných práv je v skutočnosti trvalou úlohou práve v európskom priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti a spolu s vami verím, že vývoj v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti by sa mal interpretovať práve prostredníctvom ochrany základných práv.

Môžem vám, samozrejme, len potvrdiť rozhodnutie Rady postupovať podľa týchto zásad a do spoločnej zmluvy môžeme zahrnúť väčšinu bodov, ktoré ste predniesli, pričom musíme zohľadniť náš inštitucionálny kontext.

Čo sa týka opätovného predloženia návrhu v súvislosti s ochranou procedurálnych práv v rámci trestnoprávneho konania, na budúci rok by sa mal prerokovať akčný plán týkajúci sa ochrany osôb v rámci trestnoprávneho konania a uskutoční sa vyhodnotenie európskeho zatykača, aby bolo možné dôsledne realizovať rámcové rozhodnutie. Lisabonská zmluva, ak vstúpi do platnosti, okrem toho poskytne tomuto procesu nový impulz, a to nielen tým, že Charta základných práv sa stane záväznou, ale aj ako výsledok inštitucionálneho vývoja, ktorý nová zmluva umožní v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti.

Dalo by sa tu uviesť množstvo ďalších otázok, ktoré obsahuje správa a ktoré predložili poslanci EP v priebehu uplynulých mesiacov. Myslím, že po skončení rozpravy by sme mohli veci aj v tejto súvislosti posunúť ďalej. Ešte predtým by som mala dať slovo – mám to povedať ja, pani predsedajúca? – pánovi Barrotovi.

Jacques Barrot, *podpredseda Komisie*. – (FR) Vážená pani predsedajúca, chcel by som poďakovať spravodajcovi pánovi Cataniovi a výboru a zároveň srdečne privítať pani Yadovú. Teraz sa však vrátim k výboru, pán Deprez.

Správa, ktorú ste predložili, je podrobná a obsiahla, ako už konštatovalo predsedníctvo. Pán Catania, základné práva sú stredobodom európskej integrácie a Komisia sa, samozrejme, angažuje v presadzovaní jednoznačného dodržiavania týchto práv v praxi.

V správe zdôrazňujete, že pokiaľ ide o členské štáty a inštitúcie, je potrebné dosiahnuť ešte veľký pokrok. Je pravda, že musíme urobiť viac pri presadzovaní a uplatňovaní základných práv v rámci Únie. Únia musí ísť príkladom, a to nielen preto, aby zabezpečila dôveryhodnosť vonkajšej politiky, ale aj preto, aby vytvorila vzájomnú dôveru medzi členskými štátmi, vzájomnú dôveru, ktorá je rozhodujúca pre skutočné fungovanie priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti.

Vaša správa predkladá dôležité odporúčania a súhlasíme s vami, že je veľmi dôležité lepšie monitorovať dodržiavanie legislatívnych návrhov vyplývajúcich z charty, zlepšiť podmienky prijímania migrantov a uchádzačov o azyl, zabezpečiť, aby sa boj proti terorizmu viedol v plnom súlade so základnými právami, zdvojnásobiť úsilie v boji proti diskriminácii, zlepšiť situáciu Rómov v celej Európskej únii a doplnil by som, že aj užšie spolupracovať s Radou Európy. Týmto otázkam sa chcem osobne venovať.

Odporúčania a oprávnená kritika by však nemali zahmlievať skutočný pokrok, ktorý Komisia a Európska únia dosiahli pri presadzovaní základných práv, ako práve povedala pani Yadová. K tomuto pokroku patrí aj skutočnosť, že Rada nedávno schválila rámcovú smernicu o rasizme a xenofóbii a rámcovú smernicu o ochrane údajov v treťom pilieri, hoci to sa považuje len za prvý krok.

Komisia prednedávnom navrhla nový právny predpis o práve na azyl, ktorý je inšpirovaný vôľou presadzovať vysokú úroveň ochrany. Pripomenul som členským štátom povinnosť dodržiavať základné práva pri transponovaní smernice o návrate nezákonných prisťahovalcov a budem to sledovať.

Nový návrh smernice o ochrane pred diskrimináciou mimo pracoviska doplní náš návrh legislatívnych opatrení. Oblasť rodovej rovnosti, v ktorej sa Európska únia snaží byť v popredí, bola predmetom návrhu Komisie na zlepšenie rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom pracovníkov prostredníctvom predĺženia minimálnej dĺžky materskej dovolenky.

Dámy a páni, musíme, samozrejme, zabezpečiť zahrnutie základných práv do textov, ale musíme aj kontrolovať, ako sa tieto práva uplatňujú v praxi. Táto úloha je veľmi dôležitá a aby sme ju dokázali úspešne splniť, musíme realizovať skutočnú stratégiu na zabezpečenie dodržiavania základných práv v rámci Európskej únie. Budúci viacročný program, Štokholmský program, by podľa môjho názoru mal zahŕňať oznámenie, ktoré bude definovať politiku dodržiavania základných práv v rámci Únie s jasným vysvetlením možností a obmedzení činností Komisie v tejto oblasti.

Musíme zabezpečiť, aby sa základné práva uplatňovali v praxi v čo najväčšej miere. Nebolo by dobre neustále vypracúvať nové právne predpisy. Povedal by som, že základný regulačný rámec už existuje: Európsky dohovor o ľudských právach a Charta základných práv. Máme teraz isté informácie o porušení základných práv, ktoré nám poskytla Rada Európy.

Ako ste napokon zdôraznili, máme nástroj – Agentúru pre základné práva – ktorého rozsah pôsobnosti bude na konci budúceho roka podliehať doložke o hodnotení, ako povedala pani ministerka. Je pravda, že tieto nástroje by sa mali dôkladne využiť.

Pokúsím sa o zhrnutie: po prvé, Únia by mala byť mimo kritiky, pokiaľ ide o jej legislatívnu prácu. Musí byť zaručené systematické a prísne monitorovanie súladu európskych právnych predpisov s Chartou základných práv.

Komisia v roku 2005 definovala metódu kontroly súladu návrhov a musíme ďalej posilniť uplatňovanie a využívanie tejto metódy. Naozaj je veľmi dôležité, aby sme počas celého legislatívneho procesu mali na pamäti dodržiavanie týchto základných práv.

Po druhé, musíme však zasiahnuť aj v členských štátoch, ak to bude potrebné. Predpokladám, že v budúcom Štokholmskom programe sa jasne vysvetlí stratégia Komisie týkajúca sa zásahov. Môžeme zasiahnuť dvoma spôsobmi na základe právomocí uvedených v zmluve.

Ak uplatňovanie právnych predpisov Spoločenstva v členskom štáte predstavuje problém v oblasti základných práv, Komisia najprv zohrá svoju zvyčajnú úlohu ako ochrankyňa zmlúv vrátane konania o porušení práva. Musíme vnímať a nepochybne aj zaznamenávať situácie, keď si takéto porušenie základných práv konkrétne vyžiada tieto konania o porušení práva. Osobitnú pozornosť budem venovať dodržiavaniu základných práv a najmä dodržiavaniu práv dieťaťa, kde členské štáty, ako som už povedal, uplatňujú smernicu o návrate. Zasiahol som do projektu zameraného na digitálne odoberanie odtlačkov prstov v táboroch kočovníkov v Taliansku s cieľom poukázať na potrebu dodržiavať právo Spoločenstva a základné práva, najmä pravidlá o ochrane osobných údajov.

Existujú aj situácie, v ktorých presahujeme rámec právomocí Spoločenstva. Sú to politické opatrenia, ktoré môžu byť nevyhnutné v určitých situáciách, keď nemáme možnosť využiť mechanizmy na vnútroštátnej úrovni.

Čo sa týka tajného zadržiavania zo strany CIA, Komisia pri viacerých príležitostiach hovorila s Poľskom a Rumunskom a zdôraznila, že je potrebné začať vyšetrovanie. Poľsko vo svojej odpovedi informovalo Komisiu, že sa začalo trestnoprávne vyšetrovanie. Rumunský senát uskutočnil vyšetrovanie, ktoré by sa malo doplniť, aby sa zohľadnila druhá správa Rady Európy.

Viem, pán Catania, že vo svojej správe poukazujete na neslávny článok 7, ktorý určitým spôsobom súvisí s jadrovým zastrašovaním, a pýtate sa, prečo nebol použitý. Dokázal som ho použiť ako hrozbu. Je pravda, že keď som pripomenul Bulharsku, že je naozaj potrebné spochybniť novinársku cenu, ktorá bola udelená novinárovi známemu pre zavrhnutiehodné poznámky voči Rómom, cena bola novinárovi definitívne odobratá. Je však pravda, že musíme tiež zvážiť použitie článku 7.

Ďalej sa, samozrejme, musíme pokúsiť o pokrok v oblasti ľudských práv v niektorých otázkach s rozhodujúcim významom pre územie, na ktorom spolu žijeme. Práva dieťaťa sa týkajú politiky Únie ako celku. Toto je však zároveň oblasť, v ktorej možno dosiahnuť skutočný pokrok. Chcel by som vám pripomenúť, že v rámci európskej azylovej politiky sme povedali, že nie je možné zadržať maloleté osoby bez sprievodu. Vo všeobecnosti sme trvali na tom, aby sa deťom venovala osobitná pozornosť.

V prípade reformy Dublin II sme zdôraznili potrebu spojenia rodín. Francúzskemu predsedníctvu som vďačný aj za to, že nás povzbudzovalo pri realizácii tohto mechanizmu rýchlej reakcie, ktorý je veľmi dôležitý na to, aby sa predišlo únosom detí. V marci 2009 ďalej navrhнем preskúmať rámcové rozhodnutie o sexuálnom vykorisťovaní detí, detskej pornografii a o boji proti obchodovaniu s ľuďmi.

Čo sa týka ochrany osobných údajov, potrebujeme globálnu obnovenú stratégiu, ktorá doplní preskúmanie smernice 95/46 na základe hodnotenia uskutočneného na základe technologického vývoja.

Už som hovoril o práve na azyl. Čo sa týka boja proti rasizmu a xenofóbii, teraz, keď máme text – som francúzskemu predsedníctvu vďačný, že nám umožnilo napokon dosiahnuť tento text – musíme ho využiť a zabezpečiť, aby hospodárska kríza nevedla k nárastu xenofóbie a rasizmu najmä v určitých mienkotvorných kruhoch. Budeme musieť zabezpečiť, aby sa základné práva skutočne dodržiavali vo všetkých oblastiach týkajúcich sa boja proti terorizmu. Oznámenie o rasizme a xenofóbii by mohlo definovať spôsoby zlepšenia účinnosti opatrení v tejto oblasti.

Napokon v roku 2010 má Komisia predložiť správu o zločinoch totalitných režimov. Jej cieľom je presadzovať kultúru zmierenia špecifickú pre Európsku úniu, kultúru založenú na uznaní trestných činov a obetí, aby sa ukončilo rozdelenie existujúce medzi novými a starými členskými štátmi, ktoré si nie vždy dostatočne uvedomujú tragickú históriu nových členských štátov. Je to obrovská úloha, stratégia, ktorá by mala výrazne pomôcť pri zabezpečovaní realizácie zásad, na ktorých je založená Európska únia.

Povedal by som pánovi Cataniovi, že z tejto správy, samozrejme, preberieme celý rad myšlienok na podporu Štokholmského programu.

Teraz prejdem k otázke pána Depreza. Chcem sa mu poďakovať a povedať mu, pričom sa obraciam aj na členov jeho výboru, že pre mňa ako komisára zodpovedného za slobodu, bezpečnosť a spravodlivosť je pomocou a príležitosťou mať výbor, ktorý je náročný, ale zároveň mimoriadne pozorný a ktorý sa zapája do všetkých týchto zložitých problémov, pričom je potrebné nájsť správnu rovnováhu medzi nepochybne oprávnenou potrebou bezpečnosti a právom na slobodu a spravodlivosť, aby sa rozvinul ich plný potenciál.

Je pravda, že v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti sa dosiahol pokrok. V každom prípade je teraz, po Tampere a Haagu, našou úlohou vypracovať tento viacročný Štokholmský program a dnes je ešte priskoro, aby som sformuloval presné myšlienky o obsahu ďalšieho viacročného programu. Spomeniem len jeden alebo dva body a ospravedlňujem sa, ak budem hovoriť trochu dlhšie.

Po prvé, dodržiavanie základných práv v praxi v rámci Únie sa musí stať zásadou, na ktorej bude založený celý viacročný program.

Po druhé, jednotlivec musí byť stredobodom nášho konania, či už je to európsky občan alebo štátny príslušník tretej krajiny, ktorý žije na našom území. Musíme vybudovať Európu výsledkov v prospech ľudí. Táto Európa závisí od zaručenia ich práv, od ich bezpečnosti a ochrany, v neposlednom rade od ochrany a bezpečnosti najzraniteľnejších osôb, akými sú obeť, a od záruk lepšieho prístupu k spravodlivosti.

Pani Yadovej by som sa chcel poďakovať za predloženie otázky procedurálnych práv. Podľa mňa je to veľmi dôležitý text. Uvedomujem si, že bude potrebné prekonať určitý odpor, ale ak naozaj chceme presadiť vzájomné uznávanie súdnych rozhodnutí, je veľmi dôležité zabezpečiť, aby sa spravodlivosť v celej Európe vykonávala s mnohými procedurálnymi zárukami. To je absolútne nevyhnutné.

Európsky priestor spravodlivosti by mal, samozrejme, tiež zjednodušiť obchodné vzťahy a slobodný pohyb občanov, ale musíme pamätať na to, že musíme bojovať proti zločinu a terorizmu a zároveň postupovať v súlade s pravidlami právneho štátu. Európsky model spravodlivosti sa presadí prostredníctvom rovnováhy a dôslednosti, keď vyvineme úsilie na zvýšenie dôvery a vzájomného uznávania.

Po tretie, vonkajší rozmer priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti. Tento vonkajší rozmer sa musí začleniť do vnútorného rozmeru a musí ho doplniť. Nemôžeme bojovať proti obchodovaniu s ľuďmi, ak nebudeme tento problém riešiť v krajinách, v ktorých sa toto obchodovanie často začína. Celá politika prisťahovalectva, celá politika koordinovaného riadenia migračných tokov je potom súčasťou tejto myšlienky prepojenia vonkajšieho rozmeru s vnútorným rozmerom.

Komisia plánuje predložiť oznámenie o budúcich prioritách v máji 2009. V nadväznosti na to prebehne politická rozprava týkajúca sa schválenia tretieho viacročného programu koncom roka 2009. Musím však povedať, ako som povedal dnes predpoludním koordinátorom Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť

a vnútorné veci, že pri vypracovaní tohto viacročného programu naozaj potrebujeme Európsky parlament. Nepochybujem o tom, že sa budeme môcť spoľahnúť na vaše návrhy a podnety.

Je pravda, že priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti urobil pokrok, ale je tiež pravda, že sme takpovediac na začiatku tohto skutočného spoločenstva v oblasti spravodlivosti, v ktorom sa ľudia budú môcť slobodne pohybovať v rámci európskeho priestoru a súčasne budú mať zaručené práva bez ohľadu na to, v ktorom členskom štáte sa nachádzajú. To je veľmi dôležité, ak naozaj chceme, aby koncepcia európskeho občianstva našla konkrétne vyjadrenie v životoch európskych občanov.

Treba vykonať ešte veľa práce, táto úloha je veľmi zaujímavá a ešte raz by som chcel poďakovať Európskemu parlamentu a najmä Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci za pomoc, ktorú poskytol s takým nadšením a presvedčením.

Ignasi Guardans Cambó, spravodajca Výboru pre kultúru a vzdelávanie požiadaného o stanovisko. – (ES) Vážená pani predsedajúca, pre svoj prejav využijem čas vyhradený v mene našej parlamentnej skupiny aj čas, ktorý patrí mojej kolegyni Viktórii Mohácsiovej v mene Výboru pre kultúru a vzdelávanie.

V každom prípade by som chcel začať blahoželaním spravodajcovi za vynikajúcu prácu, ktorú odvedol, a za vynaložené úsilie, ktorého som bol priamym svedkom, v záujme dosiahnutia súhlasu s obsahom jeho správy s ostatnými skupinami.

V plnej miere sa stotožňujem s angažovanosťou spravodajcu pri obrane ľudských práv a jeho ochotou ísť o krok ďalej. Je to pravda: úplne súhlasím s tým, čo povedal vo svojom prejave, že niekedy my v Európe bránime ľudské práva na celom svete a protestujeme proti ich porušovaniu, pričom paradoxne prehliadame neprijateľnú diskrimináciu vo vlastných krajinách, pretože niekedy nemáme správne nástroje na riešenie tejto situácie.

Toto musíme naozaj kritizovať a práve Parlament má oprávnenie riešiť túto situáciu.

Spravodajca je svedkom toho, že sme viedli diskusie o tom, či sa správa má alebo nemá zaoberať aj inými sociálnymi problémami našej spoločnosti, ktoré presahujú rámec ľudských práv.

Myslím si, že tak trochu na škodu niektorých častí tejto správy a ešte viac, samozrejme, jej predošlých verzií je to, že sa príliš snaží vyriešiť všetko, nielen otázky týkajúce sa ľudských práv, ale každý sociálny problém, ktorý v súčasnosti existuje v Európe.

To môže niekedy naše opatrenia skôr oslabiť. Problémy od nedostatku bytov až po pracovné miesta pre starších ľudí sa určite musia riešiť, no nie som si vôbec istý tým, či sa majú riešiť v rovnakom balíku alebo v tom istom súbore úloh ako ochrana základných práv.

Je však pravda, že máme vážne problémy v rámci vlastných hraníc: problémy týkajúce sa najmä jednotlivcov a problémy týkajúce sa skupín. Sociálne skupiny sú niekedy ignorované alebo vystavené diskriminácii na základe pohlavia, sexuálnej orientácie, etnickej príslušnosti a podobne. Na tieto problémy treba poukázať a treba ich riešiť globálne. Táto práca, samozrejme, prebiehala v spolupráci s Radou Európy a správa oprávnene odkazuje na túto vynikajúcu inštitúciu.

Výbor pre kultúru v tejto súvislosti veľmi konkrétne poukázal na jeden z týchto problémov, ktorý by som tu chcel zdôrazniť v mene kolegyně Viktórii Mohácsiovej, ktorá predsedala tejto téme vo Výbore pre kultúru. Ide o diskrimináciu rómskych detí v oblasti vzdelávania.

Správa sa vo všeobecnosti veľmi dôkladne zaoberá problémami týkajúcimi sa detí v rôznych oblastiach, najmä diskrimináciou, ktorej sú vystavené deti rómskeho etnika, ako aj potrebou, ako tu už bolo spomenuté, aby sa médiá a zainteresované strany, teda mimovládne organizácie a spoločenské organizácie, zapojili do tohto boja proti diskriminácii.

Správa obsahuje veľké množstvo podnetného materiálu a je potrebné informovať spoločnosť o tom, čo tieto hodnoty obsahujú. V tejto súvislosti majú obrovskú zodpovednosť médiá na jednej strane a celá oblasť vzdelávania na strane druhej.

Kinga Gál, v mene skupiny PPE-DE. – (HU) Pre Európsky parlament je ťažké schváliť rozsiahle rozhodnutie týkajúce sa situácie základných práv v Európskej únii, pretože práve tieto základné práva by mali v čo najmenšej miere podliehať straníckym a politickým vplyvom, ale namiesto toho by sa mali zakladať na nezávislých faktoch a údajoch bez akéhokoľvek pokrytectva. Skutočnosť, že sme vytvorili Agentúru Európskej únie pre základné práva v rámci skúmaného obdobia, preto vysiela významné posolstvo zo strany Parlamentu

a, samozrejme, od nás všetkých. Možno práve tento orgán sa v nadchádzajúcich rokoch ujme tejto úlohy. Druh posolstva, ktoré Európa vysiela svojim občanom a ktoré sa týka základných práv, je zároveň, samozrejme, veľmi dôležitý. Ako Európa rieši tieto problémy? Rieši vôbec skutočné problémy, ktoré majú mnohí ľudia?

Dvestoštyridsať predložených pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov k návrhu správy tiež poukazuje na komplexný charakter niektorých problematických a sporných otázok. Vďaka spravodajcovi a tieňovým spravodajcom sa z pôvodnej, veľmi spornej správy úspešne vypracovalo niekoľko prijateľnejších textov. To neznamená, že nezostali žiadne rozdiely medzi politickými skupinami o zásadných otázkach, rovnako sú určite veľké rozdiely v kontroverzných častiach správy zohľadňujúcich zásady a často emocionálne postoje, z ktorých mnohé patria do právomoci členských štátov. Západná časť Európy koniec koncov takmer vždy chápe základné práva ako zamedzenie diskriminácii, či už sa to týka mnohých prisťahovaleckých menšín alebo diskriminácie na základe etnického pôvodu, alebo sexuálnej orientácie. V nových členských štátoch sme zároveň ešte nedospeli tak ďaleko, keď hovoríme o želaní využívať základné práva. V mnohých prípadoch sa ešte obávame o svoje základné práva a čo sa týka menšín, tak hovoríme o miliónoch ľudí patriacich k pôvodným menšinám, ktorých základné práva sú v nových členských štátoch stále porušované. Je dôležité, aby sa táto správa venovala aj týmto menšinám. Zároveň tu je množstvo formulácií, o ktorých sa má viesť rozprava a v súvislosti s ktorými sa nedosiahol konsenzus, čo Európska ľudová strana považuje za neprijateľné. Nezabúdajme však na to, že ochrana našich základných práv sa v praxi môže meniť v závislosti od jednotlivca. Najdôležitejšia vec pri riešení týchto otázok je vzájomný rešpekt. To by v súčasnej situácii mohlo pomôcť.

Martine Roure, v mene skupiny PSE. – (FR) Vážená pani predsedajúca, pani ministerka, pán komisár, všetci vieme, že ochrana základných práv je základným kameňom realizácie európskeho priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti. Európska únia chce dosiahnuť veľkolepé výsledky a vypracovala európske antidiskriminačné právne predpisy. Hoci veľmi rýchlo kritizujeme porušovanie ľudských práv vo svete, musíme si predovšetkým a na prvom mieste zamiesť pred vlastným prahom, ako ste povedali, pani ministerka. Preto teraz vyzývame na aktívnu politiku boja proti všetkým formám diskriminácie a na zabezpečenie rešpektovania ľudskej dôstojnosti, a to najmä vo väzniciach, pretože ľudskosť často zostáva pred ich dverami.

Na druhej strane treba poznamenať, že sa zdá, že v tomto období krízy vlády konečne objavujú európskych občanov, ktorí žijú v chudobe a neistote napriek tomu, že pracujú. Extrémna chudoba a sociálne vylúčenie predstavujú porušenie základných práv ako takých. Musíme bojovať proti nespravodlivosti, ktorej musia čeliť ľudia žijúci v extrémnej chudobe a chudobní pracujúci.

Európa musí opakovať, že všetky základné práva vrátane sociálnych práv sú nedeliteľné. Ako si môžu ľudia v skutočnosti uplatňovať slobodu prejavu, ak nemajú prístup k bývaniu, ak sú na ulici alebo ak nemajú prístup k zdravotnej starostlivosti? Musíme počúvať, čo hovoria ľudia, a zaručiť každému z nich všetky základné práva zakotvené v charte: právo na dôstojný život, na kvalitnú zdravotnú starostlivosť, na dôstojné bývanie, prístup k službám všeobecného záujmu a minimálnu mzdu.

Na záver by som, ak dovoľíte, chcela zopakovať slová otca Josepha Wresinského, zakladateľa organizácie ATD Štvrtý svet: „Vždy, keď sú muži a ženy odsúdení na život v extrémnej chudobe, sú porušené ľudské práva. Našou hlavnou povinnosťou je spojiť sa a zabezpečiť, aby sa tieto práva dodržiavali.“

Alexander Alvaro, v mene skupiny ALDE. – (DE) Vážená pani predsedajúca, vážená pani Yadová, váženy pán podpredseda Komisie, dnes sme oslávili 20. výročie Sacharovovej ceny a minulý týždeň 60. výročie Všeobecnej deklarácie ľudských práv – a tieto dve udalosti sú dnes také dôležité ako nikdy predtým. Musíme zintenzívniť úsilie o uplatňovanie ľudských a základných práv nielen v Európe, ale aj vo svete.

Vážená pani Yadová, hlboko si vás vážim za to, že máte odvahu kritizovať tu vzťahy svojej vlastnej vlády s Líbyou. To by nedokázal každý a myslím si, že práve tomu sa hovorí „zamiesť si najprv pred vlastným prahom“.

V roku 2004 bol Európsky parlament ubezpečený, že existuje skupina komisárov, ktorí sa budú zaoberať základnými právami. Pokiaľ viem, doteraz nám o tom ešte nepredložili správu. Boli sme, žiaľ, svedkami porušovania slobody pohybu v Taliansku, slobody prejavu v členských štátoch a okrem iného aj práva na súkromie v Spojenom kráľovstve.

Základné práva sú ako svaly: ak sa nevyužívajú, začnú sa strácať. Pomôžte nám teraz vytrénovať tieto svaly, aby sme aj v budúcnosti opäť dokázali nájsť základ dôstojného spolunažívania v našich spoločnostiach.

Tatjana Ždanoka, *v mene skupiny Verts/ALE*. – Vážená pani predsedajúca, najprv by som chcela poďakovať nášmu spravodajcovi pánovi Cataniovi za jeho maximálne úsilie pri zohľadňovaní pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov predložených politickými skupinami. Bola to veľmi ambiciózna úloha a dúfam, že správa o základných právach v rámci EÚ bude napokon schválená.

Naša skupina si myslí, že v budúcnosti by sme pri príprave takýchto správ nemali len opisovať problémy, ale aj konkrétne uviesť a kritizovať členské štáty, v ktorých sa porušujú konkrétne základné práva. Nedávno bol predsedovi Parlamentu s týmto zámerom zaslaný list, ktorý podpísali spolupredsedajúci Skupiny zelených. Môžeme, samozrejme, hádať, ktorého členského štátu sa týka prípad, keď sa uvádza konkrétne porušenie ľudských práv, ale myslíme si, že Európania musia s istotou vedieť, kto ignoruje našu základnú zásadu rešpektovania základných práv.

Čo sa týka textu, hlboko ľutujem, že niektorí z mojich kolegov nezohľadnili skutočnosť, že nejde len o občianske a politické práva. Hospodárske, sociálne a kultúrne práva sú podľa môjho názoru rovnako dôležité.

Do konečného znenia textu sa zahrnuli mnohé návrhy Skupiny zelených. Patrí medzi ne: ochrana súkromia v rámci boja proti terorizmu, potreba ratifikovať Rámcový dohovor na ochranu národnostných menšín a Chartu regionálnych alebo menšinových jazykov, ako aj zákaz diskriminácie osôb bez štátnej príslušnosti. Vyzývame aj členské štáty, aby ratifikovali Dohovor OSN o zdravotnom postihnutí a umožnili Výboru OSN na odstránenie rasovej diskriminácie, aby prešetril jednotlivé prípady.

V našej krajine, Lotyšsku, nemôže vyše 350 000 tzv. „neobčanov“, z ktorých mnohí sa narodili v tejto krajine, voliť dokonca ani v miestnych voľbách. Správa sa, žiaľ, nezmieňuje o tomto probléme vzhľadom na zásadu neuvádzať konkrétne členské štáty, ale chcem zdôrazniť, že odmietanie práva na zapojenie sa do politického života na miestnej úrovni obyvateľom s dlhodobým pobytom ohrozuje sociálnu a politickú integráciu. Je preto absolútne nevyhnutné poskytnúť týmto ľuďom volebné právo.

Konrad Szymański, *v mene skupiny UEN*. – (PL) Vážená pani predsedajúca, mám vážne výhrady najmenej voči dvom bodom uvedeným v správe. Prvým je otázka sexuálnej orientácie a druhý sa týka takzvaných reprodukčných práv.

Návrhy na umožnenie všeobecného prístupu k potratom a na uznanie takzvaných homosexuálnych manželstiev vo všetkých členských štátoch Európskej únie nemajú nič spoločné so základnými právami. Neexistuje medzinárodný dokument, ktorý by podporil túto interpretáciu práva uzavrieť manželstvo. Okrem toho pre tieto návrhy neexistuje ani právny základ v rámci právnych predpisov samotnej EÚ. Neustálymi pokusmi o zavedenie týchto záležitostí na zoznam základných práv chce európska ľavica dosiahnuť, aby sme si na tieto koncepcie zvykli. Chcel by som vás však uistiť, že s tým nikdy nebudeme súhlasiť.

Chcel by som sa spýtať zástupcov Európskej komisie, či Komisia skutočne plánuje predložiť návrh smernice na boj proti homofóbii a aké ustanovenia by táto smernica mala obsahovať. Myslí si Komisia, že existuje právny základ na vypracovanie návrhu smernice o vzájomnom uznávaní postavenia párov rovnakého pohlavia vo všetkých členských štátoch Európskej únie? Má Komisia takéto plány? Je zámerom navrhovanej smernice o diskriminácii mimo pracoviska zaviesť zadnými dverami uznávanie manželstiev homosexuálov v členských štátoch Európskej únie? Trvám na presnej a vyčerpávajúcej odpovedi na tieto zložité právne otázky.

Miguel Portas, *v mene skupiny GUE/NGL*. – (PT) Zdá sa, že Európa sleduje dodržiavanie ľudských práv vo všetkých kútoch sveta, a koná tak oprávnene, a preto dnes oslavujeme 20 rokov Sacharovovej ceny. Koná tak oprávnene, ale hlavným záverom správy pána Catanio je skutočnosť, že Európa zlyháva pri hodnotení toho, ako sa základné práva dodržiavajú na jej vlastnom území. To by malo byť naozaj politickým programom Komisie a Rady teraz i v budúcnosti, pretože vážnosť, s akou hovoríme o základných právach za hranicami Európy, závisí od toho, ako tieto práva dodržiavame.

Uvediem vám dôležitý príklad týkajúci sa jednej špecifickej otázky. Je neprijateľné, že viaceré vlády v súčasnosti odmietajú prijať zadržané osoby z Guantánama, ak ich vina nebola dokázaná. Naša vláda sa naproti tomu rozhodla prijať tieto zadržané osoby a ja jej blahoželám k tomuto prístupu. Vláda však povedala, že tak koná preto, aby pomohla administratíve USA, a práve v tom je problém. Viaceré vlády akceptovali nelegálne lety, čo tiež malo pomôcť Washingtonu. Musíme prijať zadržované osoby, ktorých vina nebola dokázaná, ak a keď o to požiadajú, a nie preto, aby sme pomohli určitej krajine vyriešiť problém, ktorý sama spôsobila.

Georgios Georgiou, v mene skupiny IND/DEM. – (EL) Vážená pani predsedajúca, medzinárodná rozprava o ľudských právach je, samozrejme, veľmi užitočná. Preto pokladám za svoju povinnosť pochváliť spravodajcu pána Cataniu za jeho citlivé spracovanie otázky ochrany ľudských práv a tiež za jeho naliehanie na zohľadnení tohto aspektu v Európe. Využil by som však príležitosť zasiahnuť a upozorniť Parlament na nový prvok, ktorý sa už netýka menšín, celosvetového porušovania ľudských práv, hospodárskych alebo politických utečencov, európskych podskupín, náboženských menšín, homosexuálov a podobne, ale ktorý sa týka samotných Európanov, ktorí budú v dôsledku búrky očakávanej v súvislosti s medzinárodnou hospodárskou krízou rozdelení do kategórií vyžadujúcich ochranu svojich ľudských práv.

Obávam sa, že budeme konfrontovaní s fenoménom skupín Európanov strácajúcich spoločenské postavenie v dôsledku nezamestnanosti a obmedzenej sociálnej ochrany, skupín, ktoré možno niekto povedie do demonštrácií a reakcií, čo možno ohrozí hospodársku a politickú situáciu na celom európskom kontinente. Tieto skupiny by sa mali bezodkladne stať predmetom záujmu a ochrany zo strany Európskej únie v súvislosti s ľudskými právami. Nedávne smutné udalosti, ktoré sa stali v Grécku, zrejme ovplyvnia Európu, ktorá si v tomto prípade nemôže dovoliť luxus ako v minulosti, keď sa zaoberala právami cudzincov a menšín, a ktorá má povinnosť zasiahnuť v prípade závažných problémov európskych občanov, ktorým hrozí, že budú v oblasti ľudských práv v horšej situácii než ľudia využívajúci pohostinnosť v rámci Európskej únie. Moment, keď sa Európa musí začať zaoberať novými problémami európskych občanov týkajúcimi sa ľudských práv, prišiel, žiaľ, nečakane.

Koenraad Dillen (NI). – (NL) Vážená pani predsedajúca, v dome obesenca by sa nemalo hovoriť o povraze. Správa EÚ o ľudských právach je opäť plná samochvály o tom, ako Európa reaguje na porušovanie ľudských práv všade na svete bez ohľadu na to, kde sa vyskytuje. Nemôžeme však tomu uniknúť: politika EÚ v oblasti ľudských práv je príliš často založená na selektívnom a pokryteckom protestovaní.

Nemal by si však Európsky parlament, ako to povedali dokonca aj naši ľavicoví poslanci EP, namiesto najprv pred vlastným prahom? Veď len pred necelými dvoma mesiacmi tento Parlament porušil na vlastnej pôde právo na slobodu prejavu, ktoré sa snaží tak vehementne obraňovať v každom kúte sveta, od Antarktídy až po amazonské pralesy a od Abú Ghraibu až po Harare.

Môj kolega Frank Vanhecke, ktorý je vydavateľom zodpovedným za istú miestnu flámsku publikáciu a ktorého stíhala belgická vláda a jej politicky dosadení sudcovia za porušenie zákona v súvislosti s prejavom názoru, ani nedostal príležitosť obhájiť sa v tomto Parlamente, keď Parlament minulý mesiac rozhodol o zrušení jeho poslaneckej imunity. Navyše dnes, v deň, keď oslavujeme Sacharovovu cenu, je v tomto Európskom parlamente na základe príkazu Konferencie predsedov zakázaný film *Fitna* Geerta Wildersa, ktorému sa islamskí fanatici v Holandsku vyhrážajú smrťou. Nech žije sloboda prejavu a myslenia! Zdá sa však, že nie v tomto Parlamente.

Stefano Zappalà (PPE-DE). – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, správa pána Cataniu bezpochyby predstavuje dôležitú fázu v živote Európskej únie, pretože potvrdzuje situáciu, ktorá v nej existuje.

Je nepochybné, že silný migračný tlak, ktorému bola EÚ vystavená počas viacerých rokov, spolu s významnými vnútornými zmenami, ktorými prechádza, priniesol a prináša členským štátom a európskym aj neeurópskym občanom veľa problémov. Takisto niet pochyb o tom, že Európska únia má presné povinnosti, ako napríklad kontrolovať situáciu a súčasne v čo najväčšej miere rešpektovať ľudské práva, ale aj rešpektovať a chrániť svojich vlastných občanov a systémy organizácie členských štátov.

Zdá sa však, že z tejto mimoriadne obsiahlej a vyčerpávajúcej správy vyplýva všeobecná kritika členských štátov v súvislosti s porušovaním, ktoré sa deje na ich území, a teda v rámci ich kontroly. Rôzne časti správy vykresľujú obraz Európy, ktorý podľa môjho názoru nezodpovedá skutočnosti, a zdá sa – podľa všetkého spôsobom, aký podľa mňa spravodajca neplánoval – akoby prioritou boli tí, ktorí niekedy nedodržiavajú pravidlá namiesto tých, ktorí ich dodržiavajú alebo zabezpečujú ich dodržiavanie.

Hoci súhlasím s niektorými časťami správy, vo všeobecnom záujme by som navrhol ostatné časti prepracovať. Dovoľte mi, vážená pani predsedajúca, na záver vyjadriť osobnú solidaritu s Vatikánom v súvislosti s útokmi, ktoré naň boli vedené počas rozpravy v tomto Parlamente.

Jan Marinus Wiersma (PSE). – (NL) Vážená pani predsedajúca, dnes opäť vedíme dôležitú rozpravu o presadzovaní ľudských práv a určujeme tón pre pozíciu a úlohu Európskeho parlamentu a Európskej únie. Do určitej miery to tiež určuje, kto sme. Ako Európania prikladáme veľký význam rešpektovaniu všeobecných a neodňateľných práv každého jednotlivca bez ohľadu na to, v ktorej časti sveta sa nachádza. Zatiaľ čo naše spoločné hodnoty, rovnaké príležitosti a dodržiavanie ľudských práv tvoria neoddeliteľnú súčasť európskych

zmlúv a základ Európskej únie, už oveľa menej samozrejmé je, aby sme sa navzájom vyzývali na prevzatie zodpovednosti, ak nastanú problémy. Táto správa pána Cataniu na to oprávnene poukazuje a rád by som zablahožela spravodajcovi a všetkým ostatným, ktorí mu pomohli v tomto postupe.

Chcel by som sa opýtať pána komisára, čo si myslí o myšlienke, že my v Európskej únii musíme zvážiť, či by nebolo možné vypracovať lepšie pravidlá vzájomného vyzývania na prevzatie zodpovednosti v prípadoch, keď si myslíme, že ide o problematiku ľudských práv.

Chcel by som sa zamerať na jednu konkrétnu otázku zo správy, konkrétne na situáciu Rómov v Európskej únii. Nielenže sú najviac diskriminovaným spoločenstvom v Európe, ale sú aj nadnárodnou menšinou, ktorá je rozptýlená v mnohých krajinách. Po výbuchu násilia voči Rómom v Taliansku pred vyše rokom sme boli svedkami jasného zlyhania prísne vnútroštátnej právomoci pri zaručení dodržiavania ich práv.

Primárnu zodpovednosť za starostlivosť o obyvateľov majú, samozrejme, členské štáty, ale od každého členského štátu sa vyžaduje jej vykonávanie v rámci európskych a medzinárodných zmlúv. Príliš často sme však nútení pozorovať, že členské štáty sa uchylujú k zásade nezasahovania. Otázky týkajúce sa menšín sa považujú za vec, ktorá patrí do vnútroštátnej právomoci. To podľa mňa už nie je prijateľné. Ako som povedal, mali by sme začať rozpravu a zvážiť, či by sme v rámci Európskej únie mohli dosiahnuť dohody o tom, ako riešiť porušovanie ľudských práv v EÚ a ukončiť politiku, na základe ktorej nie je možné brať jednotlivé štáty na zodpovednosť.

Sophia in 't Veld (ALDE). – (NL) Vážená pani predsedajúca, chcela by som sa najprv srdečne poďakovať francúzskemu predsedníctvu a zablahoželať mu k iniciatíve, ktorú začalo v rámci OSN s cieľom depenalizovať homosexualitu. Podľa môjho názoru to je fantastický krok vpred, pretože diskriminácia lesbičiek, homosexuálov, bisexuálov a transsexuálov je stále na programe dňa, a obávam sa, že dokonca aj v Európe.

Európa by mala byť podľa môjho názoru jednoznačným príkladom uplatňovania zásady, že každý je v očiach zákona rovný. Predložená antidiskriminačná smernica obsahuje podľa môjho názoru v tejto súvislosti príliš veľa výnimiek, ktoré by mohli viesť k diskriminácii. Tieto výnimky by sa mali odstrániť.

Čo sa týka manželstiev homosexuálov, chcela by som odpovedať na to, čo povedal predchádzajúci rečník pán Szymański. Celkom úprimne podľa môjho názoru bez ohľadu na to, kde sa nachádzate v rámci politického spektra, ide o vec civilizácie, že štát nezasahuje do súkromnej voľby jednotlivcov týkajúcej sa ich partnerov. Štát nesmie zakazovať vzťahy na základe náboženstva, farby pleti alebo sexuálnej orientácie. Výber partnera je výlučne individuálnou voľbou. Nemá to nič spoločné so štátom.

Vážená pani predsedajúca, chcela by som skončiť krátkou zmienkou o záznamoch o cestujúcich (PNR), o čom hovorila pani Yadová. Obávam sa, že Európsky parlament neteší smer, ktorým sa ubera Európska rada. To bolo predmetom predošlých rozpráv a dúfam, že Rada je pripravená zohľadniť v budúcnosti odporúčania Parlamentu v tejto oblasti.

PRESEDA: PÁN MAURO

podpredseda

Mario Borghezio (UEN). – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, našu krajinu možno skutočne považovať za priekopníka v rámci boja proti diskriminácii a prenasledovaniu a čo sa týka ochrany rómskych detí, témy, ktorej správa pána Cataniu podľa mňa venuje veľa pozornosti. Musíme naozaj poďakovať ministrovi vnútra pánovi Maronimu. Rozsiahlym prešetrením situácie rómskych detí odhalil okolnosti, ktoré hádam mohli byť zistené aj skôr.

Z celkového počtu rómskych detí v týchto táboroch je 50 % ponechaných vlastnému osudu, neposielajú ich do škôl, nie sú zaočkované. Správa by mala poukázať aj na zodpovednosť rómskych rodín, ktoré namiesto toho, aby deti poslali do školy, posielajú ich páchať trestné činy a vychovávajú ich spôsobom, ktorý zabráňuje ich integrácii. Preto vítam postup tých vlád, ako napríklad talianskej vlády, ktoré pracujú na tom, aby zabezpečili integráciu rómskych detí a detí prisťahovalcov napríklad do školského systému, čím im prostredníctvom prístupových tried umožňujú, aby sa začali učiť náš jazyk.

Repatriácia vraj nie je riešením, ak v krajinách pôvodu hrozí nebezpečenstvo. No odkiaľ prichádzajú prisťahovalci? Prichádzajú z krajín, v ktorých sú nebezpečné podmienky, a preto tento prvok správy nedáva zmysel. Musíme uplatňovať zásady ochrany ľudských práv na základe zdravého rozumu a vzhľadom na európsku príslušnosť, nie na základe ideológie ľudí, ktorí nám kážu o ochrane práv a zároveň hovoria v mene strán, medzi symboly ktorých patrí komunistické kladivo a kosák. To je naozaj zaujímavý zdroj!

Eva-Britt Svensson (GUE/NGL). – (SV) Vážený pán predsedajúci, chcela by som sa poďakovať spravodajcovi pánovi Cataniovi za správu a jeho angažovanosť, ktorá bola ako vždy veľmi intenzívna, a za prácu pri presadzovaní dodržiavania ľudských práv. V otázke základných práv nemôžeme robiť kompromisy. Keď ide o základné práva, nikdy nemôžu existovať politické alebo kultúrne dôvody na nejaké kompromisy.

Pánovi Szymańskému by som chcela povedať, že základné práva, samozrejme, zahŕňajú aj reprodukčné práva. Zahŕňajú aj právo na sexuálnu orientáciu. Teraz je dôležité, aby všetky inštitúcie EÚ pracovali na tom, aby základné práva, teda charta, nezostali len peknými slovami na papieri, ale aby sa aj skutočne realizovali konkrétne opatrenia. Musíme zabezpečiť dodržiavanie základných práv a to sa týka všetkých skupín spoločnosti. Ďakujem.

Hélène Goudin (IND/DEM). – (SV) Vážený pán predsedajúci, v členských štátoch a inštitúciách EÚ a vo všeobecnosti v západnom svete existujú vážne problémy s diskrimináciou homosexuálov, bisexuálov a transsexuálov. V mnohých častiach sveta sú tieto problémy ešte závažnejšie: ľuďom tam za ich sexuálne preferencie dokonca hrozí väzenie alebo poprava. To je, samozrejme, absolútne neprijateľné a v roku 2008 by sa to nemalo stávať.

Som presvedčená, že ľudské práva sú univerzálne, a nie relatívne. Nemôžeme sa dovolávať starých zvykov a obťažovať prenasledovanie homosexuálov, bisexuálov a transsexuálov. Nie, ľudské práva sa vzťahujú na všetkých ľudí na celom svete a tieto práva musia byť neporušiteľné. Každý človek, ktorý o sebe hovorí, že je demokrat, musí prevziať zodpovednosť a bojovať proti netolerancii v každej situácii.

Je dosť alarmujúce, že mnohí poslanci tohto Parlamentu prejavujú nepriateľské postoje voči homosexuálom. Bolo to očividné najmä pred výstavou, ktorú som minulý týždeň organizovala v Bruseli, a po nej. Bola som absolútne zhrozená, keď som čítala komentáre, ale, žiaľ, nejako zvlášť ma to neprekvapilo.

Boj proti netolerancii a za ľudské práva musí prebiehať všade, s našimi priateľmi, na vnútroštátnej úrovni, v rámci EÚ a globálne prostredníctvom OSN. Preto vítam iniciatívy francúzskeho predsedníctva v tejto súvislosti. Hovorila som v skutočnosti jeden a pol minúty. Ďakujem.

Irena Belohorská (NI). – (SK) Ďakujem spravodajcovi Cataniovi za správu o súčasnej situácii základných ľudských práv a slobôd v Európe.

Základné ľudské práva sú veľakrát porušované z dôvodov boja proti terorizmu, keď dochádza k porušovaniu základného práva na súkromie, ohrozeniu, respektíve porušeniu ochrany osobných údajov, často dochádza k diskriminácii.

Sme svedkami toho, že mnohí europoslanci využili túto správu na presadzovanie svojej straníckej agendy požadovaním autonómie. Autonómia nemá v rámci Európskej únie svoje miesto, autonómia v 21. storočí ako politický útvar nemá svoje miesto ani v Lisabonskej zmluve. V Európskej únii máme voľný pohyb osôb ako hlavné privilegium, a preto by sme autonómiu mohli posúvať podľa aktuálnej situácie na trhu pracovnej sily. Len spiatocníci a ľudia, ktorí nevidia hlavnú myšlienku zjednotenia sa štátov Európskej únie, si prihrievajú svoju iredentistickú slatinu na ohni nacionalizmu a fašizmu, a práve z tohto dôvodu odmietam akékoľvek zdôvodňovanie autonómie ako efektívneho spôsobu riešenia problémov tradičných spoločenstiev národnostných menšín.

Mihael Brejc (PPE-DE). – (SL) Táto správa je dosť rozsiahla a mňa by zaujímalo, čo je jej cieľom. Obsahuje 167 bodov na 28 stranách. Čo sa týka základných práv, správa obsahuje všetky dôležité prvky. Napriek niektorým dobrým bodom, na ktoré sa kladie dôraz, však správa nezohľadňuje aktuálny stav v oblasti ľudských práv. Neobsahuje žiadne fakty alebo argumenty na podporu vyjadrených tvrdení. Obsahuje veľa slov, ktoré sú často rozporné a nepodstatné. Obsahuje množstvo ilúzií, čo nie je dobré. Je plná výziev k príslušným orgánom a dokonca obsahuje ustanovenie, ktoré je v rozpore s právnymi predpismi.

Som prekvapený, že pán Catania nevychádzal pri vypracovaní správy z výročných správ ombudsmana. Ak by tak bol urobil, bol by mohol porovnať trendy jednotlivých rokov a oboznámiť nás s pokrokom, ktorý sa dosiahol, resp. nedosiahol v tejto oblasti. Nebudem sa vyjadrovať k jednotlivým bodom, ale myslím si, že správa je jednoducho nevyvážená. Hoci termín na predloženie pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov bol predĺžený, musím, žiaľ, povedať, že túto správu nemožno pozmeniť ani doplniť, pretože jej chyba príslušná obsahová a právna štruktúra.

Správa Výboru pre kultúru a vzdelávanie je úplne iná, pretože jasne vyjadruje postoj k ľudským právam v 12 bodoch. Myslím, že pán Catania ako spravodajca mal veľmi dobré úmysly. Som presvedčený, že vyvinul úprimnú snahu o čo najlepšie opísanie situácie v oblasti základných práv, ale táto správa podľa mňa napriek

niektorým naozaj dobrým bodom, ktoré sú v nej zdôraznené, nespĺňa minimálne podmienky na vážnu rozpravu, čo mi je veľmi ľúto.

Ak bude táto správa prijatá, obávam sa, že zo strany verejnosti príde ešte tvrdšia kritika. Preto si myslím, pán Catania, že by bolo dobré, keby ste správu prepracovali tak, aby predložila jasný obraz o situácii v roku 2004 a situácii dnes.

Ďakujem.

Stavros Lambrinidis (PSE). – (EL) Vážený pán predsedajúci, jedna vec je istá: globálna hospodárska kríza zvýši prílev prisťahovalcov do Európy a tisíckam legálnych prisťahovalcov, ktorí už medzi nami žijú, prinesie nezamestnanosť. V krajinách Európy preto existuje veľmi vysoké riziko nárastu xenofóbie a rasizmu a veľmi veľké ohrozenie sociálnej súdržnosti. Priam posadnuté stráženie hraníc za týchto okolností nevyrieši problém. Potrebujeme stratégie na skutočnú integráciu prisťahovalcov do Európy, stratégie, na základe ktorých sa prisťahovalci a ich deti prestanú cítiť ako cudzí prvok alebo ktoré iným ľuďom zabránia vnímať ich ako cudzí prvok v našej spoločnosti. Táto rozprava v Európe sa však teraz zastavila. Boli sme toho svedkami v Solúne na zasadnutí Rady, boli sme toho svedkami v Groningene v roku 2004 a teraz sa rozprava vytratila. Dôvod je podľa mňa veľmi jednoduchý: politikom v Európe sa nepodarilo presvedčiť svoje spoločenstvá, že rozmanitosť v našich spoločenstvách je dnes jednoducho nevyhnutná a želateľná. Táto politická vôľa sa musí vrátiť do Rady, Komisie a Parlamentu.

Inese Vaidere (UEN). – (LV) Dámy a páni, v snahe zaujať univerzálne stanovisko správa napokon uviazla v jednostrannosti a nevyváženosti. Správa vyvoláva dojem, že situácia v Európskej únii v oblasti ľudských práv je zlá. To je očividné prehánanie, ktoré nás diskredituje, no je výhodné pre krajiny mimo EÚ, s ktorými vedieme dialóg o ľudských právach. Neboli zohľadnené obrovské rozdiely medzi rôznymi štátmi vzhľadom na počet menšín a prisťahovalcov. Článok 45 nesprávne uvádza, že vo východoeurópskych členských štátoch je malý počet prisťahovalcov. Pred okupáciou Lotyšska bol podiel Lotyšov v Lotyšsku približne 80 % a podiel Rusov bol 8 %. Na začiatku roku 1990, keď sa okupácia skončila, bol podiel Lotyšov len 51 %. Väčšina zvyšku sú v priamom dôsledku rusifikácie „rusky hovoriaci prisťahovalci“. Tí, ktorí sa nechcú integrovať a dostať občianstvo, by nemali dostať politické právo voliť. Odporúčanie priznať členom každej menšiny právo vzdelávať sa vo svojom rodnom jazyku a hovoriť ním je v rozpore s právami pôvodných obyvateľov hovoriť svojím vlastným jazykom vo vlastnej krajine. Je možné, že ak bude táto správa prijatá, budeme musieť vypracovať ďalšiu správu Európskeho parlamentu o ochrane Lotyšov a jazyka v Lotyšsku. Túto správu nemôžu vylepšiť žiadne pozmeňujúce a doplňujúce návrhy. Jediným riešením je odmietnuť ju. Ďakujem.

Michael Cashman (PSE). – Vážený pán predsedajúci, diskriminácia žije a darí sa jej a žije vo svete i v Európskej únii. Preto chcem zablahoželať francúzskemu predsedníctvu k iniciatíve v rámci OSN s cieľom depenalizovať homosexualitu.

Je deprimujúce, že sme si dnes tu v Parlamente vypočuli prejavy netolerance. Diskriminácia hyzdí náš svet a ak to môžeme povedať ostatným, hyzdí duše tých, ktorí ju praktizujú. Diskrimináciu prejavujú politici a inštitúcie, ako napríklad Vatikán, ktoré by mali postupovať inak. Preto vám chcem poďakovať v mene tých ľudí, ktorí sa nemôžu vyjadriť, pretože keby to urobili – ako homosexuáli alebo pre svoju rodovú identitu – boli by vystavení bitke, mučeniu, uväzneniu alebo by čelili trestu smrti, a to len pre svoju odlišnosť.

Zvíťazíme. Dosiahneme rovnosť. Ako homosexuál som sa k tomu zaviazal. Dosiahneme rovnosť, pretože spravodlivosť a dobro sú jednoducho na našej strane. Ďakujem predsedníctvu. Je pre vás cťou ukončiť svoje predsedníctvo s takým záväzkom.

Armando França (PSE). – (PT) Cieľom Tamperského a Haagskeho programu, o ktorých teraz vedíme rozpravu na základe otázky pána Depreza, je uplatniť európsky priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti prostredníctvom intenzívnej spolupráce medzi členskými štátmi, ako aj medzi členskými štátmi a inštitúciami EÚ. Tento cieľ sa má dosiahnuť posilnením opatrení zaručujúcich slobodu, bezpečnosť a spravodlivosť, ktoré sú dôležité v procese európskej integrácie. Naša Únia bude však skutočne existovať len vtedy, keď popri vnútornom trhu a hospodárskej spolupráci vytvoríme spoločný priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, keď sa európski občania budú cítiť slobodní, keď budú zaručené ich základné práva a keď bude existovať rovnaká spravodlivosť pre všetkých. V dôsledku toho je rozvoj spolupráce v tejto oblasti mimoriadne dôležitý. Lisabonská zmluva bude však rozhodujúca, pretože jej ustanovenia v tejto oblasti sú nadradené a poskytujú právomoci Európskemu parlamentu a národným parlamentom.

Genowefa Grabowska (PSE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, medzinárodné spoločenstvo sa zaoberá otázkou ľudských práv približne raz za dvadsať rokov. V roku 1948 prijalo Medzinárodnú deklaráciu

o ľudských právach. Približne o dvadsať rokov neskôr prijalo pakty o ľudských právach a v roku 1989 bol schválený ďalší dokument, konkrétne Dohovor o právach dieťaťa.

My v Európskej únii však zatiaľ ešte stále nedokážeme vypracovať legislatívny dokument alebo prijať chartu, ktorá by bola záväzným dokumentom ako Charta základných práv.

Preto vítam správu pána Cataniu, ktorá sa zaoberá právami dieťaťa, a chcela by som zdôrazniť, že tieto práva by pre nás mali mať mimoriadny význam, pretože deti predstavujú budúcnosť Európy a Európa sa bude vyvíjať tak, ako ich vychováme. Preto musí byť odstránená chudoba, ktorá je formou diskriminácie postihujúcou toľko detí v Európe, a preto musíme proti nej bojovať v mene dobrej a spravodlivej budúcnosti Európy.

Carlos Coelho (PPE-DE). – (PT) Na budúci rok, v roku 2009, by sa mal schváliť nový viacročný program v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti. Výsledky uplynulých desiatich rokov sú pozitívne, ale musíme sa vyhnúť neustálemu pokušeniu uprednostniť aspekt bezpečnosti na úkor slobody a spravodlivosti.

Napríklad v súvislosti so spoluprácou v oblasti súdnictva prináša uplatňovanie zásady vzájomného uznávania obrovské výhody všetkým ľuďom, ktorí sa pohybujú v tomto priestore, ale táto zásada by sa mala doplniť zodpovedajúcou ochranou práv a procedurálnymi zárukami jednotlivcov v celej únii, čo sa doposiaľ nestalo.

Na posilnenie bezpečnosti sa vytvorili rôzne informačné systémy, ale rámcové rozhodnutie o ochrane osobných údajov v treťom pilieri ešte stále nebolo prijaté, čo pani Rourová veľmi dobre vie. Presadzovanie a účinná ochrana základných práv sú základným kameňom našej demokracie a mali by byť trvalým cieľom všetkých európskych stratégií. Základné práva sú vzájomne prepojené a vytvárajú nedeliteľný súbor práv. V tomto duchu sú zakotvené v Charte základných práv. Preto je veľmi dôležité zmeniť a doplniť Lisabonskú zmluvu, aby mala naša charta záväzný právny charakter.

V správe pána Cataniu sú okrem iného opísané rôzne priority siahajúce od sociálnych práv až po ochranu údajov a ochranu práv menšín. Myslím si však, že v súčasnom období všeobecnej hospodárskej krízy musíme venovať osobitnú pozornosť prípadom extrémnej chudoby a sociálneho vylúčenia, ktoré sú sami osebe porušením základných práv. Myslím si, že je preto veľmi dôležité integrovať sociálny rozmer a ochranu základných práv do všetkých stratégií EÚ a zároveň zaručiť systematické a prísne monitorovanie zlučiteľnosti legislatívnych návrhov s ohľadom na tieto práva.

Charles Tannock (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, vítam úprimnosť a podrobnosť správy pána Cataniu, hoci správa obsahuje časti, s ktorými nesúhlasím. Opis našich vlastných nedostatkov v takejto správe by nám mal pripomenúť, že nemáme tak veľa kázať iným mimo EÚ. Mnohí v tomto Parlamente sa nedočkavo pustili do ostrej kritiky Ameriky pre mimoriadne vydávanie osôb i do kritiky európskych vlád, ktoré spolupracovali s CIA. Osobne by som bol pobúrený, keby sme vôbec nespolupracovali s CIA v boji proti teroristickým fanatikom, ktorí chcú zničiť náš spôsob života.

V správe sa napríklad nehovorí nič o opatreniach Talianska pri deportácii cudzích zločincov. Taká populárna a úspešná politika, ako sa zdá, je zrejme príliš kontroverzná na to, aby sa tu na ňu poukázalo. Je to aj vážny úder nespochybniteľnej, absolutistickej dogmy, ktorá infikovala rozpravu o ľudských právach. Želal by som si napríklad, aby naša krajina, Spojené kráľovstvo, deportovala cudzích zločincov ako talianskeho občana v mojom londýnskom volebnom obvode, ktorý zavraždil riaditeľa školy, no po odpykaní si trestu mu sudcovia povolili zostať v Spojenom kráľovstve s poukázaním na jeho ľudské práva. Občania Európy dodržiavajúci zákony si zaslúžia vedieť, že ich vlastné práva sú chránené pred ľuďmi, ktorí na nich chcú zaútočiť.

Marios Matsakis (ALDE). – Vážený pán predsedajúci, práva homosexuálov sú dôležitou témou v EÚ a z času na čas tvoria základ intenzívnej rozpravy.

Nedávno sa opäť vynorila otázka práva na adopciu detí homosexuálnymi párami. V tejto súvislosti by som chcel využiť príležitosť a položiť Komisii a Rade jednu veľmi priamu otázku: súhlasia s tým – a podporili by to – aby sa homosexuálnym párom udelilo právo na adopciu detí rovnako ako heterosexuálnym párom, alebo zastávajú názor, že právo adoptovaného dieťaťa byť umiestnené v prostredí heterosexuálnej rodiny má prvoradý význam, a preto by sa adopcie homosexuálnymi párami nemali považovať za žiaduce a právne predpisy v EÚ by ich nemali umožniť? Očakávam odvážnu a priamu odpoveď zo strany pána komisára a pani ministerky, ktorú by som si veľmi vážil a ktorá by bola veľmi užitočná pre nás všetkých.

Kathy Sinnott (IND/DEM). – Vážený pán predsedajúci, najtragickejšie udalosti ľudských dejín boli zapríčinené upieraním ľudskosti jednej skupine ľudstva druhou skupinou. Osudom tých ľudí, ktorých

považovali na základe jazyka, rasy, náboženstva alebo iného dôvodu za menejcenných, bolo v minulosti zotročenie, prenasledovanie a genocída.

Dnes si v EÚ myslíme, že sme nad týmto barbarstvom povznesení, no aj dnes je ľudskosť upieraná na základe veku, veľkosti a schopnosti. Deti pred narodením a deti so zdravotným postihnutím, dokonca po narodení, mnohí považujú za menejcenné, čo vedie k tomu, že v EÚ sa každoročne vezme život viac než miliónu detí pred narodením a niektorým dokonca aj po narodení.

Je to o to šokujúcejšie, že tento krvavý kúpeľ sa vykonáva v mene ľudských práv. Chcela by som vám pripomenúť, že Všeobecná deklarácia ľudských práv, ktorej 60. výročie si pripomíname, uznáva plnú ľudskú hodnotu dieťaťa pred narodením.

Csaba Sógor (PPE-DE). – (HU) Národnostné menšiny sa ocitajú v nových krajinách bez vlastného zavinenia. V mnohých nových členských štátoch sú, žiaľ, zaťažené bremenom kolektívnej viny, pretože štáty sa snažia zakázať ich vzdelávanie v ich vlastnom jazyku alebo štúdium vlastnej histórie a učenie sa názvov ich miest, miestnych častí alebo riek. Čo je ešte horšie, v niektorých nových členských štátoch sa zavádza nový typ športu, konkrétne bitie menšín s pomocou polície. Niektorí ľudia by chceli zakázať všetky formy autonómie, pretože tvrdia, že by to rozdrobilo EÚ. No krajiny, ako napríklad Taliansko alebo Fínsko, ktoré poskytli kultúrnu alebo regionálnu autonómiu svojim menšinám, sa nerozpadli. Musíme každému členskému štátu EÚ poskytnúť príležitosť, aby mohol dodržiavať práva národnostných menšín.

Rama Yade, úradujúca predsedníčka Rady. – (FR) Vážený pán predsedajúci, správa pána Cataniu prichádza v tomto roku 60. výročia Všeobecnej deklarácie ľudských práv v pravý čas. Široké spektrum položených otázok, závažnosť predložených návrhov a aj vaše reakcie sú v súlade s mimoriadne dôležitým charakterom záležitostí, ktoré nás dnes spájajú. Preto sa pokúsím odpovedať na rôzne otázky, ktoré ste mi položili, a maximálne sa pokúsím aj o zhrnutie prejavov, pretože viaceré sa vzťahovali na rovnaké témy.

Najprv by som chcela spomenúť otázku sociálnych práv a extrémnej chudoby, ktorú spomenuli mnohí poslanci EP vrátane pani Rourovej. Tieto hospodárske, sociálne a kultúrne práva sú, samozrejme, dôležité. Sú súčasťou druhej generácie ľudských práv a sú právami symbolizovanými podpisom Medzinárodného dohovoru o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach z roku 1966. Máte naozaj pravdu, keď zdôrazňujete význam uplatňovania týchto práv, pretože ak sa neuplatňujú, stáva sa, že sú zdiskreditované.

Z toho vyplýva, že Európska únia a Francúzsko sa, samozrejme, aktívne zapájajú do boja proti extrémnej chudobe. Chcela by som vám pripomenúť, že v rámci Komisie pre ľudské práva bola zriadená funkcia osobitného spravodajcu, ktorý sa má zaoberať konkrétnymi týmito otázkami, týmito právami. Hlavné zásady zintenzívnenia boja proti extrémnej chudobe sa momentálne vypracúvajú v rámci OSN. Okrem toho Európska únia, konkrétnejšie Francúzsko, vypracovala podľa mňa zaujímavé iniciatívy. Európska únia presadzovala a schválila opčný protokol k Medzinárodnému dohovoru o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach, ktorý prednedávnom schválilo Valné zhromaždenie OSN, a vytvorila mechanizmus individuálnych sťažností.

Súhlasím však, samozrejme, s vami, že ide o dlhodobý boj a že kým existuje taká veľká miera diskriminácie a chudoby, kým je tak veľa ľudí nezamestnaných a kým existuje toľko problémov v súvislosti s prístupom k zdravotnej starostlivosti, nemôžeme byť spokojní. Vyvíja sa však ďalšie, trvalé úsilie s cieľom zabezpečiť jasné uplatňovanie hospodárskych, sociálnych a kultúrnych práv, pričom Európska únia je vedúcou silou, čo sa týka ich presadzovania.

Potom je tu druhá otázka, ktorú mnohí z vás spomenuli, a to otázka homosexuality. Chcela by som v tejto súvislosti povedať, že iniciatíva Francúzska je veľmi jednoduchá, a zopakovať, že naším východiskom bola skutočnosť, že v súčasnom svete existuje deväťdesiat krajín, ktoré trestajú homosexualitu, pričom šesť z nich uplatňuje trest smrti. To znamená, že muži a ženy sa nemôžu slobodne rozhodnúť žiť v súlade so svojou sexuálnou orientáciou a riskujú, že ich uväznia alebo ich budú dokonca stíhať. Táto otázka preto patrí do oblasti základných práv.

Cieľom nie je otvárať otázky týkajúce sa výchovy detí homosexuálnymi párami alebo homosexuálnych manželstiev, aj keď sú veľmi zaujímavé, alebo prijímať rozhodnutia prostredníctvom iniciatívy na uskutočnenie spoločenských diskusií. Cieľom je skôr rozšíriť toto základné právo, právo slobodne vyjadriť svoju sexuálnu orientáciu bez rizika odmietnutia slobody pre každého člena spoločnosti.

Je to celkom jednoduché a som presvedčená, že zásluhou Európskej únie, členských štátov Európskej únie – keďže mnohí z nás podporujú tento projekt – bude táto iniciatíva zajtra doriešená v Organizácii Spojených

národov. Dúfam, že sa k nám pripojí čo najviac štátov, pretože si myslím, že pokiaľ ide o základné práva, netreba o nich diskutovať, pretože ide výlučne o otázku ľudskosti a slobody.

Zamerajme sa teraz na ďalšiu otázku, otázku Rómov a všeobecnejšie prisťahovalcov, o ktorej hovorili viacerí z vás. Čo sa týka Rómov, Komisia predložila 2. júla správu v rámci svojho oznámenia. V tejto správe sa uvádzajú existujúce stratégie a nástroje a správa prispieva k začleneniu rómskeho obyvateľstva a odporúča systematickejšie využívanie týchto stratégií a nástrojov práve s cieľom podporiť integráciu Rómov.

Ako viete, francúzske predsedníctvo sa 16. septembra zúčastnilo na prvom európskom samite o Rómoch v Bruseli, ktorý zorganizovala práve Európska komisia s pomocou Sorosovej nadácie. Na tomto samite sa stretli predstavitelia európskych inštitúcií a členských štátov a zúčastnilo sa na ňom veľa zástupcov občianskej spoločnosti. Môj kolega z francúzskej vlády, minister pre bytovú výstavbu a mestá, a tiež zástupca ministerstva zahraničných vecí ocenili výnimočný spôsob, akým sa Európania z rôznych prostredí zišli na tomto samite.

Tento samit bol dôležitý, pretože otázka Rómov je vecou spoločného záujmu Európanov a vyzýva na to, aby každý členský štát presadzoval aktívnu politiku, samozrejme, takú, ktorá sa prispôsobí podmienkam konkrétneho členského štátu. Dobrovoľná politika tohto druhu na vnútroštátnej úrovni by mala mať konkrétny cieľ, a to zabezpečiť, aby malo rómske obyvateľstvo prístup k vzdelaniu, pracovným miestam, zdravotnej starostlivosti a bývaniu, a je celkom jasné, že absolútne rozhodujúca a dôležitá je koordinácia medzi členskými štátmi Únie.

Na základe iniciatívy francúzskeho predsedníctva niekoľko námetov umožnilo uskutočniť formálnu rozpravu o tejto otázke. Druhý samit o rovnosti sa uskutočnil v Paríži 29. a 30. septembra 2008. Okrúhly stôl o chudobe a vylúčení sa uskutočnil 15. a 16. októbra 2008 v Marseille za prítomnosti dvoch mojich kolegov z vlády. Stručne povedané, členské štáty Európskej únie venujú značnú pozornosť situácii rómskej komunity a myslím si, ba som si istá, že z tohto hľadiska bude naša práca ďalej pokračovať aj po skončení francúzskeho predsedníctva Európskej únie. Môžete si byť istí, že sa tejto otázke budeme maximálne venovať.

Čo sa týka všeobecnejšej otázky prisťahovalcov, chcela by som spomenúť, keďže francúzske predsedníctvo Európskej únie sa končí, Európsky pakt o prisťahovalectve a azyľ a to, aký bol úspešný. Európska únia alebo členské štáty Európskej únie budú mať prostredníctvom tohto paktu po prvýkrát spoločné ciele, spoločný postoj k tejto otázke, predovšetkým čo sa týka vytvorenia azylového úradu, cieľa biometrických víz a postupu Európskej únie v prípade, že nejaký štát je vystavený príliš veľkému tlaku najmä v oblasti prisťahovalectva.

Chcela by som vám pripomenúť, že pakt, ktorý schválila Európska rada v októbri, navrhuje politické záväzky, ako napríklad organizovanie zákonného prisťahovalectva pri zohľadnení potrieb a možností, boj proti nezákonnému prisťahovalectvu na základe spolupráce, efektívnejšie vykonávanie hraničných kontrol a vytvorenie azylovej Európy.

Stručne povedané, myslím si, že všetky tieto prvky súvisiace s Paktom o prisťahovalectve a azyľe umožnia Európskej únii prijať spoločnú stratégiu v tejto oblasti a prostredníctvom tejto spoločnej stratégie hádam aj zrealizovať skutočnú politiku zákonného prisťahovalectva a zároveň práva, ktoré s ňou súvisia.

Teraz by som chcela odpovedať na otázku, bod, či komentár týkajúci sa Guantánama a dôsledkov jeho zatvorenia a povedať vám, že Európska únia veľakrát prehlásila, že boj proti terorizmu sa musí viesť v súlade s pravidlami právneho štátu, to znamená, pri dodržiavaní ľudských práv, medzinárodného humanitárneho práva a medzinárodných právnych predpisov o utečencoch. Povedali sme tiež, že v súvislosti so zadržávaným osobami nemôže existovať právne vákuum bez ohľadu na to, kto sú, a že existencia tajných väzňov je neprijateľná.

Naša pozícia sa nezmenila a je založená na istote, že demokratické spoločnosti dokážu z dlhodobého hľadiska riešiť problém terorizmu len vtedy, ak zostanú verné vlastným hodnotám. Európska únia si myslí, že Spojené štáty by mali prijať príslušné kroky na urýchléné zatvorenie Guantánama. Preto vedíme trvalý dialóg s administratívou USA o tejto otázke.

Myslím, že posledný bod predniesli viacerí z vás, dámy a páni. Myslím na otázku ľudských práv tu v Európe a najmä na úlohu Rady Európy. Na začiatku by som chcela oceniť úlohu, ktorú Rada Európy zohráva pri obrane a presadzovaní základných práv. Som presvedčená, že Rada Európy od svojho vzniku odvíeda v tejto súvislosti vynikajúcu prácu, predovšetkým s Európskym súdom pre ľudské práva.

Mechanizmy monitorovania ľudských práv v členských štátoch už existujú a verím, že využívanie týchto mechanizmov je spôsob, ako by sme zabránili dvojitému metru a zamietli si pred vlastným prahom, pretože Rada Európy a jej právny nástroj, Európsky súd pre ľudské práva, fungujú ako inštitúcie, ktoré majú pripomínať

členským štátom Únie, ako aj iným štátom – keďže Rada Európy má viac členov než Európska únia – ich povinnosť poukazovať na svoje nedostatky a žiadať o ich odstránenie. Rada Európy je preto rozhodujúcim nástrojom, rozhodujúcou organizáciou pri obrane a presadzovaní ľudských práv.

Súčasne s týmto nástrojom tu je Agentúra pre základné práva, ktorá sa tiež zaoberá ľudskými právami v členských štátoch a ktorá sa spomína v rôznych správach, ktoré boli nedávno zverejnené. Agentúra sa však zameriava na ľudské práva v členských štátoch, ktoré uplatňujú právo Spoločenstva, a to je všetko. Keďže pôsobnosť každej organizácie sa obmedzuje na určité oblasti, myslím si, že medzi oboma organizáciami môže existovať *modus vivendi*. Cieľom ustanovenia, ktoré som práve spomenula, nie je obmedziť rozsah pôsobnosti Rady Európy, ale namiesto toho zabrániť duplicite v jej činnosti.

V nariadení o vytvorení agentúry sa napríklad výslovne uvádza, že agentúra by mala úzko spolupracovať s Radou Európy. Takáto spolupráca by mala zaručiť zamedzenie prekrývania činností a v tejto súvislosti budem pokračovať citovaním textu: „Takáto spolupráca by mala zaručiť, aby sa zamedzilo prekrývaniu činností agentúry a Rady Európy.“ Preto je dôležité, aby sa Agentúra pre základné práva a inštitúcie Rady Európy pokúsili zabezpečiť, že sa bude ich úsilie vzájomne dopĺňať a že sa budú dopĺňať aj výkonné orgány. Preto je neustálou snahou agentúry pracovať v oblasti svojej pôsobnosti a dopĺňať činnosť Rady Európy.

Myslím, že som stručne odpovedala na všetky body, ktoré ste predniesli, dámy a páni. Nechám na pána komisára, aby odpovedal na otázky, ktoré sa ho týkajú alebo ktoré mu boli položené.

Jacques Barrot, *podpredseda Komisie*. – (FR) Vážený pán predsedajúci, pokúsím sa byť stručný, pretože na niektoré otázky už odpovedalo predsedníctvo.

V prvom rade by som chcel oceniť vyjadrenie pani Rourovej na začiatku rozpravy, keď jasne povedala, že Charta základných práv dokázala zjednotiť sociálne a občianske práva. Podľa môjho názoru to je pozitívny príspevok tejto charty, ktorý, ako dúfame, bude začlenený do európskeho práva. Je to skutočne spojenie občianskych a sociálnych práv.

Vzhľadom na to by som rád odpovedal na niektoré otázky týkajúce sa menšín. V skutočnosti nemáme žiadne konkrétne právomoci, ktoré by nám umožňovali zaoberať sa právami menšín v členských štátoch, môžeme však bojovať proti diskriminácii ľudí, ktorí k menšine patria. Osobná diskriminácia patrí do oblasti nášho boja proti diskriminácii.

Pokiaľ ide o rómsku komunitu, domnievam sa, že na túto otázku už odpovedalo predsedníctvo. Chcel by som v podstate pripomenúť, že 16. septembra sme zorganizovali rómsky samit. Sám som mal príležitosť ukončiť tento samit a musím vám tiež povedať, že spoločne so svojím kolegom pánom komisárom Špidlom sme diskrimináciu rómskych detí zaradili medzi svoje priority.

Táto diskriminácia je absolútne neprijateľná. Trvalo však dlho, kým sa Európa začala zaoberať týmito problémami. Hlavnú zodpovednosť v tejto oblasti majú členské štáty a trvalo im dlho, kým začali tieto problémy riešiť. Pravda je, že dnes sa budeme snažiť využiť na skutočné urýchlenie integrácie rómskej komunity všetky prostriedky, ktoré máme k dispozícii.

Zároveň sa však veľmi snažíme, aby sme svoju stratégiu nezakladali výlučne na etnickom prístupe k Rómom. Takýto prístup by mohol byť vlastne kontraproduktívny a anulovať by prínosy riešenia rómskeho problému vo všetkých politikách Európskej únie.

Dostávam sa tiež k sexuálnej odlišnosti. Naozaj si myslím, že odpoveď predsedníctva vystihla podstatu veci. Rešpektovať sexuálnu odlišnosť a zabezpečiť jej rešpektovanie je skutočne povinnosťou tolerancie. V tomto smere je celkom jasné, že existuje text o diskriminácii, musíme však zabezpečiť, aby sa uplatňoval.

Ďalej chcem povedať, že Komisia skutočne nemá v úmysle zaujať v mene členských štátov stanovisko k organizácii rodinného práva. Ako viete, už sme mali problémy pri stanovení pravidiel v súvislosti s rozvodom. Nemôžeme sa angažovať v oblasti, ktorá podlieha jednomyselnosti.

Napriek tomu by som dodal, že právo na voľný pohyb osôb, samozrejme, zaväzuje členské štáty uznávať určité vzťahy, ktoré sú zmluvne uzavreté v inom členskom štáte, a v tomto ohľade môžem iba reprodukovať európske právo.

Na záver by som chcel povedať, že za najdôležitejšie považujem, ako správne pripomenul pán Deprez, že sa nesmieme nechať viesť strachom. Musíme si uvedomiť, že od útokov 11. septembra existuje strach z terorizmu, ktorý znamenal, že z času na čas sa prestal brať ohľad na ochranu práv, osobných slobôd a súkromia, a domnievam sa, že túto rovnováhu musíme pozorne strážiť. Účinný boj proti terorizmu

nespočíva v pohrdaní základnými právami, ľudskými právami a súkromím. Myslím si, že cieľom by mal byť skutočne účinný boj proti terorizmu.

A na záver by som povedal, že našou úlohou v oblasti základných práv nie je iba ustanoviť texty, ale zabezpečiť aj ich uplatňovanie. Musí sa uplatňovať povinnosť náležitej starostlivosti. Pokiaľ ide o Komisiu a vášho komisára zodpovedného za slobodu, bezpečnosť a spravodlivosť, ubezpečujem vás, že sa osobne postarám, aby sme boli pri zabezpečovaní uplatňovania európskeho práva skutočne bdeli na všetkých úrovniach.

Giusto Catania, spravodajca. – (IT) Vážený pán predsedaajúci, dámy a páni, dovoľte mi poďakovať pánovi komisárovi Barrotovi a pani Yadovej za slová, ktorými podporili moju správu. Rád by som tiež poďakoval tieňovým spravodajcom pani Gálovej, pani Rourovej, pánovi Guardansovi a pani Ždanokovej za ich aktívne príspevok ku správe a jej zloženiu.

Myslím si, že nastolené otázky sú veľmi zaujímavé a určitý čas by som chcel venovať predovšetkým otázke, ktorú predložil pán komisár Barrot. V čase stupňujúcej sa hospodárskej krízy musíme v Európskej únii zabrániť otvorenej vojne medzi chudobnými ľuďmi, teda na jednej strane občanmi diskriminovanými pre ich sociálne podmienky a na druhej strane občanmi diskriminovanými pre ich životné podmienky alebo ich očakávania, alebo dokonca pre ich príchod do Európskej únie a skutočnosť, že boli uvítaní najlepším možným spôsobom.

Je pravda, že kríza pravdepodobne povedie k nárastu rasizmu a xenofóbie. Rád by som povedal pánovi Brejcovi, že sme veľmi starostlivo analyzovali správu Agentúry Európskej únie pre základné práva a predtým správu Európskeho strediska pre monitorovanie rasizmu a xenofóbie, a zistili sme, že v posledných rokoch došlo v Európskej únii k zrýchľujúcemu sa nárastu rasistického a xenofobického správania. Preto sme týmto dňom veľmi znepokojení a myslíme si, že musíme podporovať procesy, ktoré budú aktívne vytvárať úlohu, v ktorej sa podpora a ochrana základných práv stane najúčinnnejším zameraním na vytvorenie mierovej Európy odhodlanej podporovať medzikultúrny dialóg a Európy bez barbarských praktík.

Myslím si, že takýmto spôsobom, prostredníctvom tejto správy, môžeme pomôcť zlepšiť úlohu, ktorú EÚ zohráva na medzinárodnej scéne. Nebudem venovať čas ďalším otázkam, ktoré vzišli z rozpravy, niektoré z nich si nezasluhujú moju odpoveď, veľmi však vítam výmenu názorov a návrhy, ktoré predložili mnohí kolegovia poslanci, ktorí sa na rozprave aktívne zúčastnili.

Predsedaajúci. – Spoločná rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční v krátkom čase.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), písomne. – (RO) Podľa Charty základných práv má každý občan EÚ slobodu hľadať zamestnanie, pracovať a usadiť sa v ktoromkoľvek členskom štáte.

Žiaľ, túto slobodu zatiaľ nemôžu uplatňovať všetci európski občania. Dvojročné obmedzenie prístupu na pracovný trh uložené novým členským štátom vyprší koncom tohto roka. Osem členských štátov však už oznámilo svoj úmysel vzhľadom na súčasnú finančnú krízu predĺžiť toto obdobie o ďalšie tri roky.

Podľa správy Komisie z 11. novembra 2008 neexistuje žiadny presvedčivý dôkaz, ktorý by potvrdzoval, že pracovníci prichádzajúci z nových členských štátov by boli príčinou straty zamestnania významného počtu miestnych pracovníkov alebo zníženia ich miezd.

Udržiavanie zatvorených pracovných trhov predlžuje rozdielne zaobchádzanie s európskymi občanmi. Zrušenie týchto obmedzení by pomohlo zabrániť problémom vznikajúcim z nelegálnej práce alebo falošnej samostatnej zárobkovej činnosti.

Preto sa domnievam, že členské štáty, ktoré naďalej uplatňujú obmedzenia na pracovný trh, by mali predovšetkým pamätať na skutočný pozitívny vplyv voľného pohybu pracovníkov na trvalo udržateľný hospodársky rast.

Ukázalo sa, že voľný pohyb je nielen pozitívnym činiteľom, ale je dokonca nevyhnutnosťou.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE), písomne. – (RO) Nebudem podrobne komentovať obsah tejto správy, voči ktorej by sa dalo vzniesť veľa kritiky. Naproti tomu by som rád upriamil pozornosť na jeden článok, proti ktorému chcem hlasovať, a to aj napriek tomu, že som v Komisii odmietol pozmeňujúci a doplnujúci návrh, ktorého cieľom bolo tento článok zrušiť. Hovorím o bode 46, ktorý na základe odporúčania Rady

Európy č. 1201 (1993) odporúča, aby sa definícia národnostných menšín stanovila na európskej úrovni. Na toto odporúčanie by sa nemalo odvolávať bez veľmi dôkladného objasnenia jeho výkladu, pretože obsahuje dvojzmyselné formulácie, ktoré by sa mohli interpretovať ako priznanie kolektívnych práv menšinám alebo územnej autonómie na základe etnických kritérií. Domnievam sa, že Európsky parlament by odkaz na toto odporúčanie nemal nekriticky akceptovať. Dokonca aj Benátska komisia (Európska komisia pre demokraciu prostredníctvom práva) zdôraznila, že každému výkladu odporúčania č. 1201 je potrebné venovať osobitnú pozornosť.

15. Prístup Rady k revízii nariadenia o úrade OLAF (rozprava)

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je rozprava o otázke na ústne zodpovedanie pre Radu o prístupe Rady k revízii nariadenia o úrade OLAF, ktorú predkladá pani Gräblová v mene Výboru pre kontrolu rozpočtu (O-0116/2008 – B6-0492/2008).

Ingeborg Gräblová, autorka. – (DE) Vážený pán predseda júci, dámy a páni z Rady, pán komisár, dámy a páni, ako spravodajkyňa pre Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) som zistila zaujímavé veci, napríklad, že každý hovorí o boji proti podvodom, nikto však nič nerobí. Ďalším zistením je, že členské štáty počítajú svoje platby Európskej únii do posledného centu, keď však ide o mŕňanie týchto finančných prostriedkov, začnú byť veľkorysé a dokonca to uľahčujú podvodníkom. Napríklad tým, že oznámenie nezrovnalostí Európskej únii im stále trvá v priemere 36 mesiacov. Európsky parlament to považuje za neprijateľné. Chceme účinný boj proti podvodom, boj, ktorý zahŕňa aj prevenciu. Chceme, aby členské štáty dali boj proti podvodom do svojich programov a chceme spoločnú diskusiu o našich potrebách a problémoch.

Chceme, aby súdne orgány jednotlivých členských štátov venovali väčší záujem monitorovaniu výsledkov vyšetrovaní úradu OLAF. Musia sa odstrániť medzery v právnych predpisoch, ktoré doteraz umožňovali podvody. S európskymi finančnými prostriedkami sa musí zaobchádzať rovnako ako s vnútroštátnymi finančnými prostriedkami. Chceme nezávislý úrad, ktorý bude mať na vykonávanie svojich úloh potrebné zdroje a právne základy. Chceme úrad, ktorý môže diskretné a efektívne spolupracovať s členskými štátmi.

Všetky tieto otázky rieši naše stanovisko k právnemu základu, nariadeniu č. 1073/99. Zasadzujeme sa za ďalšie rozvíjanie tohto nariadenia, ktoré je základom úradu OLAF, spoločne s Radou. Vyzývame Radu, aby zapracovala naše stanovisko a začala rozhovory o ďalšom zlepšovaní tohto nariadenia. Chceme vyriešiť problémy OLAF-u.

Chcem poďakovať všetkým skupinám v Parlamente za poskytnutie podpory aj vo forme uznesenia, o ktorom budeme zajtra hlasovať. Chcem vyzvať francúzske a české predsedníctvo Rady na spoluprácu s Parlamentom. V našich návrhoch sme prijali aj riešenia, ktoré vypracovala a predložila pracovná skupina Rady. Chcem vás uistiť o našom záujme rýchlo dotiahnuť toto nariadenie do konca a o našej ochote zapojiť sa do konštruktívnych diskusií na základe našich návrhov.

Konsolidácia všetkých právnych základov pre OLAF, ako ju plánuje Rada, by znamenala značnú časovú stratu a neistý výsledok. Onedlho bude OLAF oslavovať 10. výročie. Konsolidácia by znamenala ďalších 10 rokov bez zlepšenia právneho základu. To nemôžeme pripustiť. Boj proti podvodom berieme veľmi vážne. Preto chceme teraz spolupracovať s Radou a urobiť všetko, čo sa dá urobiť. Veľmi pekne vám ďakujem.

Rama Yade, úradujúca predsedníčka Rady. – (FR) Vážený pán predseda júci, vážená pani Gräblová, predovšetkým by som vám chcela pripomenúť, aký význam Rada prikladá boju proti podvodom a ochrane finančných záujmov Európskej únie. Rada sa domnieva, že nariadenia týkajúce sa Európskeho úradu pre boj proti podvodom musia byť nielen primerané potrebám, ale musia byť aj ucelené.

V tejto súvislosti by sme si mali pripomenúť výzvu Rady z roku 2007 na predloženie konsolidovaného právneho nástroja, ktorý by zahŕňal rôzne aspekty práce OLAF-u a zabezpečil zrozumiteľnosť, ktorú si všetci želáme. Rada náležite zohľadnila pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy Európskeho parlamentu týkajúce sa úpravy pravidiel pre vyšetrovania OLAF-u prijaté 20. novembra a tiež rozpravy o tejto otázke, ktoré sa uskutočnili nedávno vo Výbore pre kontrolu rozpočtu.

Rada tiež náležite zohľadnila bod 44 uznesenia Európskeho parlamentu z 23. októbra 2008, ktoré bolo súčasťou prvého čítania rozpočtu na rok 2009 v Rade, zaoberajúci sa tou istou otázkou. Otázku pracovného programu Rady už predložil kolega pán Woerth, predseda Rady Ecofin (rozpočet), dňa 13. novembra na trojstranných rokovaníach o rozpočte a 21. novembra na konzultačnom stretnutí s Európskym parlamentom.

Komisia na týchto trojstranných rokovaníach reagovala na obavy Rady, ktoré má podľa mňa aj Európsky parlament, oznámením, že začiatkom budúceho roka predloží pracovný dokument o otázke konsolidácie pravidiel úradu OLAF. Preto som veľmi rada, že môžem znovu potvrdiť vyhlásenie Rady, ktoré odznelo už 13. novembra počas trojstranných rokovaní a 21. novembra na konzultačnom stretnutí, totiž, že Rada usilovne a s najväčšou pozornosťou preskúma výsledok práce Európskeho parlamentu na navrhovanom pozmeňujúcom a dopĺňujúcom návrhu k nariadeniu č. 1073/1999 a pracovný dokument, ktorý má pripraviť Komisia.

Dúfam, že budem mať možnosť hovoriť znova a odpovedať na vaše pripomienky, ktoré môžete predkladať do 18.00 hod. Vopred sa ospravedlňujem, že v tom čase budem musieť odísť.

Jean-Pierre Audy, v mene skupiny PPE-DE. – (FR) Vážený pán predsedajúci, pani Yadová, dámy a páni, Európska komisia musí chrániť finančné záujmy Európskej únie, za ktoré podľa zmlúv zodpovedá spoločne s členskými štátmi. Komisia – ľutujem, že jej miesto je prázdne – má dôležité právomoci na boj proti podvodom, korupcii a inej protiprávnej činnosti, ktorá podkopáva finančné záujmy Únie.

Spomeňme si, že k vytvoreniu úradu pre boj proti podvodom, alebo OLAF-u, ktorého desiate výročie budeme oslavovať na budúci rok, viedlo odstúpenie Komisie pod vedením pána Santera v marci 1999.

Moja vynikajúca kolegyňa pani Gräßleová má pravdu, keď v otázke dlho očakávanej revízie nariadenia z roku 1999 berie na zodpovednosť Radu, pretože odvtedy sa na základe hodnotenia Komisie, ktoré sa malo vykonať tri roky po vytvorení tohto úradu, stanovilo, že toto nariadenie, ktoré sa muselo prispôsobiť, je potrebné preskúmať. Vážená pani Yadová, vaša odpoveď je upokojujúca. Je to ucelená odpoveď.

Toto hodnotenie sa uskutočnilo v roku 2003 a máme návrh nariadenia. Teraz je potrebné celý tento mechanizmus vnútorného aj externého vyšetrovania a všeobecných úloh OLAF-u zjednotiť. Máme nariadenie č. 1073 z roku 1999, máme však aj nariadenie z roku 1996 o kontrolách a overovaniach, ktoré uskutočňuje Komisia na mieste, a nariadenie z roku 1995 o ochrane finančných záujmov Únie.

Hodnotenie z roku 2005 obsahovalo 17 návrhov vrátane vytvorenia európskeho prokurátora, pretože aj keď má OLAF vyšetrovacie právomoci, je to administratíva, ktorá nie je kontrolovaná nezávislým súdnym orgánom. Tento orgán by mohol chrániť vyšetrovaných jednotlivcov a podporovať samotný OLAF. Aký je potom skutočný charakter úradu OLAF? Je to pomoc súdnictvu? Ak áno, ktorému európskemu trestnému súdnictvu? Je to zvláštny administratívny odbor? Máme pred sebou ešte dlhú cestu. Vážená pani Yadová, ďakujem vám za dnešný podnet.

Herbert Bösch, v mene skupiny PSE. – (DE) Vážený pán predsedajúci, ako už správne poukázala pani spravodajkyňa, Rada zanedbáva svoju povinnosť ochraňovať finančné záujmy Únie. Pani Yadová, dôležité je, že ste otvorili rozhovory, nie to, ktoré dohody sú teraz konsolidované a ktoré nie. Veľmi dobre viete, že keby ste neotvorili rokovania teraz, úplne vedome by ste oneskorili reformu boja proti podvodom na európskej úrovni, ktorá by sa posunula až do nasledujúceho volebného obdobia Parlamentu. Naším voličom musíme v júni tiež povedať, že záujem chýba členským štátom. Samozrejme, že im môžeme poskytnúť niekoľko príkladov.

Prostredníctvom reformovaného úradu OLAF by sme napríklad mali možnosť prijať príslušné opatrenia proti podvodom s DPH, ktoré len Nemecko ročne stoja od 16 miliárd EUR do 18 miliárd EUR. Keď členské štáty neposkytujú žiadne informácie, je aj ten najlepší úrad pre boj proti podvodom bezmocný.

Pokiaľ ide o monitorovanie prípadov úradom OLAF, musíme často tápať v tme, pretože vnútroštátne orgány nám nepovedia, aké opatrenia boli prijaté na základe výsledkov jeho vyšetrovania. V tejto súvislosti je potrebné konať.

Pretože v roku 1999 som bol pri tom, môžem povedať, že najdôležitejšou vecou, ktorú sme napísali do nariadenia č. 1073/99, bolo, že jednotka pre boj proti podvodom, ktorá urobila za posledných pár rokov dobrú prácu, sa musí po niekoľkých rokoch reformovať. Dnes by som chcel Rade pripomenúť, že sa to nemôže odďaľovať.

Bart Staes, v mene skupiny Verts/ALE. – (NL) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, pani úradujúca predsedníčka Rady, vašu odpoveď som počúval veľmi pozorne. Povedali ste, že tieto návrhy prešľudujete s najväčšou pozornosťou, *avec la plus grande attention*. Musím s ľútosťou povedať, že takáto odpoveď nám nestačí.

Urobili sme si domácu úlohu. Správu pani Gräšleovej sme schválili v prvom čítaní. Urobili sme to, pretože v súčasných právnych predpisoch sú medzery. Tieto nedostatky sme sa pokúsili napraviť a pán Bösch má pravdu, keď hovorí, že sme sa stretli s mnohými problémami. Iba nedávno sme schválili správu o boji proti podvodom v oblasti DPH. Úroveň daňových podvodov v Európskej únii sa pohybuje od 200 miliárd EUR do 250 miliárd EUR.

Preto potrebujeme dobré právne predpisy. Vy, pani Yadová, aj celá Rada by ste si mali robiť svoju prácu. Chcel by som vás požiadať, aby ste boli trochu presnejšia, pokiaľ ide o časové rámce, ktoré Rada hodlá dodržiavať v súvislosti s týmto dokumentom, pretože to je úplne nevyhnutné.

José Javier Pomés Ruiz (PPE-DE). – (ES) Vážený pán predsedajúci, ďakujem pani Yadovej za jej prítomnosť na tejto rozprave o otázke, ktorá vyvoláva u občanov toľké obavy.

Tento Parlament sa blíži ku koncu svojho volebného obdobia, v ktorom sme sa snažili daňovým poplatníkom povedať, že kontrolujeme účty a že to robíme čo najlepšie. Pripúšťame, že sa robia chyby a veci sa nerobia vždy správne, ale predovšetkým sme vypočítali sumu podvodov a robíme všetko, čo môžeme. Preto sme pred desiatimi rokmi vytvorili OLAF, Európsky úrad pre boj proti podvodom. Teraz je naliehavo potrebný primeraný právny rámec.

Vážená pani Yadová, keď hovoríte, že by sme mali počkať, kým Komisia vypracuje správu, a až potom začať rokovať o konečnom štatúte OLAF-u, budeme mrhať časom. Voľby sa blížia a potom budeme v ďalšom volebnom období Parlamentu. Európskym občanom chceme vyslať signál, že všetci – Rada, francúzske a české predsedníctvo, tento Parlament a Komisia – sa zaviazali skončiť s týmto druhom podvodov, ktoré existujú v rozvojových a dokonca aj vo vysoko rozvinutých krajinách.

Pani Yadová, ďakujem vám za vašu prítomnosť na tejto rozprave a ľutujem, že tu nie je aj Komisia.

Inés Ayala Sender (PSE). – (ES) Vážený pán predsedajúci, aj ja vítam návrh, ktorý predložila pani Gräšleová v mene Výboru pre kontrolu rozpočtu na presadenie a vyvíjanie tlaku na čo najskoršiu realizáciu právnych predpisov, ktoré prijmeme pre OLAF.

Preto som tiež vďačná pani Yadovej za jej prítomnosť, pretože návrh, ktorý prijal Parlament, správne trvá na potrebe zabezpečiť ochranu práv ľudí vyšetrovaných úradom OLAF, aby boli považovaní za nevinných a aby im bola umožnená obhajoba. Návrh nástočí aj na ochrane práv informátorov.

Predovšetkým je tiež potrebné stanoviť zrozumiteľnejšie a transparentnejšie pravidlá, ako aj kódex správania, ktorý musíme čo najskôr zverejniť, aby sme informovali všetkých občanov. V tejto súvislosti sme vďační za iniciatívu pani Gräšleovej a za podporu, ktorú jej poskytol Výbor pre kontrolu rozpočtu.

Samozrejme, že dôrazne vyzývame Radu, aby sa čo najrýchlejšie pokúsila odblokovať rokovania, aby sa pohli dopredu, ak je to možné pred koncom tohto volebného obdobia, inými slovami, pred nasledujúcimi voľbami. Bude to rozhodujúce na zaručenie všetkých práv, ktoré sa Parlament chystá posilniť na základe správy pani Gräšleovej.

Paul Rübig (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, pani Yadová, dámy a páni, na budúci rok budeme mať opäť voľby do Európskeho parlamentu a pred blížiacimi sa voľbami je množstvo dezinformácií veľmi veľké. Preto chceme rýchlu reformu úradu OLAF. Je potrebné jasne a jednoznačne identifikovať prípady zlyhania a dezinformácií, ktoré sa využívajú v neprospech Európskej únie. Myslím si, že európska verejnosť túto podporu a túto jasnosť potrebuje.

Markus Pieper (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, pani úradujúca predsedníčka Rady, ako člen Výboru pre regionálny rozvoj chápem dôležitosť práce OLAF-u v oblasti štrukturálnych fondov. Posledná správa o finančných záujmoch Spoločenstiev informuje o viac ako 3 800 prípadoch nezrovnalostí, čo v porovnaní s rokom 2006 predstavuje nárast o 19 %. To zodpovedá sume 828 miliónov EUR, čo je o 17 % viac ako ešte pred rokom.

Preto musí Rada teraz zlepšiť boj proti podvodom, a to uskutočnením skutočnej reformy právneho základu, nie vykonaním kozmetickej úpravy súčasných textov.

Ak to Rada myslí vážne, mala by tiež pracovať na zlepšení systému hlásenia. Len samotné informovanie úradu OLAF o nezrovnalostiach trvalo doteraz členským štátom v priemere 36 mesiacov. Aby OLAF mohol vykonávať svoju prácu efektívne, musí dostávať spoľahlivé údaje, ktoré je potrebné poskytovať rýchlo

a v elektronickej forme. Dlhujeme to všetkým zainteresovaným stranám – daňovým poplatníkom a tiež tým, ktorí vynakladajú európske finančné prostriedky podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, budem stručná. Poponáhľala som sa podporiť pani Gräbleovú v jej úsilí a myslím si, že dnes robíme všetci to isté. Počuli sme o poškodzovaní dobrého mena Európskej únie vytváraním dojmu, že sa v nej darí podvodom. Preto vítame a podporujeme všetko, čo by posilnilo a zlepšilo účinnosť OLAF-u. Takže týmito niekoľkými slovami chválím pani Gräbleovú za jej úsilie a vyzývam Radu a Komisiu, aby pozorne načúvali.

Rama Yade, úradujúca predsedníčka Rady. – (FR) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, plne chápem obavy Európskeho parlamentu. Rada má teraz výsledky z prvého čítania v Európskom parlamente. Spôsob, akým pracuje a funguje Rada – ktorá si urobila svoju prácu výzvou na konsolidáciu právnych predpisov z roku 2007 – má svoju logiku, čo znamená, že predtým, ako môže ísť ďalej, potrebuje dokumenty vypracované Komisiou. Je mojou povinnosťou vám povedať, že budeme musieť počkať na chvíľu, kým Komisia túto prácu nepostúpi Rade.

Som presvedčená, že keď budeme mať pracovný dokument o konsolidácii právnych predpisov pre OLAF, ktorý oznámila Komisia, budeme môcť v otázke reformy urobiť rýchly pokrok. Aby sme však mohli vytvoriť čo najjasnejší právny rámec pre OLAF, potrebujeme tento dokument a Parlament sa môže na Radu spoľahnúť, že v tejto záležitosti pokročí ďalej, pri obvyklom rešpektovaní dobrej medziinštitucionálnej spolupráce.

Predsedajúci. – V súlade s článkom 108 ods. 5 rokovacieho poriadku som dostal jeden návrh uznesenia⁽¹⁾.

Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční vo štvrtok 18. decembra 2008.

(Rokovanie bolo na chvíľu prerušené.)

PRESEDA: PANI WALLIS

podpredsedníčka

16. Hodina otázok (otázky pre Komisiu)

Predsedajúca. – Ďalším bodom programu je hodina otázok (B6-0491/2008).

Nasledujúce otázky sú určené Komisii.

Prvá časť

Otázka č. 32, ktorú predkladá **Tadeusz Zwiefka** (H-0934/08)

Vec: Pohotovostné plány pre malé a stredné podniky (MSP)

Vzhľadom na súčasnú finančnú a hospodársku krízu, ktorá je podľa slov Jeana-Clauda Tricheta najväčšou krízou od druhej svetovej vojny, by som sa chcel Komisie opýtať na jej pohotovostné plány pre MSP.

Predpokladá sa, že rámcový plán obnovy, ktorý má byť predstavený 26. novembra, bude obsahovať krátkodobé opatrenia, ktoré majú pomôcť zabrániť recesii. Komisia hľadá nové financovanie a nové využitie existujúcich fondov. Komisia chce tiež zvýšiť kapitál, ktorý má k dispozícii Európska investičná banka, inštitúcia EÚ na poskytovanie dlhodobých pôžičiek. Banka už pripravila pôžičkový balík vo výške 30 miliárd EUR na pomoc malým podnikom, ktoré sa usilujú získať finančné prostriedky. Tieto opatrenia sú veľmi chvályhodné, avšak jedným z najväčších problémov, ktorým čelia MSP v tejto etape, je problém s nesplácaním pôžičiek. Navrhla Európska komisia pohotovostné plány zamerané osobitne na tento konkrétny problém?

Joaquín Almunia, člen Komisie. – (ES) Vážená pani predsedajúca, Komisia v návrhu iniciatívy Small Business Act plne uznala problémy, ktorým čelia malé a stredné podniky.

⁽¹⁾ Pozri zápisnicu.

Pokiaľ ide o prístup k finančným prostriedkom, ktorý je predmetom otázky pána Zwiefku, Komisia spolu s Európskou investičnou bankou (EIB) oznámila konkrétne opatrenia na zlepšenie tejto situácie.

Samozrejme, že súhlasíme s potrebou poskytnutia osobitnej pomoci MSP. Finančná kríza v mnohých členských štátoch značne oslabil finančné kanály, ktoré sú dostupné pre podniky, najmä MSP. Inštitúcie Spoločenstva a členských štátov prijali v rámci svojich oblastí kompetencií konkrétne opatrenia na zmiernenie týchto účinkov.

Komisia zaviedla opatrenia na stabilizáciu finančného systému, ktoré bankám umožnia, aby začali znovu požičiavať svojim zákazníkom. Podporili sme tiež niektoré zmeny účtovných pravidiel a urýchlili prijatie programov na rekapitalizáciu bánk a systémov ochrany vkladov.

Ako viete, Komisia okrem toho 26. novembra schválila plán obnovy vo výške 200 miliárd EUR. Európska rada minulý týždeň tento plán podporila a schválila. Ako sa uvádza v našom oznámení, v tejto sume 200 miliárd EUR je zahrnutých 30 miliárd z rozpočtu EÚ alebo z finančnej pomoci EIB na oživenie hospodárstva.

V týchto opatreniach, či už prostredníctvom rozpočtových zdrojov alebo prostredníctvom financovania, sú celkom jasne zahrnuté nástroje na financovanie a pomoc, ktoré výrazne podporia SME. Tieto opatrenia dopĺňajú dohodu, aby EIB zintenzívnila a súčasne predložila konkrétne nástroje na financovanie MSP, dosiahnutú na neformálnom zasadnutí Rady Ecofin, ktoré sa konalo tento rok v septembri v Nice.

Okrem týchto dohôd EIB oznámila, že prostredníctvom Európskeho investičného fondu bude MSP poskytovať preklenovacie financovanie, známe pod názvom mezanínové financovanie, v celkovej výške 1 miliardy EUR.

Ako som už spomenul, v plánoch rôznych členských štátov a v rámci plánu obnovy, ktorý podporila Európska rada minulý týždeň, existuje už viacero príkladov krajín EÚ veľkých z hľadiska hospodárskej veľkosti, ako sú Spojené kráľovstvo, Francúzsko, Nemecko a Španielsko, ktoré zaviedli konkrétne finančné opatrenia pre MSP, ktoré, ako všetci vieme, predstavujú z hľadiska údajov o odbyte, zamestnanosti a výrobné štruktúry podstatnú časť vo všetkých našich členských štátoch.

Nakoniec by som chcel spomenúť dohody, ktoré v tomto čase mimoriadnych hospodárskych problémov Komisia schválila využitím ustanovení na zvýšenie pružnosti poskytovania štátnej pomoci stanovených v Zmluve. Prinesie to tiež prospech najmä MSP. Príkladom je dohoda, ktorú sme v súvislosti so štátnou pomocou schválili včera, na zvýšenie pravidla *de minimis*.

A nakoniec, v januári sa má uskutočniť stretnutie, konštruktívny dialóg Komisie, SME, ich predstavitel'ov a tiež bánk, na ktorom si vymenia názory na účinnosť štátnej pomoci, súčasnú situáciu a možnú potrebu podporení rozhodnutí prijatých v posledných mesiacoch.

Tadeusz Zwiefka (PPE-DE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, ďakujem vám za podrobné vysvetlenia. Vzhľadom na to, že ste spomenuli prácu Komisie a záväzky Európskej investičnej banky, chcel by som sa vás opýtať, či sa banky, ktoré sa zúčastňujú na prebiehajúcom dialógu a ktoré dostávajú veľkú podporu, tiež všeobecne prihlásili k politike, ktorá zabezpečuje viac-menej hladké fungovanie sektora MSP? Dali si tiež ten istý záväzok?

Joaquín Almunia, člen Komisie. – (ES) Na otázku pána Zwiefku môžem odpovedať, že určite budeme hovoriť s bankami. Banky tiež vo svojich súvahách a finančných výkazoch odhalia problémy, ktorými prechádzajú.

Všetky zdroje, všetky rozhodnutia a všetky opatrenia prijaté na európskej úrovni, aj na úrovniach členských štátov a ďalšie opatrenia týkajúce sa likvidity a zníženia úrokových sadzieb, ktoré urobila Európska centrálna banka a ďalšie centrálné banky, sú všetky, samozrejme, určené na zabránenie úverovému kolapsu a stimulovanie a tvorbu vhodného rámca na obnovu úrovni úverov a financovania, ktoré sú potrebné pre rodiny a podniky.

Financovanie malých a stredných podnikov je nepochybne omnoho viac závislé od bankových úverov ako financovanie veľkých podnikov. Je to z toho dôvodu, že napriek súčasným problémom na trhu môžu veľké podniky priamo vydávať svoje cenné papiere alebo dlhopisy a získavať finančné prostriedky na trhoch s cennými papiermi alebo na trhoch s dlhopismi. MSP potrebujú bankové kanály.

Úprimne dúfame, že banky a úverový systém budú pozitívne reagovať na tento objem pomoci a podpory, ktorý je teraz potrebný, ktorého veľkosť by však pred pár mesiacmi bola nepredstaviteľná.

Myslím si, že zodpovednosti musia prevziať nielen naše vlády, európske inštitúcie a centrálné banky – a my tieto zodpovednosti preberáme. Zodpovednosti majú aj banky, pretože im bola poskytnutá podpora vo forme rekapitalizácie na základe verejných financií alebo vkladov chránených verejnou peňaženkou. Majú zodpovednosti voči ostatnej spoločnosti a osobitne voči MSP.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Pán komisár, myslím si, že vaša posledná poznámka bola veľmi vhodná. Banky si musia uvedomiť, že potrebujú MSP a že v minulosti z nich mali zisk.

Myslím si, že zásadná otázka znie, či to bude fungovať. Teraz nemusíme vedieť, či to bude fungovať, kedy to však budeme vedieť a kedy povieme, že musíme robiť niečo iné? Suma 30 miliárd EUR je veľká, írské orgány však museli poskytnúť bankám injekciu 10 miliárd EUR a niektorí nezávislí odborníci hovoria, že na rekapitalizáciu írskych bánk je potrebných 30 miliárd EUR. Možno by ste sa mohli vyjadriť.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Chcela by som sa vás opýtať na postup, ktorý umožňuje MSP v Rumunsku získať prístup k financovaniu z týchto vyčlenených finančných prostriedkov vo výške 30 miliárd EUR. Aký postup môžu použiť členské štáty, aby uľahčili prístup MSP k tomuto financovaniu? Hovorili ste o plánoch Francúzska, Spojeného kráľovstva... Moja otázka znie, či to bude postup „kto prv príde, ten prv melie“, alebo členské štáty, a teda aj rumunské MSP, majú možnosť získať podobné financovanie?

Joaquín Almunia, člen Komisie. – (ES) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, sme v trhovom hospodárstve a som presvedčený, že s týmto výrokom všetci súhlasíte. Pravidlá hry v trhovom hospodárstve sú také, aké sú.

Preto neverím, že si niekto myslí, že úverový systém, finančný systém, alebo hospodársky systém všeobecne by fungovali lepšie, keby všetky rozhodnutia, ktoré uskutočňujú hospodárske subjekty, a v tomto prípade najmä finančné subjekty, robili namiesto nich ministri jednotlivých členských štátov, alebo by sa tieto rozhodnutia robili v Bruseli v jednej z mnohých budov, v ktorých vykonávajú svoju prácu európske inštitúcie.

Preto o poskytnutí úveru musia rozhodovať banky. Skutočnosť je, že keď sa banky spoliehajú na verejné financie alebo verejné záruky, musia tiež splniť viaceré podmienky. Pokiaľ ide o podmienky, národné podporné programy jednotlivých členských štátov pre bankový sektor sa odlišujú v závislosti od okolností, charakteristík a druhu používaného nástroja v každej individuálnej krajine.

Pokiaľ ide o nás, v Európskej komisii sme schválili systémy ochrany vkladov predložené všetkými členskými štátmi s cieľom zaistiť, aby tieto systémy spĺňali pravidlá hospodárskej súťaže a štátnej pomoci. V súčasnosti dokončujeme schvaľovanie posledných národných rekapitalizačných plánov.

Komisia prijala a publikovala niektoré prierezové normy. V normách sú vysvetlené kritériá, ktoré používame v týchto výnimočných okolnostiach na analýzu týchto plánov, či spĺňajú pravidlá Zmluvy. V Komisii sme vo všetkých prípadoch stanovili šesťmesačnú lehotu, pretože potom budeme musieť – a chceme – zistiť, čo sa za šesť mesiacov od nášho pôvodného schválenia týchto plánov stalo.

Ak sa budú peniaze daňových poplatníkov – peniaze občanov – poskytnuté prostredníctvom týchto plánov pomoci správne využívať a činnosť finančných trhov bude stále ovplyvňovať zložitá hospodárska situácia, môžeme schváliť pokračovanie týchto programov. Ak sa hospodárstvo, ako všetci dúfame, zlepší, alebo ak sa peniaze nebudú využívať na účel, na ktorý boli schválené, musíme tiež podľa toho konať a prijať potrebné rozhodnutia.

Peniaze daňových poplatníkov sa riskujú s cieľom zlepšiť fungovanie finančných okruhov a úverových trhov a okruhov a nehodláme pripustiť, aby sa tieto peniaze premrhali alebo použili bez dosiahnutia uspokojivých výsledkov.

Pokiaľ ide o druhú otázku, Európska investičná banka pôsobí v programoch na pomoc malým a stredným podnikom vo všetkých členských štátoch cez sprostredkovateľov. Do výrobných štruktúr, menovite MSP, sa cez sprostredkovateľa alebo sprostredkovateľov v jednotlivých členských štátoch dostávajú úverové alebo finančné nástroje na základe podporných programov, ktoré sme vytvorili. Títo sprostredkovatelia alebo finanční agenti musia tiež poskytovať informácie, ktoré ste spomínali.

Predseda júca. Otázka č. 33, ktorú predkladá **Ryszard Czarnecki** (H-0952/08)

Vec: Boj proti terorizmu

Minulý týždeň si 10 teroristických útokov v Bombaji vyžiadalo životy najmenej 188 ľudí a stovky ďalších utrpeli zranenia. Aké kroky podniká Komisia, aby prinútila pakistanskú vládu zastaviť podporovanie teroristických skupín na svojom území?

Otázka č. 34, ktorú predkladá **Wiesław Stefan Kuc** (H-0955/08)

Vec: Opatrenia Európskej komisie týkajúce sa teroristických skupín v Pakistane

Aký druh opatrení prijíma Európska komisia, aby prinútila pakistanské orgány, aby prestali podporovať a uľahčovať činnosť teroristických skupín?

Ján Figel', člen Komisie. – Myslím si, že môžem povedať, že Komisia bola tiež veľmi otrasená nedávnymi udalosťami v Bombaji, ktoré 8. decembra veľmi jasne a dôrazne odsúdila tiež Rada Európskej únie.

Európska únia v tejto súvislosti vyjadrila nádej, že Pakistan bude plne spolupracovať s indickým vyšetrovaním a že obidve krajiny budú pracovať spoločne, aby predviedli tých, ktorí sú zodpovední pred súd. Cieľom teroristických sietí je podkopanie regionálneho mieru a stability. Nesmieme dovoliť, aby sa im to podarilo. EÚ preto naliehala na zintenzívnenie regionálnej spolupráce v boji proti terorizmu.

Cestou vpred je dialóg a spolupráca, aby sa mohli vyriešiť rozdiely vo vzájomnom vnímaní a prístupoch. Žiadna iná alternatíva neexistuje, len spolupráca s civilnou pakistanskou vládou. Ako viete, prezident Zardari vyjadril svoj záväzok, že dosiahne zmierenie. Pakistanské orgány v súvislosti s obvineniami z účasti pakistanských občanov a organizácií na útokoch v Bombaji uskutočnili niekoľko zatknutí. Tieto kroky sú veľmi dôležité.

Aby sa zabránilo ďalším útokom, teraz je potrebné pevné odhodlanie pakistanskej vlády rozbiť teroristické siete. Komisia sa zaoberá možnosťou spustenia projektov zameraných na posilnenie možností Pakistanu v boji proti terorizmu.

Spoločná návšteva koordinátora EÚ pre boj proti terorizmu pána Gillesa de Kerchova a Komisie je naplánovaná na budúci január. To je všetko, čo môžem povedať ako odpoveď na tieto dve otázky.

Ryszard Czarnecki (UEN). – (PL) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, tieto otázky sme písali spolu s pánom Kucom pred tromi týždňami. Ako ste sami konštatovali, niektoré veci sa odvtedy zmenili. Preto by som bol rád, keby ste zhodnotili a komentovali vyhlásenie pakistanskej vlády, v ktorom sa uvádza, že žiadneho zo zatknutých teroristov nehodlajú odovzdať indickým orgánom. Mohlo by mať takéto vyhlásenie vplyv na vzťahy medzi Naï Dillí, Islamabadom a Karáči?

Wiesław Stefan Kuc (UEN). – (PL) Chcel by som svoju otázku doplniť. Ako môžeme zabrániť využívaniu pakistanského územia na výcvik bojovníkov Talibanu, ktorí potom zohrávajú významnú úlohu v bojoch v Afganistane, kde sú rozmiestnené európske a americké vojenské jednotky?

Ján Figel', člen Komisie. – Ako som povedal, je to skutočne zložitá, citlivá a dôležitá téma. Jedným zo spôsobov, ktorým môžeme pomôcť, je podporovať demokraciu, právny štát, politiky v oblasti boja proti terorizmu a spoluprácu v tomto regióne a tiež v tejto konkrétnej krajine. Myslím si, že máme vhodnú príležitosť. Na jednej strane sa pokúšame pomôcť vybudovať dôveru, ale tiež pozorne monitorujeme postupy a prijímané kroky. Samozrejme, čo ste povedali o rozhodnutí nevydať zatknutých teroristov, znamená neriadiť sa spravodlivosťou, ale robiť to, čo je dôležité vzhľadom na pakistanský systém v samotnom Pakistane s cieľom eliminovať priestor pre terorizmus, či je to v tejto krajine, alebo v susednej, čo tak tragicky ovplyvnilo situáciu v Bombaji v Indii.

Z hľadiska celkovej spolupráce si myslím, že Európska únia môže spoločne s mnohými ďalšími partnerskými krajinami vybudovať silnejšie prepojenia s vládami, ktoré skutočne konajú viac preventívnym spôsobom a majú viac spoločných spravodajských opatrení proti sieťam. Dúfam, že rozbitie siete v Pakistane v uplynulých dňoch bude dobrým príkladom, ešte však bude potrebné zistiť, ako prebieha proces v tejto krajine. Sme tam, prinajmenšom s obmedzenými možnosťami. Zväčšili sme finančný balík na spoluprácu s Pakistanom na nasledujúce obdobie rokov 2007 – 2010. Tento balík obsahuje 200 miliónov EUR. Súčasťou tohto zamerania je skutočné posilnenie právneho štátu, demokratických inštitúcií a schopnosti konať v tomto smere.

To je všetko, čo môžem v tejto chvíli povedať. V januári, po návšteve tejto krajiny Komisiou a koordinátorom z Rady, budeme mať možno nielen viac informácií, ale skutočné výsledky.

Predseda júca. Otázka č. 35, ktorú predkladá **Silvia-Adriana Țicău** (H-0966/08)

Vec: Investície do energetických infraštruktúr

Hospodárska a finančná kríza ovplyvňuje veľa členských štátov. Každý týždeň počujeme o nových opatreniach, ktoré majú vplyv na tisíce zamestnancov v rôznych členských štátoch. Investície do energetických infraštruktúr sú jedným zo spôsobov, ktoré má Európa k dispozícii na riešenie hospodárskej krízy. Budovanie takýchto infraštruktúr (ropovodov a plynovodov alebo infraštruktúr na výrobu a prenos elektriny) si vyžaduje investície vo veľkom rozsahu s realizáciou projektu v strednodobom až dlhodobom časovom rámci. Ak majú byť investície do energetických infraštruktúr dostatočné, členské štáty budú musieť mať možnosť čerpať z väčšieho rozpočtu TEN-T, inak na určité obdobie vzrastú ich rozpočtové deficity. Aké opatrenia plánuje Komisia na podporenie členských štátov v ich úsilí dosiahnuť významný nárast investícií do energetických infraštruktúr v tomto období hospodárskej a finančnej krízy?

Joaquín Almunia, člen Komisie. – (ES) Vážená pani Țicăová, pýtali ste sa na investície do energetických infraštruktúr. Druhé strategické preskúmanie energetického odvetvia, ktoré prijala Komisia, upozorňuje na naliehavú potrebu zvýšenia investícií Európskej únie do energetických infraštruktúr, aby sa uľahčilo dosiahnutie cieľov našej energetickej politiky, medzi ktoré patrí bezpečnosť dodávok, trvalá udržateľnosť a konkurencieschopnosť. Minulotýždňové stretnutie Rady ministrov energetiky tiež zdôraznilo dôležitosť zvýšenia našich investícií do infraštruktúr, nehovoriac o dohode o energii a zmenách klímy, ktorú podporila Európska rada minulý víkend a dnes ste ju prijali vy v tomto Parlamente.

Komisia trvá na tom – a myslím si, že sa môžeme spolať aj na podporu Rady a Parlamentu – že súčasná hospodárska recesia by nemala byť dôvodom na odloženie alebo obmedzenie investícií do energetických infraštruktúr. Investície do energetiky a osobitne do energetických infraštruktúr by mali podporiť tvorbu pracovných miest, byť hybnou silou inovácií, podporiť rozvoj nových činností a využívanie nových technológií a podporovať hospodársku dôveru. Tieto investície by mali tiež priniesť úžitok z hľadiska rýchlejšieho postupu nášho hospodárstva k hospodárstvu s nízkymi emisiami CO₂.

V pláne obnovy hospodárstva, ktorý schválila Komisia a podporila Rada, navrhujeme, aby sa v období od súčasnosti do roku 2010 na transeurópske energetické siete a súvisiace investície mobilizovali ďalšie 4 miliardy EUR z nevyužitých rozpočtových zdrojov Spoločenstva. Znamená to, že z 5 miliárd EUR, ktorých použitie sme navrhli v našom pláne v oznámení, sa na tieto účely vyčlenia 4 miliardy EUR.

Základné body nášho návrhu v tejto záležitosti schválila minulý týždeň Európska rada, hoci ešte musíme zistiť, ako bude rozpočtový orgán – Rada aj tento Parlament – interpretovať všeobecné vyjadrenia, ktoré sú zahrnuté do záverov predsedníctva Európskej rady.

Okrem toho sa Európska investičná banka (EIB) zaviazala významne zvýšiť financovanie investícií súvisiacich so zmenou klímy, bezpečnosťou, dodávkami energie a energetickými infraštruktúrami – až na 6 miliárd EUR ročne. EIB tiež oznámila svoj záväzok urýchliť využívanie súčasného nástroja na ochranu úverov, aby pomohla pri financovaní projektov transeurópskej siete, s cieľom podporiť väčšiu účasť súkromného sektora, ktorá je veľmi dôležitá. Podľa rôznych odhadov nemôžeme objem investícií, ktoré sú potrebné na obdobie od súčasnosti do roku 2020 alebo 2030, financovať iba z verejných zdrojov.

Napokon je tu jeden faktor, ktorý, dúfam, bude významný. Podporila ho tiež Európska rada a bol začlenený do našich návrhov. Je ním rozhodnutie otvoriť Európsky fond 2020 pre energetiku, zmenu klímy a infraštruktúru. Do tejto iniciatívy, ktorej cieľom je financovanie kapitálových a kvázikapitálových projektov v oblasti infraštruktúr všeobecne a najmä v oblasti energetických infraštruktúr, je zapojená Európska investičná banka, agentúry na financovanie infraštruktúry v jednotlivých členských štátoch a prípadne ďalšie subjekty.

Vidíte teda, že v oblasti, ktorej sa dotýka vaša otázka, boli v posledných týždňoch oznámené, alebo sa teraz realizujú mnohé rozhodnutia.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Ďakujem vám za odpoveď. Chcela by som pripomenúť skutočnosť, že je mimoriadne dôležité investovať do rozvodnej siete elektrickej energie. Ak chceme podporovať obnoviteľnú energiu alebo energiu vyrábanú z obnoviteľných zdrojov, musíme výrobcovi tohto druhu energie umožniť prístup do rozvodnej siete, aby mohli vyrobenú elektrickú energiu dodávať konečnému spotrebiteľovi. Preto dúfam, že tieto finančné nástroje začnú fungovať čo najskôr a transparentným spôsobom.

Joaquín Almunia, člen Komisie. – (ES) Vážená pani predsedajúca, odpoviem veľmi stručne.

Úplne s vami súhlasím. Rada pre dopravu, telekomunikácie a energetiku, prijala na spomínanom zasadnutí, ktoré sa konalo 8. – 9. decembra, smernicu o obnoviteľných zdrojoch energie. Myslím si, že to predstavuje ďalší krok v smere, na ktorý ste upozornili.

Úplne súhlasím s obidvomi vašimi návrhmi a prioritami, ktoré ste v tejto oblasti stanovili.

Druhá časť

Predsedajúca. – Otázka č. 36, ktorú predkladá **Marie Panayotopoulos-Cassiotou** (H-0889/08)

Vec: Vzdelávanie detí migrantov

V nedávnom oznámení (KOM(2008)0423) Komisia navrhla, aby sa uskutočnili konzultácie o otázke vzdelávania detí migrantov, pričom spomenula tiež deti európskych migrujúcich pracovníkov. Aké finančné mechanizmy poskytne Komisia členským štátom na zlepšenie vyučovania materinského jazyka týchto detí najmä v prípade, keď je týmto jazykom úradný jazyk EÚ?

Ján Figel', člen Komisie. – Chcem poďakovať pani Marie Panayotopoulosovej-Cassiotouovej nielen za jej otázku, ale tiež za jej záväzok zlepšiť a zintenzívniť spoluprácu vo vzdelávaní.

O tejto konkrétnej otázke môžem povedať, že program celoživotného vzdelávania nie je len prázdny pojem, ale veľmi silný nástroj a hlavný nástroj, ktorý Komisii umožňuje prístup k zdroju financovania vzdelávania. Súčasťou konkrétnych cieľov celého programu je podpora výučby jazykov a jazykovej rozmanitosti.

Jedna vetva programu, ktorá sa nazýva Comenius, podporuje nadnárodné projekty zamerané na riešenie špecifických potrieb detí z rodín migrantov vrátane jazykovej zložky alebo výučby jazykov. Výučbu všetkých svetových jazykov vrátane úradných jazykov EÚ podporuje v rámci programu Comenius tzv. kľúčová aktivita Jazyky. Ďalšia časť programu Comenius, kľúčová aktivita ICT, tiež podporuje projekty rozvíjajúce inovačné použitie informačných a komunikačných technológií používaných pri výučbe jazykov, najmä na osobitné vzdelávacie potreby a na potreby detí z rodín migrantov.

Hlavným zdrojom financovania na osobitnú podporu vzdelávania a odbornej prípravy migrantov a ostatných znevýhodnených skupín obyvateľstva je Európsky sociálny fond. Za vykonávanie sú zodpovedné hlavne orgány jednotlivých členských štátov.

A nakoniec, integračné politiky vrátane oblasti vzdelávania a vyučovania jazykov podporuje Európsky fond pre integráciu, ktorý je zameraný na nových štátnych príslušníkov tretích krajín.

Diskusia o výsledku verejnej konzultácie o zelenej knihe o migrácii a mobilitě sa ukončí do konca tohto roka. Táto diskusia je otvorená a významná pre všetky zúčastnené strany a opäť vyzývam všetkých, ktorí majú záujem, aby reagovali. S nástrojmi financovania vzdelávania detí z rodín migrantov sú spojené niektoré otázky. Na budúci rok, počas českého predsedníctva, budú tieto otázky zahrnuté do politického dokumentu reagujúceho na zelenú knihu.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Vážená pani predsedajúca, ďakujem pánovi komisárovi za odpoveď. Vítam skutočnosť, že sa otvorila diskusia. Umožňuje mi to verejne vyhlásiť, že udržiavanie materinského jazyka detí európskych imigrantov je európskym zdrojom, ktorý sa musí zachovať. Krajania pána komisára zo Španielska, Nemecka a ďalších európskych krajín, do ktorých emigrovali, spolu s Grékmi chceli, aby sa ich deti učili po grécky a španielsky. Svoje jazyky by si preto mali zachovať tiež noví imigranti z nových európskych krajín, ako aj druhá generácia, potomkovia prvých imigrantov. Úradné európske jazyky sú zdrojom pre Európu a musia mať prednosť.

Ján Figel', člen Komisie. – (SK) Pani predsedníčka, ctené dámy a páni, práve spolupráca v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy má za cieľ podporovať kultúrnu rozmanitosť, ktorá sa výrazne prejavuje aj v kompozícii jazykov, a jeden z krásnych záverov, povedal by som veľmi citlivý a dôležitý politicky, ale aj mentálne pre budúcnosť Únie, bol prijatý v novembri, keď ministri dvadsaťsedmičky potvrdili odhodlanie vytvoriť podmienky pre mobilitu mladých ľudí ako pravidlo, nie ako výnimku.

Dnes je mobilita skôr veľmi limitovaná kvôli nedostatku prostriedkov, ale do budúcnosti to môže byť práve jeden z veľkých nástrojov na podporu aj rozmanitosti, aj otvorenosti, aj komunikácie alebo dialógu medzi kultúrami.

Som rád, že podpora pre takúto spoluprácu rastie, a osobitne aj v Európskom parlamente. Takže z mojej strany skôr poďakovanie za porozumenie a trvalú podporu.

Justas Vincas Paleckis (PSE). – (LT) Otázka z oblasti vzdelávania súvisiaca s migráciou, tentoraz však z nových členských štátov EÚ do starých členských štátov. Ako vieme, niektoré nové členské štáty EÚ sa stretávajú s problémom úniku mozgov. Napríklad učitelia, ktorí ukončili vyššie vzdelanie v jednej krajine, odchádzajú do druhej krajiny, kde nepracujú vo svojej profesii, ale dostávajú vyššiu mzdu. Ako sa na tento problém pozerá Komisia a aké opatrenia by nám navrhovala prijať?

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Vážený pán komisár, ďakujem vám za informácie, ktoré ste nám poskytli. Túto tému by som však chcela trochu rozšíriť poukázaním na deti, ktorých rodičia odišli pracovať do zahraničia, a tieto deti zostávajú doma. Bolo by dobré, keby sa aj tieto deti učili jazyk krajiny, v ktorej pracujú ich rodičia, a aby sme sa zaoberali zamestnanosťou v ich krajine. Hovorím o prípadoch, keď deti zostali doma so svojimi starými rodičmi. Tiež by som chcela povedať, že je dôležité, aby deti, ktoré odišli so svojou rodinou do iného členského štátu, v ktorom si ich rodičia našli prácu, získali podporu, ktorá by im pomohla naučiť sa jazyk krajiny určenia jednoduchšie a rýchlejšie, aby mohli preukázať svoje intelektuálne schopnosti, vzdelávať sa a získavať vedomosti.

Ján Figel', člen Komisie. – (SK) Pani predsedajúca, ja môžem len vyjadriť súhlas s tým, čo zaznelo teraz. Začnem tou druhou otázkou.

Existuje direktíva alebo nariadenie Európskeho spoločenstva ešte z roku 1977, teda už viac než 30 rokov, o vzdelávaní pre deti migrujúcich pracovníkov, teda je to otázka medzi členskými štátmi – staré, nové, menej staré, menej nové – a podmienkach pre vzdelávanie nasledujúcej generácie.

Táto direktíva vlastne ukladá členským štátom poskytovať vzdelanie takýmto deťom v jazyku hostiteľskej krajiny, teda v domácom úradnom jazyku, a zároveň podporovať vzdelávanie v pôvodnom rodnom jazyku a kultúru pôvodnej krajiny v spolupráci s týmito krajinami. Teda v jednom prípade ide o povinnosť poskytovať a v druhom o napomáhanie. V každom prípade je problematika migrujúcich detí súčasťou tohto zeleného dokumentu alebo zelenej správy, ktorá znamená diskusiu a následne možné ďalšie kroky, odporúčania. Takže my sme skôr vo fáze počúvania a následnej prípadnej, konkrétnej aktivity aj vo forme legislatívy, lebo vzdelávanie detí migrantov je veľmi dôležitou súčasťou adaptácie a integrácie. Je evidentné, že v mnohých prípadoch nastávajú problémy práve kvôli nedostatku alebo nekvalite vzdelávania takto poskytovaného.

A čo sa týka prvej otázky o učiteľoch a odlive mozgov – po prvé si myslím, že je veľmi dôležité, aby sa Únia viac venovala téme kvality prípravy učiteľov. Prvýkrát sa tak stalo minulého roku, a táto problematika je veľmi dôležitá, lebo akékoľvek reformy alebo modernizácie vo vzdelávaní sú diskutované alebo realizované, učitelia sú centrálnou súčasťou takéhoto procesu, musia byť jeho subjektom, nie objektom, a, samozrejme, témy ako je celoživotné vzdelávanie, sa začínajú učiteľmi. On, resp. ona, učiteľ, učiteľka, musí byť prvým pri celoživotnosti, ak to má prejsť aj do mladej generácie – zvládanie mnohých nových tém a záležitostí a technológií vo vyučovacom procese je veľmi dôležité. Starnutie populácie sa týka aj učiteľov. Mnohé krajiny Únie čelia veľkému prichádzajúcemu nedostatku alebo deficitu učiteľského zboru a odhaduje sa, že viac než milión učiteľov bude chýbať v nasledujúcej dekáde, pretože vo viacerých štátoch viac než polovica učiteľov je vo veku nad 50 rokov.

To hovorím len na margo celkovej problematiky, ale odliv mozgov súvisí aj s tým, nakoľko si mozgy ceníme, nakoľko investujeme do duševného vlastníctva, do talentov, do schopnosti rozvíjať dary doma, a nielen odchádzať za lepším, a práve k tomu má smerovať napríklad podpora oveľa viac kvality a dostupnosti vzdelávania, ale aj relevantnosti vzdelávania, k tomu má smerovať budúci rok, ktorý je vyhlásený za Európsky rok tvorivosti a inovácií, k tomu musí smerovať väčšie úsilie celej Únie, aby bola atraktívna pre mozgy, aby priťahovala talenty, a nie lamentovala nad únikom mozgov. A, samozrejme, je to aj úloha pre jednotlivé štáty, aby do vzdelania investovali aj teraz, aj z dôvodu krízy, pretože investície do vzdelania sú rozhodujúce, a dokonca aj pre také obdobie ako je toto, sú zásadné, ak máme z krízy vyjsť schopnejší, či už konkurencie, či schopnejší inovácií, jednoducho s posilneným ľudským potenciálom.

Chcem len uzavrieť v tom, že nie je možná dlhodobá vážna a dôveryhodná spolupráca v oblasti vzdelávania, ak sa nebude osobitne dotýkať aj témy učiteľov, kvality prípravy učiteľov a podpory ich kontinuálneho vzdelávania, nielen úvodného, ale aj počas výkonu povolania.

Predseda júca. – Otázka č. 37, ktorú predkladá **Seán Ó Neachtain** (H-0896/08).

Vec: Biela kniha o športe

Ktoré prvky bielej knihy o športe (KOM(2007)0391) sa doposiaľ realizovali a aké sú priority budúcej politiky Komisie v oblasti športu v nadchádzajúcich mesiacoch?

Ján Figel', člen Komisie. – Myslím si, že biela kniha je už veľmi úspešným príspevkom Európskej únie, počínajúc Komisiou a veľmi pozitívnou odozvou Parlamentu (sedí tu pán Mavrommatis, ktorý bol spravodajcom bielej knihy) a tiež členských štátov. Pripomínam, že minulý týždeň Európska rada po prvýkrát od zasadnutia Rady v Nice v decembri 2000 prijala konkrétne závery o športe, a myslím si, že to tiež odzrkadľuje novú situáciu.

Za jeden rok sa skutočne stalo veľa a v tejto oblasti sa deje veľa. Napríklad 38 z 53 opatrení stanovených v takzvanom akčnom pláne s názvom Pierre de Coubertin sa buď začalo, alebo sa už realizovalo a niektoré z nich sa už dosiahli alebo ukončili, čo predstavuje dve tretiny opatrení. Veľmi ma to teší, pretože to hovorí o chuti a úsilí dosahovať výsledky. Na tomto výsledku má, samozrejme, svoj podiel aj Komisia.

Tieto uspokojivé výsledky umožnil angažovaný prístup členských štátov, ale aj športových organizácií.

Myslím si, že biela kniha tiež umožnila alebo pomohla presadiť šport a projekty v oblasti športu v súčasných programoch EÚ. Napríklad nedávno získali projekty z oblasti športu podporu z Európskeho fondu pre regionálny rozvoj, Európskeho sociálneho fondu, programu celoživotného vzdelávania, programu verejného zdravia a programu Mládež v akcii aj z programu Európa pre občanov.

Zabezpečil sa pokrok v konkrétnych oblastiach. Niektoré z nich chcem spomenúť. Usmernenia pre telesnú aktivitu, ktoré nedávno prijali ministerstvá športu a ktoré boli postúpené ministrom zdravotníctva, boj proti dopingu, európsky kvalifikačný rámec pre celoživotné vzdelávanie a Európsky systém kreditov pre odborné vzdelávanie a prípravu, kde šport je jednou z prvých oblastí, ktorá sa použila ako pilotná oblasť pri testovaní. Miestni hráči v športových oddieloch: Pripomínam, že v máji tohto roku sme prijali rozhodnutie o takzvaných domácich alebo miestnych hráčoch v športových oddieloch. Štúdiá o dobrovoľníckej práci v športe: veľmi dôležitá téma. Boj proti rasizmu a xenofóbii: veľa opatrení, tiež v Európskom parlamente. Šport ako nástroj v oblasti vonkajších vzťahov EÚ. Európska štatistická metóda na meranie hospodárskeho vplyvu športu. A potom, boj proti diskriminácii na základe štátnej príslušnosti, hodnotenie vplyvu na agentov hráčov, ktoré sa začína vykonávať, konferencia o licenčných systémoch vo futbale. Pripravujeme sa na ďalší polrok a na európsky sociálny dialóg, ktorý sa podľa mňa začal 1. júla v Paríži medzi partnermi v profesionálnom futbale – organizáciami UEFA, FIFPro, APFL a ECA. Veľa skratiek, ale ide o zamestnávateľov a zamestnancov a UEFA je organizácia, ktorá zastrešuje európsky futbal.

Som rád, že sa začal tento sociálny dialóg. Takže, hoci pri tejto príležitosti nie je možné poskytnúť podrobnú správu o pokroku všetkých činností, ktoré som predtým spomenul, celkom spoľahlivo sa dá teraz usúdiť, že realizácia veľkej a reprezentatívnej časti akčného plánu už značne pokročila.

V neposlednom rade by som chcel povedať, že koncom novembra sme mali prvé európske športové fórum, ktoré vo francúzskom Biarritzi zorganizovala Komisia a na ktorom sa stretli ľudia z oblasti športu – 300 účastníkov z rôznych združení, federácií, ale tiež Komisia a členské štáty. Po tomto stretnutí nasledovala konferencia ministrov. Domnievam sa, že ako prvá takáto udalosť to bolo veľmi dôležité, ďalšie predsedníctva by však mali v tejto oblasti zachovať kontinuitu a otvorenosť a usporadúvať ďalšie stretnutia.

Preto som rád, že teraz je toto úsilie o spoluprácu zúčastnených strán v oblasti športu oveľa viac viditeľné a plodné.

Seán Ó Neachtain (UEN). – (GA) Vážená pani predsedajúca, mohol by pán komisár rozvinúť to, čo povedal o dobrovoľníctve alebo dobrovoľníckej práci v športe a o tom, ako bude Komisia dobrovoľníctvo podporovať?

Ján Figel', člen Komisie. – (SK) Dobrovoľníctvo v športe je podľa mňa jedna z kľúčových záležitostí alebo aktivít pre fungovanie športu pre všetkých, ale aj celkového usporiadania pyramídy športu alebo európskeho modelu športu, čím chcem povedať, že musí byť priestor a podpora pre dobrovoľníctvo v športe ako veľmi dôležitého predpokladu.

My sme v bielej knihe prisľúbili štúdiu o dobrovoľníctve v športe a tender na túto štúdiu bol odštartovaný, a teda vlastne uzatvorený, a štúdiá bude začatá začiatkom budúceho roku 2009. To znamená, že koncom roku, resp. začiatkom roku 2010 môžeme očakávať výsledky, a práve sociálne, ekonomické a právne aspekty dobrovoľníctva v športe budú súčasťou tejto analýzy tak, aby nám pomohli pripraviť odporúčania pre ďalší

proces. Ja by som len rád dodal, že v rámci programu Mládeže európska dobrovoľnícka služba narastá čo do objemu, dobrovoľníctvo má veľkú podporu aj v tomto pléne a existuje idea pre organizovanie európskeho roka dobrovoľníctva.

Myslím, že dobrovoľníctvo nadobúda nový význam aj tým, že sa stáva jednou z foriem neformálneho vzdelávania a v novembri sme prvýkrát v histórii prijali na pôde Rady prvé odporúčanie o dobrovoľníckej službe mladých ľudí v Európskej únii. Je to prvý legislatívny akt v oblasti mládeže za vyše 20 rokov existencie tejto spolupráce a som rád, že sa to výrazne viaže aj na dobrovoľníctvo v športe.

Viacere projekty v nedávnej dobe zo strany Európskej únie, osobitne Komisie a Parlamentu, smerovali k podpore dobrovoľníkov pri medzinárodných športových podujatiach. Takže táto štúdia nám pomôže pripraviť ďalšie kroky, ale pre dobrovoľníctvo podľa mňa narastá výrazne aj kvalitatívne, aj kvantitatívne väčší priestor.

Manolis Mavrommatis (PPE-DE). – (EL) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, chcel by som vám znova zablahoželať k iniciatíve Komisie, v rámci ktorej ste Parlamentu predložili bielu knihu o športe, a ako spravodajca Európskeho parlamentu by som chcel položiť nasledujúcu doplňujúcu otázku. Včera nám páni Nicolas Sarkozy a José Barroso povedali, že za predpokladu, že Írsko schváli reformnú zmluvu, sa zmluva začne uplatňovať do konca roka 2009, a preto je teraz šport aktívnym aspektom a súčasťou Lisabonskej alebo reformnej zmluvy. Počuli sme váš program. Chcel by som sa zamerať na to, aké bude na budúci rok a v nasledujúcich rokoch finančné krytie a rozpočet práve pre šport, či budeme môcť odteraz s nimi počítať.

Avril Doyle (PPE-DE). – Chcela by som poprosiť pána komisára, či by mohol vyjadriť svoje názory na šport v našich školských osnovách, na súčasnú epidémiu detskej obezity a na súvislosť medzi nimi a keby tiež mohol uviesť, či v novembri na športovom fóre v Biarritz boli zastúpené všetky členské štáty.

Ján Figel', člen Komisie. – (SK) Ja si myslím, že s novou zmluvou máme šancu nielen na športovú politiku, ale aj športový program EÚ, a verím, že jeho popularita a blízkosť občanom Únie bude možno pripomínať Erasmus – program, ktorý sa stal veľmi populárnym, ale aj účinným. To nie je len mobilita jednotlivcov, ktorých počet stúpa, ale aj bolonský proces, množstvo záležitostí, ktoré vo vzdelávaní po dvadsiatich rokoch vidíme ako európsku cestu k väčšej otvorenosti a relevantnosti vzdelávania, kvalifikácií a atraktívnosti Európy. A to je veľmi dôležité.

Šport je veľmi potrebný, a zároveň aj populárny, takže práve takýto program v súvislosti s článkom 149 by mohol byť úzko spätý s priestorom a agendou vzdelávania a mládeže, lebo to je článok 149, kde pribúda po prvýkrát explicitne šport. Podobné nástroje, podobná formácia Rady ministrov bude etablovaná na základe takéhoto článku.

Ja by som rád vyjadril pripravenosť Komisie podieľať sa na príprave aplikácie takéhoto článku, a práve biela kniha je veľmi dobrým predpokladom alebo krokom týmto smerom, ktorý zároveň neprejudikuje, ale dostáva šport viac do centra spolupráce aj štátov, aj športových organizácií v Európe.

Čo sa týka financovania, začiatky bývajú skôr skromné a zároveň aj veľmi potrebné, a predpokladám, že práve osobitná rozpočtová kapitola alebo položka schválená v Parlamente pre budúci rok vo výške vyše šesť miliónov EUR môže napomôcť niektorým aktivitám ako prípravným pre budúce obdobie so športovým programom. Dnes by bolo z mojej strany predčasné hovoriť o rozpočtových konzekvenciách, skôr hovorím o prípravných prácach, ktoré už sú vo forme niektorých námetov schválené aj v Parlamente.

Čo sa týka Biarritz alebo školstva a športu, ja myslím, že Biarritz bol úspešný, už som povedal, že to bolo prvé fórum. Zároveň za dva týždne prišli závery Európskej rady, čo nebýva obvyklé, aby premiéri a prezidenti hovorili o športe, a vo formálnych záveroch veľmi povzbudivé nielen smerom k fóru v Biarritz, ale aj k ďalšej spolupráci a obsahu tejto spolupráce.

Obezita, šport pre všetkých, to sú jednoducho spojivá, pretože pre boj proti obezite je šport jednou z najlepších antidotov alebo prostriedkov. Žiaľ v Európe vo všeobecnosti klesá podiel vzdelávania vo forme telesnej výchovy alebo počtu hodín na žiaka počas školského roka, a to je zlý trend, to treba zmeniť. Zároveň kvalita tohto času, kvalita výchovy sa musí zlepšiť a som rád, že sa nám podarilo po prvýkrát vypracovať tzv. súbor usmernení pre telesnú výchovu, ktoré boli odobrené práve v Biarritz, sú výsledkom expertízy, a verím, že budú schválené – možno doplnené, ale hlavne schválené a prijaté na úrovni štátov práve ministrami zdravotníctva na rade pre zdravotníctvo. A to len hovorí o tom, že šport potrebuje horizontálny prístup. Potrebuje viac koordinácie a koherencie v jednotlivých oblastiach našich politík, o čo sa Komisia bude usilovať aj s vašou pomocou.

Christopher Beazley (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, v súvislosti s príslušnou procedurálnou námietkou by som chcel len povedať, že som veľmi sklamaný, že Európska komisia neodpovedala na otázku 38 napriek tomu, že pán Cappato je prítomný. Od vašich útvarov som vyrozumel, že pán Cappato dostane písomnú odpoveď, alebo predpokladáte, že odpoviete na otázku 38 neskôr?

Predsedajúca. – Pán Beazley, práve som chcela povedať, že otázka č. 38 bude zodpovedaná písomne.

Tiež som sklamaná, že sme sa k nej nedostali, ale hodina otázok je vždy členená tak, že každý komisár má k dispozícii 20 minút a pán komisár Figel' už tento čas vyčerpal. Takže teraz musíme prejsť k pánovi komisárovi Almuniovi.

Christopher Beazley (PPE-DE). – Pretože ma táto téma zaujíma, mohol by mi pán komisár poslať kópiu svojej odpovede pánovi Cappatovi?

Mohli by ste namietat, že teraz nie je čas na diskusiu o tejto záležitosti. Okrem olympijskej vlajky by na olympijských hrách nemali byť žiadne iné vlajky. Ak by sme mali európsku vlajku, naši a vaši krajanovia by mohli vyhrať o niekoľko medailí viac.

Predsedajúca. – Pán Beazley, uvedomujem si, že chceme pokračovať tými, ktorí položili otázky. Som si istá, že pán Cappato bude taký dobrý a pošle vám kópiu odpovede.

Predsedajúca. – Otázka č. 39, ktorú predkladá **Manuel Medina Ortega (H-0886/08)**

Vec: Euro a inflácia

Ako reagovala eurozóna na inflačné tlaky, ktoré sme zažili v minulom roku na svetovej úrovni, a aké sú súčasné perspektívy, pokiaľ ide o udržanie kúpnej sily spoločnej meny?

Joaquín Almunia, člen Komisie. – (ES) Vážená pani predsedajúca, pán Medina Ortega, pýtali ste sa ma na vývoj inflácie v eurozóne a na dôsledky z hľadiska reakcie eurozóny.

V priebehu posledných 15 mesiacov sme boli bezpochyby svedkami dvoch očividne protirečivých procesov, obidva tieto procesy sa však odohrávali v našich hospodárstvach. Na jednej strane, v období do júla 2008 hospodárstva eurozóny, všetky ostatné európske hospodárstva a okrem toho mnohé ďalšie hospodárstva v industrializovaných a rozvíjajúcich sa krajinách utrpeli vážny otras z nárastu cien ropy a ďalších potravinových a nepotravinových surovín.

V dôsledku tohto ohromujúceho nárastu cien vyskočili v júli ceny za barel ropy na takmer 150 USD a ceny pšenice, kukurice, ryže a ďalších surovín vyleteli hore na mimoriadne vysoké úrovne a spôsobili viditeľné sociálne problémy a zvýšenie cenových indexov. V období jún – júl tohto roku vzrástol v eurozóne cenový index o približne 4 %.

Vážne hospodárske spomalenie, ktoré začalo v lete – a teraz v mnohých prípadoch recesia – vo veľkých hospodárstvach v celej eurozóne a v Spojených štátoch a Japonsku spôsobilo mimoriadne akútny záporný šok na strane dopytu, ktorý je tiež viditeľný v rozvíjajúcich sa krajinách, ako sú Čína, India a ďalšie. Teraz ceny surovín prudko klesli, takže barel ropy teraz stojí okolo 43 USD alebo 45 USD, ale rovnako prudký pokles vidíme vo vývoji cien mnohých ďalších surovín. Pokiaľ ide o náš cenový index, Eurostat publikoval dnes ráno cenový index v novembri, z ktorého vidieť, že medziročná miera inflácie v eurozóne je 2,1 %.

Vzhľadom na to, že v prvej polovici tohto roku značne rástli ceny, priemerná inflácia v eurozóne bude v roku 2008 zhruba 3 %. Neviem vám povedať presnú hodnotu, ale o mesiac ju budeme mať. Vo všeobecnosti však môžeme povedať hneď teraz, že po prvýkrát počas existencie eurozóny, konkrétne od roku 1999, bude priemerná inflácia v 16 krajinách eurozóny na budúci rok menšia ako 2 %, čo je pod inflačnou hranicou, ktorú stanovila Európska centrálna banka ako hranicu, ktorá je potrebná na udržanie cenovej stability. Skutočne nemôžeme vylúčiť možnosť, že v polovici roka, v júni alebo v júli, môže byť v dôsledku prudkého nárastu cien ropy a surovín medziročná miera inflácie dokonca záporná.

Neznamená to však, že nie sú žiadne problémy s tvorbou cien. Mikroekonomické problémy s tvorbou cien existujú stále, dokonca aj v období nízkej inflácie, ktorá je dôsledkom krízy a vývoja cien surovín. Komisia práve publikovala oznámenie o cenách potravín, v ktorom analyzujeme opatrenia, ktoré vykonáme na elimináciu situácií zneužitia alebo zlyhania maloobchodného trhu v súvislosti s cenami potravín. Komisia oznámila v súvislosti s preskúmaním vnútorného trhu celý rad opatrení na monitorovanie trhov, na ktorých sa netvoria ceny správnym spôsobom.

Teda v oblastiach, v ktorých máme spolu s centrálnou bankou kompetencie, konáme makroekonomicky a konáme tiež mikroekonomicky.

A na záver, hovorili ste tiež o aspektoch vonkajšej kúpnej sily. Euro sa voči americkému doláru a ďalším menám značne zhodnotilo. V júli bol reálny efektívny výmenný kurz eura voči ostatným menám našich partnerov a konkurentov mimoriadne vysoký a efektívny výmenný kurz eura bol zjavne nadhodnotený. Dnes sa situácia vrátila na normálnejšie úrovne, ktoré možno považovať za blízke úrovniám, ktoré by sa mohli v akademických alebo analytických prácach považovať za rovnovážny výmenný kurz eura.

Manuel Medina Ortega (PSE). – (ES) Ďakujem vám, pán komisár, za vašu veľmi relevantnú, presnú a úplnú odpoveď.

Doplňujúcu otázku musím formulovať veľmi starostlivo, pretože stanovovanie úrokových sadzieb nie je úlohou Komisie, ale Európskej centrálnej banky, a tieto dva orgány sú navzájom nezávislé. Zdá sa však, že inflácia a úrokové sadzby vzájomne súvisia.

Niektorí ľudia si myslia, že Európska centrálna banka zvýšila úrokové sadzby v určitom čase, keď možno nebolo potrebné to urobiť, a tak spôsobila spotrebiteľom značné ťažkosti, kým teraz sme svedkami odlišného procesu, akéhosi druhu rivality v oblasti znižovania úrokových sadzieb. Myslím, že sadzba v Spojených štátoch je 0,25 %, čo je prakticky nula.

Vykonáva Komisia nejaký druh hodnotenia vplyvu rozhodnutí Európskej centrálnej banky na infláciu a robí prognózy o ich možných dôsledkoch v budúcnosti?

Joaquín Almunia, člen Komisie. – (ES) Vážená pani predsedajúca, naša správa o prvých desiatich rokoch eura – EMU 10 – ktorú som mal možnosť predstaviť poslancom tohto Parlamentu a parlamentnému Výboru pre hospodárske a menové veci, obsahuje okrem iného analýzu vývoja inflácie a nástrojov používaných v menovej politike.

Túto analýzu sme vykonali veľmi starostlivo, aby sme nevyvolali najmenšiu pochybnosť o našom rešpektovaní nezávislosti Európskej centrálnej banky (ECB). Napriek tomu môžem tiež povedať, že keď sa pozriete na údaje o inflácii v eurozóne od roku 1999 do roku 2007, priemerná inflácia v tejto zóne na konci každého roku, keď bolo možné vypočítať celoročný priemer, bola vždy mierne nad cieľovou hodnotou, ktorú ECB stanovila na udržanie cenovej stability, aj keď veľmi blízko k nej.

Preto si myslím, že možno povedať, že ročné výsledky od zavedenia eura a odvtedy, čo ECB dostala na starosť menovú politiku, boli pre euro jasne pozitívne a omnoho lepšie ako výsledky, ktoré mali mnohé hospodárstva, ktoré sú teraz v eurozóne, keď mali svoje vlastné menové politiky a, samozrejme, svoje vlastné centrálné banky.

Z dôvodov, ktoré som vám vysvetlil v prvej odpovedi, bol posledný rok 2008 omnoho komplikovanejší, pretože ho tvorili dve radikálne odlišné polovice. Prvý polrok sa vyznačoval nárastom cien spôsobeným vonkajším, mimoriadne prudkým inflačným šokom. V druhom polroku sme boli z mnohých príčin svedkami prudkého poklesu cien, ale hlavne z dôvodu hospodárskeho spomalenia a v našom prípade recesie, do ktorej sa, žiaľ, prepadáme.

Za takýchto okolností je veľmi jednoduché kritizovať akúkoľvek centrálnu banku, či sa nachádza vo Frankfurtu, Washingtone, Londýne alebo v ktoromkoľvek inom hlavnom meste na svete. Napriek tomu sa ECB počas tejto krízy už od augusta 2007 osvedčila ako spoľahlivá vo svojich analýzach, pokojná pri rozhodovaní a úspešná vo svojom politickom smerovaní.

Bola to banka, ktorá viedla reakciu na krízu rizikových hypoték v auguste 2007. Myslím si, že jej opatrenia boli v súlade s mandátom, ktorý jej bol udelený Zmluvou, Radou, Parlamentom a Európskou úniou všeobecne. Myslím si, že práve teraz robí to, čo by banka mala robiť, a to je predovšetkým zabezpečovanie likvidity a zabránenie nedostatku likvidity z vytvárania úverovej krízy, ktorá by mohla veci ešte zhoršiť.

Neviem povedať, aký smer budú mať rozhodnutia ECB v budúcnosti. Pán Trichet, ktorý pred vami pravidelne vystupuje, vám to môže povedať slovami centrálného bankára. Pretože však veľa rokov sledujem oznámenia ECB, ktoré zverejňuje vo štvrtok v prvom týždni každého mesiaca ihneď po zasadnutí svojej rady, myslím si, že je celkom jednoduché pochopiť nielen jej rozhodnutia, ale bez toho, aby ich vopred oznamovala, aj trhové orientácie a spôsob, akým analyzuje menovú politiku pre nastávajúce mesiace.

Gay Mitchell (PPE-DE). – Pripájam sa k pánovi komisárovi, tiež obdivujem opatrenia, ktoré prijala Európska centrálna banka. Myslím si, že boli veľmi ucelené a veľmi triezve. Napriek nezávislosti centrálnej banky, ktorú podporujeme všetci v tomto Parlamente vrátane pána komisára, mám však pre pána komisára otázku. Udržiavanie inflácie pod kontrolou pomohlo vytvoriť v eurozóne za desať rokov jej fungovania približne 16 miliónov pracovných miest. Aké by mali byť podľa Komisie priority Európskej centrálnej banky vzhľadom na také výrazné zníženie inflácie? Nezávislosť centrálnej banky sa musí chrániť, to nám však nebráni vyjadriť svoj názor. Takže, myslí si pán komisár, že vzhľadom na takú nízku mieru inflácie a keďže úrokové sadzby už infláciu nemôžu znížiť, by ECB teraz mala zmeniť prioritu?

Paul Rübiger (PPE-DE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, do akej miery sa v tomto ohľade odlišuje eurozóna od oblastí, ktorá do eurozóny nepatrí. V ktorých odvetviach predpokladáte v blízkej budúcnosti najvyššiu mieru inflácie?

Joaquín Almunia, člen Komisie. – (ES) Vážení páni Mitchell, cenová stabilita je stanovená v Zmluve ako základný mandát. Hlavným mandátom Európskej centrálnej banky je udržiavať stabilné ceny. Keď sa dosiahne tento hlavný mandát alebo cieľ, alebo pokiaľ sa dosahuje, mandátom je zabezpečiť koordináciu menovej politiky so zvyšnými cieľmi hospodárskej politiky. To musí zabezpečiť samotná ECB a ostatné európske inštitúcie.

Čo myslí ECB pod cenovou stabilitou? Myslím si, že to definovala veľmi jasne, ak sa nemýlim, v roku 2003. Znamená infláciu tesne pod 2 % v strednodobom horizonte.

Počas všetkých týchto rokov, od roku 1999 až podnes, znamenalo splnenie tohto cieľa, t. j. miery inflácie tesne pod 2 %, úsilie udržiavať infláciu na nízkej úrovni. Ak sú prognózy správne, na budúci rok sa bude možno cenová stabilita po prvýkrát interpretovať ako úsilie udržať infláciu do 2 %, aby neprekročila túto úroveň, pretože budeme pravdepodobne svedkami situácie, keď pod 2 % klesne nielen mesačná inflácia, ale dokonca možno aj strednodobá inflačná predpoveď.

Mandát však zostane naďalej rovnaký. Nástroje a metódy použité na dosiahnutie tohto cieľa budú, samozrejme, rozdielne, ale cieľ zostane naďalej rovnaký.

Druhou oblasťou činnosti alebo súboru činností každej centrálnej banky a, samozrejme, aj Európskej centrálnej banky je poskytovať likviditu. V súčasnej chvíli je to mimoriadne dôležité.

Myslím si, že ECB robí to, čo má robiť, nerobí však tajnosti okolo skutočnosti – a hovorí to celkom otvorene, že poskytuje likviditu dopoludnia, ale zvyčajne pred zatváracími hodinami na konci dňa získava likviditu od tých finančných inštitúcií, ktoré túto likviditu nepoužili na svoje úverové operácie. Teraz to vyvolalo diskusiu. Počas týchto dní noviny prinášajú vyhlásenia podpredsedu ECB pána Papademosu a niektorých ďalších vedúcich pracovníkov v tom zmysle, že banka diskutuje o využívaní nástrojov potrebných na zabezpečenie efektívnosti poskytovania likvidity, a nie iba cyklickej činnosti, ktorá každé popoludnie končí návratom peňazí na miesto, odkiaľ ráno odišli.

Teraz prichádzam k druhej otázke, k rozdielu. V niektorých členských štátoch EÚ, ktoré nepatria do eurozóny, je inflácia vyššia ako v prevažnej väčšine členských štátov v rámci eurozóny. Ak si pozriete správu o inflácii koncom novembra, ktorú rozposlal Eurostat dnes dopoludnia, uvidíte, že väčšina krajín EÚ mimo eurozóny má vyššiu mieru inflácie ako krajiny s najvyššou infláciou v rámci eurozóny.

V súčasnosti je dôsledkom toho mimo eurozóny vyššia inflácia vo veľkej miere preto, lebo mimo tejto oblasti sú krajiny, ktoré prechádzajú rýchlym procesom zblížovania a v ktorých sú väčšie inflačné tlaky spôsobené sériou intenzívnejších účinkov využívania energie, väčšej závislosti od zahraničných zdrojov energie, ktorých cena stúpala alebo, v technickom žargóne, Balassovým-Samuelsonovým efektom.

Pri porovnaní jednotlivých odvetví je inflácia zreteľne vyššia v odvetví služieb. Zistíte, že napriek veľmi prudkému poklesu medziročnej inflácie v posledných mesiacoch zostáva inflácia v sektore služieb pomerne konštantná, na úrovni od 2,5 % do 2,6 %. Inflácia v odvetví potravinárskych výrobkov, spracovaných potravín a priemyselného tovaru kolísala v omnoho väčšej miere z dôvodov, ktoré som načrtol predtým vo svojej odpovedi pánovi Medinovi Ortegovi. Odvetvie služieb však zostalo na úrovni miery inflácie, ktorá je nad cieľovou hodnotou cenovej stability, ktorá by mala zostať pod 2 %. Miera inflácie je i tak blízka 2 %.

Predseda júca. – Otázka č. 40, ktorú predkladá **Georgios Papastamkos** (H-0891/08).

Vec: Organizácia hospodárskeho riadenia Európskej únie

Z hľadiska intenzity a plne záväznej povahy regulácie existuje asymetria medzi úplnou menovou úniou a hospodárskou úniou, ktorá zostáva neúplná.

Aký strategický smer by sa mal podľa názoru Komisie sledovať pri organizovaní hospodárskeho riadenia EÚ, aby sa odstránila táto asymetria?

Joaquín Almunia, člen Komisie. – (ES) Vážená pani predsedajúca, pán Papastamkos sa pýta na riadenie v eurozóne.

Práve som hovoril o riadení v Európskej centrálnej banke a európskom systéme centrálnych bánk, menovom pilieri hospodárskej a menovej únie. Úprimne povedané, myslím si, že funguje veľmi dobre. Myslím si, že to je úspech.

Riadenie v druhom pilieri, hospodárskom pilieri hospodárskej a menovej únie, funguje, má však pred sebou ešte dlhú cestu. Koordinácia fiškálnych a rozpočtových politík funguje a myslím si, že Pakt stability a rastu a rozpočtová koordinácia, ktorá je obsiahnutá v realizácii tohto paktu, fungovali doteraz od preskúmania v roku 2005 veľmi dobre.

Teraz podstupujeme veľmi ťažkú skúšku, pretože v dôsledku hospodárskeho spomalenia, fiškálnych stimulačných opatrení a balíkov na podporu finančného systému sú verejné financie pod extrémnym tlakom a Pakt stability a rastu sa musí vykonávať vo veľmi zložitej situácii.

Musí sa vykonávať s jemu vlastnou flexibilitou pri súčasnom zachovávaní a dodržiavaní pravidiel paktu a to bude veľká skúška.

Ešte je tu druhý faktor, ktorý tiež analyzujeme v našej správe o prvých desiatich rokoch hospodárskej a menovej únie. Ak upriamime pozornosť ďalej, za koordináciu našich fiškálnych a rozpočtových politík, myslím si, že je potrebné zlepšiť koordináciu našich makroekonomických politík. V niektorých členských štátoch vrátane Maďarska a Lotyšska, ktoré majú v súčasnosti veľké problémy s platobnými bilanciami a potrebujú od nás významnú finančnú podporu z menového fondu, existujú veľmi významné makroekonomické nerovnováhy. To nasvedčuje, že existovali kumulatívne nerovnováhy, ktoré sme nedokázali prostredníctvom nášho systému koordinácie včas napraviť.

Sú to krajiny v tretej etape zavádzania eura, ktoré nepatria do hospodárskej a menovej únie. Rozdiely v deficite bežného účtu a vo vývoji jednotkových mzdových nákladov existujú však aj v rámci eurozóny. Podľa môjho názoru potrebujú omnoho efektívnejšiu koordináciu, než sa nám napriek úsiliu Euroskupiny podarilo zabezpečiť doposiaľ.

Myslím si, že odvtedy, čo sa predsedom v roku 2005 stal premiér Luxemburska Jean-Claude Juncker a vytvoril stále predsedníctvo, pracovala Euroskupina omnoho lepšie. Pokiaľ však ide o vnútornú koordináciu makroekonomických politík alebo určitých štrukturálnych reforiem, ktoré idú za rámec rozpočtovej koordinácie, je pred nami ešte dlhá cesta. Dlhá cesta nás nepochybne čaká aj v oblasti externej koordinácie.

Myslím si, že euro ako mena je pre nás a pre zvyšok sveta natoľko dôležité, že si nemôžeme dovoliť taký luxus, aby záujmy, pozície a priority eura v krajinách eurozóny neboli zastúpené na mnohostranných fórach a v inštitúciách koherentným, súdržným a integrovaným spôsobom.

Georgios Papastamkos (PPE-DE). – (EL) Vážená pani predsedajúca, ďakujem pánovi komisárovi za odpoveď. Uvítal som, keď ste spomenuli, že hospodárske riadenie má pred sebou ešte dlhú cestu, a potvrdili ste asymetriu medzi prísnu menovou koncepciou a uvoľneným, neúplným, nedokonalým hospodárskym riadením. Chcel by som položiť otázku pánovi komisárovi.

Ruku na srdce, pán komisár, ak by sme dnes mali revidovať Zmluvu, aké návrhy v súvislosti s inštitucionálnymi základmi by ste predložili na podporenie hospodárskeho riadenia Európskej únie na základe vašej doterajšej skúsenosti a pri zohľadnení nedávnej finančnej krízy a skutočnosti, že sa zmenila na hospodársku krízu?

Joaquín Almunia, člen Komisie. – (ES) Myslím si, že na to môžem odpovedať veľmi rýchlo, aby som neopakoval niektoré body, ktoré som spomenul vo svojej predchádzajúcej odpovedi.

Moje názory na to, čo je potrebné urobiť, sú zahrnuté v správe o prvých desiatich rokoch hospodárskej a menovej únie a vo viacerých politických oznámeniach, ktoré Komisia prijala z mojej iniciatívy a o ktorých

sme tu v Parlamente a v Rade diskutovali. Potrebujeme lepšiu koordináciu fiškálnych a rozpočtových politík nielen z krátkodobého hľadiska, ale tiež zo strednodobého a dlhodobého hľadiska. Potrebujeme koordináciu nefiskálnych makroekonomických politík, ktorá bola doposiaľ veľmi slabá, aby sme zlepšili schopnosť hospodárstiev eurozóny prispôbiť sa a zlepšiť prípravu krajín, ktorých cieľom je vstúpiť do eurozóny v nasledujúcich niekoľkých rokoch, pretože o vstup žiada stále viac krajín. Potrebujeme koordináciu na základe jasnej, presnej stratégie, so stanovenými prioritami a jednotným hlasom mimo eurozóny a potrebujeme riadenie, ktoré spočíva v pokračovaní úsilia na zefektívnení práce Euroskupiny, v súlade s tým, čo sme robili od 1. januára 2005 počas predsedníctva pána Junckera.

Armando França (PSE). – (PT) Veľmi si cením vaše názory a rád by som počul vaše stanovisko o nasledujúcej otázke. Podľa môjho názoru bude hospodárska a menová organizácia EÚ úplná len vtedy, keď sa vytvorí spoločný priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti. Inými slovami, potrebujeme spoločné zákony, ktoré budú rovnaké pre všetkých, a potrebujeme súdy, ktoré budú tieto zákony uplatňovať rovnakým spôsobom v celej Únii. Do vytvorenia spoločného priestoru slobody, bezpečnosti a najmä spravodlivosti však máme ešte ďaleko. Moja otázka znie takto: Ak z nejakého dôvodu nenadobudne platnosť Lisabonská zmluva, čo by sme videli neradi, myslíte si, že by to ohrozilo proces európskej integrácie, najmä hospodársku a menovú úniu?

Joaquín Almunia, člen Komisie. – (ES) Vážený pán França, musím odpovedať stručne, vaša otázka je však veľmi zaujímavá.

Z hľadiska právneho textu – litery Zmluvy – musím povedať, že veľká väčšina právnych predpisov primárnej legislatívy, ktoré hospodárska a menová únia potrebuje, aby mohla fungovať tak, ako všetci chceme, existuje od čias Maastrichtskej zmluvy a nasledujúce Zmluvy ich prevzali. Dnes sú zahrnuté do Zmluvy z Nice, zajtra budú súčasťou Lisabonskej zmluvy.

V Lisabonskej zmluve sú niektoré ďalšie zlepšenia, ale základ toho, čo potrebuje hospodárska a menová únia z hľadiska Zmluvy, existuje od Maastrichtu.

Vstúpenie Lisabonskej zmluvy do platnosti spolu s rozhodnutiami, ktorých cieľom je urýchliť európsku integráciu, napríklad s rozhodnutiami prijatými minulý týždeň v Európskej rade a dnes dopoludnia vami, však vytvorí nevyhnutný rámec, aby hospodárska a menová integrácia napredovala správnym smerom. Aký pokrok sa dosiahol v oblasti hospodárskej a menovej únie a či smeruje správnym, alebo nesprávnym smerom, by mohlo určiť samotné znenie Zmluvy.

Myslím si, že pre správne smerovanie hospodárskej a menovej únie je z hľadiska politického priestoru a politického prostredia potrebná Lisabonská zmluva ako politický cieľ a politická vôľa, ktorú prejavili vedúci predstavitelia, členské štáty, Parlament a Komisia s cieľom presadiť Lisabonskú zmluvu, napriek problémom s neúspešnými referendumami.

Otázky č. 41, 42 a 43 budú zodpovedané písomne.

Gay Mitchell (PPE-DE). – Nebudem zdržiavať rokovanie. Uvedomujem si, že existujú problémy, minulú noc však bola zrušená hodina otázok pre Radu.

Podobne ako mnohí iní poslanci, aj ja pracujem vo výboroch. Sú aj iní, ktorí sa do práce Parlamentu vo výboroch ani na plenárnom zasadnutí nezapájajú. Jedinú príležitosť, ktorú máme, aby sme ukázali, že sa zapájame, je vystúpenie na plenárnom zasadnutí.

Poznám poslancov, ktorí nechodia do Parlamentu, ale berú iba platy. Tí z nás, ktorí chodia do Parlamentu, by mali mať možnosť položiť otázky komisárom. Pred mojou otázkou sú ešte dve ďalšie otázky. Možno nastal čas, aby sme prešli na systém losovania a každý komisár by potom musel odpovedať na štyri alebo päť otázok a ostatné otázky by boli zodpovedané písomne. Pokračovanie súčasného systému je však skutočne neprijateľné.

Ďakujem za pochopenie. Chcel som to povedať, pretože si naozaj myslím, že je to veľmi nespravodlivé.

Predsedajúca. – Pán Mitchell, chcela by som povedať, že sedieť tu dnes v noci mi nie je dvakrát príjemné. Máme problémy a musíme nájsť cestu vpred.

Možno by som mohla na vypočutí členov Komisie povedať, že veľa poslancov čaká na odpovede a hoci si vážime podrobné odpovede, niekedy by sme ocenili, keby boli rýchlejšie. Mojou úlohou nie je kritizovať, ale možno by ste mali vziať túto pripomienku do úvahy.

Predseda júca. – Otázka č. 44, ktorú predkladá **Emmanouíl Angelakas** (H-0890/08)

Vec: Liečivé prípravky – cezhraničná zdravotná starostlivosť

V článku 14 návrhu smernice o uplatňovaní práv pacientov pri cezhraničnej zdravotnej starostlivosti (KOM(2008)0414) sa spomína uznávanie lekárskeho predpisu vydaného v iných členských štátoch. Vzhľadom na to, že nie všetky registrované lieky sa uvádzajú na trh vo všetkých členských štátoch, že ten istý registrovaný liek sa môže v rôznych členských štátoch predávať v rôznom balení alebo s rôznym obsahom, že v niektorých členských štátoch sa môžu registrované lieky predávať iba pod obchodnou značkou, a nie pod ich generickým názvom a že lieky môžu byť v lekárskom predpise uvedené v jazyku, ktorý lekár alebo lekárnik poskytujúci zdravotnú starostlivosť neovláda, aký názor má Komisia na to, či výrobok predpísaný v lekárskom predpise, ktorý sa však neuvádza na trh v danom členskom štáte, sa môže nahradiť iným liekom (originálnym alebo generickým), vzhľadom na to, že táto prax je v niektorých členských štátoch zakázaná?

Poskytne Komisia podrobnejšie informácie o opatreniach, ktoré plánuje prijať (podľa článku 14 ods. 2 písm. a) a písm. b)) s cieľom zabezpečiť, aby sa mohla overovať pravosť lekárskeho predpisu a aby sa mohli predpísané lieky správne identifikovať?

Androulla Vassiliou, členka Komisie. – (EL) Vážená pani predsedajúca, ako Komisia opakovane upozorňovala a zdôrazňovala, pravidlo zakazujúce lekárnikovi, ktorý má sídlo v jednom členskom štáte, prijímať lekárske predpisy pre osobné použitie vydané lekárom so sídlom v inom členskom štáte, prekračuje rámec predpisov potrebných na ochranu verejného zdravia, a preto je v rozpore s právnymi predpismi Spoločenstva, konkrétne s článkom 49 Zmluvy. Preto keď má liek povolenie podľa článku 6 ods. 1 smernice 2001/83 na uvedenie na trh na území jedného členského štátu, musí tento členský štát zabezpečiť, aby sa na jeho území mohli používať lekárske predpisy podpísané oprávnenými osobami v iných členských štátoch. Podľa judikatúry Súdneho dvora akékoľvek obmedzenie tohto uznávania nesmie spôsobiť diskrimináciu, musí byť odôvodnené a musí byť primerané.

Okrem toho si Komisia myslí, že z dôvodov verejného zdravia by bolo primerané, keby vo vnútroštátnych predpisoch bolo ustanovenie, ktoré by lekárnikom umožňovalo odmietnuť vydať liek uvedený v lekárskom predpise v prípade, ak by mali oprávnené pochybnosti o pravosti lekárskeho predpisu, a vyňať lieky, pre ktoré sa požaduje osobitný lekársky predpis podľa článku 71 ods. 2 smernice 2001/83.

Pokiaľ ide o článok 14 navrhovanej smernice o uplatňovaní práv pacientov pri cezhraničnej zdravotnej starostlivosti, tento článok má zabezpečiť uznávanie lekárskeho predpisu vydaného legálne v inom členskom štáte v rámci obmedzení, ktoré som uviedla. Účelom článku 14 ods. 2 je uľahčiť uplatňovanie uznávania lekárskeho predpisu vydaného lekárom v inom členskom štáte schválením opatrení, ktoré umožnia lekárnikom vydať liek uvedený v lekárskom predpise vydanom v inom členskom štáte v prípade, ak nie sú pochybnosti o pravosti lekárskeho predpisu ani o správnej identifikácii predpísaného lieku. Komisia nemôže uviesť podrobnosti týkajúce sa opatrení, ktoré by sa mali schváliť podľa článku 14, pretože tieto opatrenia budú, samozrejme, prijaté v súlade s regulačným postupom v rámci výboru zloženého z predstaviteľov členských štátov, a preto Komisia teraz nemôže predvídať, pre aké opatrenia sa predstavitelia členských štátov rozhodnú. Komisia by tiež chcela zdôrazniť, že článok 14 ods. 2 sa iba zmieňuje o opatreniach, ktoré zabezpečia správnu identifikáciu predpísaných liekov, ale neustanovuje žiadne konkrétne riešenie na dosiahnutie tohto cieľa.

Komisia si okrem toho uvedomuje problém, ktorý spomína vážený pán poslanec Európskeho parlamentu v súvislosti s rôznymi politikami, ktoré členské štáty uplatňujú z hľadiska možnosti nahradiť liek, ktorý je uvádzaný na trh ako patentovaný liek, generickým liekom, túto otázku však riešia samotné členské štáty. Komisia nemôže prinútiť členské štáty rozhodnúť sa, či lekárnici môžu jeden liek nahradiť druhým. Je to, samozrejme, vecou členských štátov.

Na záver by som chcela uviesť, že lekársky predpis vydaný lekárom so sídlom v inom členskom štáte poskytuje pacientom rovnaké záruky ako lekársky predpis vydaný lekárom so sídlom v príslušnom členskom štáte, a podľa rozsudku Súdneho dvora zo 7. marca vo veci Schumacher a vo veci Komisia verzus Nemecko z roku 1990 sa to isté vzťahuje na lieky kúpené v lekárni v inom členskom štáte.

Emmanouíl Angelakas (PPE-DE). – (EL) Vážená pani predsedajúca, predovšetkým by som chcel pani komisárke popriať veľa šťastia v práci na legislatívnom nástroji o cezhraničnej zdravotnej starostlivosti. Chcel by som položiť túto otázku:

Vzhľadom na to, že pacienti, ktorí cestujú v členských štátoch, musia mať neustále možnosť zaobsťarovať si svoj liek, a pretože je to veľmi dôležité najmä v prípade pacientov s chronickým ochorením, ako sú srdečné

choroby, duševné choroby alebo iné takéto ochorenia, neuvažovali ste nad vytvorením databázy patentovaných liekov, ktoré sú dostupné v Európskej únii, aby lekári vedeli, že pacient cestujúci z členského štátu A do členského štátu B si určite zadováži svoj liek? A ak áno, ako sa na to pozeráte?

Androulla Vassiliou, členka Komisie. – (EL) Vážená pani predsedajúca, rada by som Parlamentu povedala, že EMEA, čo je, ako viete, Európska agentúra pre lieky so sídlom v Londýne, v súčasnosti realizuje veľký projekt, ktorého cieľom je vypracovanie presného súpisu všetkých liekov, ktoré sú povolené v rôznych členských štátoch a ktoré pravdepodobne obsahujú rovnaké zložky, aby lekárnik, ktorý dostane lekárske predpis vedel, ktorý liek v jeho členskom štáte zodpovedá predpísanému lieku, samozrejme, ak sa tento liek uvádza na trh v rôznych členských štátoch pod odlišným názvom. Myslím si, že tento projekt je veľmi dôležitý. Neviem, kedy presne bude projekt dokončený, ale pracuje sa na ňom.

Predsedajúca. – Otázka č. 45, ktorú predkladá **Ioannis Gklavakis** (H-0892/08)

Vec: Označovanie potravinárskych výrobkov

Nedávny potravinový škandál v Číne znova upozornil na potrebu lepšieho označovania potravinárskych výrobkov a lepšej sledovateľnosti zložiek používaných pri ich výrobe. Podľa súčasných právnych predpisov Spoločenstva upravujúcich informovanie spotrebiteľov o potravinách sú niektoré označenia povinné, zatiaľ čo iné sú voliteľné.

Bude označenie pôvodu výrobku povinné?

Plánujú sa zmeny označovania spracovaných výrobkov živočíšneho pôvodu? Bude sa musieť označovať miesto pôvodu použitých vedľajších živočíšnych produktov? Bude to povinné pre všetky členské štáty?

Plánujú sa osobitné ustanovenia pre spracované výrobky živočíšneho pôvodu z tretích krajín?

Aké ustanovenia sa zavedú pre potraviny predávané na diaľku alebo cez internet?

Androulla Vassiliou, členka Komisie. – (EL) Vážená pani predsedajúca, rada by som uviedla, že základnou zásadou právnych predpisov Európskej únie v oblasti potravín je, že na trh Spoločenstva sa môžu uvádzať iba bezpečné potraviny a že všetky potraviny a krmivo legálne uvedené na trh Európskej únie musia byť bezpečné bez ohľadu na ich pôvod. V rámci právnych predpisov Spoločenstva bola zavedená široká škála opatrení v oblasti bezpečnosti potravín a opatrení na uľahčenie stiahnutia nebezpečných potravín a krmív z trhu.

Podľa všeobecného nariadenia o potravinách je sledovateľnosť na území Európskej únie povinná pre potravinárske spoločnosti na všetkých úrovniach a vo všetkých etapách potravinového reťazca, od dovozcov po maloobchodníkov. Pokiaľ ide o výrobky živočíšneho pôvodu vrátane výrokov z tretích krajín, právne predpisy v oblasti potravín kladú ešte väčší dôraz na sledovateľnosť výrobkov živočíšneho pôvodu, na ktoré sa vzťahuje nariadenie (ES) č. 853/2004, ustanovením týchto požiadaviek:

Prevádzkovatelia potravinárskych podnikov musia mať zavedené systémy a postupy na identifikovanie prevádzkovateľov potravinárskych podnikov, od ktorých prijali a ktorým dodali produkty živočíšneho pôvodu. Tieto produkty musia byť označené zdravotnou značkou alebo identifikačnou značkou. Pre spracované produkty živočíšneho pôvodu Komisia neplánuje žiadne zmeny pravidiel sledovateľnosti ani zdravotnej alebo identifikačnej značky.

Pokiaľ ide o povinné, všeobecné označovanie miesta pôvodu všetkých potravinárskych výrobkov, je potrebné zdôrazniť, že označenie miesta pôvodu potravín nie je opatrením na dosiahnutie potravinovej bezpečnosti, je to nástroj, ktorým občania využívajú na zistenie charakteristík každého výrobku. Označenie miesta pôvodu sa však požaduje ako zásadná vec v prípadoch, keď existuje nebezpečenstvo zavádzania spotrebiteľov v otázke skutočného pôvodu potravín, ako aj pri uplatňovaní osobitných predpisov, napríklad predpisov o ovocí, zelenine, hovädzom mäse, víne, mede a rybách. V týchto prípadoch je označenie miesta pôvodu povinné. Označenie pôvodu sa požaduje tiež pri dovážanom hydinovom mäse a od 1. júla 2010 sa bude musieť uvádzať aj na vopred zabalených potravinách, ktoré sú označované za biopotraviny. V týchto prípadoch je označenie pôvodu potrebné a povinné.

Komisia si, samozrejme, uvedomuje, že táto záležitosť si vyžaduje ďalšiu diskusiu. Vieme, že občania chcú často poznať pôvod výrobkov. To však nepredstavuje dostatočný dôvod na zavedenie povinného označovania pôvodu práve preto, že to nepovažujeme za opatrenie súvisiace s bezpečnosťou potravín. Ako som vysvetlila, je to nástroj na informovanie občanov o charakteristických údajoch o pôvode výrobkov. Označovanie

potravín môže byť, samozrejme, aj dobrovoľné a nie povinné, v tomto prípade musíme dodržiavať určité spoločné pravidlá potrebné na dosiahnutie zhody vo všetkých členských štátoch.

Napriek tomu návrh Komisie o poskytovaní informácií o potravinách rieši všetky metódy, ktoré sa používajú na dodávanie potravín spotrebiteľom vrátane predaja na diaľku. Cieľom je objasniť, že v takýchto prípadoch sa musia počas predaja na diaľku kupujúcemu poskytnúť tiež príslušné povinné informácie, napríklad o zložkách a alergénoch v potravinách, nielen pri dodaní výrobkov, ale tiež pri objednávaní musí kupujúci presne vedieť, aké zložky výrobok obsahuje a či výrobok, ktorý si chce objednať, obsahuje alergény alebo čokoľvek iné.

Ioannis Gklavakis (PPE-DE). – (EL) Vážená pani predsedajúca, ďakujem pani komisárke. Rád by som však povedal nasledovné:

Európska únia prijala všetky známe opatrenia v poľnohospodárskej výrobe a pri uvádzaní výrobkov na svojom území na trh, ktoré sú určené na ochranu spotrebiteľov aj životného prostredia. Premýšľa Komisia v tejto konkrétnej záležitosti, v súvislosti s výrobkami z tretích krajín, o prijatí garančných opatrení, takže tieto opatrenia samotné by mohli sprítniť pravidlá označovania? Pretože zatiaľ čo označenia, s ktorými sa stretávame na území Európskej únie, sú spoľahlivé, obávam sa, že označenia z tretích krajín nie sú spoľahlivé.

Ak s tým niečo neurobíte, európski poľnohospodári, ktorí podliehajú týmto opatreniam, budú mať finančné náklady a budú bankrotovať a výrobky, ktoré prídu z tretích krajín, budú mať z hľadiska spotrebiteľov pochybnú kvalitu, čo znamená, že nerobíme nič a oslabujeme Európu.

Androulla Vassiliou, členka Komisie. – (EL) Vážená pani predsedajúca, dovoľte mi povedať, že požadujeme, aby nariadenia, ktoré sa uplatňujú na tovary vyrobené v Európskej únii, prijali aj krajiny, ktoré vyvážajú do Európskej únie. Okrem toho by som vám chcela pripomenúť ešte niečo. Ak by to neplatilo, potom by sme neboli schopní zakázať dovoz mäsa z Brazílie a neboli by sme schopní zastaviť dovoz mlieka a mliečnych výrobkov z Číny a tak ďalej. Presne z tohto dôvodu máme tieto bezpečnostné pravidlá, aby sme sa cítili bezpečne, že tovar dovážaný do Európskej únie je rovnako bezpečný ako tovar vyrobený v Európskej únii.

Nesmie nám, samozrejme, uniknúť skutočnosť, že podvody sa môžu vyskytovať bez ohľadu na to, či je tento tovar vyrobený v Európskej únii alebo dovezený. Napríklad bolo zistené malé množstvo mliečnych výrobkov z Talianska, ktoré boli podvodne dovezené z Číny, to však neznamená, že nemáme príslušné nariadenia. Je to jednoducho tak, že občania sa často stretávajú s podvodnými spôsobmi dovozu takéhoto tovaru.

Jim Allister (NI). – Pani komisárka, podľa môjho názoru súčasné opatrenia nefungujú. Dokazujú to nedávne skúsenosti z môjho volebného obvodu. Na Írskom ostrove bola práve panika v súvislosti s krmivom kontaminovaným dioxínmi, ktoré sa zistili v Írskej republike. Táto panika postihla poľnohospodárske plodiny distribuované po celom Írskom ostrove.

V Severnom Írsku, v mojom volebnom obvode, kde sa nekonsumovala žiadna z týchto kontaminovaných potravín, museli byť z políc stiahnuté všetky bravčové výrobky. Prečo? Pretože sme nedokázali primerane povedať, aká bola krajina pôvodu bravčových produktov.

To je názorná ilustrácia toho, že súčasné opatrenia nefungujú. Nemali sme byť nútení všetku tú škodu uvaliť na náš miestny priemysel spracovania bravčového mäsa, pretože sme nevedeli, odkiaľ presne pochádzal bravčový výrobok na našich policiach. Takže, vzhľadom na to, budete sa zaoberať týmto problémom a poviete nám, ako ste sa z neho poučili?

Marian Harkin (ALDE). – Konkrétne by som sa chcela pani komisárky opýtať na spracované potraviny z tretích krajín, osobitne na kuracie filé, ktoré sa dovážajú z Južnej Ameriky v jednotonových zmrazených blokoch, v niektorej z krajín EÚ sa rozmrazia, dá sa na ne možno strúhanka alebo cestíčko a potom sa predávajú ako produkty EÚ. Ako na to môže Komisia dozeráť? Hovorili ste nám, že označovanie krajiny pôvodu nie je zárukou bezpečných potravín – máte pravdu – a že to je ďalší nástroj na pomoc spotrebiteľom. Pomáha to však aj výrobcovi, pretože potom môžu spotrebiteľia porovnávať podobné veci.

Povedali ste, že v roku 2010 sa bude požiadavka na označovanie vzťahovať na všetky miesta, kde sa predávajú pripravené potraviny. Znamená to konkrétne, že v reštauráciách, kde predávajú potraviny atď., budú musieť označiť krajinu pôvodu živočíšnych výrobkov?

Pani komisárka, na záver by som vám chcela zablahoželať k vašej mimoriadne usilovnej a novátorskej práci.

Androulla Vassiliou, členka Komisie. – Predovšetkým si myslím, že otázka írskej krízy je dôkazom, že máme zavedené dobré systémy. Nesúhlasíte, ale myslím si, že ak by sme nemali zavedené dobré systémy, írská kríza by bola prešla bez povšimnutia.

Mäso sme dokázali okamžite stiahnuť, pretože existuje sledovateľnosť obchodníkov – kde mäso nakupujú a kam ho dodávajú – preto sme vlastne zistili mäso s dioxínom.

(poznámka zo zadných lavíc)

Bolo to preventívne opatrenie, ktoré sa rozhodla prijať írská vláda. Sledovateľnosť je možná, pretože vedú záznamy, kde predávajú svoje výrobky.

Máte na to svoj názor. Som si, samozrejme, istá, že naše útvary budú premýšľať o írskej kríze, pretože stála Európsku úniu milióny eur a ďalší veľký objem peňazí írsku vládu. Kríza preto nezostane bez povšimnutia a budeme ju skúmať.

Som však presvedčená, a je to môj osobný názor, že túto krízu sme boli schopní vyriešiť skutočne vďaka pravidlám sledovateľnosti.

Predseda júca. – Nie som si istá, či ste odpovedali na otázku pani Harkinovej.

Androulla Vassiliou, členka Komisie. – To, čo som povedala o označovaní, sa týka dovážaného kuracieho mäsa. Keď sa kuracie mäso doviezlo, muselo byť označené. Konkrétne som povedala, že v prípade hydinového mäsa je potrebné povinné označovanie.

Keď sa však mäso rozmrazí a predáva sa v inej forme, musí sa riadiť predpismi Európskej únie. Nemusi dodržiavať predpisy krajiny pôvodu. Každý výrobca mäsa, či je to osoba, ktorá produkuje hydinu alebo osoba, ktorá produkuje potraviny, musí rešpektovať naše veľmi prísne potravinové zákony. Ak ich nedodržiava, potom je právne zodpovedný.

Avril Doyle (PPE-DE). – Dnes presne o 12.00 hod. som dostala list od útvarov pre otázky na ústne zodpovedanie, v ktorom sa píše: „Vaša otázka je jednou z prvých otázok pre Komisiu. Otázka bude zodpovedaná ústne. Ak nebudete prítomná, otázka prepadne a odpoveď nedostanete.“

A tak, pretože som chcela odpoveď ako každý, kto predloží otázku, som tu dnes sedela hodinu, i keď je tento deň pravdepodobne jedným z najzanepoždávanejších parlamentných dní v mojej kariére. Počas tejto poslednej hodiny som mala byť na troch ďalších miestach.

Teraz sa nesťažujem vám, pani predsedajúca, vy sa môžete riadiť iba pravidlami, ktoré ste dostali. Ak by ste však mohli pri odhadovaní úmernosti doplňujúcich otázok (a ja dostávam viac ako svoj spravodlivý podiel) vo vašom zozname brať do úvahy dobu, počas ktorej sú poslanci v Parlamente – a nie, aby niektorí poslanci mohli prísť a predložiť doplňujúcu otázku okamžite iba preto, lebo udržiavate rovnováhu medzi politickými skupinami alebo z iných dôvodov – myslím si, že vaše pravidlo počítať odokola by sme všetci celkom radi dodržiavali.

Za týchto okolností máte nesplniteľnú úlohu. Vráťte sa, prosím, ku Konferencii predsedov a pozrite si systém zoradenia otázok. Ak by sme nezostali v Parlamente – v mojom prípade hodinu, potom čo som bola pozvaná, pretože jednou z otázok bola moja otázka – nedostaneme vôbec žiadnu odpoveď, ani písomnú. To je naša frustrácia. Ďakujem vám za trpezlivosť.

Predseda júca. – Pani Doylová, chápem vašu frustráciu a verte mi, útvary aj ja sa snažíme zo všetkých síl – a viem, že by sme sa mali snažiť ešte viac.

Ďakujem vám za vašu trpezlivosť a pretože to je posledná hodina otázok pred Vianocami, rada by som vám tiež zaželala veselé Vianoce a šťastný nový rok.

Otázky, ktoré neboli zodpovedané pre nedostatok času, budú zodpovedané písomne (pozri prílohu).

Týmto končím hodinu otázok.

(Rokovanie bolo prerušené o 19.55 hod. a pokračovalo o 21.05 hod.)

PREDSEDÁ: PÁN McMILLAN-SCOTT*podpredseda***17. Európsky referenčný rámec zabezpečenia kvality odborného vzdelávania a prípravy – Európsky systém kreditov pre odborné vzdelávanie a prípravu (ECVET) (rozprava)**

Predsedaajúci. – Ďalším bodom programu je spoločná rozprava na tieto témy:

– správa (A6-0438/2008) pána Jana Anderssona v mene Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci o návrhu odporúčania Európskeho parlamentu a Rady o vytvorení európskeho referenčného rámca zabezpečenia kvality odborného vzdelávania a prípravy (KOM(2008)0179 – C6-0163/2008 – 2008/0069(COD)) a

– správa (A6-0424/2008) pána Thomasa Manna v mene Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci o návrhu odporúčania Európskeho parlamentu a Rady o vytvorení Európskeho systému kreditov pre odborné vzdelávanie a prípravu (ECVET) (KOM(2008)0180 – C6-0162/2008 – 2008/0070(COD)).

Jan Andersson, spravodajca. – (SV) Vážený pán predsedaajúci, pán komisár, najprv by som rád povedal pár slov o hodnote odborného vzdelávania. Je dôležité, aby sa odborné vzdelávanie rozvíjalo vo všetkých členských štátoch EÚ. To, aby sme mali v EÚ veľmi kvalitné odborné vzdelávanie, je dôležité pre EÚ samotnú, pre konkurencieschopnosť a pre spôsob, akým dokážeme obstáť vo svete, ale je to dôležité tiež pre jednotlivcov. To je všeobecný kontext.

Vieme, že v rôznych členských štátoch je odborné vzdelávanie organizované veľmi rozdielnymi spôsobmi. Tento návrh na referenčný rámec neohrozuje spôsob organizovania odborného vzdelávania v členských štátoch v celej Európe, môžeme však budovať na tradícii, ktorú máme, bez ohľadu na to, či je organizované na miestnej, regionálnej alebo vnútroštátnej úrovni. Spoločný rámec zabezpečenia kvality a odborného vzdelávania existoval, samozrejme, aj predtým, členské štáty si však teraz želajú tento rámec rozvinúť najmä z perspektívy rastúcej globalizácie a potreby kvalitnejšieho vzdelávania.

V súvislosti s prácou, ktorú sme vykonali na rámci kvality, by som rád poďakoval Komisii a Rade za ich vynikajúcu spoluprácu, ktorá nám umožnila dospieť k spoločným riešeniam.

O čo vlastne ide? Nuž, členské štáty boli, samozrejme, veľmi znepokojené, že by sme ich nemali poučovať, ale že by malo ísť o niečo také, čo by mohli vnímať ako niečo, čo samotným členským štátom poskytuje pridanú hodnotu. Musíme sa podeliť o skúsenosti. Osobne som navštívil pilotné projekty v našej krajine týkajúce sa zabezpečenia kvality výcviku mladých ľudí na motorové vozidlá, kde prebieha veľmi plodná spolupráca.

Máme spoločný trh práce, máme spoločné ciele, a preto je dôležité, aby sme mali tento druh vzájomnej výmeny skúseností a spoločný rámec, v ktorom táto vzájomná výmena skúseností môže prebiehať. Dbali sme tiež na to, aby sme členským štátom povedali, že na uvedené ukazovatele by sa nemali pozerieť ako na nástroj kontroly, ale ako na prostriedok. Môžu ich využiť pri rozvíjaní svojich vlastných systémov a pri zabezpečení ich kvality. Dúfam a verím, že dosiahnutie tejto dohody vyústi do rozvoja odborného vzdelávania na vnútornom trhu. Som si celkom istý, že to tak bude, a som si tiež celkom istý, že vzájomná výmena skúseností a nástroje, ktoré sa teraz sprístupňujú členským štátom, budú na prospech samotným členským štátom, EÚ aj jednotlivcom. Ďakujem.

Thomas Mann, spravodajca. – (DE) Vážený pán predsedaajúci, pán komisár Figel', dámy a páni, keď sa začne rozprávať o vzdelávaní, každý hovorí, a to oprávnene, o Bologni. Odvtedy, čo sa v roku 1999 členské štáty rozhodli, že do roku 2010 vytvoria spoločný európsky priestor vyššieho vzdelávania, sa odstránili mnohé prekážky mobility. Keď sa zamyslíme nad bakalárskymi a magisterskými stupňami a uznávaním študijných kreditov prostredníctvom Európskeho systému prenosu kreditov (ECTS), uvedomíme si potrebu spoločných krokov.

Podľa tej istej zásady by malo prebiehať aj odborné vzdelávanie a príprava (OVP). Jedným z medzníkov bol barcelonský samit v roku 2002, na ktorom odznela výzva na nadnárodné uznávanie výsledkov vzdelávania. V tom istom roku sa začal kodanský proces na prehĺbenie európskej spolupráce v oblasti odborného vzdelávania a výcviku. V roku 2006 sme stanovili nové podmienky, a to európsky kvalifikačný rámec (EQF). V tom čase som bol spravodajcom správy z vlastnej iniciatívy, ktorú predložil Európsky parlament.

EQF má tri funkcie: po prvé, prepájanie národných a sektorových kvalifikačných rámcov, po druhé, zabezpečenie porovnateľnosti odborného a všeobecného vzdelávania a po tretie, zabezpečenie transparentnosti a priepustnosti.

Teraz bol vytvorený Európsky systém kreditov pre odborné vzdelávanie a prípravu (ECVET), ktorý má umožniť prenos a uznávanie týchto výsledkov vzdelávania. Všetky prekážky prenosnosti a prijateľnosti na úrovni členských štátov aj na nadnárodnej úrovni sa odstránia až potom, keď sa dosiahne transparentnosť spôsobilostí a zručností. ECVET takto prispieva k rozširovaniu európskej spolupráce v oblasti všeobecného a odborného vzdelávania.

ECVET zvýši otvorenosť pre mobilitu a uľahčí realizáciu kariérnych plánov a mal by tiež zvýšiť sociálne začlenenie pracujúcich a osôb, ktoré sa vzdelávajú. Predpokladom skutočného záväzku dodržiavať kritériá kvality OVP je zohľadnenie národných osobitostí. Spôsob fungovania úzkej spolupráce škôl a priemyslu (t. j. duálny systém) nie je každému známy a takisto nie sú známe ani vysoké odborné, časové a finančné náklady spojené so získaním výučného listu alebo uznania za odborného administrátora. Je potrebné doplniť činnosti členských štátov a zlepšiť ich spoluprácu. Pokiaľ ide o kreditné body, musí sa zabezpečiť, aby sa v niektorých prípadoch mohli doplniť moduly na hodnotenie znalostí a spôsobilostí a v iných prípadoch sa mohla naďalej požadovať záverečná skúška. Táto sloboda je veľmi dôležitá.

Dámy a páni, skutočnosť, že Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci hlasoval takmer jednomyselne za moju správu, bola pre mňa podnetom na pokračovanie v rokovaníach s Komisiou a Radou. Stretli sme sa v Bordeaux na konferencii o vzdelávaní, ktorú usporiadalo francúzske predsedníctvo. Rád by som poďakoval všetkým tieňovým spravodajcom za podporenie tohto kompromisu.

Dúfam, že naša spoločná práca bude považovaná za kvalifikovaný príspevok k zvýšeniu efektívnosti, transparentnosti a mobility OVP. Kiežby sa ECVET stal dôležitým stavebným blokom európskeho vzdelávacieho priestoru.

Ján Figel', člen Komisie. – Vážený pán predsedajúci, tiež by som rád začal vyjadrením vďačnosti a pocitov podobných tým, ktoré vyjadril pán Jan Andersson vo svojich úvodných poznámkach o dôležitosti odporúčania o vytvorení európskeho referenčného rámca zabezpečenia kvality odborného vzdelávania a prípravy (EQARF) v súvislosti s vynikajúcou prácou a spoluprácou medzi inštitúciami. Výbory a Komisia dúfajú, že pri týchto dvoch dôležitých nástrojoch sa dostanú veľmi blízko k dohode v prvom čítaní.

Predovšetkým by som chcel oceniť prácu Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci. Chcel by som tiež spomenúť príspevok pani Ramony Mănescuovej a Výboru pre kultúru a vzdelávanie a k druhému bodu – pretože sme spojili dve záležitosti – ktoré sú v názvoch príslušných výborov: kultúra a vzdelávanie a zamestnanosť. Rád by som tiež spomenul pána Dumitra Oprescu, ktorý prispel mnohými zaujímavými bodmi, na ktoré už poukázali páni Jan Andersson a Thomas Mann.

Ľudia a členské štáty veľa rozprávali o bolonskom procese, teraz sa však stále viac hovorí o dôležitosti zručností, odborného vzdelávania a prípravy a o kodanskom procese. V tomto roku sme mali prvú súťaž EuroSkills, ktorá pomôže zvýšiť popularitu, príťažlivosť, kvalitu a výmenu osvedčených postupov vo veľmi dôležitej oblasti odborného vzdelávania a prípravy (OVP). Rád by som uviedol niekoľko poznámok o dôležitosti dvoch nástrojov, o ktorých budeme zajtra v tomto pléne hlasovať prostredníctvom vašich správ.

K odporúčaniu EQARF: odborné vzdelávanie a príprava boli zatienené reformnými procesmi v Európe, ale ak naozaj chceme dosiahnuť väčšiu konkurencieschopnosť a sociálnu súdržnosť našej Únie, ako sa uvádza v lisabonskej stratégii, musí ísť o dôležitosť a kvalitu všeobecného aj odborného vzdelávania. Pomerne technický charakter prvého odporúčania by nemal ubrať na dôležitosti tohto nástroja. Zabezpečenie kvality podporuje každú iniciatívu v oblasti politiky OVP. Zlepšovaním efektívnosti prípravy pomáha budovať vzájomnú dôveru a modernizovať systémy OVP.

Rámec zabezpečenia kvality je určený na neustále zlepšovanie odborného vzdelávania a prípravy. Zakladá sa na cykle kvality, ktorý vytvára prepojenie medzi štyrmi fázami: plánovaním, vykonávaním, hodnotením a preskúmaním. Zahŕňa spôsoby umožňujúce monitorovať dosiahnuté výsledky OVP a meria zlepšovanie OVP na úrovni systému aj poskytovateľov. Prístup k zabezpečeniu kvality sa odráža vo všeobecných zásadách, ktoré sú v prílohe k odporúčaniu z roku 2007 o vytvorení európskeho kvalifikačného rámca (EQF), teda je už súčasťou vytvoreného referenčného rámca EQARF.

Kvalita, prístup založený na výsledkoch vzdelávania a kvalifikačný rámec idú ruka v ruku. Potrebujeme, aby tieto nástroje vytvárali jednu mozaiku. Zabezpečenie kvality je predpokladom dôvery medzi systémami a krajinami a umožňuje prenos výstupov vzdelávania. Myslím si, že veľmi dôležité sú kompromisy dosiahnuté

v tomto procese. Komisia podporuje navrhovaný text. Vaše príspevky vylepšujú text, napríklad stanovenie nového časového plánu pre navrhnutie vnútroštátneho prístupu, výslovný odkaz na zapojenie miestnych a regionálnych orgánov. Váš príspevok tiež pomohol objasniť význam pôvodného textu vysvetlením rámca ako súboru nástrojov.

O druhom nástroji by som chcel povedať iba to, že aj ten je potrebný, ak naozaj chceme podporiť celoživotné vzdelávanie a uľahčiť skutočnú mobilitu. Ako zvyknem hovoriť, nie sme turisti, ale občania jednej Európskej únie. Túto mobilitu potrebujeme pre osoby, ktoré sa vzdelávajú, aj pre pracujúcich, aby ľudia mohli využívať bohatstvo, ktoré ponúkajú rôzne európske systémy vzdelávania a prípravy na vnútroštátnej alebo aj regionálnej úrovni. To bude možné iba v prípade, ak budú študijné kredity jednotlivcov pri prechode z jedného vzdelávacieho prostredia do druhého primerane oceňované.

To by sa teraz malo prostredníctvom Európskeho systému kreditov pre odborné vzdelávanie a prípravu (ECVET) otvoriť ešte viac. Systém ECVET má dvojaký cieľ: po prvé, podporovať a propagovať nadnárodnú mobilitu a po druhé, umožniť prístup k celoživotnému vzdelávaniu ako odpovedi na reálne potreby jednotlivcov, pracovného trhu a našich spoločností.

Už to nechcem opakovať, ale iba vás uistím, že tento nástroj je a bude zlučiteľný s ďalším nástrojom, Európskym systémom prenosu kreditov pre univerzitné vzdelávanie (ECTS), a s rôznymi kvalifikačnými systémami, ktoré už v Európe existujú. Vykonávať sa bude podľa pravidiel a právnych nástrojov každej zo zúčastnených krajín.

Pán Mann zdôrazňoval dobrovoľnú účasť členských štátov. Naznačuje to rozdielnosť našich systémov, ale tiež zrelosť pri nachádzaní spoločných nástrojov, ktoré sú výsledkom našej spoločnej práce a ochoty vytvoriť podmienky pre kompatibilitu a prenosnosť medzi rôznymi systémami. Počas tohto procesu sme mohli vidieť, ako v oboch prípadoch pomohol pri analýze a tvorbe nástrojov prístup zdola nahor.

V tejto súvislosti by som tiež rád povedal, že dosiahnutý kompromis je prijateľný a veľmi dôležitý nielen na urobenie záveru, ale tiež na upokojenie všetkých citlivých miest alebo obáv. Myslím si, že text ešte vylepšuje. Konkrétne si cením príspevok o významnejšej úlohe vnútroštátnych a regionálnych orgánov a tiež o zdôraznení dôležitosti testovacieho obdobia alebo výsledkov počas procesu implementácie. Komisia teda návrhy a dosiahnutý kompromis podporuje.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou, v mene skupiny PPE-DE. – (EL) Vážený pán predsedajúci, som veľmi hrdá, že ako prvá osoba po spravodajcoch môžem zdôrazniť, aký obrovský význam má pre všetkých obyvateľov Európy posilnenie systémov odborného vzdelávania a prípravy pri rešpektovaní osobitostí vzdelávacích systémov v každom členskom štáte a prostredníctvom koordinácie tak, aby mohli byť dané v spoločnom rámci a mohli sa používať ako nástroje, ako Komisia celkom správne zdôraznila a ako sme sa prostredníctvom veľmi dobrej práce spravodajcov dozvedeli vo výboroch.

Dokázali sme mladým Európanom poskytnúť štart, aby mali dve cesty vpred: cestu vyššieho vzdelávania, teoretických štúdií, a cestu praktických štúdií, v ktorých ide predovšetkým o praktické zameranie a o tvorbu. Odborné vzdelávanie na všetkých úrovniach je budúcnosťou Európy, je to budúcnosť každého jednotlivého členského štátu, je to predsieň tvorby a produktivity, ktorá vedie k pokroku a inovácii. Verím, že tieto dve smernice, ktoré budú čoskoro schválené a uvedené do praxe, budú používať orgány v každom členskom štáte a vzdelávacie inštitúcie, aby sme na budúci rok, ktorý je rokom tvorivosti a inovácie, mali výsledky.

Corina Crețu, v mene skupiny PSE. – (RO) Predovšetkým by som chcela uvítať účasť pána komisára Figel'a na tejto rozprave a pozornosť, ktorú venuje týmto správam. Chcela by som tiež, samozrejme, zablahoželať našim kolegom poslancom pánovi Anderssonovi a pánovi Mannovi.

Ako tieňová spravodajkyňa Socialistickej skupiny v Európskom parlamente (PSE) pre túto správu a členka Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci by som chcela vyjadriť svoju radosť, že bola schválená implementácia Európskeho systému kreditov pre odborné vzdelávanie a prípravu. Je to dôležitý krok smerom k harmonizácii právnych predpisov v oblasti vzdelávania v krajinách EÚ a odstráneniu prekážok, ktoré stáli v ceste odbornému vzdelávaniu pri prechode z jedného systému odborného vzdelávania a prípravy do druhého systému.

Podľa lisabonskej stratégie a posledných stretnutí venovaných odbornej príprave budú hospodárskou hybnou silou Európskej únie vysokokvalifikovaní pracovníci. V modernom hospodárstve to znamená pracovníkov, ktorí sa dokážu dohovoriť viacerými jazykmi a ktorí majú skúsenosti s prácou v multikultúrnych prostrediach. Vzhľadom na existujúce rozdiely medzi členskými štátmi pokiaľ ide o definovanie kvalifikácií a diplomov, je veľmi dôležité vytvoriť vo vzdelávacom sektore v súčasnom prostredí predpoklady na cezhraničnú mobilitu.

Táto skutočnosť uľahčí prípravu vysokokvalifikovaných pracovníkov, ktorí budú schopní splňať nové požiadavky európskeho hospodárstva.

Ďalšími dôsledkami tohto legislatívneho rámca bude zvýšenie úrovne mobility študentov a žiakov z našich krajín, nových členských štátov, ktorých systémy odborného vzdelávania a prípravy sú na európskej úrovni integrované iba čiastočne. Európsky systém kreditov bude prínosom pre študentov a žiakov, ktorí v minulosti nemali rovnaké príležitosti pracovať a absolvovať prípravu v mnohojazyčných a medzikultúrnych prostrediach, ako mali žiaci a študenti zo starých štátov Európskej únie.

Predložením pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov som žiadala o čo najrýchlejšiu implementáciu tohto systému, ktorý je určený na uľahčenie akumulácie, prenosu a uznávania výsledkov tých ľudí, ktorí by radi získali odbornú kvalifikáciu bez ohľadu na to, z ktorého členského štátu EÚ pochádzajú alebo v ktorom žijú. Na základe existujúcich štruktúr musíme vytvoriť trvalo udržateľné siete na európskej úrovni medzi vnútroštátnymi a regionálnymi poskytovateľmi odborného vzdelávania a prípravy. Na zabezpečenie čo najväčšej účinnosti týchto sietí a partnerstiev musíme zaručiť jednotnú a vysokú úroveň kvality. Pri tejto príležitosti vítam správu pána Anderssona o vytvorení európskeho referenčného rámca zabezpečenia kvality odborného vzdelávania a prípravy.

Tiež by som chcela zdôrazniť, že je potrebné, aby nástroje, ktoré poskytuje tento rámec, uplatňovali čo najskôr tiež členské štáty, aby sme mohli dosiahnuť čo najvyššie spoločné normy kvality v oblasti vzdelávania. Musíme jasne definovať podmienky na získanie úplnej kvalifikácie z čiastočných odborných spôsobilostí. Je najvyšší čas, aby sme zvýšili mobilitu pracovníkov v EÚ.

Hannu Takkula, v mene skupiny ALDE. – (FI) Vážený pán predsedajúci, chcel by som tiež povedať pár slov o tejto vynikajúcej správe. Rád by som poďakoval spravodajcovi pánovi Anderssonovi, ako aj ostatným, ktorí tu dnes hovorili, a osobitne pánovi komisárovi Figelovi.

Je dôležité, aby sme hovorili o odbornom vzdelávaní a príprave, pretože sme sa spoločne rozhodli, že Európa bude mať vnútorný trh. Ak chceme mať fungujúci vnútorný trh, znamená to, že potrebujeme tiež spoľahlivú, dobre pripravenú pracovnú silu. Musíme teda zabezpečiť, aby sme pri budovaní Európy riešili nielen hospodárske aspekty, ale tiež aspekty súvisiace s prácou a zručnosťami.

Táto správa sa týka nielen vzdelávania a prípravy, ale tiež kultúry a zamestnanosti. Rozhodovali sme tiež o otázke profesionálnych zručností ako súčasti bolonského a kodanského procesu, ktoré v tejto súvislosti tiež stoja za úvahy.

Chcel by som upozorniť na jednu vec. Hoci viem, že vzdelávanie a príprava patria vo veľkej miere do právomoci členských štátov, napriek tomu ich na európskej úrovni môžeme podporiť, aby pracovali na skutočnom zabezpečení kvality odborného vzdelávania a prípravy, úrovne vzdelávania a výstupov vzdelávania. Je to veľmi dôležité pre mobilitu.

Pri hroziacom hospodárskom úpadku musíme mať na pamäti, že investície do prípravy a vzdelávania prinášajú spoľahlivú, kvalitnú a kvalifikovanú pracovnú silu. Ak chceme docieľať inovácie a získať nové zručnosti a kompetencie a ak chceme posilniť svoju hospodársku základňu, teda zvýšiť HNP, je to rozhodujúce.

Tí, ktorí dnes rozhodujú, často zabúdajú, že pravým kľúčom k vybudovaniu lepšej budúcnosti a posilneniu našej hospodárskej základne je vzdelávanie a príprava. Túto správu by sme mali odovzdať členským štátom a ich orgánom s rozhodovacou právomocou a my, ktorí zastupujeme Európsku úniu, by sme ich v tom mali podporiť. Potrebujeme životaschopný a kvalitný trh práce a kvalifikovanú pracovnú silu.

Sepp Kusstatscher, v mene skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, tieto dve odporúčania Európskeho parlamentu a Rady by mali byť silným podnetom na neustále zlepšovanie odborného vzdelávania a prípravy (OVP) v celej Európe prostredníctvom spoločného plánovania, energického vykonávania, hodnotenia a preskúmania. Vyžaduje si to väčšiu transparentnosť medzi rôznorodými systémami OVP, aby sa umožnila porovnateľnosť a vzájomné uznávanie kvalifikácií v OVP a zabezpečila sa vyššia priepustnosť.

Rozprávame o kultúre neustáleho zlepšovania kvality. Lepšie vzdelávanie nie je len otázka kvalifikácií, lepšieho prístupu na trh práce a väčšej konkurencieschopnosti podnikov a pracovníkov. V tejto súvislosti mi vadí, že sa tak často hovorí o ľudskom kapitáli, akoby ľudské bytosti boli iba výrobným faktorom.

Stav OVP v 27 členských štátoch je veľmi rozdielny. Pravda je, ako práve povedal pán Takkula, že nepotrebujeme byrokratickú harmonizáciu ustanovení, kŕmenie lyžičkou Bruselom. Urobili by sme však

dobré, keby sme vyvíjali aspoň mierny tlak s cieľom zabezpečiť, aby sa postupne vo všetkých členských štátoch EÚ presadili najlepšie modely a normy, a povedal by som, hneď teraz a nie až vo vzdialenej budúcnosti.

Môžeme a mali by sme sa jeden od druhého učiť. V každom prípade by OVP malo získať v celej Európe rovnaké postavenie, ako má všeobecné vzdelanie.

Rád by som poďakoval za správy pánovi Anderssonovi aj pánovi Mannovi.

Jiří Maštálka, *v mene skupiny GUE/NGL*. – (CS) Aj ja by som chcel začať poďakovaním spravodajcom pánovi Mannovi a pánovi Anderssonovi za ich prácu a najmä za trpezlivosť, ktorú prejavili pri rokovaniach o kompromisoch. Návrh pána Anderssona podľa môjho názoru celkom správne vyjadruje potrebu dodržania podmienky subsidiarity, na druhej strane text správy dobre opisuje mechanizmy a termíny, keď by mal systém hodnotenia referenčných ukazovateľov v členských štátoch fungovať. Podľa môjho názoru tiež podporuje väčšiu aktivitu všetkých zainteresovaných strán, ktoré poskytujú odborné vzdelávanie, vrátane podporovania sebahodnotenie ako doplnkového nástroja na zvyšovanie kvality.

Vítam skutočnosť, že do kompromisných návrhov sa podarilo zahrnúť aj tie, ktoré považujem za veľmi dôležité, teda návrhy, ktoré boli prijaté vo Výbore pre zamestnanosť a ktoré obsahujú hlavne podporu členských štátov pri prijímaní efektívnejších opatrení v tejto oblasti, zdôraznenie úlohy študentov pri hodnotení spokojnosti s výstupmi vzdelávania a podporu ľudí, ktorí vzdelanie poskytujú. V návrhu správy pána Manna považujem za dôležité podporiť bod č. 1, ktorý zdôrazňuje základný význam osobného a profesionálneho rozvoja jednotlivcov. Na záver by som chcel zdôrazniť, že v navrhovaných kompromisných návrhoch sa používa termín celoživotné vzdelávanie a tým sa celkom správne rozširuje okruh občanov zúčastňujúcich sa na vzdelávaní procese, a preto ho podporím.

Joel Hasse Ferreira (PSE). – (PT) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, zabezpečenie kvality odborného vzdelávania a prípravy je dôležité nielen na certifikáciu procesu celoživotného vzdelávania každého európskeho pracovníka, ale tiež na uľahčenie mobility v celej únii. Dôležitým prvkom v tomto procese je hodnotenie odborného vzdelávania a prípravy samotnej. V tomto zmysle je dôležité zvýšiť výmenu osvedčených postupov na európskej, vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni.

Vážený pán predsedajúci, vytvorený referenčný rámec stanovuje spoločné zásady, kritériá kvality a ukazovatele užitočné na hodnotenie a zlepšovanie poskytovaných služieb a zároveň rešpektuje subsidiaritu. Tieto ukazovatele majú slúžiť nie ako nástroje na kontrolu, ale predovšetkým ako súbor nástrojov pomáhajúci pri dosahovaní cieľov lisabonskej stratégie súvisiacich so vzdelávaním a prípravou.

Pán komisár Figel', po zablahoželaní pánovi Janovi Anderssonovi k jeho vynikajúcej správe by som chcel spomenúť niekoľko bodov zo správy pána Thomasa Manna, ktorému tiež blahoželám. Musím zdôrazniť dôležitosť prepojenia tohto certifikačného postupu s pridelením kreditov pri vyššom vzdelávaní. Takto zaručíme, aby sa certifikačné procesy dopĺňali a aby sa zlepšili podmienky pracovnej mobility európskych pracovníkov a mladých ľudí. Dôležité je nielen uľahčiť, ale tiež povzbudiť účasť miestnych a regionálnych orgánov na prepojení regionálnych a vnútroštátnych kvalifikačných rámcov s Európskym systémom kreditov pre odborné vzdelávanie a prípravu.

Vážený pán predsedajúci, len tak môžeme zvýšiť mobilitu a prenos kvalifikácií medzi rôznymi odvetvami hospodárstva a medzi rôznymi trhmi práce, čím významnou mierou prispejeme k sociálnej súdržnosti a väčšej rovnosti príležitostí v celej Európskej únii.

Napokon, dámy a páni, keď sa vrátim k správe pána Anderssona, rád by som zdôraznil dôležitosť podpory stratégie celoživotného vzdelávania a propagácie kultúry zlepšovania kvality na všetkých úrovniach znásobením spojení medzi formálnym vzdelávaním a prípravou a rozvíjaním uznávaných skúseností. Takto zlepšíme úroveň vzdelania mladých ľudí a tiež prípravy pracovníkov, ktoré sú z hľadiska hospodárskeho a sociálneho rozvoja dôležité na dosiahnutie európskeho sociálneho modelu.

Marian Harkin (ALDE). – Vážený pán predsedajúci, najprv by som chcela zablahoželať pánovi Anderssonovi a pánovi Mannovi za ich vynikajúcu prácu a naozaj dobré výsledky. Dnes večer bude väčšina z nás súhlasiť, že európsky referenčný rámec zabezpečenia kvality odborného vzdelávania a prípravy bude veľmi užitočným nástrojom, ktorý pomôže členským štátom podporiť a monitorovať neustále zlepšovanie systémov odborného vzdelávania a prípravy.

Tento rámec bude založený na spoločných európskych referenciách a bude stavať na obmedzenom uplatnení a skutočne skromnom úspechu predchádzajúceho rámca nazývaného spoločný rámec zabezpečenia kvality.

Pri vypracovaní súčasného návrhu sme vychádzali zo skúseností, ktoré sme získali s predchádzajúcim rámcom, a verím, že oproti tomu, čo sme tu už mali, sme ho podstatne vylepšili.

Navrhovaný rámec prispeje ku kvalite a efektívnosti investícií do ľudského kapitálu rôznymi spôsobmi, z ktorých by som uviedla iba tri: poskytovaním lepšieho vzdelávania a zručností, zlepšením noriem a podporením mobility. Používanie tohto rámca je dobrovoľné a verím, že pán komisár Figel' má pravdu, keď hovorí, že to odzrkadľuje nielen našu rozmanitosť, ale aj našu zrelosť. Poskytuje nám to spoločný rámec so spoločnými kritériami kvality a tento výsledok sa dá dosiahnuť iba prostredníctvom opatrení na úrovni Spoločenstva. Vyhli sme sa tak nástrahám rôznych dvojstranných dohôd a minimalizáciou administratívnych noriem poskytujeme dobrý mechanizmus na porovnávanie noriem kvality.

Je to dobrý a praktický právny predpis, ktorý prinesie dobré výsledky. Právne predpisy, ako je tento, svedčia o dobrej každodennej práci Parlamentu.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (BG) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, vypracovanie odporúčaní na zvýšenie kvality odborného vzdelávania a prípravy je nepopierateľným úspechom.

Vzhľadom na to, že za politiku v tejto oblasti zodpovedajú členské štáty, sa kvalita odborného vzdelávania v členských štátoch výrazne odlišuje a to nevyhovuje úrovni mobility na trhu práce ani dynamickej miere hospodárskeho a technologického rozvoja. Sťažuje to dosahovanie lisabonských cieľov. Ešte viac to sťažuje zabezpečenie rovnakých podmienok pri vytváraní znalostnej ekonomiky.

Na základe nového prístupu referenčného rámca môže byť členským štátom poskytnutá pomoc pri dosahovaní všeobecných kritérií, porovnateľnosti a zlučiteľnosti z hľadiska ich ponuky vzdelávania. Rozsah realizovateľnosti zväčšujú úrovne koordinácie stanovené v týchto odporúčaní vrátane koordinácie s partnerskými a profesionálnymi organizáciami. Určite pomôžu zlepšiť trh vzdelávania, ktorý musí nasledovať príklad trhu práce.

Určite to podporí najmä tie krajiny, v ktorých je fungovanie tohto procesu problematické preto, lebo v ich hospodárstvach prebieha transformácia. Ak bude možné stanoviť štandardnú základnú úroveň, zaručí to transparentnosť, jednotnosť a prenosnosť medzi veľkým množstvom vývojových trendov v rámci hraníc EÚ.

Malo by sa to dať dosiahnuť bez porušenia autonómie, ktorú majú členské štáty pri spravovaní svojich vlastných systémov odborného vzdelávania a prípravy. Súčasne to však vytvorí spoločné prostredie a poskytne predpoklad pre spoločný, veľmi kvalitný základ a efektívny prístup k odborníkom v oblasti vzdelávania.

Aby sme dosiahli ešte väčšiu efektívnosť systémov na výcvik kvalifikovaných pracovníkov, mali by sme tiež vážne zvážiť potrebu synchronizácie potrieb podnikov s hospodárskym a technologickým rozvojom. Pomôže to vyriešiť veľký počet problémov, ktoré podnietili vznik migračných tokov rôznych veľkostí.

Okrem toho sa na riešenie problémov s rôznymi vzdelávacími trendmi môže použiť cielený prístup. Základnými vnútroštátnymi usmerneniami v tomto procese musia byť transparentnosť, spolupráca a vysoké normy pri organizovaní procesov na zvýšenie kvality odborného vzdelávania a prípravy prostredníctvom účasti v európskej sieti kvality.

Tomáš Zatloukal (PPE-DE). – (CS) Chcel by som v krátkosti spomenúť, že odborné vzdelávanie a príprava v Európskej únii sa uskutočňujú na vnútroštátnej a regionálnej úrovni autonómne, podľa rôznych noriem a vytvára sa tak široké spektrum rôznych vedných odborov a kvalifikácií. Európa preto potrebuje spoločné kritériá na zabezpečenie transparentnosti a prenosnosti medzi mnohými vzdelávacími prúdmi v Európe. Systémy vzdelávania a odbornej prípravy musia byť preto dostatočne pružné, aby účinne reagovali najmä na potreby trhu práce. Výkonnosť a účinnosť ponúkaného vzdelávania pri plnení týchto potrieb sa musí pravidelne hodnotiť, monitorovať a rozvíjať na základe faktov. Dobrým znamením je, že zásady zabezpečovania vysokej kvality odborného vzdelávania skutočne zahŕňajú odporúčania na zavedenie európskeho kvalifikačného rámca. Osobne vnímam európsky referenčný rámec ako nástroj, ktorý podporí zlepšovanie kvality systémov odborného vzdelávania a prípravy v rôznych členských štátoch.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, návrh sa týka profesionálnej prípravy na rôznych úrovniach v závislosti od inteligencie, motivácie a potrieb trhu. Spoločné pracovné normy si vyžadujú harmonizáciu modelov prípravy od Španielska po Rumunsko.

Chcel by som zdôrazniť, že podporovaním univerzitného vzdelania by sme nemali oslabovať odborné vzdelávanie na nižšej úrovni – na nižšom alebo vyššom stredoškolskom stupni. Aby bol niekto čašníkom,

nemusí mať vysokoškolské vzdelanie, niekedy postačí aj krátky kurz. V krajinách, ako je napríklad Poľsko, bol nedávno takýto druh prípravy zredukovaný. Ako učiteľ chcem povedať, že budem všemožne podporovať pružné vzdelávacie programy prispôbené potrebám študentov s dôrazom na zručnosti v cudzích jazykoch, aby si každý vedel poradiť v cudzej krajine.

Pán komisár, nakoniec chcem povedať, že investícia do vzdelania je jednou z najlepších investícií v Európe. Na vzdelaní nešetrim. Neupierajme toto financovanie budúcim generáciám.

Dragoș Florin David (PPE-DE). – (RO) Odborné vzdelávanie a príprava sú základné nástroje, ktoré európskym občanom ponúkajú spôsobilosti, znalosti a zručnosti potrebné na to, aby sa stali integrálnou súčasťou trhu práce v znalostnej spoločnosti. Podstatná časť tohto odporúčania je vynikajúca. Myslím si však, že je potrebné zahrnúť ďalšie dve oblasti, ktoré som skutočne zdôraznil: vytvorenie poradenského systému pre európskych občanov s cieľom pomôcť im pri výbere správneho typu štúdií a špecializácie, ktoré by vyhovovali ich osobným zručnostiam, a prípadne vytvorenie platformy pre kvalitu vzdelávania.

Chcem zdôrazniť skutočnosť, že musíme prijať komplementárny prístup k vzdelávaniu uľahčujúci lepšie prispôbenie vzdelávacieho procesu skutočným potrebám trhu práce. Stratégie celoživotného vzdelávania a mobility sú dôležité na zvýšenie šancí na nájdenie zamestnania na trhu práce. Tiež by som chcel poďakovať obidvom spravodajcom a zaželať vám veselé Vianoce.

Nicodim Bulzesc (PPE-DE). – (RO) Ľudia v Európskej únii, ktorí by chceli vo svojej krajine pôvodu využívať odbornú kvalifikáciu, alebo moduly, ktoré získali v inej krajine, stále čelia prekážkam. Táto skutočnosť odrádza veľký počet ľudí a spôsobuje spomalenie cezhraničnej mobility. Vytvorenie Európskeho systému kreditov pre odborné vzdelávanie a prípravu (ECVET) by preto mohlo zvýšiť mobilitu študujúcich aj pracovníkov. Tiež si myslím, že správa pána Thomasa Manna veľmi dobre identifikovala zlepšenia, ktoré tento systém priniesie, ako aj problémy, ktoré by mohli vzniknúť po jeho implementácii.

Našťastie môžeme vychádzať zo skúseností získaných v rámci systému prenosu kreditov (CTS). Sám ako učiteľ, ktorý sa musel zaoberať systémom kreditov, súhlasím s odporúčaniami spravodajcu. Na pridelenie kreditných bodov musíme mať štandardnú kvantitatívnu základňu na európskej úrovni a musia sa stanoviť jasné kritéria, aby sa mohla medzi európskymi štátmi zabezpečiť vzájomná relevantnosť, transparentnosť, porovnateľnosť a dôvera voči systému. Súhlasím tiež s poskytnutím skúšobnej doby pred prijatím systému, pretože európske štáty majú odlišné vzdelávacie systémy, a myslím si, že na harmonizáciu 27 systémov odbornej prípravy je potrebné viac času.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, som tu, aby som podporila svojho suseda pána Thomasa Manna, a chcem zablažovať jemu aj druhému spravodajcovi k ich práci. Je tu však určitý problém, ktorý určite vznikol v našom členskom štáte, a možno aj vo vašom, pán predsedajúci. Konjunktúra v stavebníctve vytvorila podľa môjho názoru obrovský problém najmä pre mladých ľudí, ktorí skutočne neboli motivovaní, aby sa išli vzdelávať a pripravovať, pretože ich priťahovali vysoké mzdy v stavebnom sektore.

Žiaľ, to prešlo a veľa ľudí z tejto kategórie zostalo bez prípravy, a preto bez prístupu k inej práci, ktorá by sa mohla naskytnúť. Preto si myslím, že jednotlivé členské štáty, a Írsko určite, sa musia zamerať na tieto konkrétne skupiny, aby keď prídu dobré časy (a dúfame, že sa čoskoro vrátia), boli pripravení na inú prácu. Samozrejme, že myšlienka zabezpečenia kvality a kontroly je dôležitá. Znepokojuje ma, že vzdelávanie je teraz odvetvím bez prvku kontroly kvality a myšlienka cezhraničného pohybu pracovníkov si od nás vyžaduje, aby sme k odbornému vzdelávaniu a príprave mali celoeurópsky a koordinovaný prístup.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, navrhovaný systém prenosu a akumulácie kreditov v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy by mal prispieť k mobilite pracovníkov v rámci hraníc Európskej únie. Ak chceme, aby Európska únia uspela v konkurencii s tretími krajinami, aby jej hospodárstvo rástlo, aby rástla zamestnanosť a znižovali sa rozdiely medzi regiónmi, musíme podporovať celoživotné vzdelávanie. Potrebujeme starších ľudí. Európska únia potrebuje ich skúsenosti, kvalifikáciu a vedomosti.

Ak chceme mať znalostne orientované hospodárstvo, musíme investovať do vzdelania. Musíme predchádzať tomu, aby ľudia opúšťali vzdelávací systém bez kvalifikácie. Je tiež dôležité umožniť prístup k vzdelaniu a kvalifikácii najmä ľuďom s finančnými problémami vrátane tých, ktorí žijú v malých mestách a obciach a stále nemajú jednoduchý prístup k vzdelávacím službám.

Paul Rübiger (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predseda, pán komisár Figel, chcel by som vám čo najsrdečnejšie zablahoželať. Myslím si, že toto je jeden z najväčších problémov pred Vianocami. Keď sa pozeráme na nadchádzajúci rok, na finančnú krízu, je toho veľa, s čím sa musíme vyrovnáť, a vzdelávanie a odborná príprava v tom naozaj hrajú kľúčovú úlohu.

Máme tri ukazovatele, ktoré nám pomôžu prekonať krízu: výskum a vývoj, infraštruktúra a vzdelávanie a odborná príprava. Domnievam sa, že teraz musíme stanoviť nové normy, aby sme obyvateľstvu ukázali, že celoživotné vzdelávanie má nesmierne dôležitú úlohu najmä pre malé a stredné podniky, že chceme zachovať pracovné miesta pre zamestnancov a že im chceme poskytnúť lepšiu prípravu, aby v budúcnosti získali viac príležitostí na trhu.

Európska únia hrá v tejto oblasti ústrednú a veľmi dôležitú úlohu a veľmi by ma potešilo, keby sme zajtra prijali iniciatívu Small Business Act. Získali by sme tak dodatočné finančné prostriedky pre túto oblasť.

Ján Figel, člen Komisie. – Vážený pán predseda, budem stručný, pretože som dlhšie hovoril na začiatku tejto rozpravy. Budem pokračovať tam, kde predchádzajúci rečník skončil, najmä pre krízu.

Musíme investovať lepšie a viac do vzdelávania a odbornej prípravy. Nie menej, ale lepšie a viac, čo znamená efektívnosť, kompatibilitu, relevantnosť a tak ďalej a ešte viac. To je stanovisko Komisie a, samozrejme, mám pocit, že sa tu uplatňuje.

Dnešné posolstvá o mobilite kvalifikovanej pracovnej sily, celoživotnom vzdelávaní, akumulácii a prenose vedomostí a o kultúre kvality sú veľmi dôležité pre naše vnútroštátne systémy vzdelávania a odbornej prípravy a mali by sa stať skutočnosťou.

Chcem iba potvrdiť, že nástroje, ktoré prijímame (dúfam, že zajtra budete hlasovať o kompromisnom texte alebo o predložených pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch, ktoré schvaľujem a vítam), robia Európu ústretivejšou ku kvalifikácii. To znamená ústretivejšou k ľuďom alebo k občanom a to je niečo, s čím sa skutočne musíme stotožniť možno viac než v minulosti. Takýmito nástrojmi môžeme pripraviť lepšie podmienky pre motiváciu, mobilizáciu zameranú na inovácie a všetky tieto významné ciele.

Komisia pod vedením českého predsedníctva skúsi pomôcť pri organizovaní konferencií: základnej úvodnej konferencie pre oba nástroje a potom viac špecializovaných konferencií o ďalšej implementácii. Možno by nám obaja páni spravodajcovia mohli pomôcť, alebo zúčastniť sa týchto podujatí s nami. Samozrejme, najdôležitejšou časťou, ktorá nás čaká, je implementácia.

Chcem tiež povedať, ako už dnes večer povedali mnohí rečníci: veselé Vianoce a šťastný nový rok – Európsky rok tvorivosti a inovácie – 2009.

Predseda. – Ďakujem a to isté prajem vám a celému kolégiu komisárov i ostatným pracovníkom.

Jan Andersson, spravodajca. – (SV) Vážený pán predseda, pán Takkula tu už nie je, ale položil otázku, či je nejaký rozpor medzi stanovovaním cieľov na úrovni EÚ a skutočnosťou, že vzdelávacie systémy budú v zásade stále vnútroštátnou záležitosťou. Žiadny rozpor nevidím. Myslím si, že tento referenčný rámec vychádza z cieľov na úrovni EÚ, pričom zároveň dôverujeme členským štátom. Poskytujeme im možnosti a to, čo nazývame súborom nástrojov na použitie. Nedomnievam sa, že je v tom nejaký rozpor.

Chcel by som zdôrazniť, čo už povedal pán Figel, že investovanie do vzdelania je teraz dôležitejšie než kedykoľvek predtým vzhľadom na krízu, ktorú práve prežívame v oblasti hospodárstva a zamestnanosti. Podporí to konkurencieschopnosť EÚ, ale tiež poskytne jednotlivcom nástroje na skvalitnenie života a na pokračovanie ich celoživotnej odbornej prípravy.

Na záver by som sa chcel ešte raz poďakovať Komisii a tiež všetkým tieňovým spravodajcom. Po celý čas sa nám mimoriadne dobre spolupracovalo a všetkým vám chcem zaželať veselé Vianoce a šťastný nový rok.

Thomas Mann, spravodajca. – (DE) Vážený pán predseda, pán komisár Figel, ďakujem za skvelú spoluprácu vám osobne, aj vášmu tímu. Skutočne sme sa, takpovediac, spoločne zbližili. Myslím si, že sme tak dosiahli dobrý výsledok.

Pán Kusstatscher má úplnú pravdu – Európska únia má v oblasti odbornej prípravy vysoké ambície. Napokon, nechceme nič viac a nič menej ako emancipáciu odbornej prípravy voči vyššiemu vzdelávaniu. Aj pani Panayotopoulousová-Cassiotouová má úplnú pravdu – musíme dosiahnuť hmatateľné výsledky. Chceme reálne výsledky, nie zvyčajné vyhlásenie úmyslu, nie zvyčajné pekné reči. Fázu zväčša chaotickej spolupráce tak musí vystriedať obdobie intenzívnejšej koordinácie.

Vzdelávacie výstupy v jednotlivých členských štátoch sa v súčasnosti do značnej miery líšia. Z toho vyplýva, že musíme dosiahnuť súlad medzi podnikmi a vnútroštátnymi orgánmi vo vzťahu k vzdelávacím ustanovizniám. Aj pán Takkula má úplnú pravdu – nechceme žiadne európske vedenie za ruku a vôbec nič také sa neplánuje. To, čo skutočne potrebujeme, je tzv. mäkké právo, čiže spôsob, ako zaujať a zaangažovať ostatných ľudí.

Chceme, aby sa stretávali odborníci – v diskusiách, v pracovných skupinách a tiež pri vypracovávaní štúdií. Ďalej potrebujeme vzdelávacie ustanovizne. Pán Maštálka má úplnú pravdu. Môžeme na tento účel využiť aj existujúce siete a sociálnych partnerov. Iba vtedy budú výhody zjavné zamestnancom aj zamestnávateľom a súkromným aj verejným poskytovateľom vzdelávania: klasický systém s prínosom pre všetkých. Páni Ferreira a Rübig sa zmienili o dôležitosti celoživotného vzdelávania, a oprávnene, pretože to je meradlo, pomocou ktorého môžeme skutočne sledovať zmeny.

Pani Harkinová, tak ako vy, aj ja považujem za dôležitý dobrovoľný charakter tohto rámca, pretože zahŕňa všetkých aktérov. Spoločnú prácu prvých členských štátov na základoch stáleho zvyšovania dôvery uvidíme od roku 2012. Skúšobná fáza je nevyhnutná, to je isté. Zpracujeme hodnotenie na úrovniach 1 až 8 Európskeho kvalifikačného rámca (EKR) a môj skvelý sused má, samozrejme, úplnú pravdu, že to treba urobiť. Mladí ľudia majú právo vidieť, že sú užitoční, že sú potrební a že môžu pokračovať vo svojom osobnom rozvoji, a to všetko v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi. Ďalšie krajiny sa môžu pridať neskôr a vstúpiť do Európskeho systému kreditov pre odborné vzdelávanie a prípravu (ECVET), kedykoľvek budú schopné. Myslím, že šance dosiahnuť to sú mimoriadne dobré. Ak budeme naďalej diskutovať o problémoch v takomto duchu spolupráce, podarí sa nám pokročiť ďalej. Domnievam sa, že sme tu dokázali niečo uviesť do pohybu.

Predseda júci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční zajtra, vo štvrtok 18. decembra 2008.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Dumitru Oprea (PPE-DE), písomne. – (RO) Z pozície spravodajcu výboru požiadaného o stanovisko k Európskemu systému kreditov pre odborné vzdelávanie a prípravu by som chcel ešte raz zdôrazniť význam vytvorenia a zavedenia tohto systému, ktorého cieľom je zvýšenie kvality a atraktívnosti odborného vzdelávania a prípravy.

Potreba zaviesť systém ECVET je založená na snahe znížiť rozdiely vo vzdelávacích výstupoch, ktoré vyplývajú zo skutočnosti, že máme rozdielne systémy odbornej prípravy. Musíme zvýšiť prehľadnosť odborných kvalifikácií a celoživotného vzdelávania.

Zavádzanie systému ECVET musí byť založené na spoločnom záväzku dodržiavať zásady, ktoré zaručia vysokú kvalitu odborného vzdelávania a prípravy. Jedným z dôležitých prvkov musí byť podpora vytvárania partnerstiev medzi vzdelávacími inštitúciami, spoločnosťami a vnútroštátnymi orgánmi, aby sa vytvorilo prostredie vzájomnej dôvery.

V neposlednom rade by som chcel spomenúť, že ECVET kladie dôraz na vzdelávacie výstupy a nie na čas strávený získavaním vedomostí, zručností a odborných znalostí.

18. Hodnotenie a budúci vývoj agentúry FRONTEX a Európskeho systému hraničného dozoru (EUROSUR)

Predseda júci. – Ďalším bodom je správa pána Javiera Morena Sáncheza v mene Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci o hodnotení a budúcom vývoji agentúry FRONTEX a Európskeho systému hraničného dozoru (EUROSUR) (2008/2157(INI)) (A6-0437/2008).

Javier Moreno Sánchez, spravodajca. – (ES) Vážený pán podpredseda Komisie, dámy a páni, skratky FRONTEX a EUROSUR nám pripomínajú tvrdú realitu, ktorej musíme čeliť, teda tisíce ľudí naďalej ilegálne prichádzajúcich do Európy, utekajúcich pred biedou a hľadajúcich lepšiu budúcnosť. Ženie ich obrovský sociálny a rodinný tlak vyvolaný očakávaním, že by mohli domov poslať peniaze. Bohužiaľ, mnohí z nich platia za svoj európsky sen životom.

My, ktorí nesieme politickú zodpovednosť v Európe, musíme túto situáciu riešiť spoločnou reakciou založenou na rešpektovaní dôstojnosti a základných práv prisťahovalcov. Musíme otvoriť naše hranice legálnemu

pristáhovalectvu a integrácii pracovníkov so všetkými právami a povinnosťami a zatvoriť ich nelegálnemu pristáhovalectvu, zločineckým organizáciám a prevádzkaom ľudí.

Na plnenie tejto úlohy máme nástroje FRONTEX a EUROSUR, ktoré prinášajú pridanú hodnotu k práci členských štátov a odrážajú potrebný európsky duch spolupráce a solidarity.

Cieľom, ktorý sa usilujeme dosiahnuť, je vybudovanie európskeho integrovaného systému riadenia všetkých vonkajších hraníc EÚ založeného na prevádzkovej koordinácii a interoperabilite medzi vnútroštátnymi systémami kontroly, pretože keď zablokujeme jednu cestu nelegálneho pristáhovalectva, zločinecké organizácie otvoria novú cestu v priebehu pár dní.

Dámy a páni, súhlasíme s prístupom Komisie, ako je načrtnutý v správe Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci.

Teraz, keď agentúra podnikla prvé úspešné kroky, musíme vymedziť jej budúcu úlohu a tempo jej rozvoja.

Dámy a páni, FRONTEX funguje. Potvrdzujú to údaje o operáciách misie HERA na Kanárskych ostrovoch a o tisícoch zachránených životov v Stredozemí, ako aj zlepšená koordinácia, výmena osvedčených postupov a príprava odborníkov v oblastiach ako azylové a námorné právo alebo základné práva.

Zatiaľ je to všetko v poriadku, ale musíme ísť ďalej. FRONTEX potrebuje primerané materiálne a logistické zázemie, aby bol schopný realizovať jednorazové spoločné operácie, ako aj stále kontrolné misie vo vysoko rizikových oblastiach.

Niektoré členské štáty hovoria o solidarite, ale v praxi ju neuplatňujú, čo znižuje efektívnosť agentúry FRONTEX. Vzhľadom na túto situáciu vyzývame Komisiu a členské štáty, aby si vybrali jednu z dvoch možností: buď zmeníme a doplníme nariadenie o agentúre FRONTEX a zavedieme povinnú solidaritu, ako je to v nariadení o systéme RABIT, alebo dovolíme agentúre FRONTEX kupovať alebo prenajímať si vlastný materiál.

To by, samozrejme, znamenalo podstatný nárast jej rozpočtu, ale posilnilo by to európsky rozmer agentúry a uľahčilo by jej to prístup k materiálnym zdrojom najmä z krátkodobého hľadiska.

Okrem toho vyzývame Komisiu, aby navrhla preskúmanie mandátu agentúry s cieľom odstrániť právne vákuum, ktoré jej bráni v uskutočňovaní operácií námornej záchrany a repatriácie.

Dámy a páni, bez spolupráce s krajinami pôvodu nebudeme schopní účinne riadiť migračné toky. Pokusy ako spolupráca medzi Španielskom a Senegalom priniesli veľmi pozitívne výsledky, ktoré treba rozšíriť na európsku úroveň.

Preto vyzývame Komisiu, aby spoluprácu v oblasti pristáhovalectva zahrnula do každej zmluvy, ktorú podpíše s tretími krajinami, a aby spolu s nimi organizovala informačné kampane o rizikách nelegálneho pristáhovalectva.

Agentúra FRONTEX musí mať možnosť pokračovať v uzatváraní pracovných dohôd a v nadväzovaní spolupráce s krajinami pôvodu podľa svojich konkrétnych potrieb. Dôležité je preskúmať aj kanály spolupráce s regionálnymi zoskupeniami ako Mercosur alebo Hospodárske spoločenstvo štátov západnej Afriky, ktoré sa riadia zásadou voľného pohybu ľudí.

Dámy a páni, musíme mať na pamäti skutočnosť, že FRONTEX a EUROSUR nie sú všeliekom, ale užitočným nástrojom slúžiacim európskej migračnej politike, ktorej hlavným cieľom je, aby pristáhovalectvo bolo faktorom rozvoja pre hostiteľské krajiny aj pre krajiny pôvodu, ale predovšetkým pre samotných pristáhovalcov.

Pristáhovalectvo nemôže naďalej fungovať ako smrtiaca pasca. Musíme podniknúť kroky na zabezpečenie toho, aby pristáhovalectvo prestalo byť povinnosťou a stalo sa právom a osobnou voľbou.

Jacques Barrot, *podpredseda Komisie*. – (FR) Vážený pán predsedajúci, chcem, samozrejme, pochváliť správu o hodnotení a budúcom vývoji agentúry FRONTEX a Európskeho systému hraničného dozoru EUROSUR. Som vďačný pánovi Morenovi Sánchezovi.

Európsky parlament vždy podporoval agentúru FRONTEX od jej vzniku najmä pri zabezpečovaní finančných zdrojov. Rád vidím, že sa táto podpora znovu prejavila v mimoriadne dôležitom okamihu existencie agentúry, teda v čase, keď zvažujeme možnosť rozšírenia jej mandátu.

Takmer všetky body uvedené v správe sú v súlade s našimi oznámeniami a úplne s nimi súhlasím. Všimol som si napríklad konkrétnu výzvu, aby Komisia predložila návrhy na rozšírenie mandátu agentúry, požiadavku na stále hliadkovanie vo vysoko rizikových oblastiach a potrebu zefektívniť európsku solidaritu v čase, keď je potrebné kontrolovať naše hranice. Viaceré body však stojí za to objasniť.

V súčasnosti členské štáty poskytujú technické vybavenie na základe dobrovoľnosti. Komisia pri viacerých príležitostiach trvala na tom, aby členské štáty dodržiavali svoje záväzky a skutočne zabezpečili materiál pre spoločné operácie najmä vo vysoko rizikových oblastiach.

Tohtoročné skúsenosti však ukazujú, že nasadenie primeraného počtu lodí je stále problémom. Musíme preto zvažovať iné riešenia. Je tu možnosť napríklad donútiť členské štáty, aby poskytli agentúre určitý materiál, alebo umožniť agentúre, aby si zadovážila na lízing alebo kúpila svoj vlastný materiál. Toto je kľúčová otázka, ktorú bude treba preskúmať v rámci návrhu Komisie na prispôbenie právneho rámca agentúry.

V tejto súvislosti by som chcel pripomenúť, že výsledky nezávislého hodnotenia mandátu agentúry, ako je stanovené v článku 33 nariadenia o agentúre FRONTEX, budú známe v roku 2009. V tom istom čase aj Komisia zverejní svoje návrhy budúceho mandátu agentúry. Toto preskúmanie mandátu môže obsahovať konkrétne ustanovenia týkajúce sa zapojenia do záchranných akcií na mori a rozšírenia spolupráce s tretími krajinami.

Je tiež pravda, dámy a páni, že Komisia chce zintenzívniť informačné kampane prostredníctvom svojich zastúpení v tretích krajinách v rámci politiky vonkajších vzťahov EÚ a na základe spoločnej definície mandátov a úloh agentúry FRONTEX. Komisia preskúma, aké druhy pomoci by sme mohli ponúknuť susedným tretím krajinám.

Som jedným z tých, ktorí sa domnievajú, že ak by agentúra FRONTEX mohla vykonávať svoje operácie dozoru čo najbližšie pri pobrežných hraniciach tretích krajín, predišlo by sa humanitárnym katastrofám a umožnilo by to oveľa účinnejší dozor nad našimi hranicami.

V každom prípade som Európskemu parlamentu vďačný za túto správu, ktorá odráža návrhy Komisie. Chcel by som sa preto poďakovať Európskemu parlamentu za dôležitú a komplexnú podporu oznámeniam Komisie o agentúre FRONTEX. Domnievam sa, že sme dosiahli konsenzus medzi európskymi inštitúciami o všeobecných zásadách budúceho vývoja agentúry FRONTEX.

Tobias Pflüger, spravodajca Výboru pre rozvoj požiadanej o stanovisko. – (DE) Vážený pán predsedajúci, čo má agentúra FRONTEX spoločné s rozvojom? Má s tým spoločného veľmi veľa, ako to objasnil bývalý osobitný spravodajca OSN pre právo na výživu Jean Ziegler v časopise *Le monde diplomatique* v marci tohto roku. Napísal: „To nás privádza k agentúre FRONTEX a k pokrytectvu komisárov v Bruseli, ktorí na jednej strane spôsobujú hlad v Afrike, zatiaľ čo na druhej strane kriminalizujú obeť svojej politiky, utečencov pred hladom.“

Konkrétnym príkladom je, že EÚ uskutočňuje poľnohospodársky damping, čím ničí miestnu africkú produkciu potravín a spôsobuje situáciu, keď stále viac ľudí musí utekať zo svojich domovských krajín. Ďalším konkrétnym príkladom sú rybárske spracovateľské lode EÚ plniace loviská rýb vo výhradných zónach afrických štátov. Pokračuje aj rýchla likvidácia tradičných rybárskych dedín napríklad v oblasti pásu Sahel, ale príkladom toho sú aj Mali a Guinea-Bissau.

To všetko znamená, že agentúra FRONTEX predstavuje inštitúciu, ktorá fyzicky izoluje Európu a organizuje deportácie, pričom neberie ohľad na Dohovor OSN o právnom postavení utečencov. Medzitým sa organizujú masové deportácie, ako bola tá z 11 členských štátov EÚ, ktorá prebehla z Viedne 14. novembra. V tejto správe sa veľa hovorí o „solidarite“. Nejde tu však o solidaritu s ľudskými bytosťami, ktoré utekajú zo svojich krajín, ale skôr o solidaritu medzi členskými štátmi. Je úplne jasné, čo potrebujeme, a to je solidarita s ľuďmi, ktorí utekajú z neznesiteľných životných podmienok. Jediným výsledkom agentúry FRONTEX je predĺženie trás, ktorými títo ľudia utekajú. V žiadnom prípade to neposkytuje nijaké riešenie. Z tohto dôvodu jedinou rozumnou vecou, ktorú môžeme požadovať, je rozpustenie agentúry FRONTEX.

V tejto súvislosti by som vám odporúčal občas si vypočuť názory z Afriky. Napríklad bývalý minister kultúry a cestovného ruchu Malijskej republiky Aminata Traore to vyjadril veľmi jasne: „Ľudské, finančné a technologické zdroje, ktoré Európa využíva proti vlnám migrácie z Afriky, sú v skutočnosti nástrojmi vojny medzi touto globálnou mocnosťou a mladými Afričanmi z miest aj vidieka, ktorých právo na vzdelanie, hospodársku participáciu, prácu a potravu sa v ich krajinách pôvodu úplne ignoruje pod diktátom štrukturálnej konformity.“ Myslím, že tieto slová sú úplne jasné.

Predseda júci. - Som si istý, že názory ministra cestovného ruchu Mali sú dôležité, ale my by sme radšej počuli vaše názory, pán Pflüger.

Simon Busuttil, v mene skupiny PPE-DE. – (MT) Najskôr by som rád poďakoval svojmu kolegovi pánovi Javierovi Morenovi Sánchezovi za jeho správu a za to, že v záveroch tejto správy vzal do úvahy naše názory a pozmeňujúce a doplňujúce návrhy. Vážený pán predseda júci, ja osobne nemôžem povedať, že by som bol spokojný s agentúrou FRONTEX a s jej prácou. Skutočne, koncom minulého leta výkonný riaditeľ agentúry označil misiu NAUTILUS v Stredozemí za zlyhanie. Tak ako môžem byť spokojný? To by ste žiadali nemožné. Od výkonného riaditeľa agentúry FRONTEX nechcem počuť o zlyhaní misie, ale o tom, ako môže byť FRONTEX úspešnou a efektívnou agentúrou. Napriek tomu by som rád poznamenal, že Európsky parlament agentúru FRONTEX vytrvalo podporuje, ako to správne povedal pán komisár. Rok čo rok sa zvyšuje rozpočet agentúry s cieľom dosiahnuť, aby jej misie mali trvalejší charakter a boli efektívnejšie. Ako môžeme zvýšiť účinnosť agentúry FRONTEX? Po prvé, áno, treba zväziť, ako by sme mohli rozšíriť jej právomoci, ako to už navrhoval pán komisár aj správa. Musíme tiež posilniť jej efektívnosť tým, že preskúmame možnosti, ako presvedčiť členské štáty, aby splnili svoje sľuby, ktorými sa zaviazali poskytovať materiál pre misie agentúry FRONTEX. Inak budeme musieť zväziť aj možnosť, že by bola agentúra vybavená svojím vlastným materiálom. Druhým prvkom potrebným na zvýšenie efektívnosti je medzinárodná spolupráca. Zástupcovia Európskeho parlamentu boli nedávno v Senegale, kde priamo sledovali metódy spolupráce, ktorá prebieha medzi Španielskom a Senegalom. Tento druh spolupráce musíme zopakovať aj v iných oblastiach a zónach, ako sú Stredozemie a tiež blízke okolie Grécka. Na záver k tým, ktorí vyhlasujú, že agentúra FRONTEX akosi nerešpektuje, alebo nemá mandát na to, aby rešpektovala ľudské práva. Absolútne nesúhlasím. V skutočnosti sa domnievam, že ak by nebolo agentúry FRONTEX, oveľa viac ľudí by sa utopilo alebo inak zahynulo, než je to teraz. To ukazuje, že agentúra FRONTEX rešpektuje ľudské životy a ľudské práva. Musíme však urobiť viac, keď chceme, aby boli operácie agentúry FRONTEX efektívnejšie. Ak sa to podarí, zabijeme dve muchy jednou ranou. V prvom rade zabránime nelegálnym cestám a po druhé zabránime ľudským tragédiám, ktoré sú v našich moriach bežné a ktoré sú pre nás všetkých hanbou.

Inger Segelström, v mene skupiny PSE. – (SV) Vážený pán predseda júci, pán komisár a podpredseda Barrot, dámy a páni, rada by som začala poďakovaním pánovi Morenovi Sánchezovi a výboru za konštruktívnu diskusiu, ktorú sme viedli o agentúre FRONTEX a systéme EUROSUR, ale chcela by som im poďakovať aj za to, že naďalej tak pozorne sledujú činnosť agentúry FRONTEX. Je to nevyhnutné, keďže mnohí ľudia sú znepokojení tým, ako by sa mala agentúra ďalej vyvíjať, či má byť hradbou a pevnosťou EÚ voči zvyšku sveta a jeho chudobným obyvateľom.

Nedávno vyšlo najavo, že agentúra FRONTEX nepovažuje za jednu zo svojich úloh boj proti prevádzacom ľuďom. Teší ma, že som v tejto veci teraz získala podporu a že celú záležitosť vyjasňujeme. Domnievam sa, že sa tu všetci zhodneme na potrebe akejkoľvek našej pomoci v úsilí, aby sa ľudia prestali vystavovať nebezpečenstvu pri pokusoch o vstup na územie EÚ. Nie sú to zločinci; sú to chudobní ľudia hľadajúci lepší život pre svoje rodiny. Rovnako ma teší, že som získala podporu pre rozšírenie pravidiel platných na moriach, konkrétne v Stredozemnom mori, v rámci právnych predpisov EÚ a medzinárodného práva.

Je neprijateľné, keď sú rybári, ktorí prijímajú na palubu utečencov, podozrievaní z pašovania a keď panujú nejasnosti v tom, či by mali vyložiť utečencov v najbližšom prístave a aké pravidlá pri tom platia. Je preto dobré, že v nasledujúcom programe pre azylovú, utečeneckú a migračnú politiku sa budeme zaoberať aj tým, ako v budúcej práci lepšie využívať agentúru FRONTEX. Kým skončím, chcela by som popriať všetkým poslancom, nášmu fantastickému Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci, pánovi predsedajúcemu a pánovi komisárovi Barrotovi veselé Vianoce a šťastný nový rok. Ďakujem.

Adina-Ioana Vălean v mene skupiny ALDE. – Vážený pán predseda júci, v prvom rade by som chcela zablahoželať spravodajcovi pánovi Morenovi Sánchezovi k vyváženej správe. Som mu vďačná, že vzal do úvahy väčšinu mojich obáv a dokonca aj moju kritiku.

Agentúra FRONTEX je dôležitým nástrojom prisťahovaleckej politiky a dokázala svoju potrebnosť a účinnosť. Stále je však nadmerne spolitizovaným orgánom, ktorý je príliš závislý od dobrej vôle členských štátov a od vnútroštátnych záujmov diktovaných tlačou a verejnou mienkou.

Bolo veľmi dôležité pripomenúť členským štátom ich morálnu povinnosť a záväzok. Je tiež dôležité pripomenúť, že agentúra FRONTEX je orgánom Spoločenstva, ktorý spadá pod prvý pilier. Ako taká by mala vo svojej činnosti nielen rešpektovať základné hodnoty EÚ, ale tiež pracovať na ich presadzovaní najmä v oblasti, ktorá sa dotýka kritických otázok migrácie a voľného pohybu.

Avšak zákonnosť jej krokov by sa dala spochybníť. Predovšetkým preto, že koordinačné operácie agentúry FRONTEX založené na spravodajských informáciách vychádzajú z analýzy rizika a posúdenia nebezpečenstva, ktoré sa robia v súlade s predpismi o zachovaní tajomstva. To znamená, že je tam nízka transparentnosť a žiadna demokratická zodpovednosť. Po druhé preto, že spoločné operácie sú koordinované agentúrou FRONTEX, čo má za následok externalizáciu hraníc, ktorá spochybňuje dodržiavanie záväzkov EÚ v súvislosti so zásadou ochrany žiadateľov o azyl a utečencov.

Vyzývam preto na komplexné posúdenie a revíziu činnosti agentúry FRONTEX a jej zodpovednosti, a to za účasti Parlamentu. Chcem tiež požiadať Komisiu o celkové zhodnotenie činnosti agentúry FRONTEX, čo sa týka jej vplyvu na základné slobody a práva vrátane zodpovednosti za ich ochranu.

Napokon, domnievam sa, že zatiaľ sa pozornosť venuje najmä problematike námorných ciest, ale ako už bolo povedané, zaoberať sa treba všetkými migračnými trasami. Aj pozemné trasy na východných hraniciach si budú čoskoro vyžadovať veľkú pozornosť. Tentoraz by sme mohli byť aktívni a riešiť túto otázku skôr, ako aj tam vznikne krízová situácia.

Giusto Catania, *v mene skupiny GUE/NGL*. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, domnievam sa, že by sme mali vypracovať bilanciu zlyhaní agentúry FRONTEX za uplynulé tri roky. Ak to urobíme, zistíme, že je to z veľkej časti propaganda.

Na hraniciach sa uskutočnilo viac ako 30 spoločných operácií; počet úmrtí v mori sa za uplynulé tri roky zvýšil a veľká väčšina zdrojov, ktorých množstvo, bohužiaľ, stále rastie, je určená na ochranu námorných hraníc, napriek tomu, že aj samotná agentúra FRONTEX uvádza, že iba 15 % nezákonných prisťahovalcov prichádza do Európskej únie po mori. Hovorme im takto, nezákonní prisťahovalci. Viem, že v tomto bode ma podporuje aj pán komisár Barrot, tak ich už ďalej nenazývajte nelegálnymi prisťahovalcami.

Jedna z vecí, ktoré nám agentúra FRONTEX ukázala, je to, že strelné zbrane sa dajú používať neselektívne, svojvoľne. Počas spoločnej operácie pri pobreží ostrova Lampedusa v septembri sme videli pohromu. Napriek skutočnosti, že niektoré z našich pripomienok obsahuje aj správa pána Morena Sáncheza, chcem teraz túto kritiku zdôrazniť, pretože som úplne presvedčený, že tento Parlament dokáže veľmi rýchlo zmeniť názor na agentúru FRONTEX. Len pred chvíľou som bol v skvelej izolácii, keď som vyhlásil, že je potrebné zmeniť mandát agentúry FRONTEX položením dôrazu na záchranné akcie na mori, ale zajtra sa to napokon môže stať všeobecným názorom tohto Parlamentu.

Nadalej som kritikom agentúry FRONTEX, pretože sa domnievam, že činnosť agentúry nerešpektuje práva žiadateľov o azyl. Vracanie ľudí späť na hraniciach je reakcionárskou utópiou a ja sa domnievam, že je veľmi ťažké obmedziť prirodzenú potrebu voľného pohybu mužov a žien. Dnes je FRONTEX symbolom pevnosti Európa a betónovým nástrojom militarizácie našich hraníc.

Johannes Blokland, *v mene skupiny IND/DEM*. – (NL) Vážený pán predsedajúci, pevnosť Európa sa teraz začína na africkom kontinente, kde nelegálnych prisťahovalcov úrady zadržia skôr, než sa dostanú na územie Európskej únie a to sa deje s finančnou a logistickou podporou Európskej únie vďaka miestnym orgánom. Európska pomoc africkým krajinám v snahe zvrátiť neželané prisťahovalectvo do Európy funguje, ale je to účinok, aký sme očakávali?

Oceňujem, že nasadenie agentúry FRONTEX zachránilo z mora mnohých ľudí, ale obávam sa o tých, ktorí ušli z politických alebo náboženských dôvodov. Podľa správ organizácie Amnesty International a Rady OSN pre ľudské práva (UNHCR) ľudí posielajú späť do krajín ich pôvodu bez akéhokoľvek vyšetrovania. Členské štáty chcú zabrániť nelegálnym prisťahovalcom, aby sa obracali na naše právne systémy, a to oprávnene. Vyvoláva to však morálnu otázku, či tento prístup umožňuje politickým a iným utečencom prístup k azylovému konaniu.

Dodržiavajú africké krajiny dohodu o utečencoch? V tejto súvislosti naliehavo vyzývam Komisiu a pána komisára Barrota, aby naviazali pomoc africkým krajinám na humánne zaobchádzanie s politickými utečencami v súlade s Dohovorom OSN o právnom postavení utečencov. Pozmeňujúci a dopĺňujúci návrh 4 k správe pána Morena Sáncheza má moju podporu.

Pán predsedajúci, činnosť agentúry FRONTEX vyvoláva ďalšie následné problémy, či sa nám to páči alebo nie. Z toho dôvodu by mala agentúra niesť plnú zodpovednosť. Vyzývam na prijatie opatrení vo veľmi krátkom čase, ktoré zabezpečia, že politickí a ostatní utečenci sa budú môcť naďalej spoliehať na humánne zaobchádzanie, čo bude do určitej miery podmienkou úspechu agentúry FRONTEX.

Philip Claeys (NI). - (NL) Vážený pán predsedajúci, mal som tú česť vypracovať stanovisko k agentúre FRONTEX v mene Výboru pre zahraničné veci, ale toto stanovisko zamietla tesná väčšina, pretože ľavica odmietla prijať skutočnosť, že text obsahuje výslovnú zmienku o problémoch týkajúcich sa Líbye a Turecka. Predstavte si moje prekvapenie a, samozrejme, zadosťučinenie, keď som zistil, že Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci napokon vzal moje obavy do úvahy.

Líbya je významnou tranzitnou krajinou pre nelegálne prisťahovalctvo smerom do Európy. Rovnako je na tom Turecko, okrem toho, že aj samotná táto krajina je veľkým zdrojom prisťahovalcov. Je preto veľmi dôležité, aby tieto krajiny a ich orgány hraničnej kontroly plne spolupracovali s agentúrou FRONTEX. To isté platí o readmisných dohodách, ktoré Turecko už roky tvrdošijne odmieta uzavrieť. Turecko odmieta podpísať dohodu a ani nekontroluje účinne svoje hranice s Európou. Človek by očakával, že krajina, ktorá chce vstúpiť do Európskej únie, vyvinie väčšie úsilie. Je poburujúce, že Komisia a Rada nepripomenú Turecku jeho zodpovednosť.

Agentúra FRONTEX a systém EUROSUR sú kľúčové nástroje v boji proti nelegálnemu prisťahovalctvu a mohli by sa nasadiť aj proti cezhraničnej trestnej činnosti, obchodovaniu s drogami, prevádzaniu ľudí a obchodovaniu so zbraňami. Bez účinného riadenia spoločných vonkajších hraníc nemôže Schengen fungovať a nemôžeme ani uvažovať o prijatí spoločnej prisťahovaleckej politiky. Preto to nie je jednoducho otázka finančných prostriedkov, ale aj, a najmä, otázka politickej vôle. Keď počujem zmienku o pevnosti Európa, je mi smutno z toho, ako veľmi nám je vzdialené pranie vytvoriť si namiesto toho slovné spojenie „sito Európa“.

Carlos Coelho (PPE-DE). - (PT) Vážený pán predsedajúci, pán podpredseda Komisie, dámy a páni, najskôr musím poblahoželať spravodajcovi pánovi Javierovi Morenovi Sánchezovi ku skvelej práci a tiež svojmu kolegovi pánovi Simonovi Busuttilovi, ktorý pôsobil ako tieňový spravodajca v mene Skupiny Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov. Priestor bez vnútorných hraníc nemôže fungovať bez spoločnej zodpovednosti a solidarity pri riadení jeho vonkajších hraníc. To je najdôležitejšie, ak chceme globálne a harmonizovane riešiť migračný jav, bojovať s nelegálnym prisťahovalctvom a zabezpečiť integrované riadenie hraníc so spoločným použitím fyzických a ľudských zdrojov.

Hraničné kontroly sa nezameriavajú iba na nepovolené prekračovanie hraníc, ale aj na ďalšie aspekty cezhraničnej kriminality, ako je predchádzanie terorizmu, prevádzaniu ľudí, pašovaniu drog a nezákonnému obchodu so zbraňami, čo pomáha celkovo zvyšovať vnútornú bezpečnosť.

Vôbec nepochybujem o tom, že FRONTEX môže hrať veľmi dôležitú úlohu v tejto integrovanej stratégii pre hranice EÚ. Domnievam sa, že po výraznom zvýšení rozpočtu, ktoré stále požadoval tento Parlament a ktoré podporoval aj pán komisár Barrot, by ďalším krokom malo byť preskúmanie mandátu agentúry tak, aby sa vyplnilo právne vákuum v otázke námorných záchranných operácií, spolupráce pri operáciách na navrátenie osôb a dokonca aj možnosti pre tretie krajiny využívať vybavenie agentúry, ako to už spomenul aj pán podpredseda Barrot.

Preto súhlasím s posilnením úlohy agentúry FRONTEX, a to postupne a v súlade s momentálnymi potrebami. Uznávam tiež význam optimalizácie využívania všetkých systémov a nástrojov dozoru najmä rozšírením rozsahu ich terajšieho pokrytia, vytváraním synergii a rozširovaním spolupráce s európskymi agentúrami, ako je Europol, ako aj s ďalšími medzinárodnými organizáciami.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE). - (RO) Najskôr by som chcel privítať cvičenie rýchlych pohraničných zásahových tímov (RABIT) pri východnej hranici Rumunska koncom októbra tohto roku, ktoré koordinovala európska agentúra FRONTEX. Toto cvičenie, doposiaľ tretie svojho druhu, ukázalo, akú významnú úlohu hrá FRONTEX pri poskytovaní pomoci členským štátom na vonkajšej hranici Európskej únie, a preto si agentúra vyžaduje väčšiu technickú a prevádzkovú podporu.

Vítam aj dohodu podpísanú začiatkom tohto mesiaca medzi agentúrou FRONTEX a hraničnou políciou Gruzínska, ktorá predstavuje významný krok k zaisteniu bezpečnosti hraníc a v boji proti nelegálnemu prisťahovalctvu. Dlhodobá stratégia, ktorú navrhuje Európska komisia pre riadenie hraníc, je vítaná v tejto dobe, keď členské štáty s južnými vonkajšími hranicami čelia veľkým problémom spôsobovaným nelegálnym prisťahovalctvom. Túto stratégiu treba doplniť úsilím susediacich krajín o posilnenie bezpečnosti ich vlastných hraníc. Preto je potrebné, aby akčné plány, ktoré sú súčasťou európskej susedskej politiky, presadzovali projekty a finančnú pomoc na zvýšenie bezpečnosti hraníc tretích krajín.

Čo sa týka hodnotenia strategického balíka pre dlhodobé riadenie hraníc EÚ zo strany Parlamentu, je mi ľúto, že diskusia o agentúre FRONTEX a projekte EUROSUR sa časovo nezhoduje s diskusiou o návrhoch

Komisie na systém registrácie vstupov a výstupov, program registrácie cestujúcich a elektronický systém cestovných povolení (ESTA), aby sme mali celkovú predstavu, ako sa bude riadenie východných hraníc Európskej únie vyvíjať v budúcnosti.

Dushana Zdravkova (PPE-DE). – (BG) Vážený pán komisár, dámy a páni, 670 km pobrežia Čierneho mora je už viac ako dva roky súčasťou vonkajšej východnej hranice Európskej únie.

Zapojenie systémov hraničnej kontroly Bulharska a Rumunska do všeobecných projektov a aktivít, ktoré organizuje agentúra FRONTEX, prináša dobré výsledky. Vojna medzi Ruskom a Gruzínskom začiatkom tohto roka a pokračujúce napätie vo vzťahoch medzi týmito dvoma krajinami spolu s celkovou nestabilitou v oblasti Kaukazu zdôrazňujú skutočnosť, že naša spoločná hranica na Čiernom mori stále čelí skľučujúcim problémom.

Ak chceme úspešne prekonať tieto problémy, musíme pripraviť bezpečnostnú stratégiu pre oblasť Čierneho mora, ktorá z nej urobí ozajstnú oblasť bezpečnosti a stability. Stratégia musí byť zameraná na zapojenie kľúčových krajín v tomto regióne do projektov a aktivít členských štátov Európskej únie. Je to jediný spôsob, ako môžeme zabezpečiť riadnu ochranu čiernomorskej hranice a zaistiť pokoj pre našich občanov.

Ďalšou významnou iniciatívou, ktorá potrebuje viac zdrojov a finančných prostriedkov, nielen od európskych inštitúcií, ale aj od členských štátov, je poskytovanie rozsiahlejšej prípravy pracovníkom zapojeným do logistiky a operácií agentúry FRONTEX. V dnešnom svete ochrana hraníc neznamená len ich fyzické stráženie, ale aj činnosti, ktoré si vyžadujú ďalšie znalosti a zručnosti v mnohých oblastiach.

Pracovníci orgánov hraničnej kontroly členských štátov sa musia vyznať v medzinárodnom a námornom práve, v azylových zákonoch a v problematike základných ľudských práv, aby mohli úspešne plniť zverené úlohy.

Súhlasím s poznámkou spravodajcu pána Sancheza, že je potrebné vypracovať komplexný všeobecný plán, ktorý stanoví celkový rámec stratégie Európskej únie v oblasti kontroly hraníc.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE). – (RO) Rád by som zdôraznil mimoriadny význam niektorých hodnotení v správe pána Morena Sáncheza a v oznámení Komisie. Hovorím o tých bodoch, ktoré nám pripomínajú problémy spôsobované migračnými cestami cez východné pozemné hranice. Preto chcem zdôrazniť fakt, že východné hranice EÚ si vyžadujú viac pozornosti a väčší objem zdrojov.

Skutočne, podľa niektorých odhadov približne 25 % nelegálnych prisťahovalcov, ktorí sa v súčasnosti nachádzajú na území EÚ, pochádza zo štátov pozdĺž východnej hranice a všetci vstúpili na územie EÚ prekročením týchto východných hraníc. Vonkajšia východná hranica Európskej únie je nielen veľmi dlhá, ale je veľmi komplikovaná vzhľadom na susediace regióny. Odhliadnuc od problému nelegálneho prisťahovalectva, musíme mať na pamäti hrozbu organizovaného zločinu, ktorého hlavné trasy tiež vedú touto geografickou oblasťou.

Ako poslanec Parlamentu z Rumunska, ktoré riadi viac než 2 000 km vonkajšej východnej hranice EÚ, by som tiež chcel zdôrazniť, že je pre nás mimoriadne dôležité, aby sme tejto hranici venovali riadnu pozornosť.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, Európskej komisii teraz chýba komplexný plán spolupráce s krajinami na jej východných hraniciach.

Okrem dlhodobých cieľov, ktoré Európska únia stanovila pre tieto krajiny, by sme mali určiť aj konkrétne krátkodobé ciele a tiež zaviesť systém hodnotenia, do akej miery tieto krajiny splňajú dané zásady cezhraničnej spolupráce. Čo sa týka našich hraníc s tretími krajinami, súčasťou práce agentúry FRONTEX by malo byť aj riešenie otázky prevádzania ľudí. A čo je najdôležitejšie, vo všetkých vysokorizikových oblastiach by mali pôsobiť spoločné, pravidelné, stále a operatívne kontrolné hliadky po celý rok.

Ako kľúčový prvok globálnej prisťahovaleckej stratégie Európskej únie by misia agentúry FRONTEX mala zabezpečiť vonkajšie hranice Únie, pričom by sa zároveň nemala stať nástrojom vytvárania nových hraníc rozdeľujúcich Európu a budovania nových múrov.

Carl Schlyter (Verts/ALE). – (SV) Vážený pán predsedajúci, oceňujem tie časti správy, ktoré sa týkajú záchrany ľudských životov a skutočnosti, že by sme mali dodržiavať práva utečencov pri readmisii, teda právo nebyť poslaný späť do neprijateľnej situácie. Veľmi sa však obávam, že FRONTEX bude súčasťou stavby takzvanej pevnosti Európa.

Podľa môjho názoru to vyzerá tak, že naša vzájomná solidarita spojená s posilňovaním našich hraníc je silnejšia než solidarita s ľuďmi, ktorí k nám prichádzajú. Máme nejakú nesprávnu predstavu, že Európa by prijímala neprimerane veľký podiel svetových utečencov. Toto ale vôbec nie je pravda. Chudobné krajiny sveta prijímajú oveľa viac utečencov. K nám prichádza iba malá časť týchto ľudí. Navyše ak hovoríme, že by sa súčasťou všetkých dohôd s inými krajinami mali stať readmisné dohody, myslím si, že kráčame po úplne zlej ceste.

Najskôr by sme mali podnietiť rozvoj prostredníctvom dohôd o spravodlivom obchode a potom by sme zrejme mali aj menej utečencov. To je oveľa lepšia politika pre nás aj pre ostatné krajiny.

Jacques Barrot, *podpredseda Komisie*. – (FR) Vážený pán predsedajúci, pozorne som si vypočul všetky príspevky. Najskôr by som vám chcel s pokojným svedomím povedať, že nemôžem pripustiť, aby bola agentúra FRONTEX označovaná za symbol pevnosti Európa uzavretej pre všetkých, ktorí potrebujú ochranu alebo ktorí majú v úmysle prísť do Európy. To je úplne nepravdivé! Ako to veľmi dobre povedali páni Busuttil a Coelho a panie Cederschiöldová a Văleanová, je zrejme, že agentúra FRONTEX doposiaľ zachránila množstvo životov, a ja nemôžem dopustiť, aby sa hovorilo, že FRONTEX preto v určitom zmysle predstavuje militarizáciu Európy. Nemôžem dopustiť, aby sa to hovorilo.

Napriek tomu je pravda, že musíme pokročiť. Pani Cederschiöldová veľmi správne poznamenala, že FRONTEX nám môže pomôcť v boji proti prevádzaniu ľudí, zatiaľ čo pani Văleanová tiež poukázala na to, že sa musíme pozrieť aj na pozemné hranice a upozorniť štáty na ich povinnosti.

Treba povedať, že v súčasnosti 80 % týchto nelegálnych prechodov hraníc v praxi organizujú pašeráci, bezohľadní prevádzaci. Treba zdôrazniť, že dnes ľudia za cestu z Líbye na pobrežie Kanárskych ostrovov musia zaplatiť mimoriadne vysoké sumy peňazí – 2 000 až 3 000 EUR – a navyše musia podstupovať riziko, že ich loď stroskotá a oni sa utopia skôr než dosiahnu pobrežie. Preto nemôžem dopustiť, aby sa to hovorilo.

Som presvedčený, že FRONTEX má svoju úlohu a že je to kladná úloha. Potrebujeme integrované riadenie hraníc, o ktorom hovoril pán Coelho, a je pravda, že teraz treba vymyslieť nový mandát pre agentúru FRONTEX. FRONTEX musí zaujať svoje miesto v tomto globálnom prístupe, ktorý spája rozvoj a spoločné riadenie migračných tokov. To je pravdivá odpoveď na vaše otázky.

Chcel by som vám tiež pripomenúť, ak je to potrebné, že usmernenia pre spoločné námorné operácie organizované agentúrou FRONTEX musí, samozrejme, pripraviť Komisia. Odborníci z úradu vysokého komisára OSN pre utečencov a Medzinárodnej organizácie pre migráciu spolupracujú s odborníkmi z členských štátov a agentúry FRONTEX, aby zaistili, že agentúra bude dodržiavať pravidlá Medzinárodného dohovoru o bezpečnosti života na mori, ktorý stanovuje, že zachránené osoby sa musia následne ubytovať na bezpečnom mieste, kde ich život už nebude ohrozený a kde sa dajú splniť ich požiadavky, kým sa rozhodne o ich ďalšom osude.

To je všetko, čo som chcel povedať. Dobré si uvedomujem nedostatok zdrojov pre agentúru FRONTEX. Zrejme bude nevyhnutné, tak alebo onak, buď donútiť členské štáty, aby poskytli agentúre svoj materiál, alebo vybaviť FRONTEX jej vlastnými zdrojmi, čo bude asi zložité vzhľadom na súčasný rozpočtový rámec.

V každom prípade je pravda, že treba rozšíriť mandát agentúry FRONTEX. Musí byť schopná spolupracovať s tretími krajinami, z ktorých pochádzajú prisťahovalci, aby mohli spoločne zabezpečiť inteligentné, humánne monitorovanie takejto nelegálnej migrácie, ktorá prebieha, opakujem, na úkor zapojených jednotlivcov.

Chcem poďakovať pánovi Morenovi: jeho správa je vyvážená a je pevným základom pre agentúru FRONTEX, ktorá bude lepšie vybavená a ktorá bude zároveň, povedal by som, zameraná na záchranu ľudských životov. To si predstavujeme, keď myslíme na agentúru FRONTEX. Na to nesmieme zabúdať. Jednoducho, toto som vám chcel povedať po pozornom vypočutí všetkých príspevkov v tejto rozprave, a s istotou vám môžem povedať, že keď pristúpime k príprave usmernení pre FRONTEX, určite budem mať túto rozpravu na pamäti.

Javier Moreno Sánchez, *spravodajca*. – (FR) Vážený pán predsedajúci, pán Barrot, domnievam sa, že sme na správnej ceste. Tí, čo sledujú európske dobrodružstvo, už mnoho rokov vedia, že keď Parlament a Komisia postupujú spoločne, Európska únia napreduje.

Domnievam sa, že sme na správnej ceste, preto po nej chceme pokračovať.

– (ES) Rád by som vyjadril svoju vďaku v prvom rade všetkým poslancom, ktorí dnes večer vystúpili. Myslím, že to bola rozprava s rôznorodými názormi, ako bývajú všetky v tomto Parlamente a ako to býva v demokracii, ale domnievam sa, že v zásade sa zhodneme. Prirodzene, chcem sa poďakovať tieňovým spravodajcom

z ostatných politických skupín a členom Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci, pretože ich príspevky nám umožnili pripraviť to, čo tu bolo opísané ako vyvážená správa, ktorú ja považujem za celkom úplnú.

Chcem sa poďakovať aj výkonnému riaditeľovi agentúry FRONTEX pánovi Ilkkovi Laitinenovi a jeho zástupcovi pánovi Gilovi Ariasovi, ktorí mi vždy poskytli všetky informácie, ktoré som od nich žiadal, a tiež celému pracovnému tímu agentúry.

Mal som možnosť vidieť na vlastné oči, napríklad keď sme boli v Senegale alebo aj v ústredí vo Varšave, že všetci pracovníci agentúry FRONTEX, muži aj ženy, sú hlboko oddaní svojej práci a veľmi hrdí na prácu, ktorú vykonávajú. Preto som požiadal predsedu Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci pána Depreza, aby zorganizoval spoločné vypočutie s Výborom pre rozpočet, aby nám mohli vysvetliť všetko, čo robia.

Nie je to len otázka operácií. Robia výbornú prácu pri odbornej príprave pracovníkov, ako to vysvetlil pán Marinescu, pri cvičeniach systému RABIT a pri identifikovaní falošných cestovných dokladov. Je to mimoriadne dôležitá práca, o ktorej sa zriedkavo hovorí. To je dôvod, prečo som navrhol zorganizovať toto vypočutie.

Podľa môjho názoru sú tu dve koncepcie, ktoré musíme podrobne prediskutovať. Myslím, že to tu už bolo povedané – spomenul to pán podpredseda Komisie a aj my ostatní – že agentúra FRONTEX musí byť založená na najvyššej možnej právnej istote, pretože bez takejto istoty agentúra často nemôže konať a dostáva sa do neriešiteľných situácií.

Keď bude mať agentúra nový, revidovaný mandát, musíme vedieť, čo môže a čo nemôže robiť v prípadoch námorných záchranných operácií alebo repatriácie.

Na záver, domnievam sa, že najdôležitejšou vecou, ako sme to videli v rámci delegácií v rozličných krajinách, je európska značka a európsky duch. Mnohé krajiny radšej vidia názov „Európa“ než názov konkrétnej krajiny, ktorá bola kedysi v minulosti koloniálnou mocnosťou, a teraz ju nevidia tak jednoznačne. Túto značku považujem za pridanú hodnotu. Domnievam sa, že musíme investovať do agentúry FRONTEX a umožniť jej, aby napredovala. Musíme si premyslieť jej tempo a presvedčiť o tom členské štáty.

Predsedaajúci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční zajtra, vo štvrtok 18. decembra 2008.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Cristian Silviu Buşoi (ALDE), písomne. – V prvom rade by som chcel vyjadriť svoj optimizmus v otázke budúcnosti agentúry FRONTEX, berúc do úvahy pomerne povzbudzujúce údaje z hodnotenia činnosti agentúry.

Úplne však súhlasím s názorom pána spravodajcu, že FRONTEX musí sprevádzať politiku legálneho prisťahovalectva, aby sa dalo účinne bojovať proti nelegálnemu prisťahovalectvu. Nie je rozumné pokúšať sa vybudovať pevnosť Európa tým, že sa sústredíme iba na nelegálnych prisťahovalcov, pretože kým budú existovať rozdiely v hospodárskom rozvoji, aj migrácia bude skutočnosťou. Navyše súhlasím s tým, že pri ochrane našich vonkajších hraníc musíme plne rešpektovať ľudskú dôstojnosť a základné práva, pretože je to súčasť európskych hodnôt.

Rád by som tiež zdôraznil význam solidarity medzi členskými štátmi EÚ. Po zrušení hraničných kontrol v rámci schengenského priestoru už členské štáty nemôžu byť navzájom závislejšie a sú spoločne zodpovedné za bezpečnosť hraníc. Preto by všetky členské štáty mali byť zapojené do činnosti agentúry FRONTEX a poskytovať jej potrebné zdroje. V neposlednom rade by mala byť prioritou aj spolupráca s tretími krajinami, aby sa zvýšila efektívnosť agentúry FRONTEX.

Janusz Lewandowski (PPE-DE), písomne. – (PL) Práca agentúry FRONTEX ma zaujíma, keďže je to jediná inštitúcia Európskej únie so sídlom v Poľsku. Napriek skorším obavám o bezpečnosť východných hraníc Európskej únie sa ukazuje, že najväčšia hrozba v súvislosti s nelegálnym prisťahovalectvom prichádza zo stredozemskej oblasti. Preto sa väčšina práce agentúry FRONTEX sústreďuje na túto oblasť. Mal som možnosť navštíviť Maltu a vidieť tábory afrických utečencov, ktoré sú tam rozmiestnené, takže chápem závažnosť tohto problému a nesmiernu hĺbku ľudskej beznádeje, ktorá vedie k zúfalým pokusom prekonať more, dosiahnuť pobrežie Malty a potom pevninu Európskej únie.

Nelegálne prisťahovalectvo predstavuje problém pre nás všetkých a vyžaduje si spoločnú stratégiu a nástroje Spoločenstva. Od roku 2005 tieto nástroje poskytuje agentúra FRONTEX, ako aj systém hraničného dozoru EUROSUR. Parlament si je vedomý rastúcej potreby finančných prostriedkov a už tretí rok prevádzky petíciou žiada zvýšenie rozpočtu agentúry FRONTEX. Jednotlivé členské štáty sa doposiaľ zapájali veľmi rozdielne a stále panuje výrazná nerovnováha v oblasti finančných prostriedkov, materiálu a prevádzky. Geografické dôvody a rozdiely v citlivosti vnímania problému prisťahovalectva znamenajú, že nerovnaká angažovanosť členských štátov v tejto oblasti politiky Spoločenstva zrejme bude trvalým problémom, ktorý sa bude ťažko prekonávať.

Bogusław Rogalski (UEN), písomne. – (PL) V súvislosti s hrozbou, ktorú predstavuje nelegálne prisťahovalectvo, musí Európa riadiť svoje hranice integrovanejšie a zároveň musí mať harmonizovaný prístup k javu migrácie vrátane riadenia legálneho prisťahovalectva. Ak by sme aj pripustili, že každý členský štát by mal mať kontrolu nad svojimi vlastnými hranicami, vzhľadom na situáciu na našich východných a južných hraniciach by sme mali spolupracovať tak, že budeme mať k dispozícii spoločné materiálne a ľudské zdroje na boj proti tomuto javu.

Zavedenie vhodných systémov kontroly hraníc by obmedzilo cezhraničnú kriminalitu, čo by následne prispelo k zvýšeniu našej vnútornej bezpečnosti. Okrem opatrení zameraných na kontrolu prílevu nelegálnych prisťahovalcov by agentúra FRONTEX mala prispievať k posilneniu globálneho partnerstva s tretími krajinami a byť zodpovedná za prijímanie určitých rozhodnutí týkajúcich sa práva na azyl.

Nelegálne prisťahovalectvo sa tiež spája s vysokým počtom úmrtí pri pokusoch ľudí o nelegálne prekročenie hraníc. So zreteľom na túto skutočnosť by sme mali vytvoriť celoročné nepretržité hliadky vo vysokorizikových oblastiach, kde ľuďom hrozí strata života. Veľmi dôležité je aj vytvorenie dvoch oddelených divízií, z ktorých jedna by sledovala pozemné hranice, zatiaľ čo druhá by sledovala námorné hranice, pričom by sa sústreďovali najmä na cesty, ktoré využívajú migranti na východných hraniciach.

Je tu aj výrazná potreba pokračovať vo vzdelávaní pracovníkov zapojených do činnosti agentúry FRONTEX s cieľom dosiahnuť vyššiu efektívnosť a vyššiu úroveň profesionality, ako aj vytvoriť spoločný systém výmeny informácií s cieľom optimalizovať činnosť agentúry FRONTEX.

PREDSEDÁ: PANI KRATSA-TSAGAROPOULOU

podpredsedníčka

19. Vplyv falšovania na medzinárodný obchod – Aspekty falšovania, ktoré sa týkajú ochrany spotrebiteľa (rozprava)

Predsedajúca. – Ďalším bodom programu je spoločná rozprava na tieto témy:

– správa (A6-0447/2008) pána Gianlucy Susta v mene Výboru pre medzinárodný obchod o vplyve falšovania na medzinárodný obchod (2008/2133(INI)) a

– otázka na ústne zodpovedanie (B6-0486/2008), ktorú predložila pani Arlene McCarthyová v mene skupiny PSE, pre Komisiu, o aspektoch falšovania, ktoré sa týkajú ochrany spotrebiteľa (O-0097/2008).

Gianluca Susta, spravodajca. – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, najprv by som sa chcel poďakovať všetkým, ktorí so mnou pracovali na príprave tejto správy vrátane tieňových spravodajcov, bez ohľadu na pozície, ktoré zajtra pri hlasovaní o správe zaujmú jednotlivé politické skupiny.

Boj proti falšovaniu je predovšetkým spôsobom, ako podporovať konkurencieschopnosť európskeho systému, a úplne zapadá do okruhu základných dôvodov samotnej existencie lisabonskej stratégie. Domnievam sa, že by sme ho mali posudzovať aj z hľadiska jeho právneho a trestného dosahu v rámci nášho globalizovaného sveta. Správa OECD z roku 2005 uvádza, že na celom svete sa predávajú falšované výrobky v hodnote až približne 150 miliárd EUR, a to sa neberie do úvahy hodnota výlučne domáceho falšovania alebo pirátskych produktov, ktoré sa predávajú cez internet. Jeden komentátor konštatuje, že reálny obrat spojený s falšovaním je približne 500 miliárd EUR.

Porušovaním práv týkajúcich sa obchodnej značky, patentových práv a práv duševného vlastníctva predstavuje falšovanie prekážku pre oporné body nášho priemyslu, našej schopnosti inovácií a našej schopnosti kreativity. Táto situácia si vyžaduje vysoko koordinované, ciele opatrenia, veľkú opatrnosť vo vzťahoch s rozličnými

oblasťami sveta a, domnievam sa, že aj odlišný prístup k vzťahom medzi inštitúciami Spoločenstva a členskými štátmi.

Keďže správu pripravoval Výbor pre medzinárodný obchod, z dôvodov inštitucionálnej zodpovednosti sa pozornosť venuje vonkajším aspektom falšovania, ale prepojenia medzi vonkajšími a vnútornými aspektmi falšovania v Európe, ktorá zostáva najväčším trhom na svete a druhým najväčším dovozcom na svete, sú úplne jasné.

Takže keď to zhrnieme, musíme znovu zdôrazniť základné predpoklady boja proti falšovaniu: je potrebné posilniť náš systém obrany proti vstupu falšovaných výrobkov a to tiež znamená koordinovanie policajných síl, ktorých úlohou je kontrolovať výrobky na hraniciach, a posilnenie colných orgánov. Mali by sme sa však dôsledne zamerať aj na harmonizáciu ustanovení občianskeho a trestného práva v rámci našich vnútorných právnych systémov, ako aj na prácu v rámci Svetovej obchodnej organizácie (WTO) pri posilňovaní nástrojov, ktorými je už WTO vybavená.

Je zjavné, že častejšie žiadať Svetovú obchodnú organizáciu o riešenie určitých problémov spojených so spormi, ktoré sa vyskytnú, pomáha posilňovať boj proti falšovaniu. Rovnako sa domnievame, že by sa mali zavádzať sankcie voči určitým krajinám mimo Európskej únie, ktoré o sebe vyhlasujú, že sú pripravené slúžiť ako kanály pre dovoz týchto výrobkov do Európy, ako aj pre obchod týchto výrobkov po celom svete.

Potrebuje silnejšiu ochranu duševného vlastníctva, väčšiu schopnosť brániť sa v rámci veľkých svetových geopolitických regiónov a chrániť sa pred veľkými krajinami, ktoré prichádzajú na svetový trh. Preto sledujeme s veľkým záujmom Obchodnú dohodu o boji proti falšovaniu (ACTA). Bude to veľká medzinárodná dohoda v multilaterálnom rámci, ktorý nebude negovať platnosť bilaterálneho rámca medzi Spojenými štátmi, Japonskom a Európou, a bude poskytovať priestor aj Brazílii, Indii, Číne a ďalším významným obchodným regiónom sveta. Bude mať dvojité zameranie. Na jednej strane sa sústreďí na transparentnosť a rešpektovanie občianskych a politických práv, ako aj súkromia. Na druhej strane sa pri plnom rešpektovaní základných práv sústreďí na posilnenie záujmov obchodu, ktoré sú pre nás úzko spojené s rozvojom, a teda aj so slobodou našich štátov v rámci EÚ a so slobodou samotnej EÚ ako veľkého politického subjektu na svetových trhoch.

Preto sa domnievam, že by sme mali pracovať na vzdelávaní spotrebiteľov, harmonizácii trestného práva, prísnejších kontrolách a využívaní nástrojov na vyvíjanie tlaku. Čo sa týka niektorých rozvojových krajín, máme systém všeobecných colných preferencií a mali by sme zabezpečiť jeho posilnenie, ale zároveň ho využívať na boj proti ochote niektorých krajín slúžiť ako kanál na dovoz tohto falšovaného tovaru.

Cieľom tejto správy je vytvoriť rámec zjednocujúci hlavné záujmy slobody, hlavné záujmy voľného obchodu, občianske slobody, politické a rozvojové slobody, snahu udrieť proti javu, ktorý momentálne veľmi komplikuje systém hospodárskej súťaže v rámci Európskej únie. Určite sme mohli očakávať trochu viac, v tom zmysle, že niektoré otázky zostali v pozadí správy, ako napríklad vytvorenie systému monitorovania alebo zavedenie ustanovení o sledovateľnosti. Toto sú otázky, v ktorých sa nenašla zhoda väčšiny.

Domnievame sa však, že sme poskytli významný príspevok Komisii a Rade, ale najmä Komisii, ktorý pomôže v budúcnosti uskutočniť celkovú revíziu pravidiel, čo by ochránilo Európu pred týmto zničujúcim javom.

Eija-Riitta Korhola, autor. – Vážená pani predsedajúca, chcela by som vyjadriť svoje poďakovanie pánovi spravodajcovi za jeho zásadnú správu. Falšovanie a autorské pirátstvo vyčerpáva hospodárstvo v Európe a na celom svete a zdanlivo žiadne odvetvie neunikne tejto nezákonnej činnosti. Tá je zodpovedná za poškodzovanie legitímneho podnikania a najmä, podľa názoru Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa (IMCO), je to zdroj poškodzovania spotrebiteľa.

Problém je vážny a stáva sa stále vážnejším, keďže falšovaný a pirátsky vyrobený tovar je naďalej voľne dostupný na vnútornom trhu. V boji proti falšovaniu a pirátstvu musíme najskôr zlepšiť vymáhanie práva, pomôcť colným orgánom pri odhaľovaní takého tovaru a uzavrieť dohody, ktoré zabránia falšovaniu a pirátstvu tam, kde vzniká. Potrebné sú aj kroky na posilnenie účinnosti nápravných opatrení, ktoré zabránia, aby sa internet stal ešte dôležitejším distribučným kanálom pre falšované a pirátske výrobky.

Po druhé, potrebujeme kampane na zvýšenie informovanosti verejnosti. Spotrebiteľia príliš často nie sú informovaní o rozsahu a dôsledkoch tohto problému. Nebezpečné výrobky, najmä falošné lieky, ohrozujú životy spotrebiteľov. Vládne kampane by sa mali viac sústreďiť na sociálne náklady falšovania a pirátstva, ako je zdravie a bezpečnosť.

Po tretie, potrebujeme viac zhromaždených údajov, hodnotení a výskumu. Komplexné a porovnateľné údaje sú nevyhnutné na vymáhanie práva aj pre informačné kampane. Výbor pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa

v tomto roku schválil nový balík návrhov o výrobkoch, ktorý vytvoril nový rámec pre dohľad nad trhom a na presadzovanie všetkých právnych predpisov EÚ, aby sa zaistila bezpečnosť tovarov dostupných na vnútornom trhu. Už skôr v tomto legislatívnom období sme prijali modernizovaný Colný kódex a nástroje, ktoré pomáhajú vytvárať efektívnu a nebyrokratickú colnú službu. Takto sme sa usilovali zvýšiť efektívnosť činnosti colných orgánov na vonkajších hraniciach EÚ, teda na poslednom ochrannom nárazníku, aby sme zabránili prenikaniu falšovaného tovaru na vnútorný trh.

Boj proti falšovaniu a pirátstvu je záležitosť, ktorá by aj naďalej mala patriť medzi najdôležitejšie body nášho politického programu. V Parlamente vyzývame Komisiu, aby spolupracovala s vládami, colnými orgánmi, priemyslom a spotrebiteľmi vo všetkých členských štátoch EÚ. Ak máme bojovať účinne, musíme konať spolu. Touto rozpravou dnes večer vyzývame Komisiu, aby pripravila zrozumiteľný a koordinovaný prístup k riešeniu falšovania a pirátstva. Iba tak môžeme zabezpečiť dôveru spotrebiteľov vo výrobky predávané na vnútornom trhu.

Jacques Barrot, *podpredseda Komisie*. – (FR) Vážená pani predsedajúca, chcel by som poďakovať pánovi Sustovi za správu o vplyve falšovania na medzinárodný obchod a, samozrejme, chcel by som poďakovať aj Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa. Tieto otázky falšovania a pirátstva si skutočne zaslúžia našu plnú pozornosť a odhodlanie, ako to práve mimoriadne dobre ukázala pani Korholová.

Komisia je plne odhodlaná presadzovať vysokú úroveň ochrany a rešpektovania duševného vlastníctva v krajinách mimo EÚ. V súlade s úlohou Európy vo svete a so stratégiou Komisie zabezpečiť dodržiavanie práv duševného vlastníctva, spolupracujeme s partnermi, ktorí sa stotožňujú s našimi obavami. Týka sa to Spojených štátov, Japonska, krajín G8 a OECD. Chceme zabezpečiť, aby najmodernejšie, najinovatívnejšie európske priemyselné odvetvia, ktoré sa najviac sústreďujú na kvalitu, ktoré sa považujú za jednu z našich hlavných výhod vo svetovej konkurenčnej súťaži, neboli poškodzované alebo dokonca likvidované krajinami mimo EÚ.

Zapojenie Európskeho parlamentu do riešenia tohto problému je vítané. Ďakujem. Komisia sledovala prípravu správy pána Sustu a ja mu ďakujem za to, že zaujal veľmi ambiciózny, konštruktívny postoj. Zaznamenali sme návrhy týkajúce sa spolupráce s Čínou, vyžitia mechanizmu organizácie WTO na riešenie sporov, nášho systému colných preferencií a potreby poskytovať väčšiu pomoc našim malým a stredným podnikom.

V niektorých oblastiach však konečná verzia správy predstavuje krok späť v porovnaní s pôvodným prístupom. Správa tiež používa rezervovanejší a defenzívnejší tón, najmä v súvislosti s Obchodnou dohodou o boji proti falšovaniu (ACTA). Cieľom dohody ACTA je bojovať proti nelegálnym činnostiam veľkého rozsahu a chrániť inovátorov Európskej únie. Nepresadzuje obmedzovanie občianskych slobôd alebo vyvíjanie nátlaku na spotrebiteľov.

Ako už Komisia opakovala Európskemu parlamentu pri mnohých príležitostiach, ACTA v presadzovaní práv duševného vlastníctva nepôjde ďalej, než terajší systém Európskej únie. Terajší systém rešpektuje základné práva a občianske slobody vrátane ochrany osobných údajov. Uplatňovanie trestných postihov bude musieť prerokovať Predsedníctvo Európskej únie v mene členských štátov.

Čo sa týka otázok predložených Výborom pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa, rád by som zdôraznil, že od konferencie na vysokej úrovni, ktorá sa konala v máji s poslancami Európskeho parlamentu, Komisia uvažovala o najvhodnejších spôsoboch podpory členských štátov, súdnych a policajných orgánov, podnikov a spotrebiteľov v ich boji proti týmto zločinom. Pravda je, že tieto zložité problémy sú prepojené s rozličnými oblasťami a patria do zodpovednosti rôznych generálnych riaditeľstiev Komisie. Vyžaduje si to posilnenie spolupráce.

Začiatkom tohto roka – a to je dôležité – bola ustanovená jednotka špecializujúca sa na presadzovanie práv priemyselného a duševného vlastníctva. Zdôrazňujem tento bod. Okrem toho potrebujeme mať komplexnú vedomostnú základňu, aby sme mohli predložiť trvalú stratégiu boja proti falšovaniu a pirátstvu. Tu však máme problém: vypracovanie štatistiky. Potrebujeme štatistiku, aby sme získali presnú predstavu o rozsahu a veľkosti tohto problému. Aj OECD zdôrazňuje tento bod vo svojej správe s názvom „Hospodársky vplyv falšovania a pirátstva“.

Preto potrebujeme podniknúť kroky na získanie presných, úplných informácií. Podniky majú veľmi dôležité údaje, ale niektoré z nich sa považujú za citlivé. Treba povedať, že jediné štatistiky, ktoré sú členské štáty povinné podniknúť, sa týkajú tovaru zadržaného colnými orgánmi.

Podobne je ťažké získať informácie o počte osôb, ktoré utrpeli stratu spôsobenú falšovanými výrobkami. Aj keď systémy, ako je systém rýchleho varovania Spoločenstva pre nebezpečné spotrebné výrobky (RAPEX),

poskytujú určité informácie, tie nie sú úplné. Systém RAPEX je určený na predchádzanie nehodám spôsobeným nebezpečnými výrobkami. Pravdou je, že falšované výrobky by mohli patriť do tejto kategórie. Hlavnou výhodou systému RAPEX je, že umožňuje informácie o nebezpečných spotrebných výrobkoch, ktoré sa nájdu v jednom členskom štáte, rýchlo oznámiť ostatným členským štátom a Komisii, aby si tieto výrobky nekupovali ďalší spotrebitelia.

Keďže RAPEX zachytáva všetky nebezpečné spotrebné výrobky, nie je to práve najvhodnejší nástroj na získavanie informácií o stratách spôsobených falšovanými výrobkami.

Európska databáza nehôd, do ktorej plynú údaje prostredníctvom systematického monitorovania fyzických zranení, zhromažďuje údaje o nehodách a fyzických zraneniach, ktoré zaznamenávajú záchranné služby nemocníc. Informácie o príčinách fyzických zranení sú však niekedy príliš všeobecné a úroveň podrobností nie je dostatočná na posúdenie, či zranenia boli spôsobené falšovanými výrobkami. Navyše v dôsledku rozdielov v metódach zaznamenávania príčin nehôd, ktoré sa používajú v jednotlivých členských štátoch, je štatistické porovnanie a vyhodnotenie ťažkou úlohou a nie je dostatočne presné.

Je preto zrejmé, že by sme mali pracovať na budovaní sietí rýchlej výmeny informácií, ktoré by využívali národné kontaktné body. Tento prístup by umožnil zintenzívniť koordináciu a výmenu informácií medzi administratívnymi orgánmi, súdnymi a policajnými orgánmi a odvetviami hospodárskej činnosti v celej Európskej únii. V tejto veci by mohol byť monitorovací systém veľmi užitočný. Komisia v súčasnosti hľadá najvhodnejšie praktické možnosti zriadenia monitorovacieho systému.

V súlade so zásadou subsidiarity majú členské štáty povinnosť zabezpečiť, aby všetky predávané výrobky boli bezpečné a aby dohľad nad trhom bol účinný. V minulosti sa však tento dohľad nevykonával rovnako prísne vo všetkých členských štátoch. Komisia preto predložila návrh nariadenia o akreditácii a dohľade nad trhom, ktoré Rada prijala v júni 2008.

Nariadenie stanovuje spoločný rámec pre dohľad nad trhom. Vzťahuje sa na systém, vytvorený na základe smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov, ale pridáva sa k nemu. Nariadenie stanovuje spoločné požiadavky na dohľad nad trhom a od všetkých členských štátov vyžaduje, aby sa nimi riadili. Nariadenie zavádza aj mechanizmus spolupráce medzi orgánmi na vnútroštátnej aj cezhraničnej úrovni. Tento mechanizmus umožňuje efektívne šíriť užitočné informácie, napríklad vydať varovanie o príchode nebezpečných výrobkov na jeden zo vstupných bodov.

V júli Komisia prijala oznámenie o stratégii v oblasti práv priemyselného vlastníctva v Európe. Preto by sme chceli predložiť návrh integrovanej stratégie vrátane nelegislatívnych opatrení na posilnenie uplatňovania týchto ustanovení. Táto stratégia umožní pripraviť nový akčný plán týkajúci sa colných orgánov na boj proti falšovaniu a pirátstvu a zaviesť nový prístup, ktorý zlepši zhromažďovanie informácií, podporí kampane na zvýšenie informovanosti verejnosti a zvýši efektívnosť sietí spolupráce na všetkých úrovniach.

Rada vyhlásila, že veľmi podporuje tento prístup. Dňa 25. septembra 2008 prijala komplexný európsky plán proti falšovaniu a pirátstvu. Toto uznesenie, ktoré ustanovuje komplexný európsky plán proti falšovaniu a pirátstvu, je dôležitým politickým signálom. Je to dôkaz, že členské štáty prikladajú značný význam dodržiavaniu práv duševného vlastníctva.

V tejto súvislosti sa Komisia stretla s generálnymi riaditeľmi colných orgánov členských štátov na seminári na vysokej úrovni, ktorý sa konal v Paríži 25. a 26. novembra 2008. Na seminári boli stanovené všeobecné zásady nového plánu colnej správy na boj proti falšovaniu na obdobie rokov 2009 – 2012.

Tento plán colnej správy na boj proti falšovaniu vypracuje Komisia počas nadchádzajúceho českého predsedníctva. Komisia prikladá veľkú dôležitosť ochrane a náležitému rešpektovaniu práv duševného vlastníctva na trhoch krajín mimo EÚ. Pripravila organizované dialógy na témy súvisiace s právami duševného vlastníctva s hlavnými obchodnými partnermi, ako je Čína. Komisia navrhla zavedenie podrobných opatrení vzťahujúcich sa na práva duševného vlastníctva, zacielených konkrétnejšie na kontrolu ich uplatnenia v dvojstranných a regionálnych obchodných dohodách.

Čo sa týka zvyšovania informovanosti a upozorňovania spotrebiteľov na neustále rastúce riziko, Komisia to, samozrejme, považuje za vážnu otázku. Je veľmi dôležité, aby sme mohli získavať a analyzovať spoľahlivé údaje, ktoré by podporili našu prácu a umožnili nám navrhovať účinné politiky a stratégie. Keď budeme mať kvalitné informácie, budeme môcť informovať a vzdelávať spotrebiteľov bez vyvolávania nedôvery alebo obáv voči citlivým druhom výrobkov, ako sú farmaceutické produkty alebo potraviny. Členské štáty budú mať v tejto oblasti dôležitú úlohu zabezpečiť výmenu takýchto informácií.

Vážená pani predsedajúca, už končím. Ospravedlňte, prosím, moje trochu dlhšie vystúpenie. Chceme podporiť členské štáty, aby mohli efektívnejšie prispieť k presadzovaniu inovácií a ochrane zdravia a bezpečnosti spotrebiteľov, a musíme zvoliť globálny prístup. Preto Komisia sústreďuje svoje úsilie na zavedenie mechanizmu, ktorý umožní rozvíjať znalosti a spoluprácu medzi členskými štátmi, spotrebiteľmi a podnikmi.

Vidíte, pán Susta, vaša správa prichádza v tej správnej chvíli. To nás privádza k jadrú celej témy, ktorá ma osobne vždy znepokojovala, teda k falšovaniu. Nemôžeme chrániť inovatívnu Európu, ak nebudeme účinne bojovať s falšovaním. Preto ďakujem Európskemu parlamentu za citlivosť, akú prejavil vo vzťahu k tomuto vážnemu problému. Ďakujem vám za pozornosť. Pani predsedajúca, teraz si pozorne vypočujem pripomienky poslancov Európskeho parlamentu.

Eva Lichtenberger, spravodajkyňa Výboru pre právne veci požiadaného o stanovisko. – (DE) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, pán Susta už zrozumiteľne popísal význam tejto témy, preto to nemusím opakovať.

Výbor pre právne veci sa touto témou zaoberal najmä vo vzťahu k medzinárodným rokovaniam o otázke dohody ACTA a poukázal na nasledujúce body: nedostatok transparentnosti, napríklad pri medzinárodných rokovaniach; otázka vzájomného vzťahu medzi medzinárodnými dohodami a organizáciami ako dohoda TRIPS alebo Svetová organizácia duševného vlastníctva WIPO; chýbajúci právny základ na stanovenie druhu a rozsahu sankčných opatrení, čo je bod veľmi dôležitý aj pre členské štáty.

Rada by som to stručne zhrnula do jedného záveru, že čokoľvek si myslia členské štáty alebo my sami o harmonizácii sankčných ustanovení, alebo akokoľvek sa to deje, mali by sme byť schopní rozhodnúť o tejto záležitosti sami. Nesmieme pripustiť, aby nastal prípad, že medzinárodné rokovania bez primeranej transparentnosti vopred obmedzia slobodu konania Európskej únie a jej inštitúcií do takej miery, že Európsky parlament už nebude môcť slobodne prijímať rozhodnutia. Nesmieme však robiť predčasné závery. Európsky parlament uplatňuje svoje práva. Napokon, dotýka sa to aj oblastí súkromného života, ochrany údajov a práv občanov, a aj tie môžu byť potenciálne ohrozené.

Zajtra by sme mohli mať možnosť hlasovať o dvoch rozhodnutiach, za predpokladu, že Skupina Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov neurobí obštrukciu tým, že by sa pokúsila zmeniť jedno z rozhodnutí prostredníctvom ústneho pozmeňujúceho a dopĺňujúceho návrhu. Dúfam, že sa tento názor ešte stále dá zmeniť. Ďakujem.

Corien Wortmann-Kool, v mene skupiny PPE-DE. – (NL) Vážený pán Barrot, je to pravda. Hovorili ste dlho v túto neskorú hodinu. Ak ste tým chceli zdôrazniť skutočnosť, že Komisia má v úmysle urobiť z boja proti falšovaniu svoju prioritu, je vám odpustené. Ba čo viac, boli by sme šťastní, keby vám tieto vysoké ambície vydržali, pretože je to veľký problém a, samozrejme, stále narastá. Už to nie je o kabelkách Gucci, ale o zdraví a bezpečnosti európskych občanov, európskych spotrebiteľov.

Rada by som vyjadrila pánovi spravodajcovi svoje srdečné poďakovanie za skvelú správu, ktorú sme vo Výbore pre medzinárodný obchod schválili bez dvoch hlasov jednomyselne. Minulý týždeň sme boli zaneprázdnení zložitými rokovaniami o nových uzneseniach, ale som rada, že sme si všetci pripomenuli svoje kroky. Preto dúfam, že sa nám zajtra podarí prijať toto uznesenie Výboru pre medzinárodný obchod veľkou väčšinou. Oceňujeme skutočnosť, že Skupina Aliancie liberálov a demokratov za Európu stiahla alternatívne uznesenie.

Ak chceme vyhrať boj proti falšovaniu, musíme oveľa lepšie spolupracovať. Dôležitú úlohu v tom hrajú colné úrady, ako ukázalo koordinované úsilie piatich európskych krajín, kde colné úrady a priemysel úzko spolupracovali a zlikvidovali značné množstvo falšovaného tovaru. Vynikajúco!

Potrebujeme lepšiu koordináciu, ale vo svojom uznesení nenavrhujeme novú európsku agentúru, hoci sme sa tou myšlienkou zaoberali. V tejto súvislosti by som vás rada upozornila na návrh pána Martina vytvoriť európsku hodnotiacu tabuľku. Je to skvelý nápad.

Chcela som spomenúť aj otázku sankcií, najmä pre vás, pán komisár pre spravodlivosť. Dúfam, že zoberiete naše návrhy vážne a skutočne ich zohľadníte.

David Martin, v mene skupiny PSE. – Vážená pani predsedajúca, najskôr sa poďakujem pánovi Sustovi za dobrú spoluprácu na tejto správe. Nezhodli sme sa na všetkom, ale vždy bol veľmi ochotný spolupracovať a bol čo najflexibilnejší.

Po prvé, pán Susta nám poskytol celkové údaje o rozsahu falšovania. Iba počas tohto týždňa dva samostatné prípady v mojom volebnom obvode upozornili na rozsah falšovania na regionálnej úrovni. V prvom prípade Hraničná agentúra Spojeného kráľovstva urobila raziu na lodi v škótskom meste Grangemouth v mojom volebnom obvode a zadržala falšovaný tovar v hodnote 3,6 milióna GBP. Loď priplávala do Škótska cez Holandsko z Číny.

Tento týždeň, opäť v Škótsku, vyšlo najavo, že od začiatku tohto roka škótska polícia zadržala pol milióna CD a DVD nosičov s hodnotou na čiernom trhu takmer 5 miliónov GBP. Polícia ďalej vo svojej tlačovej správe uviedla, že takmer celú distribúciu týchto skopírovaných DVD nosičov a albumov mal pod kontrolou organizovaný zločin. Takže je to zjavne obrovský problém celého Európskeho spoločenstva.

Ako už povedali iní, na falšovanie sa často pozerá ako na zločin bez obete, ale, samozrejme, keď teraz o tom diskutujeme, je to úplne inak. Sú najmenej tri skupiny ľudí, ktorí na falšovaných tovaroch strácajú.

Prvá skupina je, samozrejme, podnikateľská komunita: nelegálny obchod postihuje legitímnych predajcov a ďalšie podniky, ktoré platia dane, zamestnávajú ľudí a vytvárajú výnosy; falšovanie tiež odopiera autorom, umelcom a výskumníkom spravodlivú odmenu za ich talent a investície. Sú spotrebitelia, o ktorých sa zmienila pani Wortmannová-Koolová, ktorým falšované výrobky spôsobili smrť, škody alebo obmedzenia. Potom je tretia skupina ľudí, obeť kriminality a antisociálneho správania, ktoré je často financované výnosmi z falšovaného tovaru.

Skupina PSE do veľkej miery súhlasí s tým, čo pán komisár uviedol ako tri oblasti činnosti potrebné na riešenie tohto problému. Po prvé, potrebujeme tvrdší zásah proti tretím krajinám, ktoré podporujú falšovanie alebo pred ním zatvárajú oči a nedokážu chrániť práva duševného vlastníctva iných. Nemyslíme si, že dohoda ACTA je úplným riešením tohto problému a, samozrejme, domnievame sa, že ak má ACTA vstúpiť do platnosti, musí byť transparentnejšia, demokratickejšia a vo všeobecnosti multilaterálna. Ako hovorí pani Wortmannová-Koolová, ako čiastkové riešenie vidíme medzinárodnú hodnotiacu tabuľku zverejňujúcu a zahanbujúcu krajiny, ktoré nerešpektujú práva ostatných v otázke falšovaného tovaru.

Druhou oblasťou, v ktorej musíme konať, je práca orgánov činných v trestnom konaní, ako je polícia, obchodná inšpekcia a colné orgány. Tešíme sa na budúcoročný český návrh na zlepšenie európskej spolupráce v tejto oblasti.

Tretou a poslednou oblasťou je potreba informovať verejnosť o škodách spôsobovaných falšovaním a vysvetľovať mladým ľuďom, že jedinci, ktorí pracujú na tvorbe filmov, televízneho programu a hudby majú právo zarábať si tým na živobytie.

Nedomnievame sa, že by sme mali kriminalizovať ľudí, ktorí si stiahnu pirátsky šírenú pieseň alebo hudbu, prípadne si kúpia pirátske CD alebo falšovaný futbalový dres. Nechceme kriminalizovať týchto ľudí, chceme ich vzdelávať a získať na našu stranu, aby bojovali proti skutočným zločincům v tomto procese.

Carl Schlyter, *v mene skupiny Verts/ALE*. – (SV) Vážená pani predsedajúca, ďakujem vám, pán Susta. Samozrejme, malo by byť pre nás jednoduché dosiahnuť tu rozumnú dohodu. Parlamentné pravidlá nás však nútia predkladať osobitné uznesenia bez možnosti hlasovať o jednotlivých pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch. To komplikuje možnosť dosiahnutia kompromisu, v ktorom by boli presne zastúpené želania väčšiny v Parlamente. To je mimoriadne nešťastné, pretože to znamená, že ak napríklad uznesenie Zelených zajtra nezíska podporu, budeme hlasovať o návrhu, ktorý zahŕňa kontrolu internetu a jeho obsahu, čo by viedlo k tomu, že by za to boli zodpovední distribútori. To by bolo veľmi nešťastné, keďže to dokonca ani nie je zámerom Parlamentu.

Sú dva spôsoby, ktorými pirátstvo a falšovanie predstavujú hrozbu pre spotrebiteľov a pre ľudí všeobecne. Tí môžu byť vystavení pôsobeniu tovaru nebezpečného pre životné prostredie alebo falšovaným liekom, ktoré sú nebezpečné pre zdravie a tak môžu byť postihnutí priamo. Môžu však čeliť aj hrozbe nadmerných opatrení na ochranu obchodných značiek a najmä autorských práv. Ide o to, nájsť tú správnu rovnováhu. Myslím si, že Parlament vyslal jasnú správu Komisii a Rade pre ich ďalšie rokovania, aj keď hlasovať sa bude až zajtra, jasne sa vyjadríme, že osobné používanie, ktorého cieľom nie je zisk, sa nesmie považovať za zločin. ACTA nesmie poskytnúť prístup k súkromným počítačom, prehrávačom hudby a podobne. To jasné posolstvo z Parlamentu.

Čo sa týka trestného práva, musíme hlasovať za návrh zelenej alternatívy, ak si nechceme vytvoriť obrázok, ako náhle zavádzame trestné právo na európskej úrovni. Samozrejme, že nemáme absolútne žiadny mandát na takéto kroky. Otázka je, či to bude fungovať a ako sa vytvorí rovnováha na stupnici trestov v jednej krajine,

keď stupnica trestov v druhej krajine naozaj skončí úplne zle. Nezdá sa, že ak to urobíme na medzinárodnej úrovni, bude to vôbec fungovať. Návrhy Zelených sú preto lepšie.

Pôvodný návrh hovorí, že nebudú platiť žiadne výnimky pre cestovateľov. Postaviť cestovateľa, ktorý si prinesie tovar v hodnote necelých 400 EUR, na jednu úroveň s podnikateľom, ktorý si privezie 50 kontajnerov, je nerozumné. Okrem toho je nerozumné hlasovať za odstránenie pravidiel kvalitatívneho obsahu internetu, kvalitatívnej štatistiky, ktorá reguluje obsah a aj druhotnej zodpovednosti a zodpovednosti sprostredkovateľov.

Na to, aby sme umožnili viacerým poslancom hlasovať za uznesenie Zelených, predložíme ústny pozmeňujúci a doplňujúci návrh na vypustenie článku 15, ktorý je zjavne trochu kontroverzný, a dúfam, že potom už mnohí z vás budú môcť podporiť náš návrh. Ďakujem.

Pedro Guerreiro, v mene skupiny GUE/NGL. – (PT) Vážená pani predsedajúca, uznesenie Európskeho parlamentu z 13. decembra 2007 o textilnom odvetví naznačilo, že polovica všetkých európskych colných postupov proti falšovaniu sa vzťahovala na textil a oblečenie. Rovnaké uznesenie zdôraznilo potrebu uplatňovať záväzné pravidlá označovania pôvodu pre textil dovezený z tretích krajín a vyzvalo Radu na prijatie predloženého návrhu nariadenia o označovaní „made in“ (vyrobené v), čo by zabezpečilo lepšiu ochranu spotrebiteľa a podporilo európsky priemysel.

Pravda je, že takýto návrh Európskej komisie, hoci neprimeraný, leží pripravený od roku 2005. Preto naša otázka znie: kedy stanoví Európska únia pravidlá označovania pôvodu dovážaných výrobkov alebo výrobkov z rôznych členských štátov?

Bastiaan Belder, v mene skupiny IND/DEM. – (NL) Vážená pani predsedajúca, rád by som poďakoval pánovi spravodajcovi za túto hodnotnú správu. Falšovanie nepredstavuje len hospodársky problém, ale aj hrozbu pre bezpečnosť spotrebiteľov a verejné zdravie. Pozornosť treba zamerať nielen na výrobu, ale aj na predaj a dopravu falšovaných výrobkov.

Koncom uplynulého mesiaca som absolvoval mimoriadne užitočnú pracovnú návštevu Kosova, kde je situácia alarmujúca. Chaotická, čiastočne sa prekrývajúca medzinárodná prítomnosť v kombinácii so slabou vládou v Prištine, vytvára v Kosove skvelú operačnú základňu pre pašerákov. Je znechucujúce vidieť zločincov z albánskej aj srbskej strany, ako výborne spolupracujú v multietnickom úsilí.

Naliehavo vyzývam Úniu, aby v Kosove rozmiestnila misiu Eulex v rámci boja proti týmto pašeráckym praktikám. Je neprijateľné, aby Európska únia stála bokom, zatiaľ čo sa pozdĺž jej hraníc vytvára čierna diera. Boj proti falšovanému tovaru by sa nemal viesť iba na rokovacích stoloch, ale v rovnakej miere aj v teréne. Dúfam, že Komisia bude venovať tejto otázke všetku svoju pozornosť; pravda však je, že už v Prištine som hovoril so zástupcami Komisie presne o tej istej téme. Je to veľmi dôležitý bod v našom boji na ochranu duševného vlastníctva, okrem iného aj na západnom Balkáne.

Christofer Fjellner (PPE-DE). - (SV) Vážená pani predsedajúca, toto je, samozrejme, mimoriadne široká téma. Ako som sa už zmienil, zahŕňa všetko od liekov, dielcov na autá a značkových výrobkov, až po nelegálne sťahovanie z internetu. V tejto oblasti je absolútne jasné, že falšovanie je obrovským problémom a že falšované výrobky sú hrozbou pre tovar veľkej finančnej hodnoty a dokonca aj pre bezpečnosť. Nie je však isté, aké vysoké tieto sumy v skutočnosti sú a koľko takýchto výrobkov je na európskom trhu. Preto sa domnievam, že vyšetrovanie, ktoré má uskutočniť Komisia, je veľmi dobrá vec.

Ja som sa zameral najmä na Obchodnú dohodu o boji proti falšovaniu (ACTA), o ktorej rokujú USA, Japonsko, EÚ a ďalšie krajiny. V tejto súvislosti, samozrejme, celú záležitosť sprevádza príliš veľké utajovanie. Všetci reagujeme na fámy so znepokojením, čo sa vlastne deje. Je tu oprávnená obava, že pracovníci hraničnej kontroly budú prehľadávať všetko od počítačov po MP3 prehrávače. Počuli sme klebety o zákaze multiregionálnych DVD prehrávačov. Povedal by som, že táto neistota a tieto fámy samy osebe poškodzujú boj proti pirátstvu a falšovaniu. Preto sa domnievam, že každý z nás má spoločný záujem o väčšiu otvorenosť. Potrebujeme jasnejšiu predstavu, na akom mandáte je to všetko založené, čo chce Komisia dosiahnuť a čo sa bude považovať za neprijateľné.

Vo svojom pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu k správe, ktorý bol, našťastie, vypočutý, som sa zameral na to, čo nechceme vidieť v dohode ACTA. V pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu som predovšetkým zdôraznil, že nesmieme prijať opatrenia, ktoré by obmedzovali súkromie a ktoré by išli nad rámec platných právnych predpisov v tejto oblasti, a v neposlednom rade, nesmú brániť inovácii a konkurencii.

Je však smutné, že v takejto dôležitej oblasti musíme hovoriť o tom, čo nemáme robiť, keď je tak veľa dôležitých vecí, ktoré urobiť musíme. Príčinou toho je práve tajnostkárstvo a neistota, ktorú toto tajnostkárstvo

vyvoláva. Nesmieme sa dostať do situácie, že tento boj a nástroje, ktoré použijeme, sa stanú väčším problémom ako pirátstvo samotné. To je skutočnosť, ktorá ma znepokojuje. Veľmi pekne vám ďakujem.

Christel Schaldemose (PSE). – (DA) Vážená pani predsedajúca, aj ja by som sa chcela poďakovať Komisii za jej konštruktívne prednesenie problému. Som členkou Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa a podieľala som sa na formulovaní otázky, ktorú sme predložili Komisii o tom, čo sa má urobiť v súvislosti s falšovaním z pohľadu ochrany spotrebiteľa. Rada by som začala konštatovaním, že považujem za mimoriadne dôležité, aby sme skutočne vynaložili úsilie na zníženie rozsahu falšovania. O tom by nemalo byť pochyb. Zároveň si však myslím, že je mimoriadne dôležité, aby sme sa dozvedeli viac o následkoch pre spotrebiteľov. *Niet* pochyb, že táto situácia je nesmierne vážna pre podniky. Začali sme zisťovať, že sú tu problémy a že môžu ovplyvniť zdravie a bezpečnosť spotrebiteľov. Preto si naozaj myslím, že aj keď je ťažké získať presné a spoľahlivé štatistické údaje, musíme vyvinúť úsilie a zistiť, aké nebezpečné môžu byť falšované lieky alebo akékoľvek iné výrobky, ktorých sa to môže týkať. Navštívil som dánske orgány zaoberajúce sa týmto problémom a videl som zadržané žuvačky, vodu, prací prášok a všetky druhy výrobkov dennej potreby. Je bez diskusie, že sa veľmi ľahko môžu vyskytnúť fyzické problémy u spotrebiteľa, ak používame žuvačku, ktorá je falšovaná a ktorá pravdepodobne nezodpovedá žiadnym predpisom o tom, čo žuvačka alebo akýkoľvek iný výrobok môže obsahovať. Myslím si, že potrebujeme informácie, pretože ak nemáme informácie o zraneniach alebo vplyvoch na zdravie, môže byť ťažké zapojiť spotrebiteľov do tohto boja, aby sme niečo urobili s falšovaním výrobkov. Spotrebiteľia by mali vedieť, že to má pre nich dôsledky, aby sa tiež zapojili tým, že nebudú kupovať lacné a falšované výrobky. Preto je veľmi dôležité, aby sme získali poznatky a údaje z tejto oblasti. Preto sa teším na to, ako Komisia predstaví konkrétny návrh, čo môžeme urobiť na riešenie tohto problému.

Georgios Papastamkos (PPE-DE). – (EL) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, fenomén falšovania, imitovania, je právnym problémom so zjavnými finančnými dôsledkami. Spomínaný právny rozmer sa týka porušovania práv duševného vlastníctva; finančný rozmer súvisí so stratou colných poplatkov a DPH, ktoré sú významným prvkom európskeho rozpočtu, vlastných zdrojov Európskej únie.

Hospodársky rozmer tohto problému je zjavný. Falšované výrobky znižujú konkurencieschopnosť európskych spoločností a následne aj zamestnanosť. Rozmerom tohto problému, ktorý vzbudzuje najväčšie obavy, je ohrozenie zdravia a samotného života spotrebiteľov. Pán komisár, zintenzívnenie spolupráce s našimi obchodnými partnermi je určite jedným z opatrení. Povedal by som, že aj zriadenie európskeho monitorovacieho systému pre falšovanie a pirátstvo a schválenie výrobnej značky „made in“ (vyrobené v) by boli krokmi správnym smerom.

Napriek tomu, pán komisár, hoci nemáte príslušné portfólio, rád by som vám povedal a pripomenul to aj váženým poslancom, že boli zrušené kvantitatívne obmedzenia na dovoz odevných textilných výrobkov. Keď som bol poslancom gréckeho parlamentu, v mojom volebnom obvode sa zatvárali továrne a tisíce pracovníkov ostali bez zamestnania. Žiadna spolupráca s dovážajúcimi krajinami v colnej oblasti na začiatku nebola; pripustila to aj samotná Komisia. Spolupráca v colnej oblasti prišla až potom a Európska únia dopláca na jej zavedenie. To ste prehliadli. To Komisia prehliadla. Zmenili sme režim obchodu s cukrom a zbohatli na tom nadnárodné spoločnosti vyvážajúce cukor, nie výrobcovia z chudobných rozvojových krajín, aspoň podľa oficiálnych štatistík.

Pán komisár, nie som zástancom Európy, ktorá sa uzatvára pred svetom. Sme zástancami Európy otvorenej svetu, ale s pravidlami, zásadami, transparentnosťou a rovnakými podmienkami. Do Európskej únie sa dovážajú výrobky so sociálnym dampingom, s ekologickým dampingom, a Európska komisia nereaguje. Európska komisia má zvrchovanú úlohu v spoločnej politike zahraničného obchodu. Vy rokováte s partnermi z tretích krajín; vy stanovujete podmienky spolupráce. Našťastie, Lisabonská zmluva mení podmienky medziinštitucionálnych vzťahov a Európsky parlament bude s vami spolupracovať v legislatívnej oblasti. Potom sa zmení aj kultúra spolupráce medzi Európskou komisiou a Európskym parlamentom. Čakáme, kým ten čas príde.

Francisco Assis (PSE). – (PT) Vážená pani predsedajúca, pán podpredseda Komisie, dámy a páni, fenomén falšovania vážne ohrozuje najoprávnenejšie sociálno-ekonomické záujmy Európskej únie, ohrozuje konkurencieschopnosť podnikov, negatívne ovplyvňuje zamestnanosť, ohrozuje zdravie a bezpečnosť spotrebiteľov a vážne škodí členským štátom a samotnej Európskej únii. Preto musíme proti nemu rázne bojovať.

Európska únia, z dôvodu otvorenosti a transparentnosti svojho trhu, preto, že je druhým najväčším svetovým dovozcom tovaru a služieb, a z dôvodu svojej hospodárskej špecializácie na výrobky s vysokou pridanou

hodnotou, je zvlášť vystavená negatívnym dôsledkom falšovania. Tieto negatívne dôsledky sa šíria celou štruktúrou hospodárstva, ale mimoriadne vážny vplyv majú na malé a stredné podniky, ktoré sú, prirodzene, menej pripravené na zápas s takou vážnou hrozbou.

Boj proti tomuto mimoriadne nebezpečnému druhu kriminality si vyžaduje posilnenie spolupráce, vnútornej v rámci Európskej únie, aj vonkajšej v našich vzťahoch s inými krajinami alebo regionálnymi blokmi, ktoré sú tiež konfrontované s týmto problémom.

Vnútorne opatrenia je potrebné prijať v dvoch oblastiach: postupná harmonizácia právnych predpisov členských štátov, najmä trestného práva, a posilnenie spolupráce colných orgánov. Vzhľadom na špecifickú situáciu malých a stredných podnikov, ako som sa už zmienil, je veľmi dôležité vybudovať službu technickej pomoci pre tieto podniky, pretože tie sú oveľa menej pripravené na riešenie takéhoto druhu problémov. Iba takto budú schopné brániť svoje práva.

Na širšej medzinárodnej úrovni musia pokračovať súčasné iniciatívy, ako dvojstranné dohody, tak aj v širšom kontexte mnohostranná regulácia medzinárodného obchodu. Pomôže to posilniť úlohu Svetovej obchodnej organizácie, ktorú môže a musí zastávať v tejto oblasti prostredníctvom svojho orgánu na urovnávanie sporov.

Falšovanie ohrozuje niektoré zo samotných základov nášho modelu hospodárskej a sociálnej organizácie. Ohrozuje investície do výskumu a inovácií, znehodnocuje inteligenciu a úsilie o zvyšovanie kvalifikácie, podporuje organizovaný zločin a zjavne oslabuje právny štát. Preto musí byť boj proti falšovaniu absolútnou povinnosťou všetkých členských štátov EÚ.

Jacques Toubon (PPE-DE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, falšovanie je hospodárskou, sociálnou a zdravotnou hrozbou, ktorej veľkosť sa, podľa môjho názoru, často podceňuje. Niektorí ľudia odhadujú, že tretina tovaru uloženého v kontajneroch v prístavoch Antverpy alebo Rotterdam je falošná. Povedal som „tretina“ a to je odhad vypracovaný úradmi.

Chcem povedať úplne jasne, a nebudem chodiť okolo horúcej kaše, že som skutočne sklamaný návrhmi Európskeho parlamentu a dnešnou večernou rozpravou. Som viac sklamaný Parlamentom než Komisiou alebo Radou, pretože v tejto oblasti si Rada a Komisia urobili svoju prácu.

Akčný plán z 25. septembra, seminár, ktorý sa konal 25. novembra, a návrhy, ktoré pán Barrot práve predložil v mene Komisie, sú reálnymi krokmi, nie krásnymi slovami. Pán komisár, chcem vám jednoducho povedať, že by som bol naozaj rád, keby bol monitorovací systém uvedený do prevádzky napríklad v priebehu prvej polovice roka 2009 a keby nariadenie o dohľade nad trhom prijaté Radou prijal aj tento Parlament.

Čo sa týka pána Sustu, nehovorím tu o jeho alternatívnom návrhu uznesenia, o ktorom, nanešťastie, nebudeme rokovať. Hovorím o jeho správe. Je príliš slabá, príliš nesmelá, a nehovorí nič o označovaní pôvodu, nehovorí nič o monitorovacom systéme, je nesmelá a zdržanlivá vo vzťahu k ochrane duševného a priemyselného vlastníctva. Hovoríte o dohode ACTA a hovoríte, že ju musíme prijať, ale zároveň hovoríte, že by sme nemali využívať prostriedky, ktoré by ju účinne presadzovali. Navyše musím povedať, že som bol šokovaný pripomienkami dvoch kolegov poslancov zo Švédska, ktorí vyvolávali dojem, že nebezpečenstvo nepredstavuje falšovanie, ale boj proti nemu.

Dámy a páni, ak nepodnikneme rozhodnejšie kroky, úplne sa mýlime. Zaoberáme sa týmto problémom, akoby to bola okrajová hospodárska činnosť, nič viac, a pritom by to mohlo znamenať koniec nášho priemyslu, mohlo by to signalizovať rozsiahle vykorisťovanie pracovníkov z rozvíjajúcich sa krajín, nezabúdajme na to, a napokon, mohlo by to viesť k rozsiahlej strate bezpečnosti spotrebiteľov. Musíme konať!

Małgorzata Handzlik (PPE-DE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, nemusím pripomínať ľuďom, ktorí sa tu zišli a ktorí sa zapojili do tejto rozpravy, nebezpečenstvá falšovaných tovarov. Je mnoho prípadov, keď falšované výrobky predstavujú nebezpečenstvo pre zdravie alebo dokonca pre život spotrebiteľov, a nie je potrebné tento problém ďalej rozoberať. Úplne stačí zdôrazniť, že falšované výrobky nie sú iba kópie luxusných tovarov a CD nosičov, ale aj lieky, spotrebný tovar pre deti aj dospelých, ako aj súčiastky do áut. Často predstavujú bezpečnostné riziko a straty, ktoré spôsobujú, nepostihujú len malé a stredné podniky.

Ľudia zapojení do falšovateľskej činnosti sú členmi zločineckých skupín. Ich činnosť je súčasťou vysoko ziskového podnikania, s ktorým sa musíme pokúsiť bojovať. Preto potrebujeme spoločné kroky, nielen v oblasti colnej správy a výberu daní, ale tiež úzku administratívnu spoluprácu medzi členskými štátmi, ktorá má, podľa mňa, v súčasnosti ďaleko do dokonalosti.

Iba činnosť Európskej komisie pri predchádzaní pašovaniu alebo falšovaní cigariet je pozitívnym príkladom takej spolupráce. Bola by som rada, keby sa naše skúsenosti v tejto oblasti využili aj v boji proti falšovaniu ostatných výrobkov. Problém falšovania patrí do kompetencie viacerých generálnych riaditeľstiev Komisie. Bolo by dobrým nápadom zriadiť jedno generálne riaditeľstvo, ktoré by bolo zodpovedné za túto záležitosť, a stanoviť jeho právomoci.

Parlament má teraz k dispozícii písomné vyhlásenie o tom, čo je známe ako „podobné výrobky“, na ktorom som sa tiež podieľala. Veľké množstvo originálnych výrobkov kopírujú podobné výrobky. Často nie je zrejmé, podľa akých právnych predpisov by mohli byť stíhaní výrobcovia podobných výrobkov; či to patrí pod právne predpisy o nečestnej hospodárskej súťaži alebo o duševnom vlastníctve. Navyše spotrebitelia, ktorí kupujú podobné výrobky, majú často mylný dojem, že sú to značkové výrobky. Je ťažké vymedziť celý rozsah tohto problému na európskom trhu.

Preto by som sa chcela opýtať Komisie, či má v úmysle reagovať na našu požiadavku a uskutočniť prieskum prílevu a stavu podobných výrobkov na vnútornom trhu.

Emmanouil Angelakos (PPE-DE). - (EL) Vážená pani predsedajúca, mimoriadne veľké množstvo falšovaných výrobkov predávaných prostredníctvom internetu alebo legálneho výrobného reťazca predstavujú falšované lieky. Nebezpečenstvo pre zdravie pacienta, ktorý ich nevedomky užíva, je zjavné. Tieto výrobky sa vyrábajú v závodoch alebo dielňach, ktoré nespĺňajú pravidlá dobrého výrobného postupu a v mnohých prípadoch neobsahujú ani stopové množstvo farmaceuticky účinnej látky. V nedávnom oznámení pán Kovács uviedol, že pri kontrolách colných orgánov v krajinách Európskej únie v uplynulých dvoch mesiacoch našli viac ako 34 miliónov kusov antibiotík, liekov proti rakovine a ďalších falšovaných liekov. Zrejme nadišiel čas, pán komisár, aby Európska únia otvorila úrady na monitorovanie vývozu liekov, napríklad v Číne a Indii, podľa vzoru amerického Úradu pre potraviny a lieky (FDA), ktorý otvoril takéto úrady minulý mesiac. Iste viete, že bez povinnej spolupráce zo strany agentúr na kontrolu liekov v týchto krajinách nebude možné kontrolovať 3 000 farmaceutických tovární v Indii a 12 000 tovární v Číne.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). - (PL) Vážená pani predsedajúca, niet pochybností, že v poslednej dobe sa problém falšovaného tovaru a pirátstva stal kľúčovou otázkou v oblasti medzinárodného obchodu.

Európska únia ako druhý najväčší dovozca na svete je zvlášť náchylný na zaplavenie falšovanými značkovými výrobkami, hračkami alebo liekmi, najmä z ázijských krajín. Treba zdôrazniť, že tento jav má oveľa širší rozsah a oveľa vážnejšie dôsledky, ako si vieme predstaviť. Výrobky, ktoré sa dostanú na európsky trh a porušujú práva duševného vlastníctva, majú spravidla nižšiu kvalitu a vďaka tomu sú často výrazne lacnejšie ako originálne výrobky. Preto, z finančných dôvodov, spotrebiteľ dáva prednosť nákupu falšovaného tovaru.

Výroba falšovaného tovaru a pirátstvo sú formy zločinstva, a preto podporujem každú iniciatívu v boji proti nim. Zvlášť ma znepokojuje nárast tohto javu v poslednom období. Preto musíme podniknúť rozhodné kroky, nielen na európskej úrovni, ale aj v rámci Svetovej obchodnej organizácie (WTO). Nemôžeme dovoliť týmto ľuďom, aby nás beztrestne okrádali.

Jacques Barrot, podpredseda Komisie. - (FR) Vážená pani predsedajúca, samozrejme, veľmi pozorne som si vypočul všetky príspevky. Budem o nich informovať kolegu pána McCreevyho, ktorý je zodpovedný za vnútorný trh.

Myslím si, že Parlament má dobrú predstavu o závažnosti tohto javu a jeho účinkov. Pán Toubon nám pripomenul, že je to hospodárska, sociálna a zdravotná hrozba. Je zrejmé, že aj keď je Európska únia otvorená obchodu, nemôže pripustiť, aby obchod prebiehal, keď sa neriadi základnými pravidlami a ide na úkor spotrebiteľa. Musíme preto, samozrejme, konať, a ja by som vám chcel pripomenúť pár bodov.

Po prvé, a tu sa obraciam konkrétne na pána Toubona, európske stredisko na sledovanie falšovania a pirátstva Komisia sa otvorí na jar roku 2009. Toto stredisko by malo poskytovať štatistické údaje o falšovaní a pirátstve na vnútornom trhu.

Stredisko označí zraniteľné geografické oblasti a internetové stránky, na ktorých prebieha nelegálny predaj falšovaného tovaru. Malo by tiež organizovať administratívnu spoluprácu medzi členskými štátmi, organizovať výmenu informácií a, ako povedal pán Martin, zvyšovať informovanosť spotrebiteľov. To je skutočne hlavnou úlohou strediska.

Čo sa týka ostatných tém, je pravda, že ustanovenia trestného práva Komisia navrhovala v roku 2006 a že máme podporu Parlamentu, ale Rada zatiaľ nepodnikla žiadne kroky na prijatie týchto ustanovení.

V tejto situácii by sa do spolupráce mali zapojiť nielen colné orgány, ale aj polícia, súdne orgány a vo všeobecnosti všetci, ktorí sú schopní podniknúť kroky týkajúce sa dohľadu a kontroly falšovania a pirátstva.

Tým, ktorí zdôrazňovali potrebu označovania pôvodu výrobkov, chcem povedať, že sme navrhli štítky s označením „made in“ (vyrobené v), ale Rada to ešte neprijala. Európska únia by sa skutočne nemala obávať takéhoto označovania, ktoré umožní spotrebiteľom rozhodnúť sa a predísť tomu, aby sa stali obeťami praktík, ktoré úplne porušujú všetky pravidlá.

Dodal by som, že dohodu ACTA nemožno obviňovať, že by zachádzala ďalej než terajší systém Európskej únie na presadzovanie práv duševného vlastníctva, a konkrétne, že ju nemožno obviňovať z porušovania základných slobôd alebo ochrany osobných údajov. ACTA zostáva v rámci terajšieho systému Európskej únie.

V každom prípade ďakujem Parlamentu za podporu Komisie v snahe o účinný boj proti falšovaniu. Berieme túto správu do úvahy a berieme do úvahy aj ochotu Európskeho parlamentu úspešne bojovať proti tomuto systému.

Som si istý, že som neodpovedal na všetky otázky. Sú aj výrobky, ktoré sa dajú opísať ako podobné, a v tomto bode tiež musíme mať pravidlá, ktoré nám umožnia predísť zneužívaniu na úkor spotrebiteľa, čo musíme úplne odmietnuť. To som chcel povedať na záver, ale uistujem vás, že všetkým pripomienkam, ktoré dnes večer odzneli, budú komisári venovať pozornosť, pretože, opakujem ešte raz, toto je zložitá oblasť, ktorá si vyžaduje niekoľko línii aktivít zo strany Komisie a vyžaduje si aj neochvejnú podporu Rady a Parlamentu.

Predseda júca. – Spoločná rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční zajtra 18. decembra 2008.

20. – Program rokovania na nasledujúci deň: pozri zápisnicu

21. – Skončenie rokovania

(Rokovanie sa skončilo o 11.40 hod.)